Koninklijke Bibliotheek Albert I
Brussel
Muziekafdeling - Handschrift II 3326
(zogeheten "Cocquiel-handschrift", 1741)

Deel I

nrs. 001-156
(fol. 1 r° t.e.m. fol. 48 v°)

transcriptie (2008-2010) door Patrick Roose
met muzieknotatieprogramma *Finale 2001d*

Koninklijke Bibliotheek Albert I
Brussel
Muziekafdeling - Handschrift II 3326
(zogeheten "Cocquiel-handschrift", 1741)

Deel I

nrs. 001-156
(fol. 1 r° t.e.m. fol. 48 v°)

transcriptie (2008-2010) door Patrick Roose
met muzieknotatieprogramma *Finale 2001d*

Nederlandstalige versie (2010)
(Engelstalige versie beschikbaar op http://icking-music-archive.com)

Bronnen :

1) Orgelmuziek van Abraham van den Kerckhoven e.a in facsimile uitgegeven naar het handschrift in de Koninklijke Bibliotheek te Brussel /
met een inleiding door Godelieve Spiessens (dr. musicol.),
uitg. "Documentatiecentrum voor Orgel",
Vleeshouwersstraat 23, B-8480 Veurne, Veurne 1982.

2) A. van den Kerckhoven, orgelwerk, uitg. Monumenta Musicae Belgicae, 2, Antwerpen, 1933
(i.e. bloemlezing uit het Cocquiel-manuscript, zie overzichtstabel)

Orgelmuziek
van
Abraham van den Kerckhoven e.a.
Handschrift
in de Koninklijke Bibliotheek
te Brussel

Godelieve SPIESSENS
dr. musicol.
(1982)

Het oorspronkelijke handschrift van deze muziek berust onder het nr. *Hs.II 3326* in de muziekafdeling van de Koninklijke Bibliotheek Albert I te Brussel. Het werd in 1905 aangekocht bij E.H. Puissant te Bergen (Mons, in Henegouwen).(1) Volgens een latijns opschrift op de binnenkant van het voorste plat is het boek afkomstig uit Zinnik ("Soignies", eveneens in Henegouwen), waar het omstreeks 1741 gebruikt werd door Jacobus Ignatius Josephus Cocquiel, organist van de Sint-Vincentiuskerk:

ad usum Jacobi Ignatii
Josephi Cocquiel nec
non organista ecclesiae
Collegiatae S^ti^: Vincentii
Soneghis. Benef: cler: in j:
1741 2^da^ martii

Het handschrift bevindt zich in een perfecte staat van bewaring. Het langwerpig formaat bedraagt 19,5 x 25 cm. De oude bruinlederen band met goudstempeling op de rugvelden bleef behouden. De lijvige bundel bevat 160 beschreven folio's hetzij 320 bladzijden muziek. De foliëring is van latere datum.
De inhoud kan men bestempelen als een bloemlezing van orgelmuziek in functie van de katholieke eredienst en ten behoeve van een kerkorganist uit het Brabantse, gezien de opname van Brusselse, Leuvense en Mechelse componisten. Enkele van deze meesters konden pas na 1700 enige bekendheid als componist genieten zodat het handschrift wellicht pas tijdens de eerste helft van de 18de eeuw ontstond.(2) De aanduidingen voor de orgelregistratie zijn in het Nederlands geschreven zodat Vlaams Brabant de bakermat van het handschrift moet geweest zijn. De verzameling bestaat uit 364 ongenummerde stukken en voor het grootste deel uit korte versetten van twee tot vier regels die gegroepeerd zijn in reeksen, nl. op het *Gloria de beata*, het *Salve Regina*, een *Missa duplex* en op de toonsoorten. Terwijl 28 nummers zonder titel eveneens korte versetten schijnen te zijn, dragen de laatste 22 nummers titels als *fuga*, *fantasia*, *preludium-fuga* en zijn van grotere omvang. Op enkele uitzonderingen na zijn alle stukken uitvoerbaar op orgel met één manuaal. Een uitstekende bloemlezing van 138 nummers werd in 1933 o.l.v. organist Jos Watelet in een fraaie moderne notendruk uitgegeven door de Vereniging voor Muziekgeschiedenis met een inleiding van Paul Bergmans en een "levensbericht" over Abraham van den Kerckhoven door Irma De Jans.(3)
Het muziekhandschrift zelf is zeer verzorgd en goed leesbaar zodat het ook voor praktisch gebruik geschikt is.
De namen van de componisten werden voluit of in verkorting geschreven. *A. Kerchoven* komt als eerste auteur en het veelvuldigste voor, nl. 25 maal. *C. Vaes* is met 7 nummers vertegenwoordigd en verder zijn er nog enkele werkjes van *Pollietti*, *A. Kolfs*, *Papen* en *L.F.* Het allerlaatste ingeschreven stuk, *Fuga d'un italien*, werd reeds door Paul Bergmans geïdentificeerd als een onnauwkeurige en onvolledige copie van de *Canzone in F* van Frescobaldi.(4)

Van de genoemde autochtonen is *A. Kerckhoven* ongetwijfeld de belangrijkste componist. Zijn naam werd ook nog geschreven als *A. Kerckho.*; *A. Kerck.*; *A.K. hoven* ; *Kerckoven* ; *Kerchoven* ;

A. Kercho. en *A.K.* Het ligt voor de hand dat *A. Kerckhoven* niemand anders was dan de Brusselse hoforganist *ABRAHAM van den Kerckhoven* die in zijn tijd een grote faam genoot.[5] In een berijmde beschrijving van het nieuwe orgel van de Antwerpse Dominikanenkerk werd zijn orgelspel in 1654 hoog geroemd.[6] Onze hoforganist behoorde tot het talrijk muzikantengeslacht *Van den Kerckhoven* dat van de 16de tot de 18de eeuw bedrijvig was in de Brusselse kerken en aan het hof, en waarover Edmond Van der Straeten de eerste mededelingen deed.[7] In het genoemde levensbericht bracht Irma De Jans als eerste de nodige opheldering over de figuur van *Abraham van den Kerckhoven*.[8] Haar bevindingen zijn het resultaat van een degelijk kritisch onderzoek van de Brusselse archieven die na haar verder werden uitgepluisd door Susanne Clercx. Deze laatste bracht de biografie van de componist in verband met de gelijknamige organist van de Sint-Katelijnekerk die in 1702 begraven werd, en tevens maakte zij een stijlanalyse van de muziek zelf zoals ook Charles Van den Borren, Flor Peeters en J. De Koninck deden.[9] In een ophefmakende genealogische studie kon Leo Lindemans wellicht de juiste herkomst van Abraham vaststellen en de familiebanden leggen met het aanzienlijk geslacht *Van den Kerckhove* dat uit Mechelen afkomstig was en tal van Brusselse notarissen, procureurs en muzikanten opleverde in de 17de en 18de eeuw.[10] Na een diepgaander onderzoek van de archieven van de Brusselse Sint-Katelijnekerk wist Ghislain Potvlieghe de biografie van Abraham verder af te ronden en de juiste sterfdatum mee te delen.[11] Volgens de laatste stand van de opzoekingen ziet de biografie van Abraham van den Kerckhoven er dan als volgt uit. Hij werd omstreeks 1618 waarschijnlijk te Mechelen geboren als tiende kind van Philips en van Margriete de Clerck. Vader was thesaurier en schepen van de stad Mechelen en stierf in 1625 terwijl de moeder reeds in 1622 overleden was. Evenals zijn broer Philips die notaris werd, bouwde Abraham zijn loopbaan in de hoofdstad op.
Reeds in 1632 musiceerde hij in de Sint-Katelijnekerk te Brussel waar hij in 1634 François Cornet opvolgde als vaste organist en bleef tot bij zijn dood in 1701. Uit zijn huwelijk met Jenno Baert Niclaesdochter werden tussen 1645 en 1659 tien kinderen geboren waarvan er drie muzikant zouden worden. De vrouw van Abraham was zeer waarschijnlijk een zuster van Peter en Niclaes Baert die in 1648 en 1650 twee van haar kinderen boven de doopvont hielden. Beide peters zijn wellicht te vereenzelvigen met de gelijknamige Brusselse hofzangers vermeld in 1637, 1641 en 1655.[12] In 1648 werd Abraham kamerorganist van aartshertog Leopold Willem van Oostenrijk aan het Hof van Brussel. In deze functie verving hij Johann Caspar Kerll (1627-1693) die in 1647 met de nieuwe landvoogd uit Wenen was meegekomen doch op studiereis naar Rome vertrok. Volgens de rekeningen van de hofhuishouding van Leopold Willem die slechts tot 1652 lopen, bleef Abraham tot dan toe kamerorganist doch men mag aannemen dat hij in dienst bleef tot bij het vertrek van de landvoogd in 1656. In datzelfde jaar tot 1684 staat hij in de archieven als hoforganist vermeld.[13] Daar zijn salaris aanzienlijk hoger was dan dat van de andere hoforganist, mag men veronderstellen dat hij *eerste* hoforganist was. Uit de rekeningen van de Brusselse Sint-Katelijnekerk verneemt men ten slotte dat haar organist Abraham van den Kerckhoven stierf omstreeks kerstmis 1701 en opgevolgd werd door zijn zoon Jo(ann)es. Het blijft nu nog de vraag of de gelijknamige hof- en kerkorganist één en dezelfde persoon geweest is die beide ambten gelijktijdig kon vervullen.[14]

Pollietti kan niemand anders geweest zijn dan *Alessandro Poglietti* (†1683), de Italiaanse organist en componist die in 1661 Weens hoforganist werd en bleef tot aan zijn tragische dood tijdens het beleg van Wenen door de Turken. Hij was bevriend met Johann Caspar Kerll die in 1647-1648 te Brussel kamerorganist van aartshertog Leopold Willem geweest was.[15]
C. Vaes is misschien in verband te brengen met *Gaspard Vaes* die in 1727-1731 organist was van de kerk O.L.Vrouw-over-de-Dijle te Mechelen.[16]
A. Kolfs is wellicht te identificeren met *Antoon Colfs* die te Mechelen in 1714 beiaardier en in 1717 ook organist werd van Sint-Romboutskerk nadat hij van 1706 tot 1715 organist van SS. Pieters-en-Pauluskerk was geweest. Hij werd in zijn dubbele functie opgevolgd door zijn zoon Joannes-Josephus en stierf in 1729.[17] In het geschreven beiaardboek (1746) van de Antwerpse stadsbeiaardier Joannes de Gruijtters bevindt zich een "Marche par Mr. Colfs à Malines"[18] en deze aanduiding wijst dan wel in de richting van de Mechelse organist-beiaardier Colfs, vader of zoon. Dezelfde mars in een andere toonsoort en met lichte varianten werd zonder bronopgave gepubliceerd door Xavier van Elewyck in zijn bloemlezing *Clavecinistes flamands*.[19]

L. F. kon tot dusver niet worden geïdentificeerd.
Papen werd reeds door Paul Bergmans in verband gebracht met *Pieter De Paep*, ook *Paepen*, die organist was van de Sint-Pieterskerk te Leuven van 1689 tot 1726.[20] Daar hij in de archiefteksten "dominus" genoemd werd, mag men aannemen dat hij priester was.[21] Van hem publiceerde Xavier van Elewyck twee stukjes, allebei als "aria" betiteld, in zijn genoemde bloemlezing.[22]
De afkorting *P.* kan zowel *Pollietti* als *Papen* betreffen. Logischerwijze zou ze op Pollietti moeten terugslaan daar ze ná de naam Pollietti en vóór de naam Papen voorkomt in het handschrift.[23]
In verband met Girolamo Frescobaldi (1583-1643) die niet genoemd wordt in ons handschrift maar van wie een stuk anoniem werd opgenomen, is het misschien vermeldenswaard dat deze Italiaanse componist in 1607-1608 een jaar te Brussel verbleef waar zijn meester Mgr. Guido Bentivoglio pauselijk nuntius benoemd was.[24]
Voor de anonieme composities heeft men het raden naar de mogelijke auteurs. Paul Bergmans beweerde dat de meeste daarvan zo goed als zeker ook aan *Abraham van den Kerckhoven* kunnen toegeschreven worden.[25] Deze uitspraak, die wij niet zouden durven bijtreden, berust op stijlkritische gronden en verdient allicht ook nog enig krediet door het feit dat de werkjes van Abraham in de overgrote meerderheid zijn en verder dat zijn naam soms aan het begin van een reeks versetten staat zodat men geneigd is de hele reeks aan hem toe te schrijven zoals bijv. de 15 versetten *Primi toni a Kerckoven* op f° 8r°.[26] Nochtans kan zijn naam ook in het midden van een reeks aangetroffen worden, evenals die van de andere componisten. Voor de 12 versetten van de zevende toon op f° 39v°-40r° bijv. staat zijn naam vermeld bij de eerste drie versetten en bij het achtste zodat men mag veronderstellen dat de overigen niet van hem zijn.[27]
Uit de stijlontledingen van de muziek is gebleken dat behalve de Engels-Nederlandse traditie van Sweelinck via Peter Philips en Pieter Cornet, ook een Zuidduitse invloed, bijv. die van Froberger, waarneembaar is in bepaalde stukken.[28] In dit verband kan men aanstippen dat *Johann Jakob Froberger* (1616-1667) in 1652 enkele malen optrad aan het Hof van Brussel als gast van aartshertog Leopold.[29] Men herinnere zich ook dat Johann Caspar Kerll in 1647-1648 te Brussel kamerorganist van de aartshertog was.[30] Ook werden onlangs Venetiaanse en Spaanse invloeden in het handschrift *Kerckhoven* vastgesteld.[31]

1	Zie B. HUYS, *Van Paus Gregorius tot Stockhausen*, Brussel, 1966, nr. 74.
2	Over het algemeen wordt het handschrift einde 17de - begin 18de eeuw gedateerd. Volgens C. VAN DEN BORREN, *Geschiedenis van de muziek in de Nederlanden*, 2, Antwerpen, 1951, p.134, kan de muziek zelf, stilistisch gezien, niet vroeger dan 1660-1665 ontstaan zijn.
3	MONUMENTA MUSICAE BELGICAE, 2, Antwerpen, 1933, reprint Amsterdam 1968, verder aangeduid als MMB2. Uit dit basiswerk werd herhaaldelijk en meestal zonder bronvermelding door de organisten geput voor de praktische uitgave van afzonderlijke orgelstukken van Abraham van den Kerckhoven.
4	Zie MMB2, p. XI. Frescobaldi publiceerde het stuk als *Canzone quarta* in *Il secondo libro di toccate*, Rome, N.Borbone, 1637. Zie moderne uitgave door P. PIDOUX, *Girolamo Frescobaldi : Orgel- und Klavierwerke*, 4, Kassel, 3/1963, pp. 62-63.
5	Onwaarschijnlijk is het dat *ANTOON van den Kerckhoven* (1566-1627) die in 1572 koraal en in 1594 organist was in de Sint-Goedelekerk te Brussel, de componist zou geweest zijn van ons handschrift waarvan de muziek duidelijk in een latere stijlperiode thuishoort.
6	*Beschryvinghe van de wyt-geroemde orghel te sien en te hooren by de PP. Predickheeren te Antwerpen*, Antwerpen, G. Verhulst jr., 1658, afgedrukt bij Gh. POTVLIEGHE, *De school van de Zuidnederlandse orgelmaker Nicolaas Van Hagen*, in : DE MIXTUUR, 26 (1976), pp.638-640.
7	*La Musique aux Pays-Bas avant le XIX^{me} siècle*, Brussel, 1 (1867), p.83; 4 (1878), pp.320, 335; 5 (1880), pp.142, 146, 153, 156, 181, 182, 184, 406. Zie ook G. HUYBENS, *Le personnel des maîtrises liturgiques à Bruxelles du XV^{e} au XVIII^{e} siècle*, in : BELGISCH TIJDSCHRIFT VOOR MUZIEK-WETENSCHAP, 25 (1971), p.27 en 37, die behalve *Antoon* ook nog een *Gisbert* van den Kerckhoven vermeldt die in 1556-1557 zanger was in de Sint-Goedelekerk.
8	Zie MMB2, p. V-X.
9	S. CLERCX, *Le dix-septième et le dix-huitième siècle*, in : C. VAN DEN BORREN & E. CLOSSON, *La Musique en Belgique du Moyen âge à nos jours*, Brussel, 1950, pp.152-153, 164-167; C. VAN DEN BORREN, *o.c.*, 2, pp.134-135; F. PEETERS & M.A. VENTE, *De Orgelkunst in de Nederlanden van de 16de tot de 18de eeuw*, Antwerpen, 1971, pp.213-222; J. DE KONINCK, *Het orgelwerk van Abraham van den Kerckhoven (16..-Brussel 1702)*, in : EIGEN SCHOON & DE BRABANDER, 62 (1979), pp.408-414.

10	*Van den Kerckhove*, in : EIGEN SCHOON & DE BRABANDER, 52 (1969), pp.170-178.
11	*Abraham van den Kerckhoven*, in : HET ORGEL, 67 (1971), pp.157-162, en *Abraham van den Kerckhoven (Mechelen ca.1618-Brussel 1701)*, in : ORGELKUNST, 2 (1979), pp.7-27.
12	Zie J.A. STELLFELD, *Johannes Ruckers de Jongere en de Koninklijke Kapel te Brussel*, in : E. CLOSSON, *Hommage à Charles van den Borren* : Mélanges, Antwerpen, 1945, p.288; S. CLERCX, *o.c.*, pp.152, 153.
13	Het laatste document is van 1 maart 1684 volgens Gh. POTVLIEGHE, *o.c.*, in : HET ORGEL, 67 (1971), p.159.
14	Een aantal argumenten pleiten ten voordele van één en dezelfde persoon. De oudste zoon van Abraham, nl. Jan(-Baptist) staat in 1703-1707 als hofzanger en -organist vermeld. Een Jo(ann)es van den Kerckhoven was in 1691 zanger in de Sint-Katelijnekerk en werd in 1702 kerkorganist in plaats van zijn overleden vader Abraham. In 1707 was hij samen met zijn broer (Jan-)Philips zanger in dezelfde kerk. De functie van kamerorganist kon Abraham wellicht verenigen met die van kerk-organist. Immers voor de kamermuziek van de landvoogd had hij ongetwijfeld op andere tijdstippen dan in de kerk, diensten van meer profane aard te verrichten, misschien ook als klavecinist. Ook moeten die diensten weinig talrijk geweest zijn want zijn salaris was gering in vergelijking met dat van de andere kamermuzikanten. Als hoforganist was het misschien moeilijker om ook nog het ambt van kerkorganist te vervullen maar daar hij blijkbaar *eerste* hoforganist was, moest hij wellicht alleen de meer belangrijke kerkdiensten aan het Hof opluisteren of als klavecinist optreden - in 1673 kocht hij immers een spinet aan voor het Hof. De hypothese als zou hij in 1648-1656 gelijktijdig kamer- en hoforganist geweest zijn, moet verworpen worden aangezien de twee hoforganisten in die periode François en Philips Cornet waren.
15	Zie *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, 10 (1962), s.v. *Poglietti*.
16	Zie G. VAN DOORSLAER, *La Fondation du Chant à l'Eglise Notre-Dame au-delà de la Dyle*, in : BULLETIN DU CERCLE ARCHEOLOGIQUE, LITTERAIRE ET ARTISTIQUE DE MALINES, 7 (1897), p.324; IDEM, *Notes sur les Jubés et les Maîtrises des Eglises des SS. Pierre et Paul, de St.-Jean, de Notre-Dame au delà de la Dyle et de St.-Rombaut*, IBIDEM, 16 (1906), p.144. In 1727-1732 was er ook een N. VAES stadsbeiaardier van Leuven. Zie X. VAN ELEWYCK, *Matthias van den Gheyn, le plus grand organiste et carillonneur belge du XVIIIe siècle, et les célèbres fondeurs de cloches de ce nom depuis 1450 jusqu'à nos jours*, Paris, 1862, p.(30), voetnoot (2), en p.(64).
17	Zie E. GREGOIR, *Galerie biographique des artistes musiciens belges du XVIIIe et du XIXe siècle*, Brussel, 1 (1862), p.35, en 2 (1887), p.51; G. VAN DOORSLAER, *Les Carillons & les Carillonneurs à Malines*, Mechelen, 1896, pp.50-51; IDEM, *Académie Ste-Cécile, Société de Musiciens amateurs à Malines au début du XVIIIe siècle*, in : BULLETIN DU CERCLE ARCHEOLOGIQUE ... DE MALINES, 13 (1903), pp.98, 103-104, 106, 126; IDEM, *Notes sur les Jubés ...*, *o.c.*, pp.125-126, 202-203; G. CAMMAERT, *Orgelisten in Sint-Rombouts te Mechelen*, in : HANDELINGEN VAN DE KON. KRING VOOR OUDHEIDKUNDE, LETTEREN EN KUNST VAN MECHELEN (BULLETIN DU CERCLE ARCHEOLOGIQUE DE MALINES), 56 (1952), pp.146-149.
18	Zie facsimile uitgegeven door de klokkengieterij *EYSBOUTS* n.v. te Asten (Nederland), 1968, p.91, nr.114.
19	*Collection d'œuvres composées par d'anciens et célèbres clavecinistes flamands retrouvées et publiées*, Brussel, etc. (1877) 2, p.47. Volgens deze auteur was componist Colfs kapelmeester van Sint-Pieterskerk te Leuven omstreeks 1731.
20	Zie MMB2, p.XVII, voetnoot b.
21	Zie X. VAN ELEWYCK, *Matthias van den Gheyn ...*, *o.c.*, p.(64), en *Clavecinistes flamands*, *o.c.*, 1, p. VIII.
22	2, pp.3-4.
23	Zie de hier bijgevoegde inhoudsopgave.
24	Zie A. MACHABEY, *Gerolamo Frescobaldi ferrarensis (1583-1643)*, Paris, 1952, pp.16-17.
25	Zie MMB2, p.XVII.
26	Onze nrs. 32-46.
27	Onze nrs. 133-144.
28	Zie S. CLERCX, *o.c.*, p.166; C. VAN DEN BORREN, *o.c.*, 2, p.134; F. PEETERS & M.A. VENTE, *o.c.*, p.214.
29	In 1650 keerde deze laatste hem een som van 240 gl. uit om zijn reis voort te zetten en in 1652 een som van 144 gl. voor enkele malen optreden. Zie *Algemeen Rijksarchief Brussel, Manuscrits divers n° 1374 : Dépenses de l'Archiduc Léopold-Guillaume, 1647-1652*, f° 126r° en 232v°.
30	Zie supra.
31	Zie J. DE KONINCK, *o.c.*, p.413-414.

Addenda
na 1982

Abraham VAN DEN KERCKHOVEN gedoopt : Brussel, 11.10.1617 overleden : Brussel, 1701, rond Kerstdag

• BIBLIOGRAFIE

- A. VAN DEN KERCKHOVEN :

D'HOOGHE, K. : *Biografische sprokkelingen omtrent Abraham van den Kerckhoven (ca 1618-1701)*, in ORGELKUNST (Grimbergen, B), jg. XXIV/3, sept. 2001, blz. 163-170.

ZOUTENDIJK, J. [red.] : *Abraham van den Kerckhoven (ca 1618-1701): een Meester groot gheacht*, STICHTING ORGELHISTORISCHE STUDIES, Vlaardingen (NL), 2001
Hierin:
- Van Kranenburg, P. : Abraham van den Kerckhoven
- De Ridder, P. : Brussel ten tijde van Abraham van den Kerckhoven
- Zoutendijk, J. : Het Coquiel manuscript
- Felix, J.-P. : De orgelcultuur in Brussel ten tijde van Abraham van den Kerckhoven
- De Bie, J. : Klavierstemmingen in de Nederlanden ten tijde van A. van den Kerckhoven
- Piollet, D. : Het Novello-Manuscript

MERTENS, W. & VAN LANGENHOVEN, B. : *Het orgel van Abraham Van den Kerckhoven uit de Sint-Katelijnekerk te Brussel herontdekt in de Sint-Lambertuskerk te Vlekkem*, in ORGELKUNST (Grimbergen, B), jg. XXVI/2, juni 2003, blz. 174-189.

ROTH-BURNETTE, J.L. : *MS II 3326 of the Brussels Royal Library Albert I : New insights into a wellknow manuscript*, in
Ferrard, J. (ed.) : XVIIe, XIXe, XXIe siècles. Bruxelles, carrefour européen de l'orgue, SiC asbl, Brussels, 2003.

- P. PAPEN :

FELIX, J.-P. : *Petrus Papen organist van de collegiale Sint-Pieterkerk te Leuven, componist en orgelexpert*, in Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring voor Leuven en Omgeving, XXXII, 1992; p. 46.

• PARTITUUR

1) *Orgelmuziek van Abraham van den Kerckhoven e.a in facsimile uitgegeven naar het handschrift in de Koninklijke Bibliotheek te Brussel*
met een inleiding door Dr. Godelieve Spiessens
ed. "Documentatiecentrum voor Orgel", Vleeshouwersstraat 23, B-8480 Veurne (België), Veurne 1982.
pp. III-XIV Introductie (Nederlands, Français, Deutsch, English)
pp. 1-320 Facsimile van het manuscript

2) *Jacobus (?) La Fosse (?)*
4 stukken uit het handschrift J.I.J. Cocquiel
(i.e. fol. 116 v° - 125 r°)
ed. : Documentatiecentrum voor Orgel, Veurne (Belgium), 1991

Het handschrift Cocquiel bevat behalve werken van Abraham van den Kerckhoven en enkele anderen, vier stukken waarvan de auteur wordt aangeduid met de letters L.F. Het toeschrijven van deze werken aan La Fosse (ook Lafosse of Laforce) berust op een veronderstelling die tot op heden niet kan gestaafd worden met bewijzen. Enkel de datering van het handschrift (2 maart 1741) laat ons toe het auteurschap van La Fosse (organist aan de kathedraal te Antwerpen van 1703 tot 1721) als mogelijk te achten.
Deze muziek is bedoeld voor een Vlaams orgel met een klavier gedeeld af c#1, met typische registratiemogelijkheden als "Cornet", "Volspel" of "Trompet bas". De volgorde van de stukken werd in deze uitgave gewijzigd.

Robert Deleersnyder

• COMPACT DISC audio

Het Forceville-orgel in Broechem / The Forceville-organ in Broechem (Belgium).
Vol. II in de reeks The Flemish Organ Heritage, CD NAXOS 8.555809, München 2000.
Joris Verdin speelt werk van A. van den Kerckhoven. / Joris Verdin plays works by A. van den Kerckhoven in the Our-Lady's-Nativity parish church at Broechem.

Koninklijke Bibliotheek Albert I
Brussel
Muziekafdeling - Handschrift II 3326
(zogeheten "Cocquiel-handschrift", 1741)

INDEX

kolom
A : werkelijke bladzijde in het manuscript
B : nummer van het muziekstuk
C : folio (recto of verso) in het manuscript
D : titel of bijschrift (indien aanwezig)
E : naam van de componist indien vermeld; indien niet, dan tussen [...]
F : nummer van hetzelfde muziekstuk in de editie MMB2 *

* MMB2 = MONUMENTA MUSICAE BELGICAE, 2, Antwerpen, 1933

A	B	C	D	E	F
pag.	nr.	fol. (r° / v°)	bijschrift	auteur	MMB2 nr.
1	**1**	1 r°	*Gloria de beata* (1)	*Aucthore Kerchoven*	71
	2	"	2		72
	3	"	3		73
	4	"	4		36
2	**5**	1 v°	[Cornet] 5		37
	6	"	6		38
	7	1 v°-2 r°	7		39
3	**8**	2 r°	8		40
	9	"	9		-
4	**10**	2 v°	*Salve regina*	*A.K*(erckhoven)	97
	11	"	*Ad Te*		98
	12	"	*Eija ergo*		99
5	**13**	3 r°	*O clemens* [Cornet]		100
	14	"	(nihil)		101
6	**15**	3 v°	*Missa duplex*	*A.K*(erckhoven)	107
	16	3 v°-4 r°	*Kijrie*		108
7	**17**	4 r°	*Ch*(ris)*te* *Sine holpijp, maer fluijt* *prestant et tierce oft schuijflet*		109
8	**18**	4 v°	(nihil)		110
	19	4 v°-5 r°	(nihil)		111
9	**20**	5 r°	*Et in terra* (1)		112
10	**21**	5 v°	2		113
	22	"	3		114
11	**23**	6 r°	4		115
	24	"	5		116

12	**25**	6 v°		6		117
	26	"	*Sonder holpijp*	7		118
13	**27**	7 r°		8		119
	28	"	*Amen*	9		120
14	**29**	7 v°	*Sanctus*			121
	30	"	(nihil)			122
15	**31**	8 r°	(nihil)			123
	32	"	*1mi toni*	(1)	*a kerchoven*	1
16	**33**	8 v°	*met den cornet*	2		2
	34	"		3		-
17	**35**	9 r°	*met trompet*	4		3
18	**36**	9 v°		5		4
	37	"		6		5
19	**38**	10 r°	*Cornet*	7		6
20	**39**	10 v°	*trompet bas*	8		7
21	**40**	10 v°-11 r°	*Salve*	9		102
22	**41**	11 v°		10		103
23	**42**	11 v°-12 r°	*Salve*	11		104
24	**43**	12 v°		12		-
	44	"		13		8
25	**45**	13 r°		14		105
	46	"		15		9a
26	**47**	13 v°	*Versus 1mi toni volspel*	1		10
	48	"		2		11
27	**49**	14 r°	*Cornet*	3		12
	50	"		4		13
	51	"		5		14
28	**52**	14 v°		6		15
	53	"	*Cornet of half register*	7		16
	54	"	*Volspel*	8		17
29	**55**	15 r°		9		9b
	56	"		10		106
30	**57**	15 v°		11		18
	58	"		12		19
	59	"		13		-
31	**60**	16 r°	*Cornet*	14		-
	61	"		15		-
32	**62**	16 v°		16	*A.K*	20
	63	"		17		21
33	**64**	17 r°		18		-
	65	"		19		-
34	**66**	17 v°	*Cornet*	20		-
	67	17 v°-18 r°	*Volspel*	21		-
35	**68**	18 r°	*Volspel*	22		-
36	**69**	18 v°	*Versus 2di Toni Volspel*	1		-
	70	"		2		41

37	**71**	19 r°	*Trompet bas*	3		42
	72	"		4		43
38	**73**	19 v°	*Cornet*	5		-
	74	"		6		44
39	**75**	20 r°		7		45
	76	"		8		-
	77	"		9		-
	78	"		10		46
40	**79**	20 v°		11		47
	80	"	*Volspel*	12		48
	81	20 v°-21 r°	*Cornet*	13		-
41	**82**	21 r°	*Volspel*	14		49
42	**83**	21 v°		15	*Pollietti*	-
	84	21 v°-22 r°	*Volspel*	16	*C.V*(aes)	-
43	**85**	22 r°	*Volspel*	17		-
44		22 v°	*Versus 3ii toni*			
	86		*Volspel*	1		-
45	**87**	23 r°		2		-
46	**88**	23 v°	*Cornett*	3		-
47	**89**	24 r°	*Cornet*	4		-
48	**90**	24 v°		5		-
	91	24 v°-25 r°		6		-
49	**92**	25 r°		7		-
50	**93**	25 v°		8		-
51	**94**	26 r°		9		-
52	**95**	26 v°		10		-
53	**96**	27 r°		11		-
	97	"	*Volspel*	12	*C.V*(aes)	-
54	**98**	27 v°	*Volspel*	13	*C.V*(aes)	-
55		28 r°	*Versus 4ti toni*			
	99		*Volspel*	(1)		-
56	**100**	28 v°		2		63
	101	"		3		-
57	**102**	29 r°	*Cornet*	4		-
58	**103**	29 v°		5		64
	104	"		6		65
59	**105**	30 r°		7		66
	106	"		8		-
60	**107**	30 v°	*Volspel*	9		-
	108	30 v°-31 r°	*Volspel*	10		-
61		31 r°	*Versus 5ti Toni*			
	109		*Volspel*	1		-
62	**110**	31 v°		2		-
63	**111**	32 r°		3		-
	112	"		4		-
64	**113**	32 v°		5		-
65	**114**	33 r°	*Cornet*	6		-
66	**115**	33 v°		7		-
67	**116**	33 v°-34 r°	*Fuga*	8		-
68	**117**	34 v°		9		-

69	**118**	35 r°	*Cornet*	10		-
70	**119**	35 v°		11		-
	120	"	*Volspel*	12		-
71		36 r°	*Versus 6ti Toni*			
	121		*Volspel*	1		-
72	**122**	36 v°		2		-
73	**123**	37 r°	*Cornetto*	3		-
74	**124**	37 v°		4		-
	125	37 v°-38 r°		5		-
75	**126**	38 r°		6		-
76	**127**	38 v°		7		-
	128	"		8		-
	129	38 v°-39 r°		9		-
77	**130**	39 r°		10		-
	131	"		11		-
78	**132**	39 v°	*Preludium*	12		-
		39 v°-40 r°	*Versus 7mi Toni*			
	133		*Volspel*	1	*A.K*(erckhoven)	- !
79	**134**	40 r°		2	*A.K*(erckhoven)	89
	135	"		3	*A.K*(erckhoven)	-
80	**136**	40 v°		4		90
81	**137**	41 r°		5		-
82	**138**	41 v°		6		-
83	**139**	42 r°		7		-
84	**140**	42 v°		8	*A.K*(erckhoven)	91
	141	"	*Cornet*	9		-
85	**142**	43 r°	*Trompet bas*	10		-
86	**143**	43 v°	*Cornet*	11		-
87	**144**	44 r°	*Volspel*	12		-
			[Versus] *8vi Toni*			
	145	"	*Volspel*	1		-
88	**146**	44 v°-45 r°		2		-
89	**147**	45 r°		3		-
90	**148**	45 v°-46 r°		4		-
91	**149**	46 r°		5		-
92	**150**	46 v°-47 r°		6		-
93	**151**	47 r°		7		-
94	**152**	47 v°		8		-
	153	"	*Cornet*	9		-
95	**154**	48 r°		10		-
	155	48 r° - v°	*Cornet*	11		-
96	**156**	48 v°	*Volspel*	12		-
97		49 r°	*Versus 1mi Toni*			
	157		*Volspel*	1		-
	158	"		2		22
98	**159**	49 v°		3		-
	160	"		4		-
99	**161**	50 r°		5		-
	162	"		6		23

100	**163**	50 v°	7		24
	164	"	8		-
101	**165**	51 r°	9		25
	166	"	10		-
102	**167**	51 v°	11		-
	168	"	12		-
	169	"	13		-
103	**170**	52 r°	14		-
	171	"	*Cornet* 15		-
104	**172**	52 v°	16		-
	173	"	17		26
	174	"	18		27
105	**175**	53 r°	19		-
	176	"	20		28
106	**177**	53 v°	21		29
	178	53 v°-54 r°	22		30
107	**179**	54 r°	23		-
	180	"	24		-
108	**181**	54 v°	25		-
	182	54 v°-55 r°	26		-
109	**183**	55 r°	27		-
	184	"	28		-
110	**185**	55 v°	29	*C.V*(aes)	-
111	**186**	56 r°	30		-
	187	"	31		-
112	**188**	56 v°	32		31
113	**189**	57 r°	*Volspel* 33		32
114		57 v°	*Versus 2di Toni*		
	190		*Volspel* 1		50
	191	"	2		-
115	**192**	58 r°	3		-
	193	"	4		51
116	**194**	58 v°	5		-
	195	"	6		-
	196	"	7		-
117	**197**	59 r°	8		52
	198	"	9		-
118	**199**	59 v°	10		53
	200	"	11		-
119	**201**	60 r°	12		54
120	**202**	60 v°	13		-
	203	"	14		55
121	**204**	61 r°	*Volspel* 15		56
		"	*Versus 3ii toni*		
	205		*Volspel* 1		56bis
122	**206**	61 v°	2		57
	207	"	3		-
	208	"	4		-

123	**209**	62 r°		5		-
	210	"		6		-
124	**211**	62 v°		7		58
	212	"		8		-
	213	"		9		59
125	**214**	63 r°		10		-
	215	"		11		-
126	**216**	63 v°		12		60
	217	"		13		61
127	**218**	64 r°		14		-
	219	"	*Volspel*	15	*A.K*(erckhoven)	62
128		64 v°	*Versus 4ti toni*			
	220		*Volspel*	1		67
	221	64 v°-65 r°		2		68
129	**222**	65 r°		3		69
	223	"		4		70
130	**224**	65 v°		5		-
	225	"		6		-
131	**226**	66 r°		7		-
	227	"		8		-
132	**228**	66 v°-67 r°	*Volspel*	9	*C. Vaes*	-
133	**229**	67 r°	*Versus 5ti Toni*	1		75
134	**230**	67 v°		2		-
	231	"		3		-
	232	67 v°-68 r°		4		76
135	**233**	68 r°		5		-
136	**234**	68 v°		6		-
	235	68 v°-69 r°		7		74
137	**236**	69 r°		8		-
138	**237**	69 v°		9		77
	238	"		10		-
139	**239**	70 r°		11		-
140	**240**	70 v°		12		-
141	**241**	71 r°		13		-
	242	"		14		78
142	**243**	71 v°-72 r°		15	*C.V*(aes)	-
143	**244**	72 r°	*Volspel*	16		-
144		72 v°	*Versus 6ti Toni*			
	245		*Volspel*	1		-
	246	"		2		-
145	**247**	73 r°		3		81
	248	"		4		-
	249	"		5		82
146	**250**	73 v°		6		-
	251	"		7		-
147	**252**	74 r°		8		-
	253	"		9		83
148	**254**	74 v°		10		-
	255	"		11		84

149	**256**	75 r°		12		-
	257	"		13		-
150	**258**	75 v°		14		-
151	**259**	76 r°		15		-
	260	"		16	*A.K*(erckhoven)	85
152	**261**	76 v°	*Volspel*	17		-
153		77 r°	*Versus 7mi Toni*			
	262		*Volspel*	1		-
	263	"		2		-
154	**264**	77 v°		3		-
	265	"		4		-
155	**266**	78 r°		5	*P*(ollietti ?)	92
	267	"		6	*P*(ollietti ?)	-
156	**268**	78 v°-79 r°		7		93
157	**269**	79 r°		8		94
158	**270**	79 v°		9		-
	271	"		10		-
159	**272**	80 r°	*Volspel*	11		-
160	**273**	80 v°	*Versus 8vi Toni*			
			Volspel	1		-
	274	"		2		-
161	**275**	81 r°		3		-
	276	"		4		-
162	**277**	81 v°		5		-
	278	"		6		95
163	**279**	82 r°		7		-
	280	"		8		-
164	**281**	82 v°-83 r°		9		96
165	**282**	83 r°		10		-
166	**283**	83 v°		11		-
167	**284**	83 v°-84 r°	*Volspel*	12		-
168		84 v°	*Versus 1mi Toni*			
	285		*Volspel*	1		-
	286	"		2		33
169	**287**	85 r°		3		34
	288	"		4		-
170	**289**	85 v°	*Cornet*	5		-
	290	85 v°-86 r°		6		-
171	**291**	86 r°	*met tramblant, lente*	7		-
	292	"		8	A.K(erckhoven)	35
172	**293**	86 v°		9		-
	294	"		10		-
	295	86 v°-87 r°		11		-
173	**296**	87 r°	*Volspel*	12		-
174	**297**	87 v°		13		-
	298	"		14		-
175	**299**	88 r°		15		-
	300	"		16		-

176	**301**	88 v°	*Volspel* 17		-
			Versus 2di Toni		
	302	"	*Volspel* 1		-
177	**303**	89 r°	2		-
	304	"	3		-
	305	"	4		-
	306	"	*Cornet* 5		-
178	**307**	89 v°	6		-
	308	"	7		-
	309	"	*Volspel* 8		-
179	**310**	90 r°	*Volspel* 9	*A.K*(erckhoven)	- !
180			*Versus 3ii Toni*		
181	**311**	90 v°-91 r°	*Volspel* 1	*A. Kolfs*	-
182	**312**	91 v°-92 r°	2	*C.V*(aes)	-
183	**313**	92 r°	3		-
184	**314**	92 v°	4		-
185	**315**	93 r°	5		-
186	**316**	93 v°	6		-
187	**317**	94 r°	7		-
188	**318**	94 v°	[Versus 4ti Toni] 8 (1)		-
189	**319**	95 r°	(nihil) " (2)		-
190	**320**	95 v°	(nihil) " (3)		-
191	**321**	96 r°	(nihil) [5ti Toni] (1)		79
192	**322**	96 v°	(nihil) " (2)		80
193	**323**	97 r°	(nihil) " (3)		-
194	**324**	97 v°	(nihil) [6ti Toni] (1)		-
195	**325**	97 v°-98 r°	(nihil) " (2)		-
196	**326**	98 v°-99 r°	(nihil) " (3)	*A.K*(erck)*hoven*	86
197					
198	**327**	99 v°	(nihil) " (4)		-
199	**328**	100 r°	(nihil) " (5)		-
200	**329**	100 v°	(nihil) " (6)		-
201	**330**	101 r°	(nihil) " (7)		87
202	**331**	101 v°	(nihil) " (8)		88
203	**332**	102 r°	(nihil) " (9)		-
204	**333**	102 v°	(nihil) [7mi Toni] (1)		-
205	**334**	103 r°	(nihil) " (2)		-
206	**335**	103 v°	(nihil) " (3)		-
207	**336**	104 r°	(nihil) " (4)		-
208	**337**	104 v°	(nihil) " (5)		-
209	**338**	105 r°	(nihil) [8vi Toni] (1)		-
210	**339**	105 v°	(nihil) " (2)		-
211	**340**	106 r°	(nihil) " (3)		-
212	**341**	106 v°	(nihil) " (4)		-
213	**-**	107 r°	lege bladzijde		
214	**342**	107 v°-108 r°	*Fuga* (1)		124
215			(a kl.)		
216	**343**	108 v°-110 r°	*Fuga* (2)		125
217			(C gr.)		
218					

219					
220 221 222 223	**344**	110 v°-112 r°	*Fuga* (3) (G gr.)		-
224 225 226	**345**	112 v°-113v°	*Fuga* (4) (d kl.)	[Chr. Erbach]	126
227 228 229 230 231	**346**	114 r°-116 r°	*Fantasia* *Cornet* (C gr.)		127
232 233 234 235	**347**	116 v°-118 r°	*Cornet* (d kl.)	*L.F.* [Jacob LaFosse?]	-
236 237 238 239	**348**	118 v°-120 r°	*Fuga & Allegro* *Volspel* (C gr..)	*L.F.* [Jacob LaFosse?]	-
240 241 242 243 244 245	**349**	120 v°-123 r°	*Trompet bas* (g kl.)	*L.F.* [Jacob LaFosse?]	-
246 247 248 249	**350**	123 v°-125 r°	*Fuga* *Volspel* (C gr.)	*L.F.* [Jacob LaFosse?]	-
250 251 252 253 254 255 256 257 258 259	**351**	125 v°-130 r°	*Fantasia* (F gr.)	*A. Kerckhoven*	128
260 261	**352**	130 v°-131 r°	*Fantasia* (c kl.)	*A. Kerck*(hoven)	129
262 263 264 265 266 267 268 269	**353**	131 v°-136 r°	*Fantasia* *Pro Duplici Organo* (D gr.)	*A. Kerckhoven*	130

270 271					
272 273 274 275 276 277	**354**	136 v°-139 r°	*Fantasia* [Cornet] (c kl.)	*A. Kercho*(ven)	131
278 279 280	**355**	139 v°-140v°	*Fantasia* (e kl.)	*A. Kercho*(ven)	132
281 282 283 284 285 286	**356**	141 r°-143 v°	*Fantasia* [Cornet] (d kl.)	*A. Kerchoven*	133
287 288 289 290 291	**357**	144 r°-146 r°	*Fuga* (a kl.)	*A. Kerckhoven*	134
292 293 294 295	**358**	146 v°-148 r°	*Fantasia* [Cornet] (G gr.)	*A. Kerckho*(ven)	135
296 297 298	**359**	148 v°-149v°	*Preludium & fuga* (1) (d kl.)	*A. Kerckhoven*	- !
299 300 301 302 303 304	**360**	150 r°-152 v°	*Preludium & Fuga* (2) (d kl.)	*A. Kercho*(ven)	136
305 306 307 308 309	**361**	153 r°-155 r°	*Preludium & Fuga* (G gr.)	*A. Kerckhoven*	137
310 311 312	**362**	155 v°-156v°	*Fuga* (1) (C gr.)	*Papen*	-
313 314 315	**363**	157 r°-158 r°	*Fuga* (2) (C gr.)	*Papen*	-
316 317 318 319 320	**364**	158 v°-160v°	*Fuga d'un Italien* [Canzona quarta, F gr.]	[G. Frescobaldi]	-

SYNOPSIS	
Versetten	nrs.
1mi toni	32 - 39 / 47 - 68 / 157 - 189 / 285 - 301
2di toni	69 - 85 / 190 - 204 / 302 - 310
3ii toni	86 - 98 / 205 - 219 / 311 - 317
4ti toni	99 - 108 / 220 - 228 / 318 - 320
5ti toni	109 - 120 / 229 - 244 / 321 - 323
6ti toni	121 - 132 / 245 - 261 / 324 - 332
7mi toni	133 - 144 / 262 - 272 / 333 - 337
8vi toni	145 - 156 / 273 - 284 / 338 - 341
Missa	1 - 9 / 15 - 31
Salve Regina	10 - 14 / 40 - 46
Fantasia	351, 352, 353, 355
Fantasia [Cornet-solo]	346, 354, 356, 358
Fuga	342, 343, 344, 345, 357, 362, 363, 364
Preludium & Fuge	359, 360, 361

[GLORIA]

001. [Et in terra]

Cocquiel-manuscript
fol. 1 r°

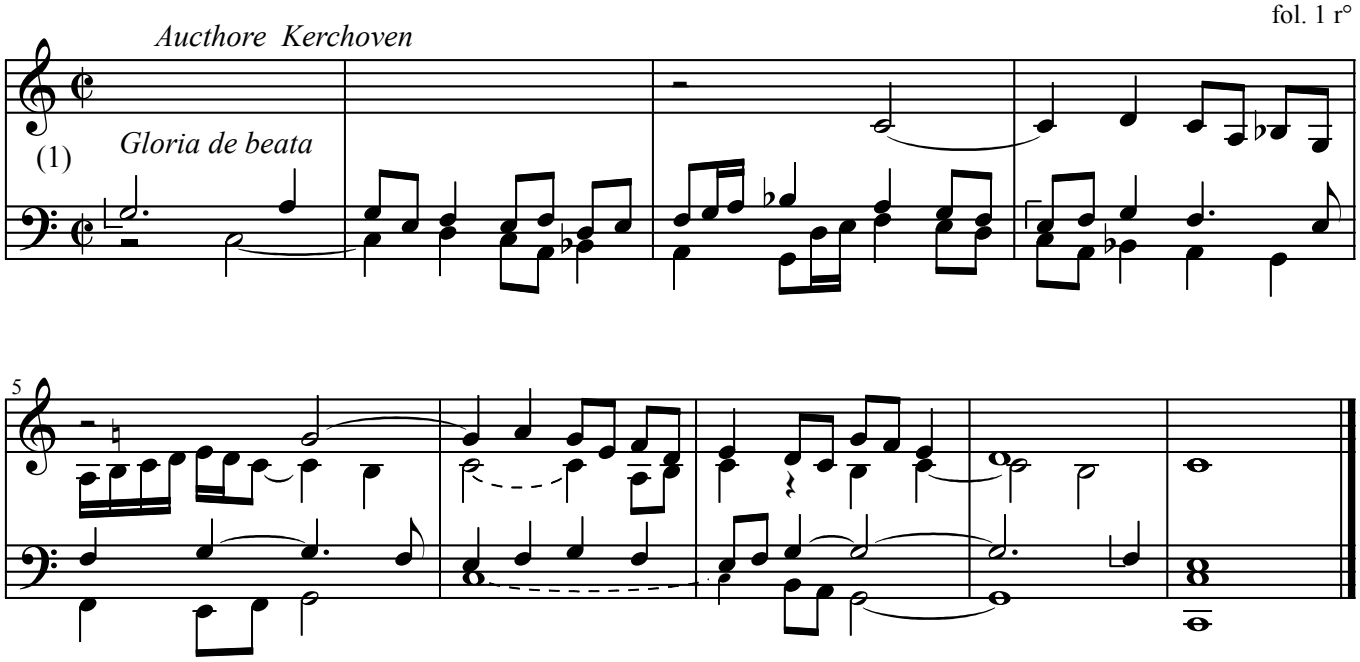

002. [Benedicimus te]

Cocquiel-manuscript
fol. 1 r°

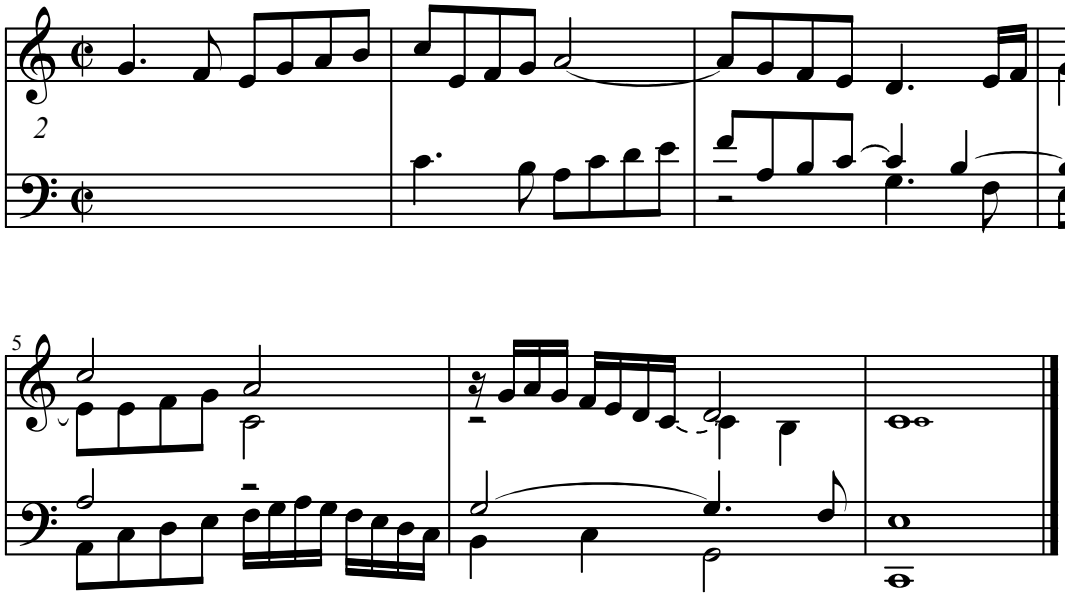

003. [Glorificamus te]

Cocquiel-manuscript
fol. 1 r°

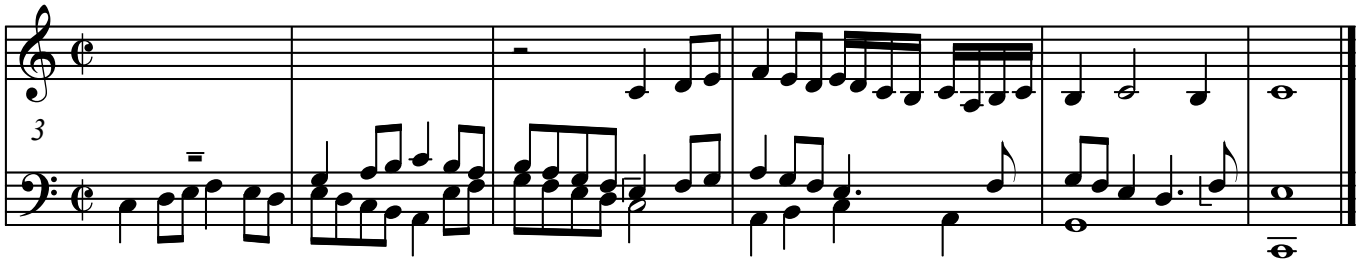

004. [Domine Deus, Rex]

Cocquiel-manuscript
fol. 1 r°

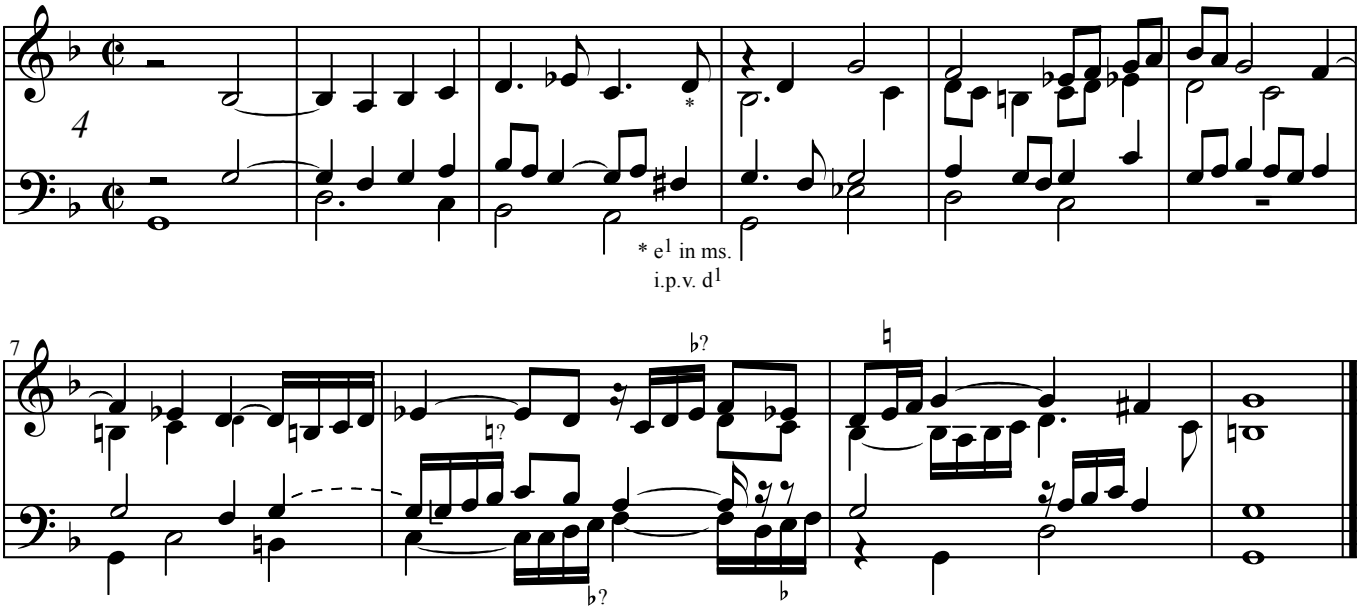

005. [Domine Deus, Agnus Dei]

Cocquiel-manuscript
fol. 1 v°

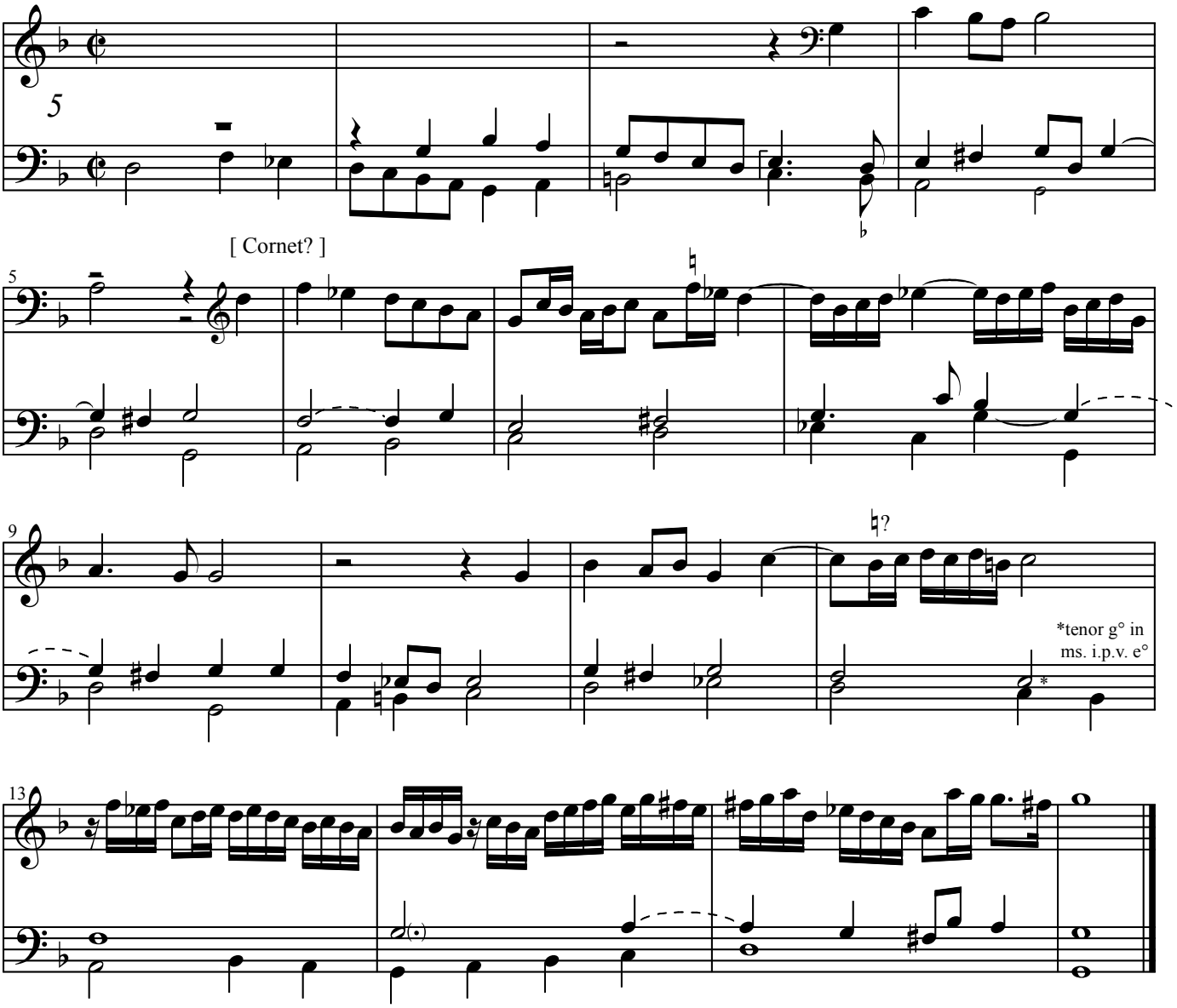

006. [Qui tollis peccata mundi, suscipe]

Cocquiel-manuscript
fol. 1 v°

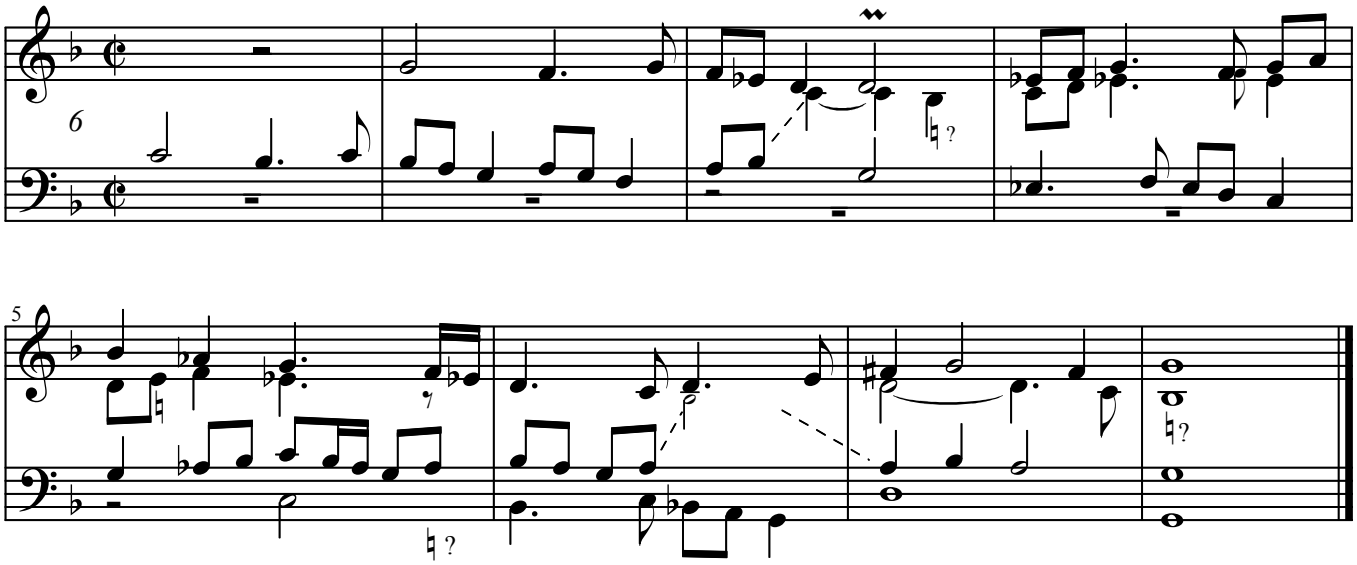

007. [Quoniam Tu solus]

Cocquiel-manuscript
fol. 1 v°- 2 r°

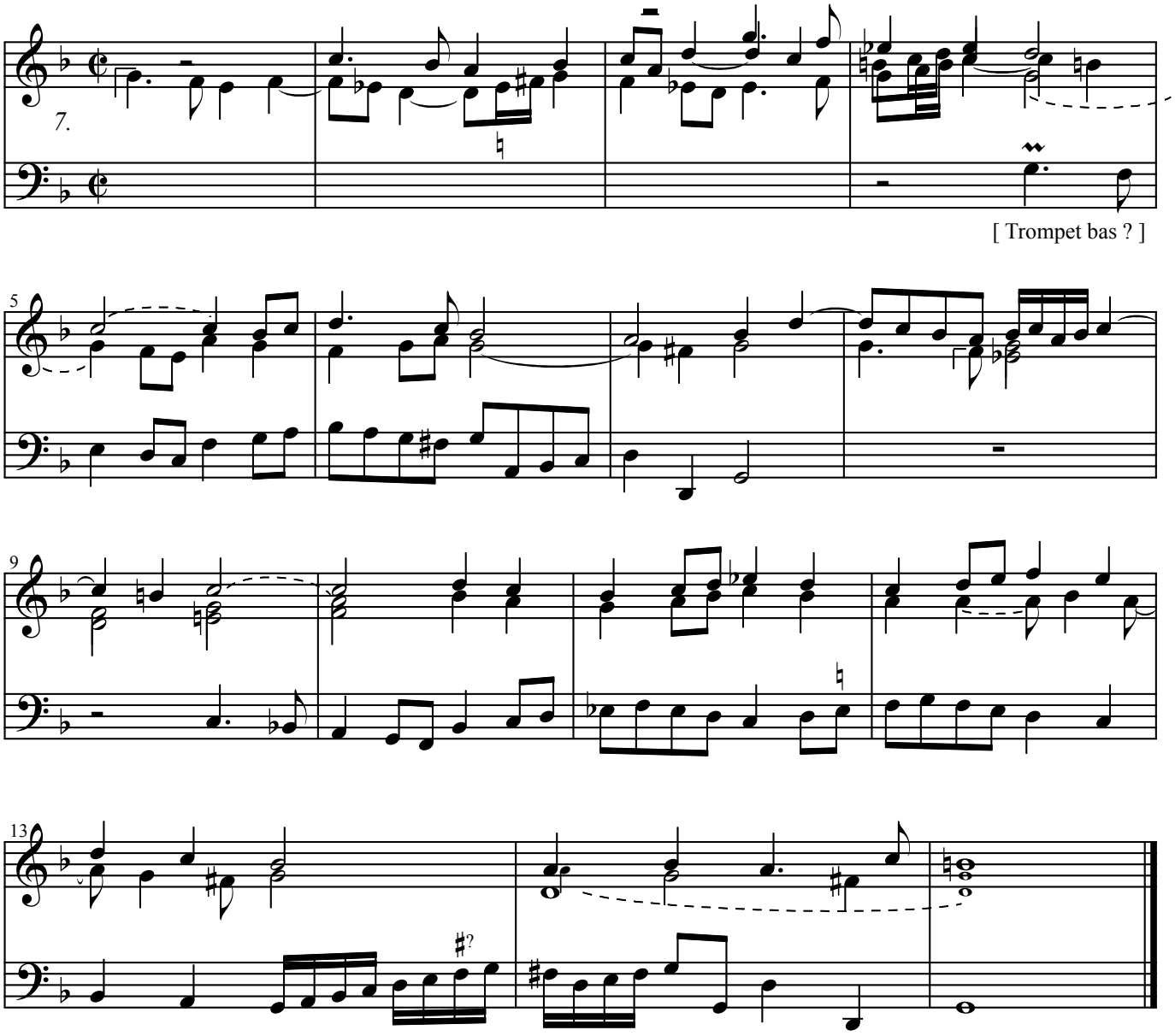

008. [Tu solus altissimus]

Cocquiel-manuscript
fol. 2 r°

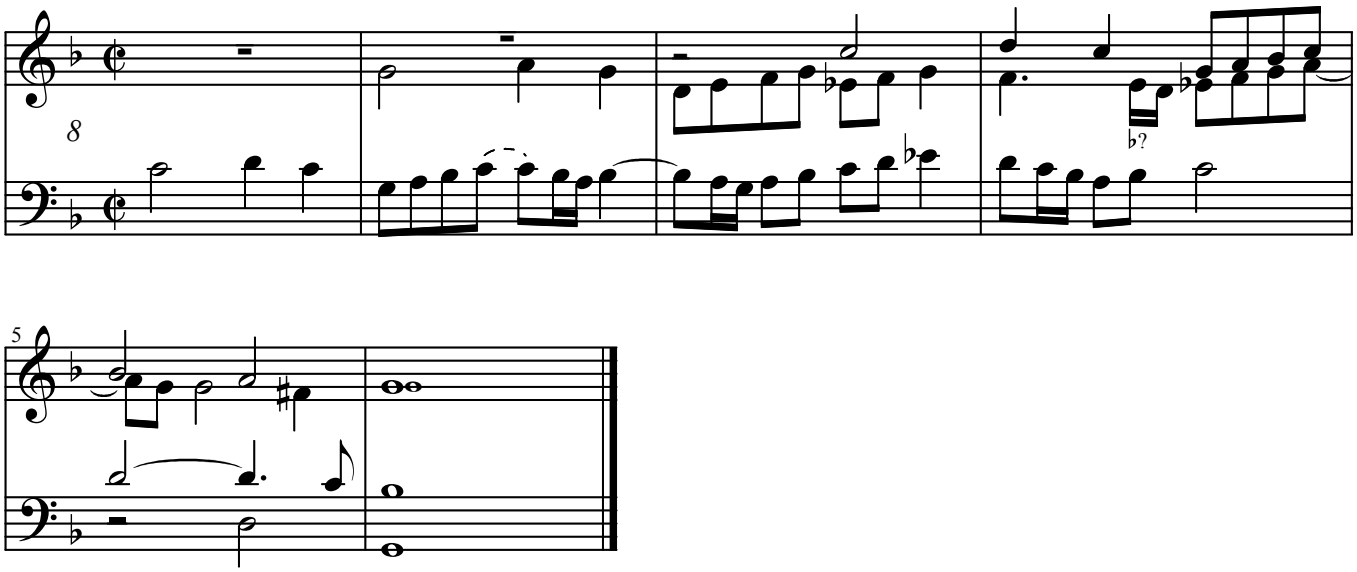

009. [Amen]

Cocquiel-manuscript
fol. 2 r°

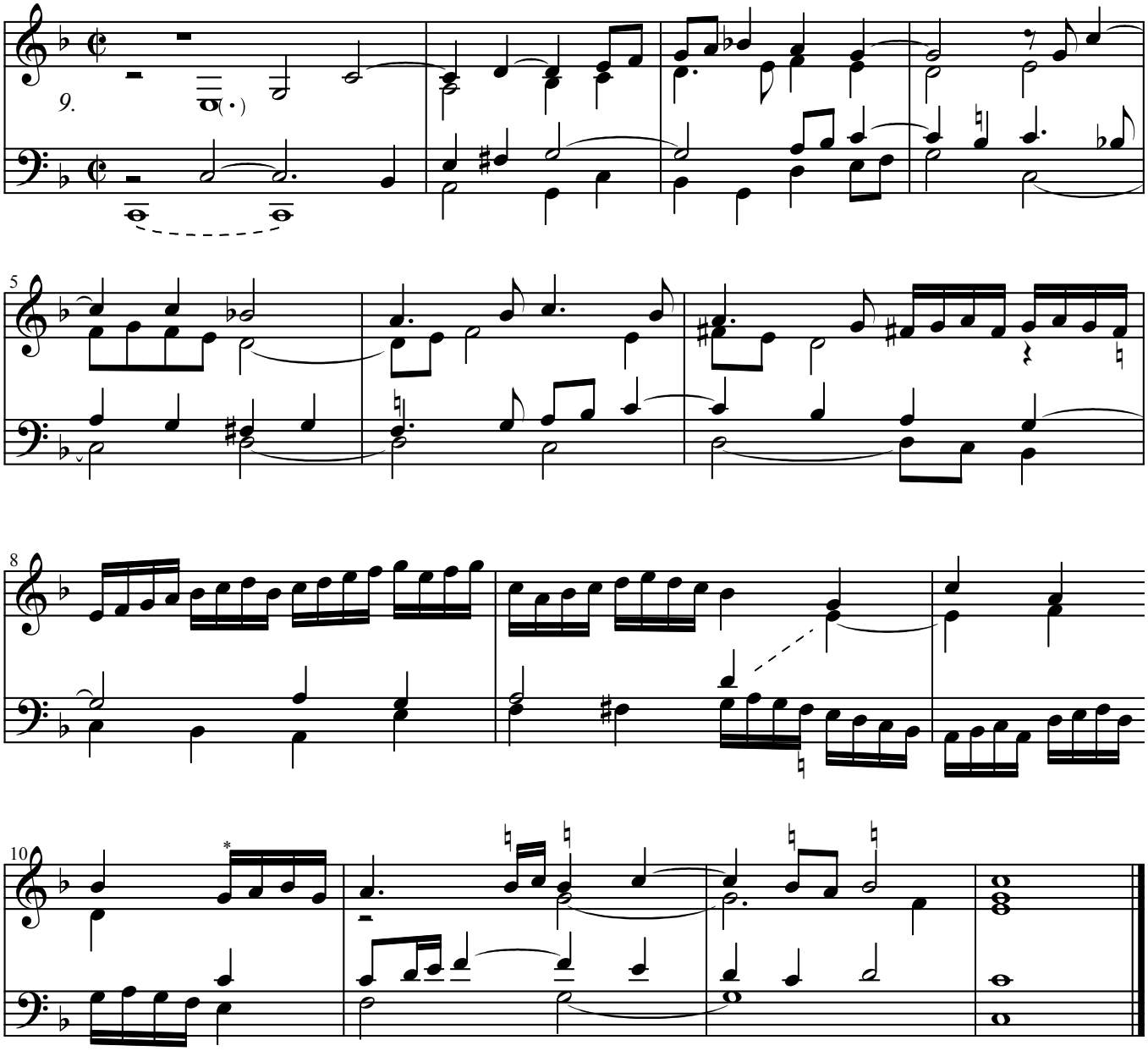

*e-f-g-e in ms.

[SALVE REGINA]

010.

Cocquiel-manuscript
fol. 2 v°

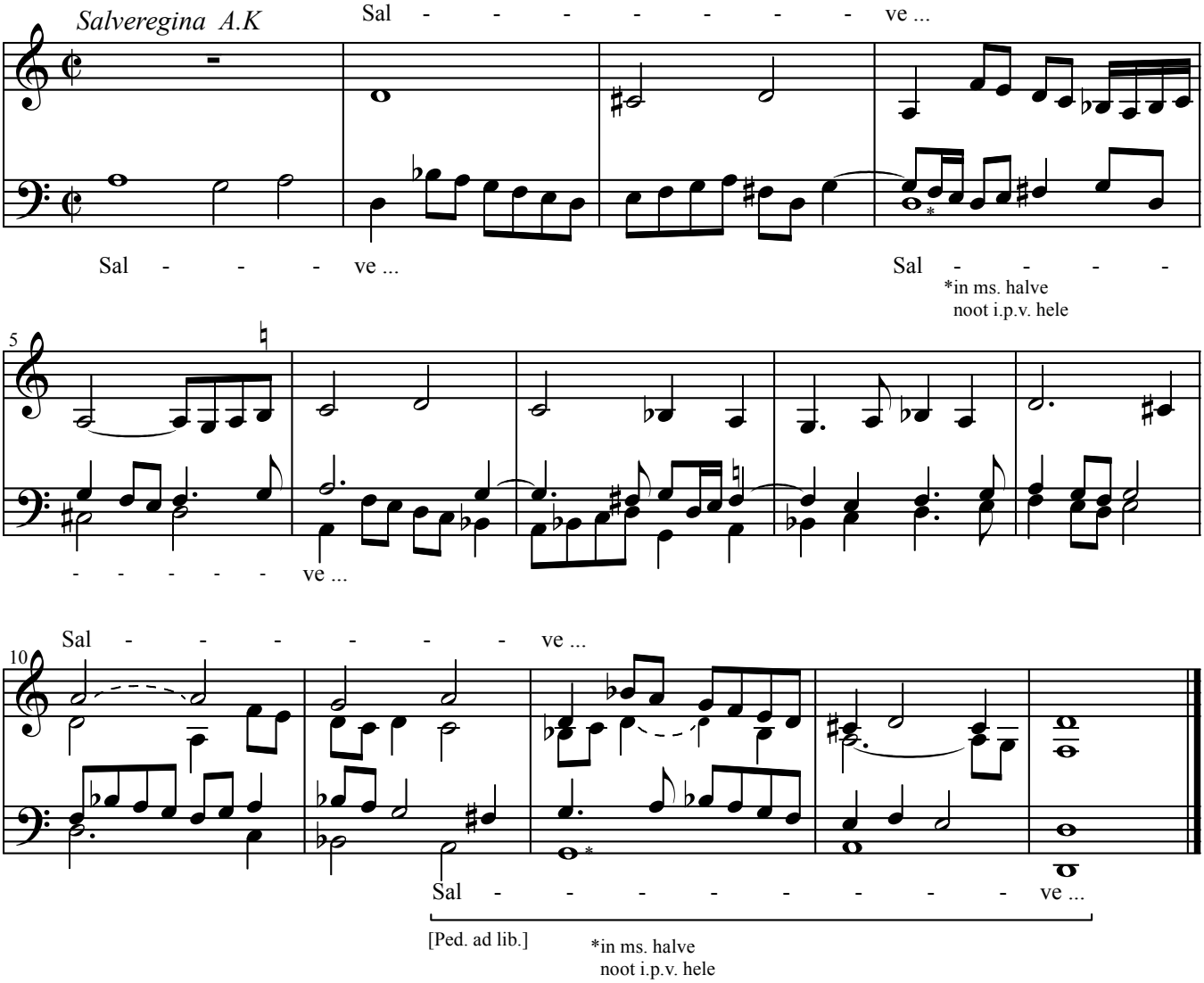

011.

Cocquiel-manuscript
fol. 2 v°

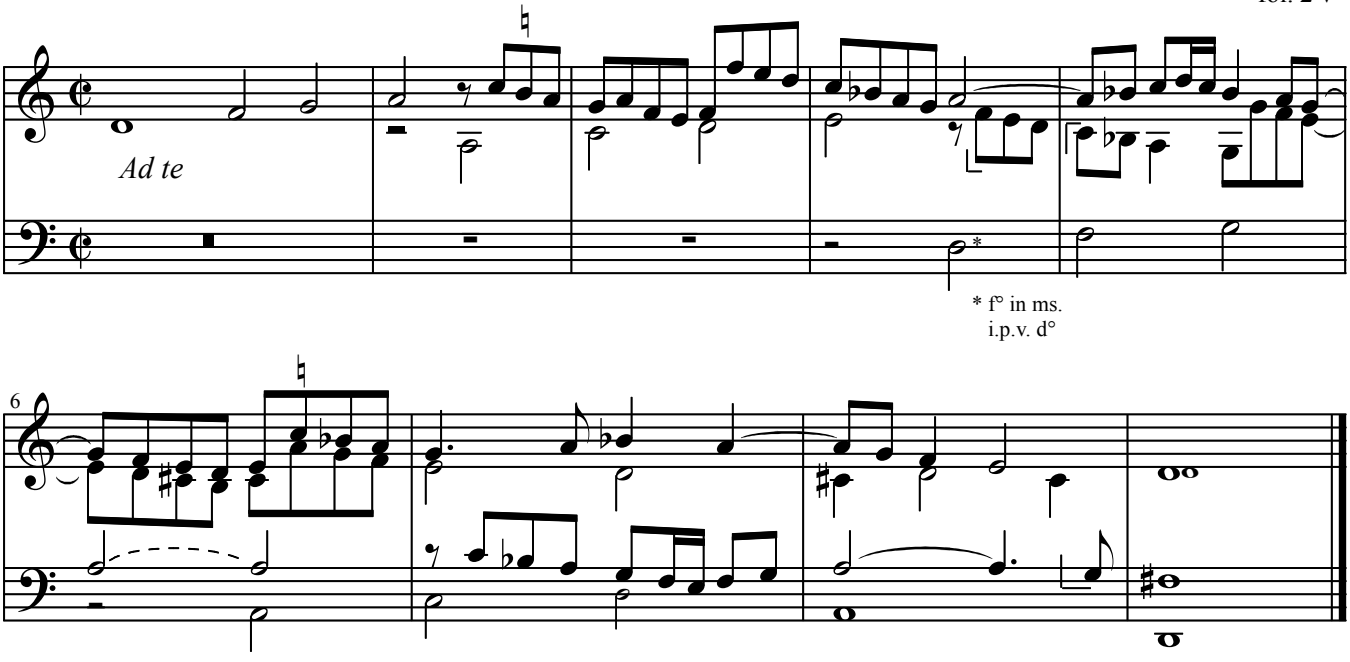

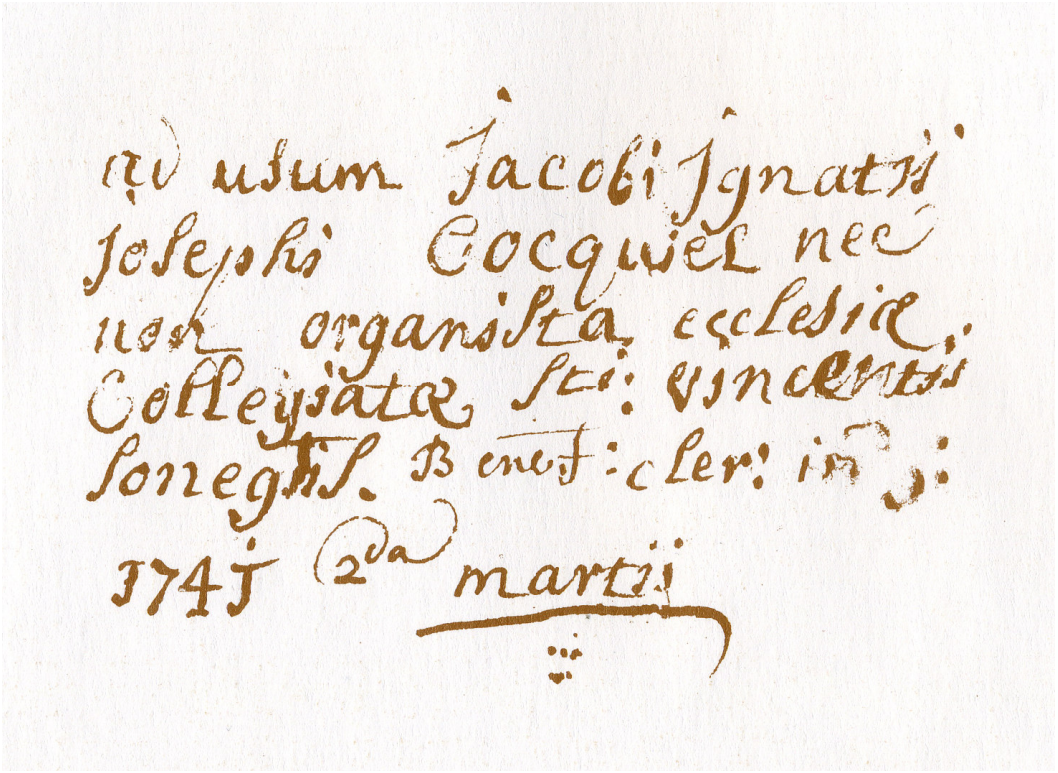

Koninklijke Bibliotheek Albert I van België
Muziekafdeling, Hs. II 3326

De hierboven afgebeelde tekst (overigens de enige niet-muziek tekst die in het manuscript voorkomt) is genoteerd op de binnenkant van het voorste plat van het boek. Een voorafgaand titelblad – indien dit er al zou geweest zijn - zal verloren gegaan zijn.

De latijnse tekst vermeldt dat het boek in gebruik was door Jacobus Ignatius Josephus Cocquiel, die ook organist was van de collegiale kerk Sint-Vincentius in Zinnik ("Soignies", in de provincie Henegouwen).
De toegevoegde afkortingen betekenen waarschijnlijk dat Cocquiel een kanunnik was van het Zinnikse kapittel en er beneficiant was (i.e. een kanunnikenprebende genoot).

De datum is 2 maart 1741. Het is niet duidelijk waarop deze datum betrekking heeft : het jaar waarin Cocquiel in het bezit kwam van het boek? het jaar van zijn aanstelling? ...

012.

Cocquiel-manuscript
fol. 2 v°

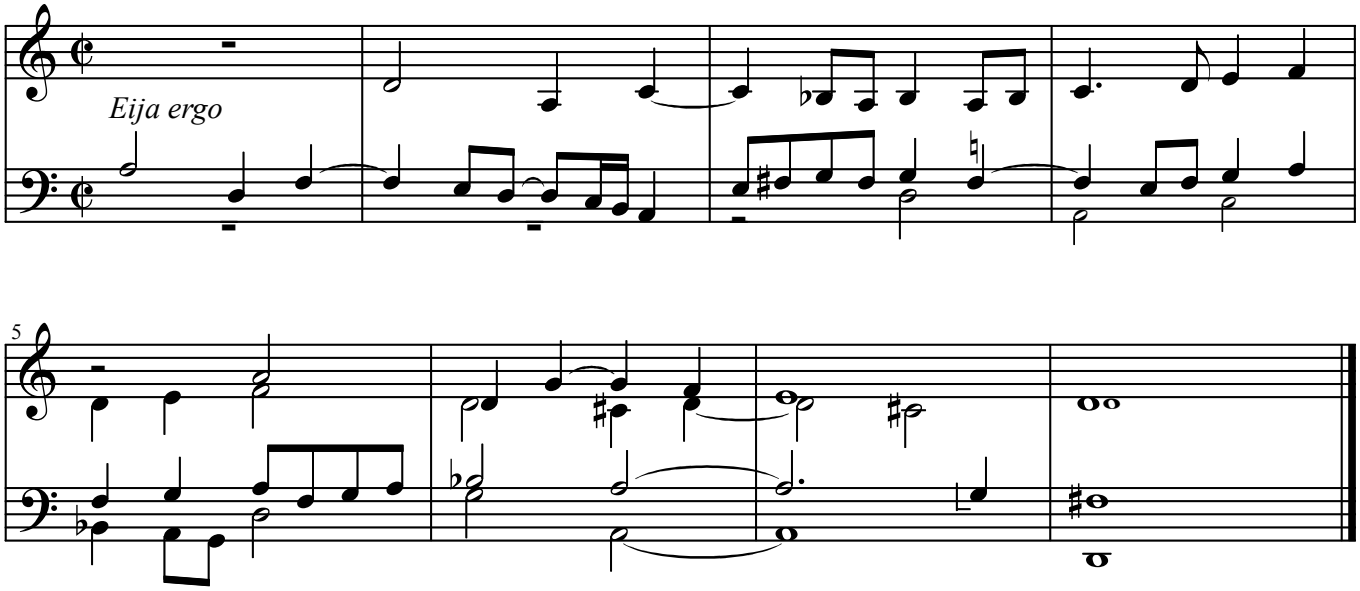

013.

Cocquiel-manuscript
fol. 3 r°

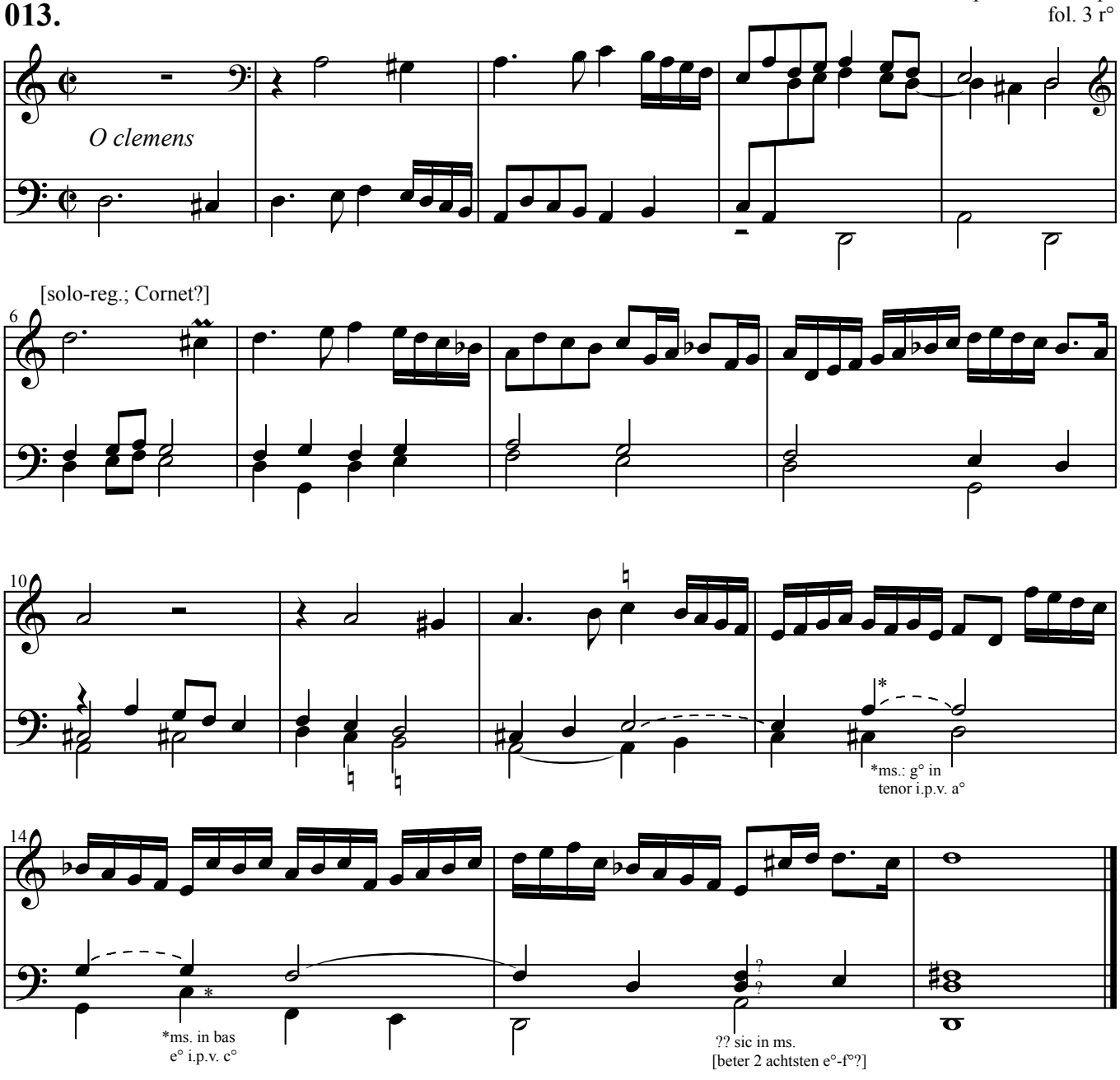

014. [O dulcis Virgo]

Cocquiel-manuscript
fol. 3 r°

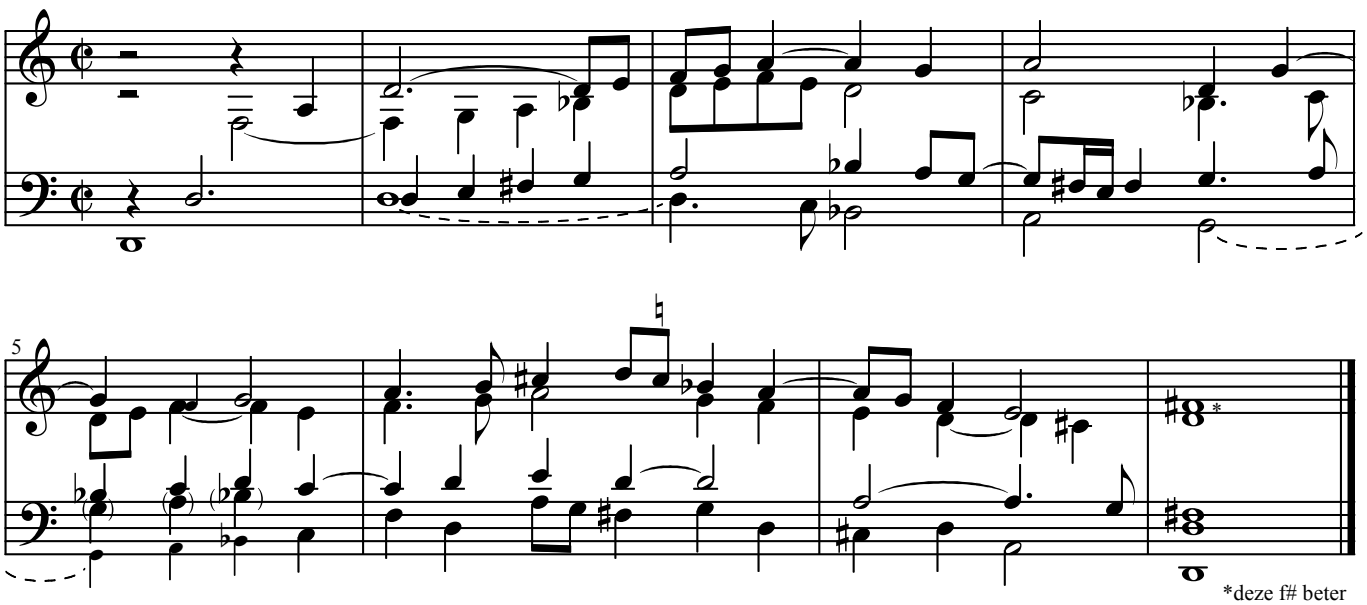

*deze f# beter weglaten

[**MISSA**]
duplex

[**KYRIE**]

015. [Kyrie 1]

Cocquiel-manuscript
fol. 3 v°

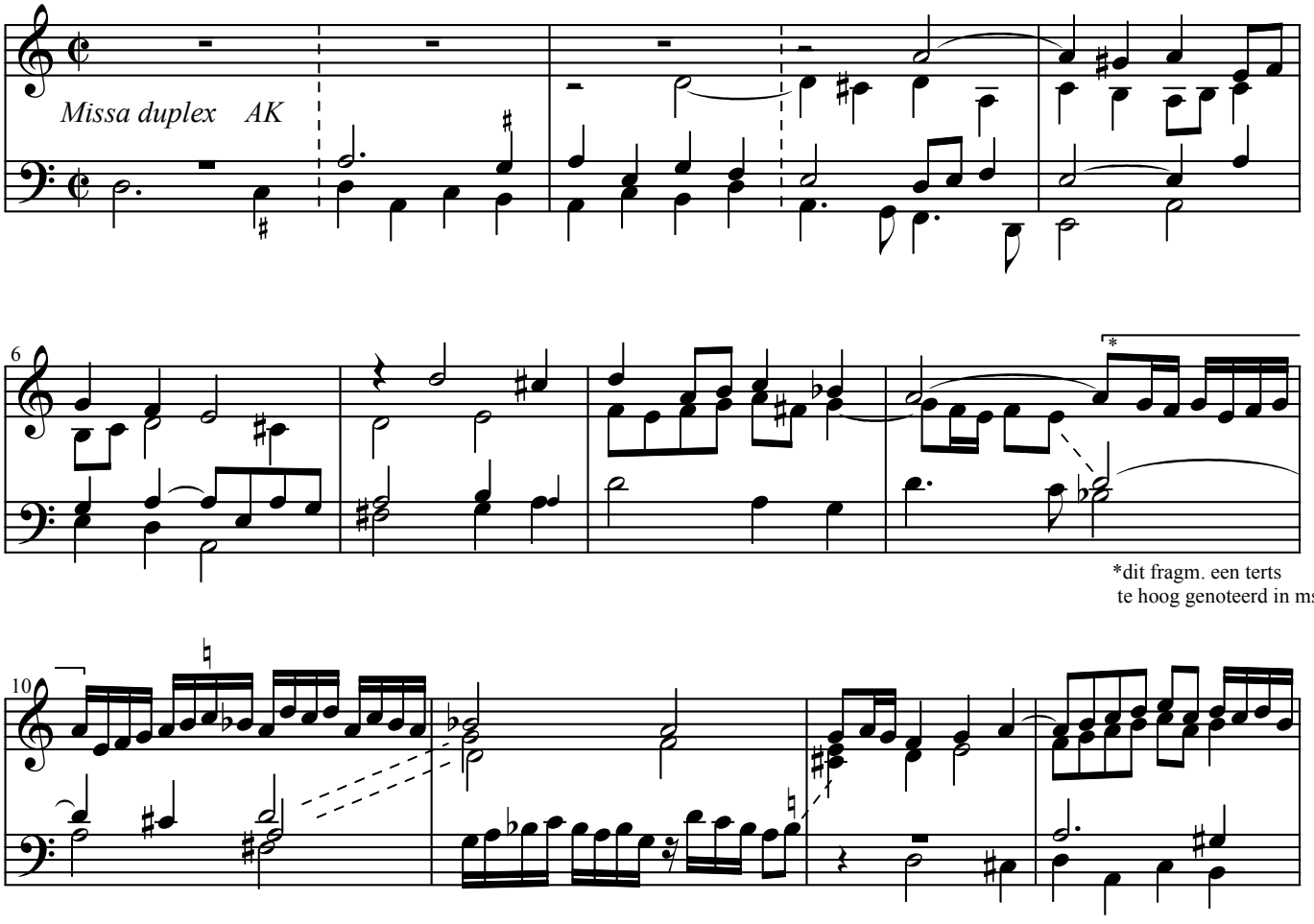

*dit fragm. een terts te hoog genoteerd in ms.

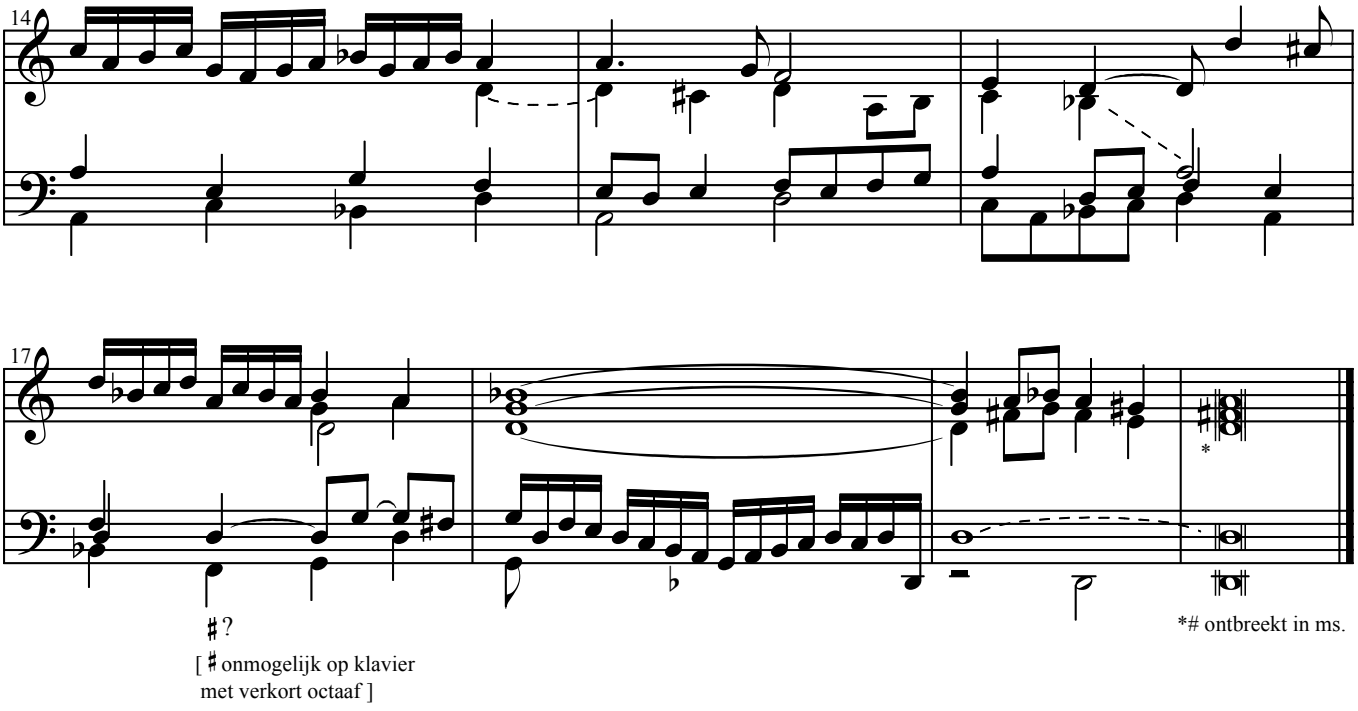

♯?

[♯ onmogelijk op klavier
met verkort octaaf]

*# ontbreekt in ms.

016. [Kyrie 3]

Cocquiel-manuscript
fol. 3 v°- 4 r°

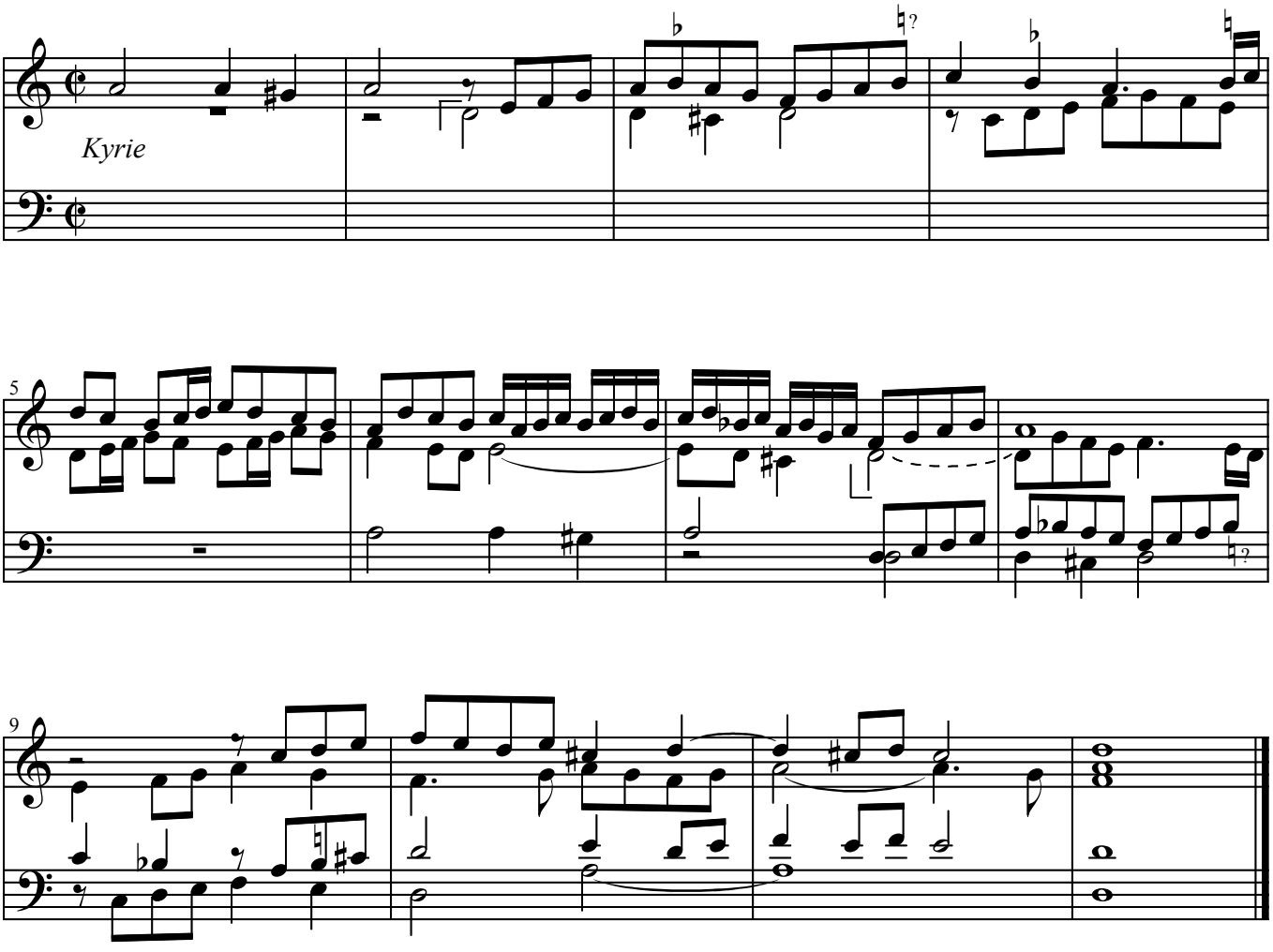

017. [Christe 2]

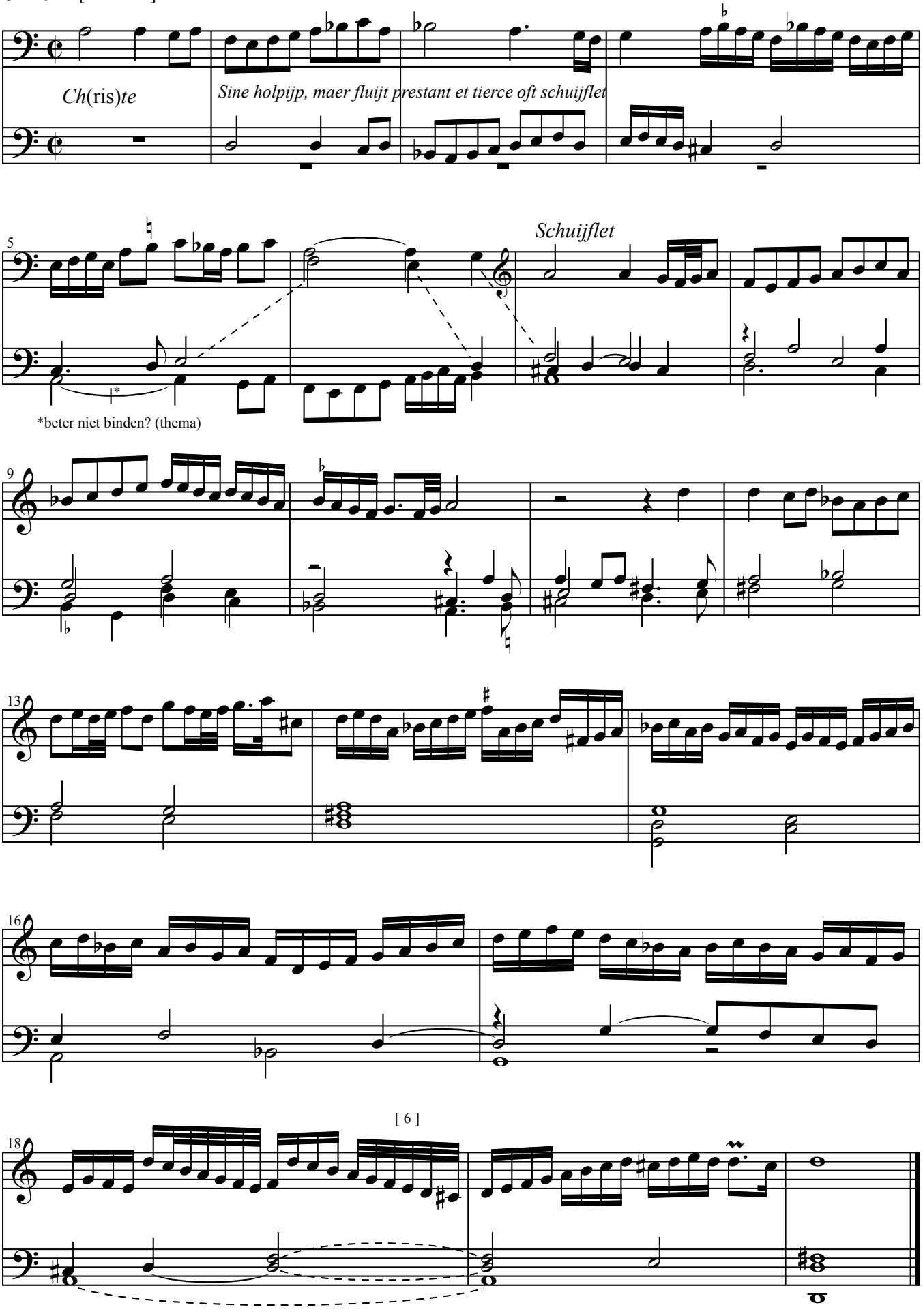

018.

[Kyrie 7]

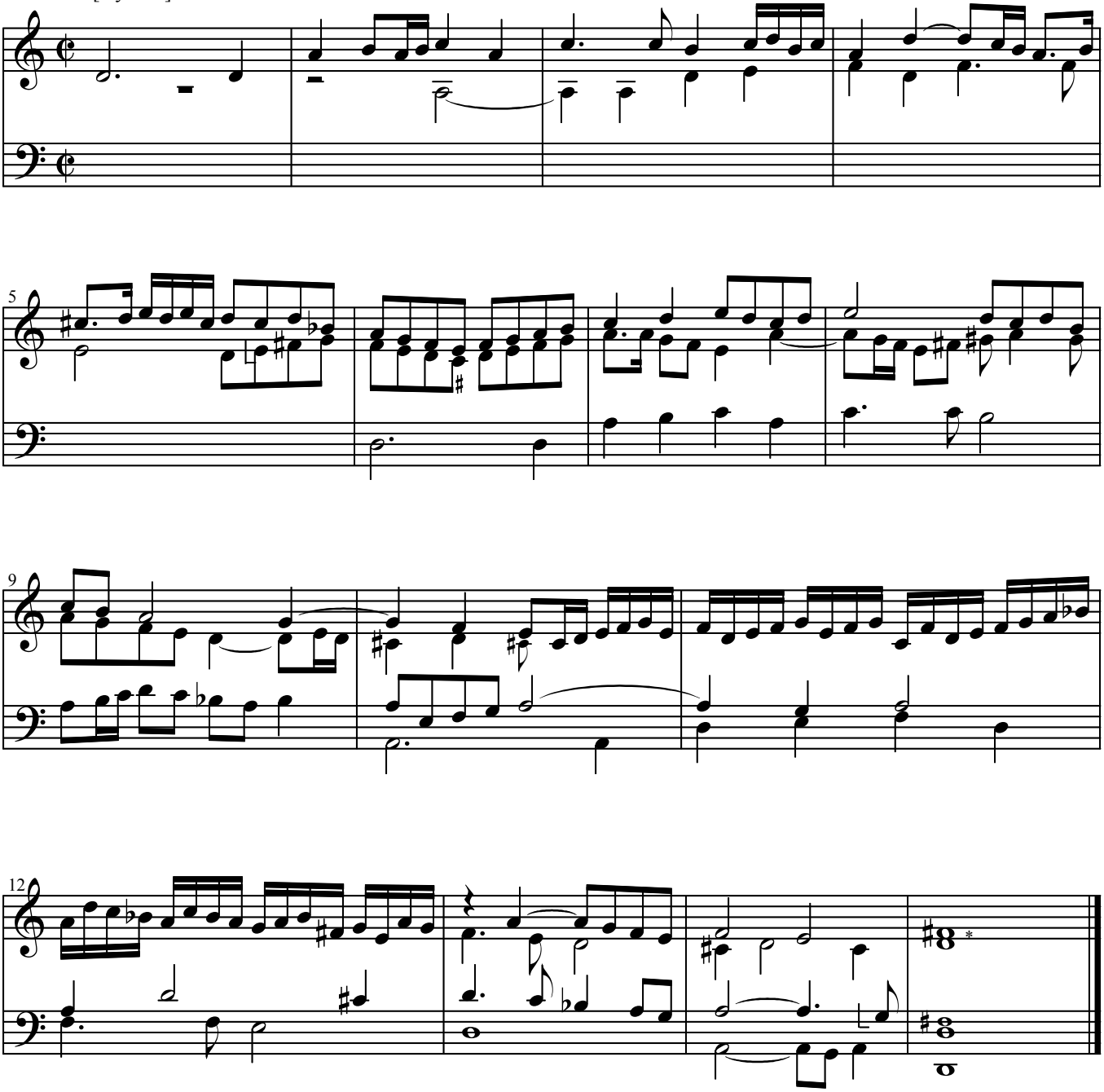

*deze f# beter niet in sopr.
maar in tenor nemen

019.

[Kyrie 9]

Cocquiel-manuscript
fol. 4 v°- 5 r°

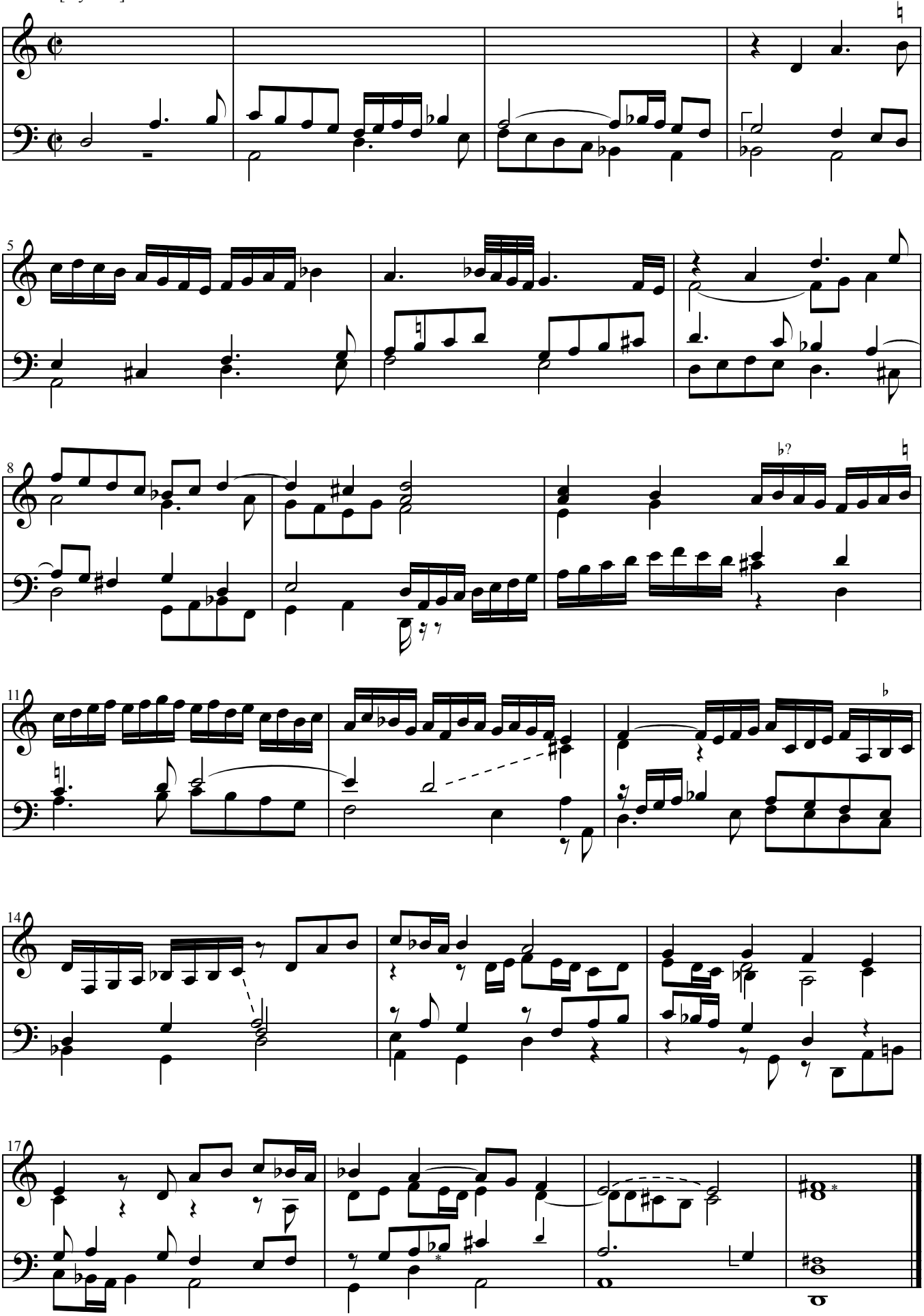

*beter ♮ ?

*f# beter niet in sopr.
maar in tenor nemen

020.

Cocquiel-manuscript
fol. 5 r°

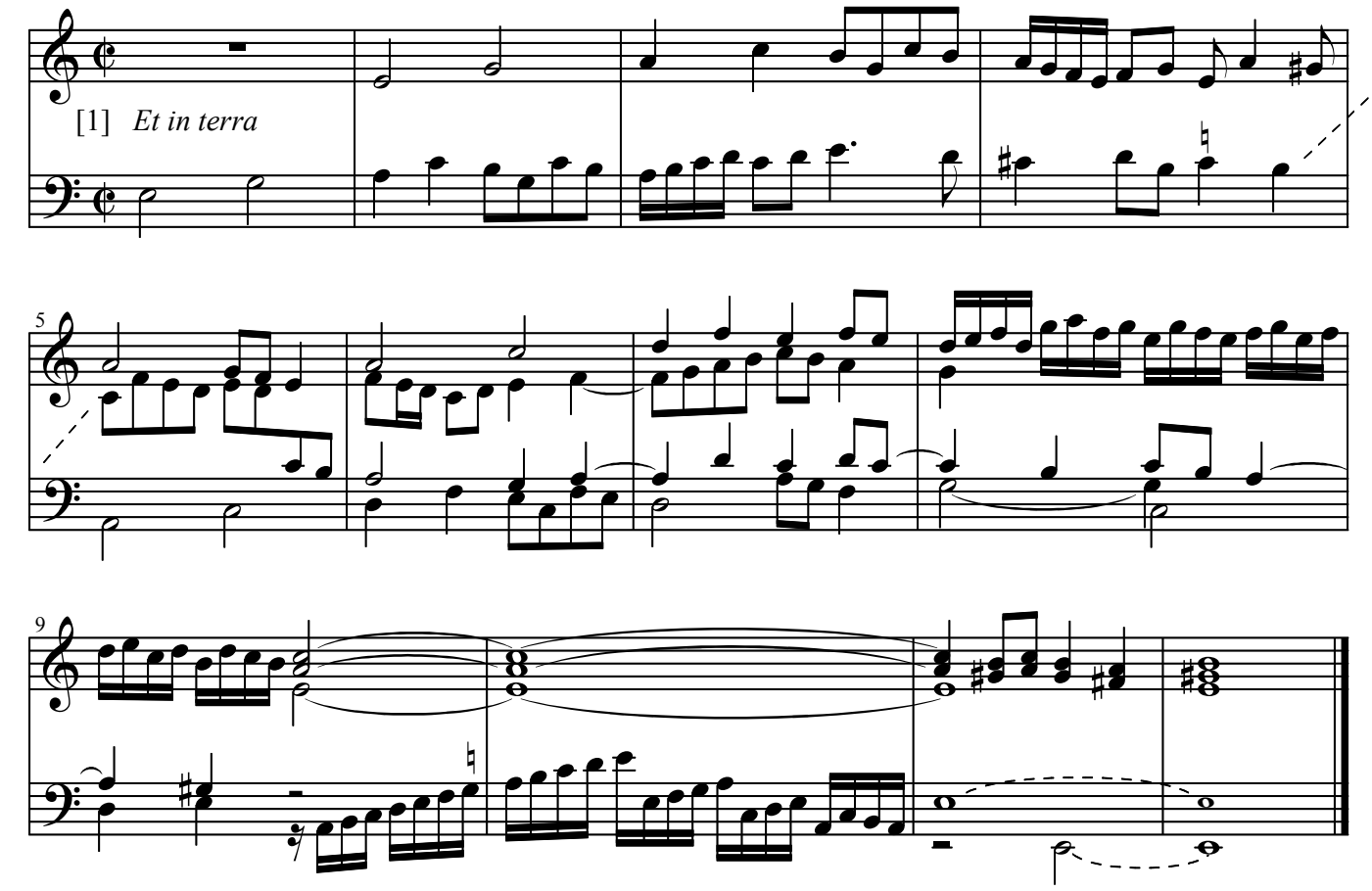

021. [Benedicimus te]

Cocquiel-manuscript
fol. 5 v°

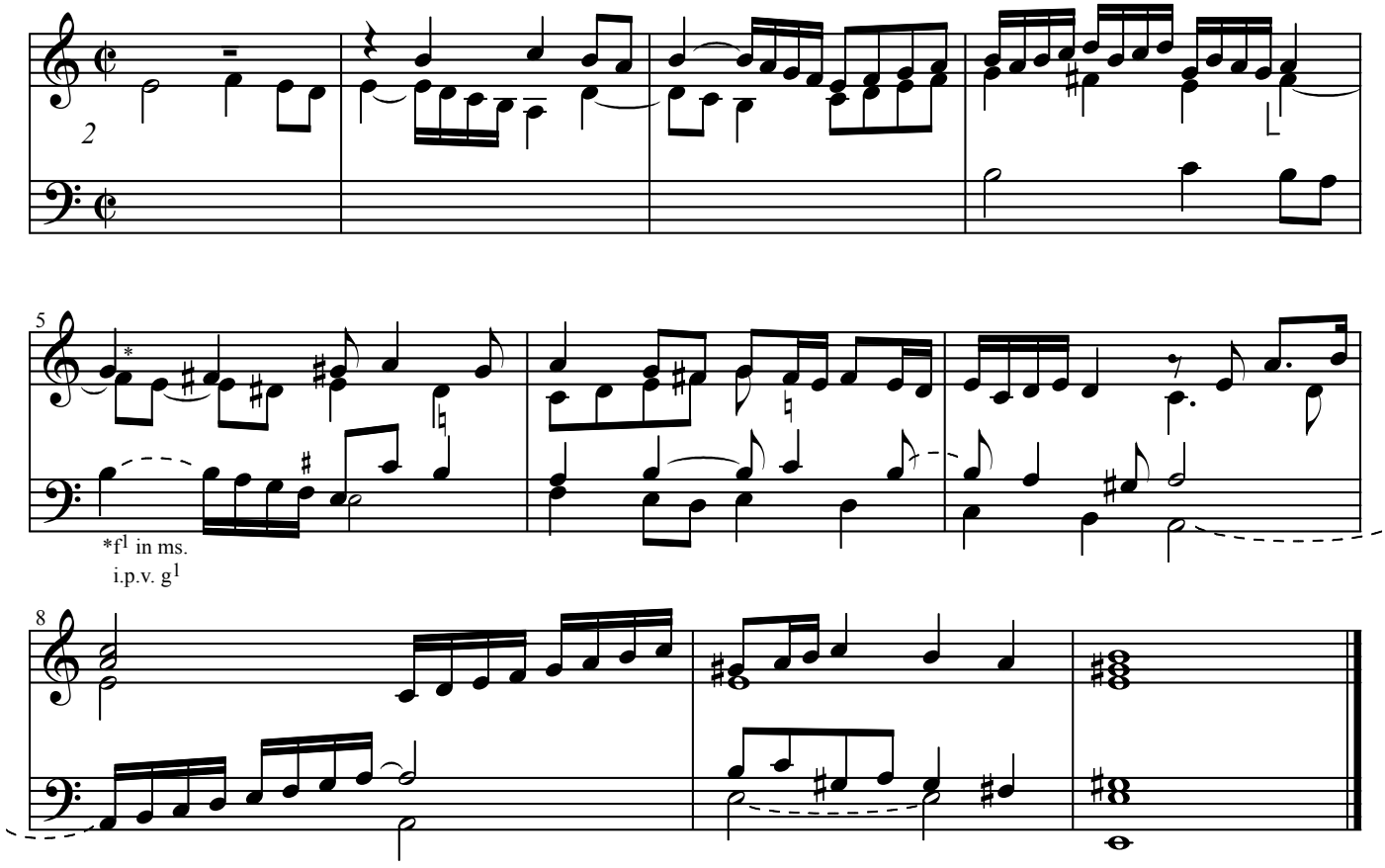

022. [Glorificamus te]

Cocquiel-manuscript
fol. 5 v°

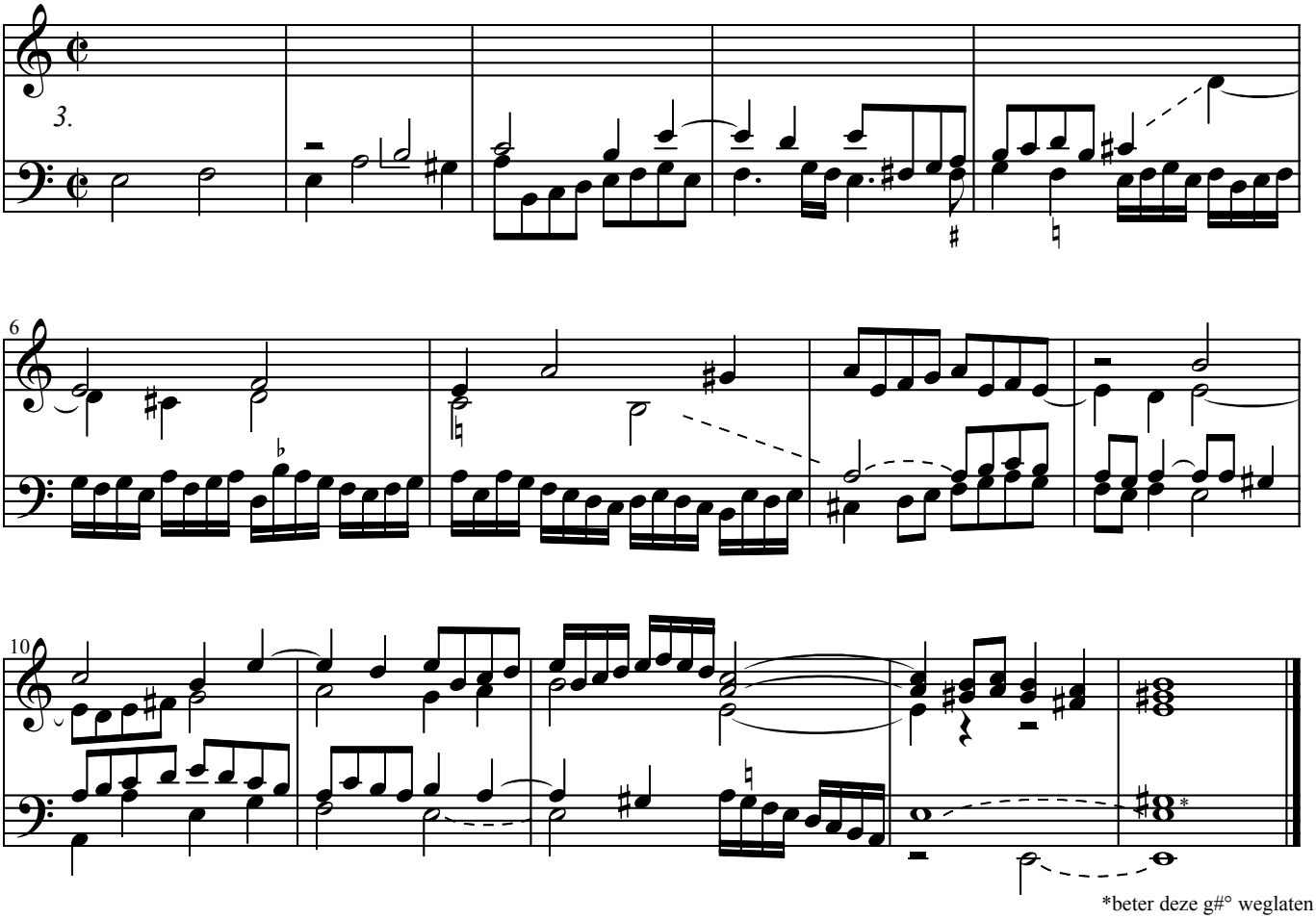

*beter deze g#° weglaten

023. [Domine Deus, Rex]

Cocquiel-manuscript
fol. 6 r°

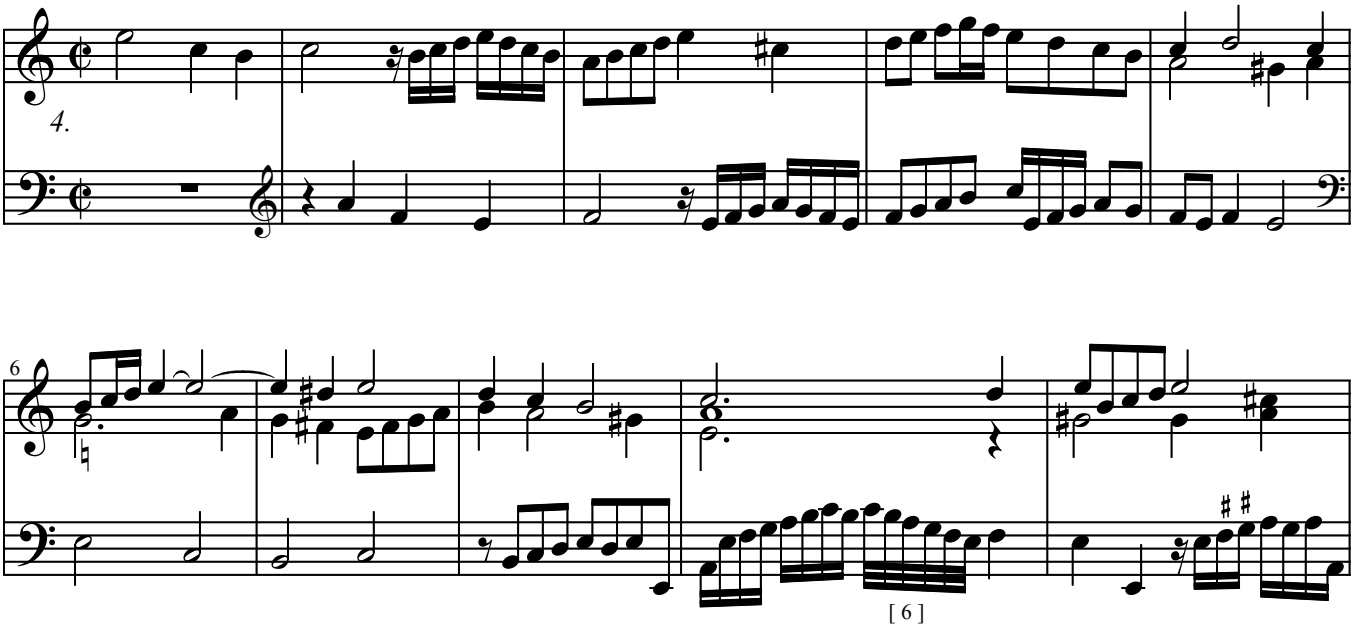

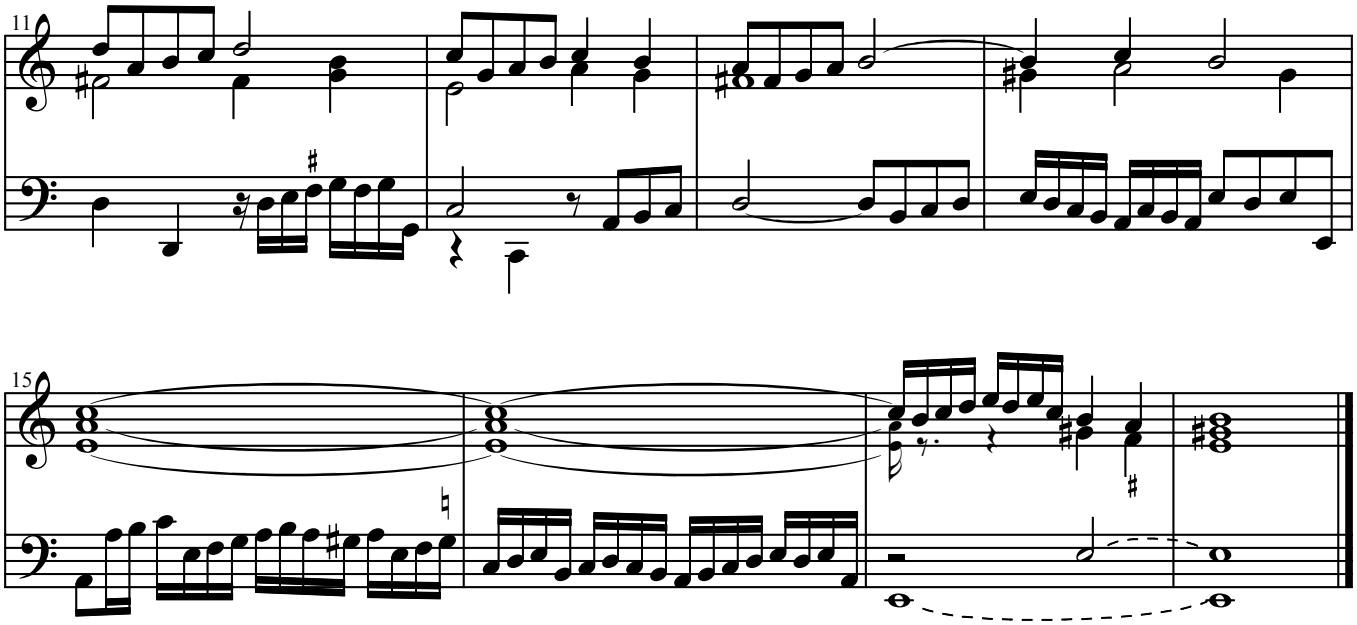

024. [Domine Deus, Agnus Dei]

Cocquiel-manuscript
fol. 6 r°

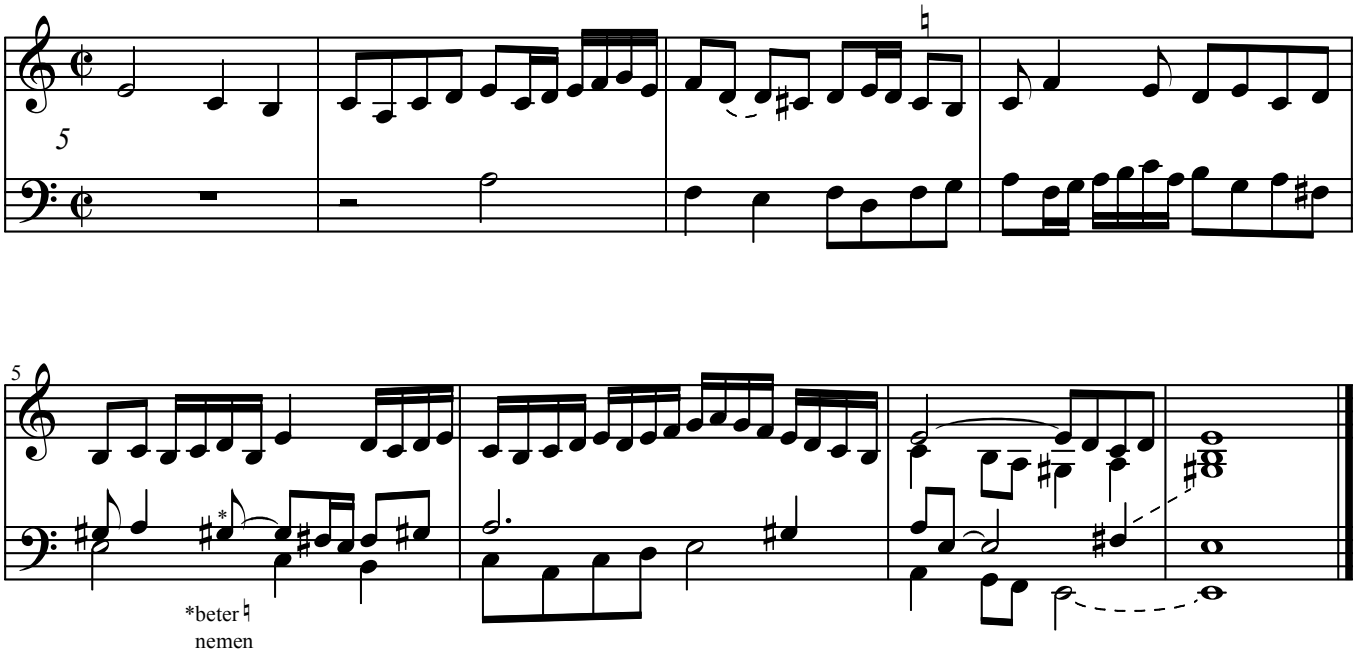

025. [Qui tollis peccata mundi, suscipe]

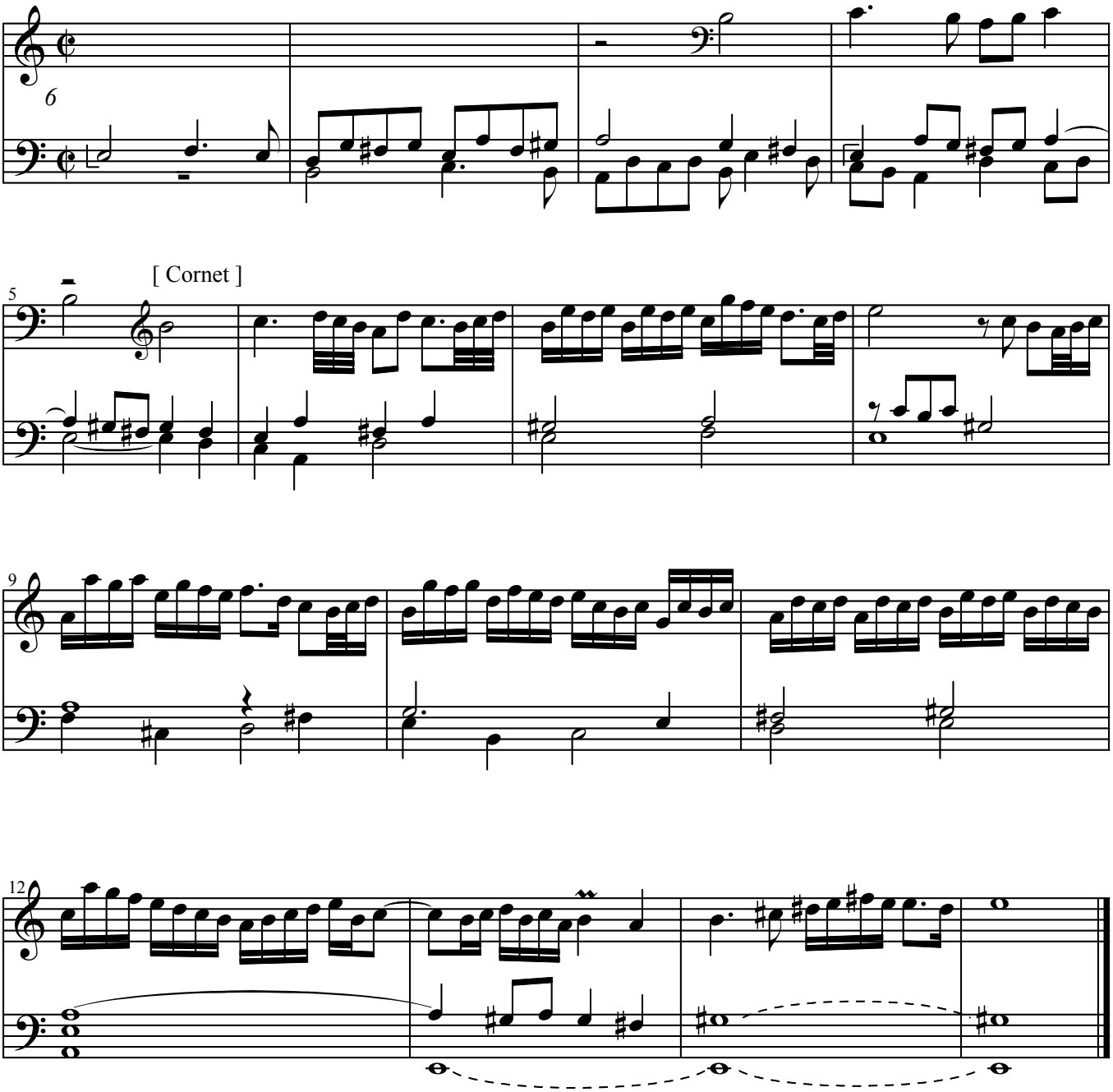

Cocquiel-manuscript
fol. 6 v°

026. [Qui tollis peccata mundi, suscipe]

Sonder holpijp

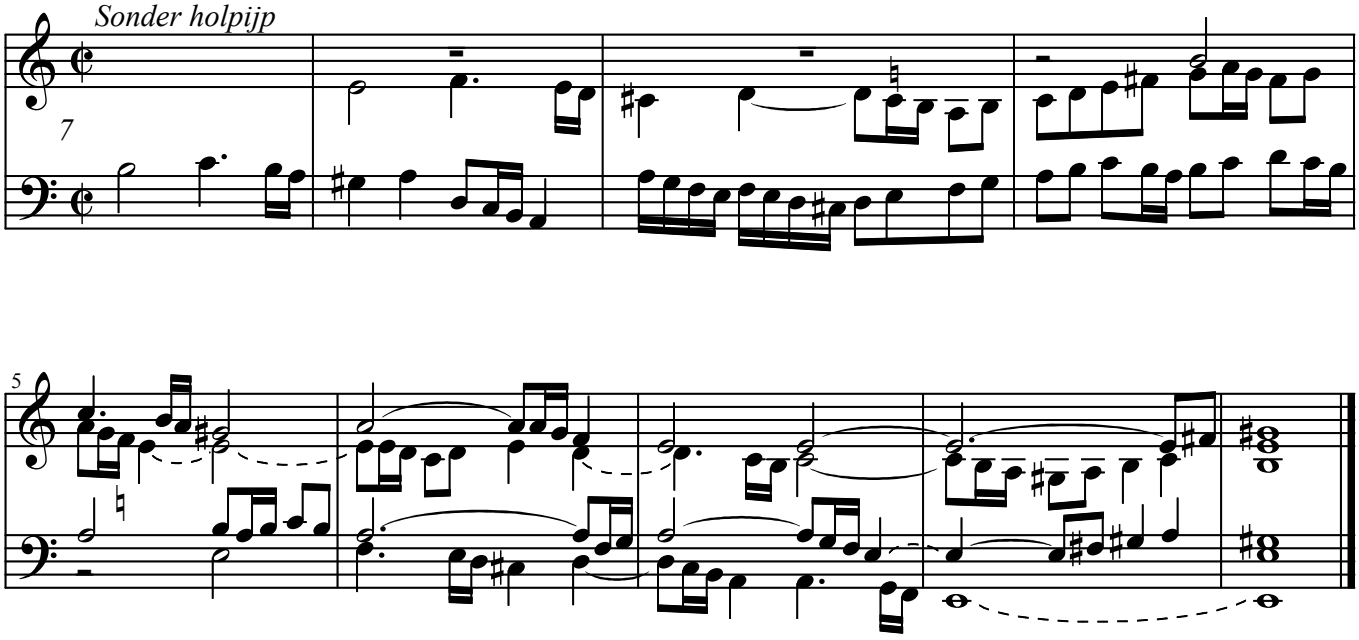

Cocquiel-manuscript
fol. 7 r°

027. [Tu solus altissimus]

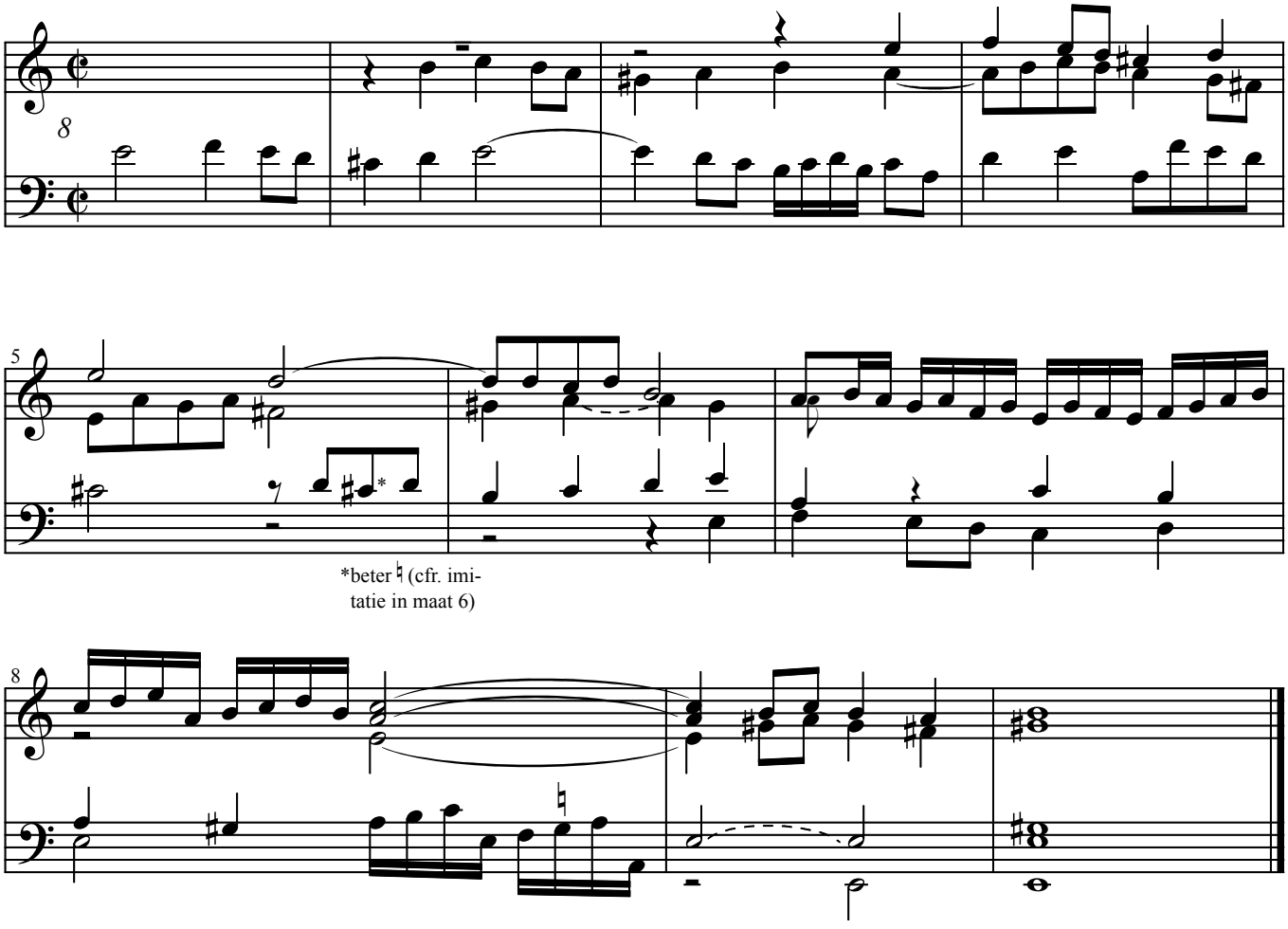

*beter ♮ (cfr. imitatie in maat 6)

028.*

Cocquiel-manuscript
fol. 7 r°

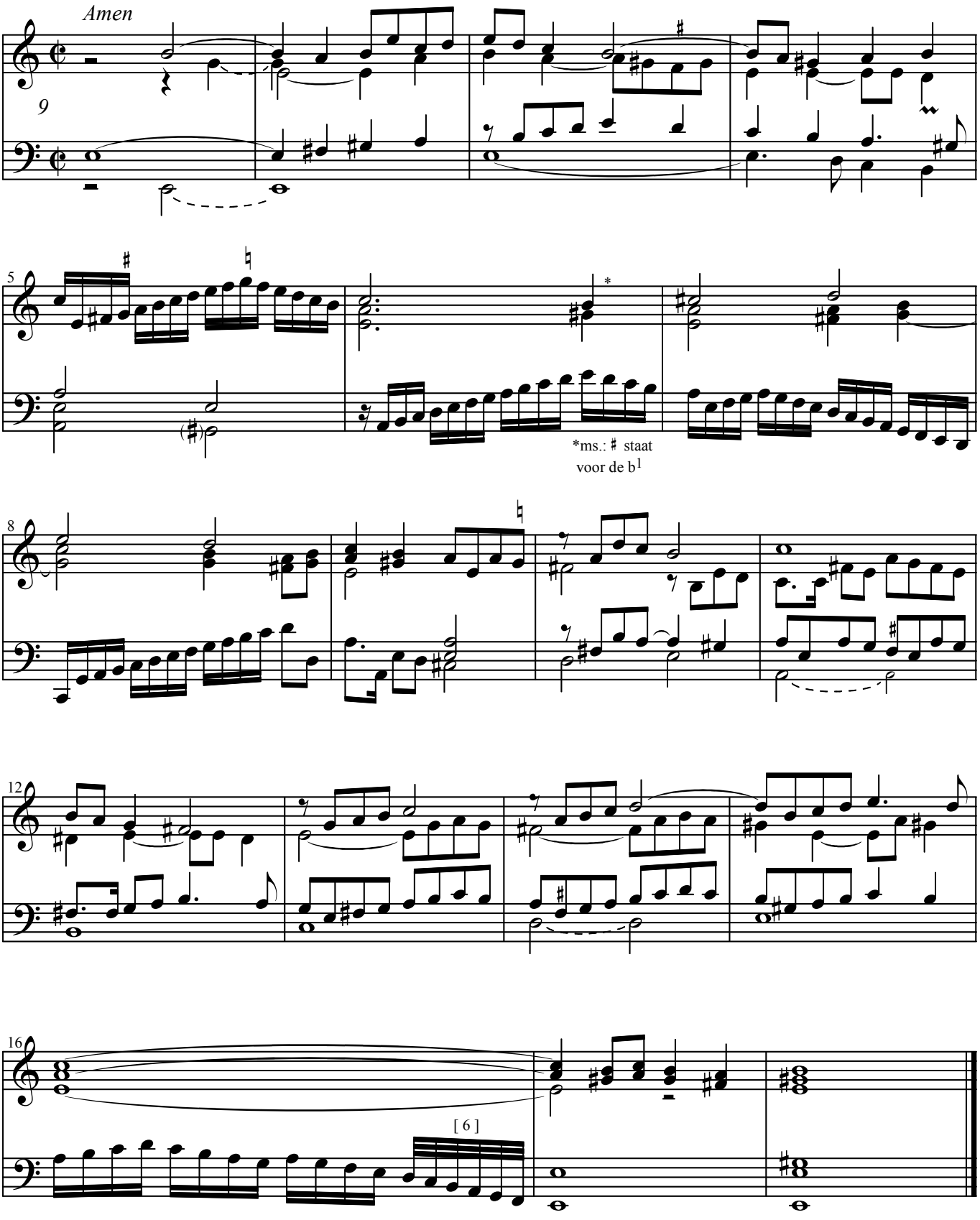

*Dit stuk is nagenoeg identiek aan nr. 099.

[**SANCTUS**]

029. [Sanctus 1]

Cocquiel-manuscript
fol. 7 v°

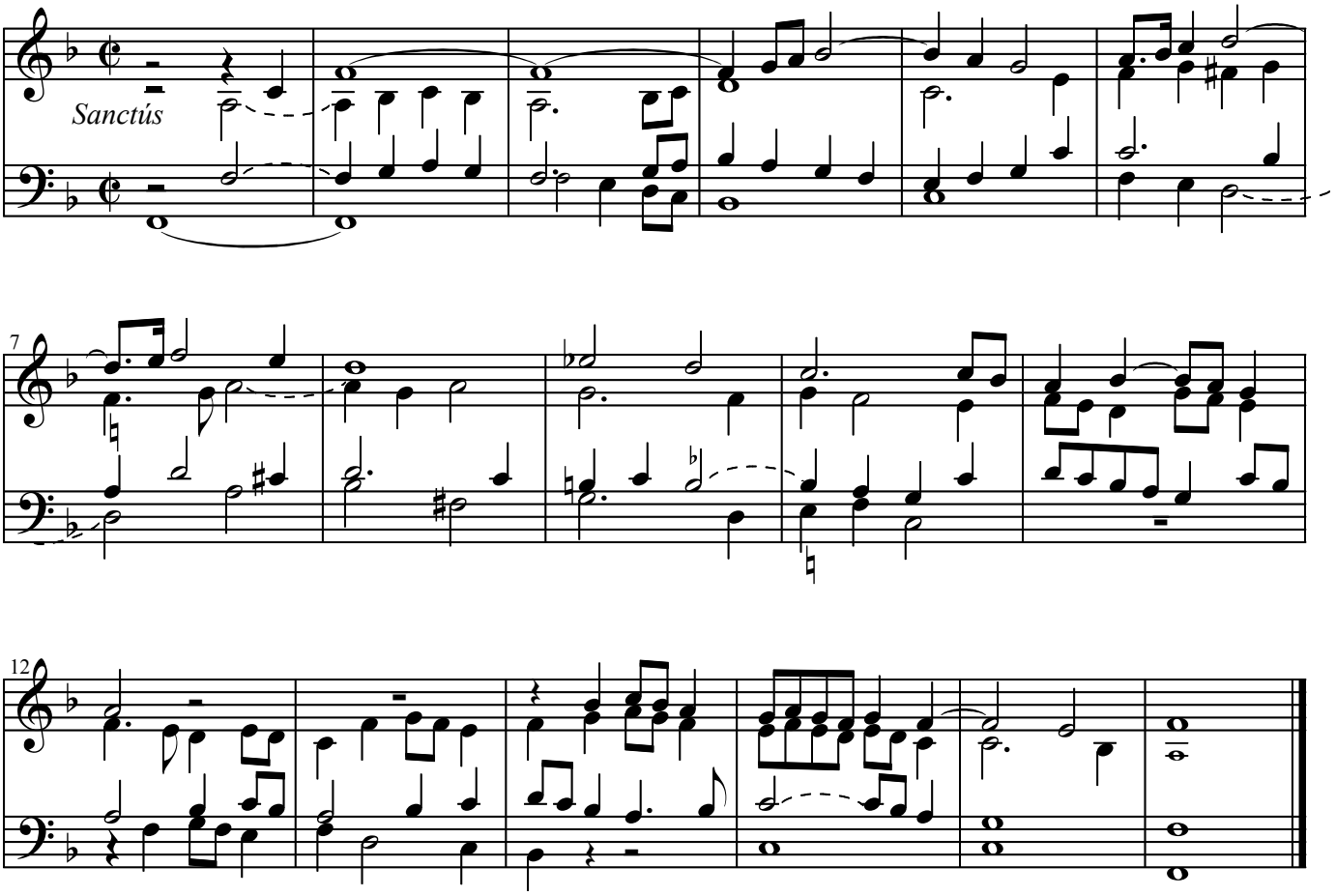

030. [Sanctus Dominus]

Cocquiel-manuscript
fol. 7 v°

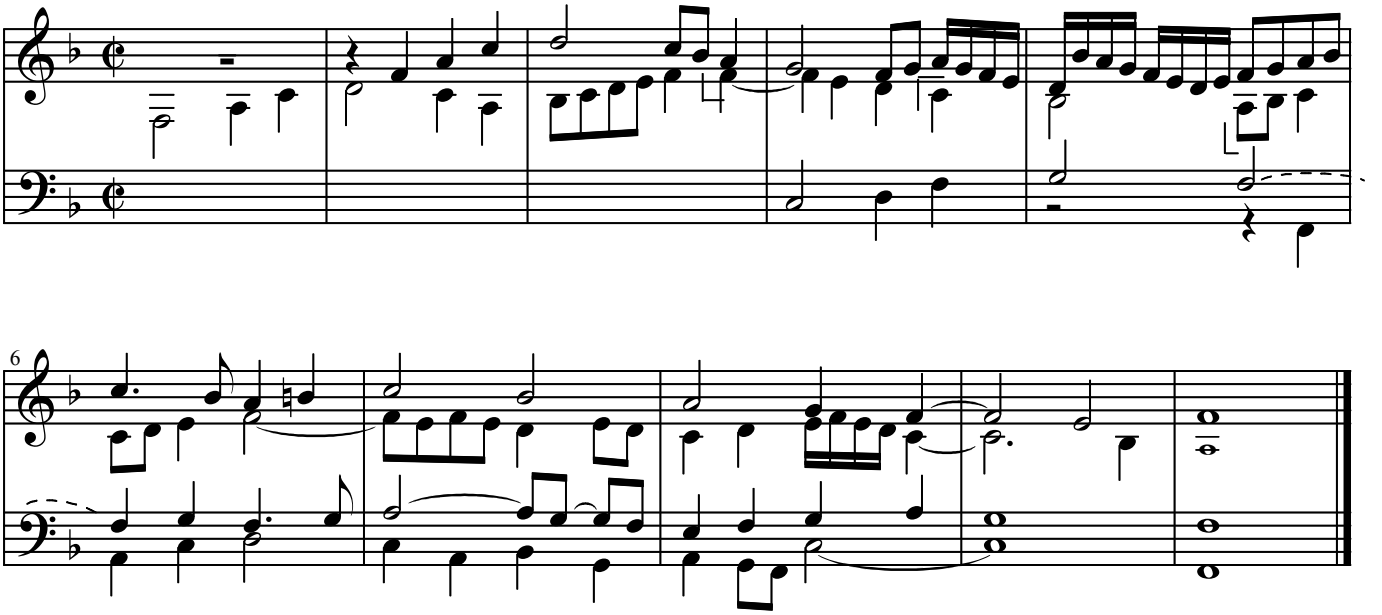

031. [Benedictus ?]*

Cocquiel-manuscript
fol. 8 r°

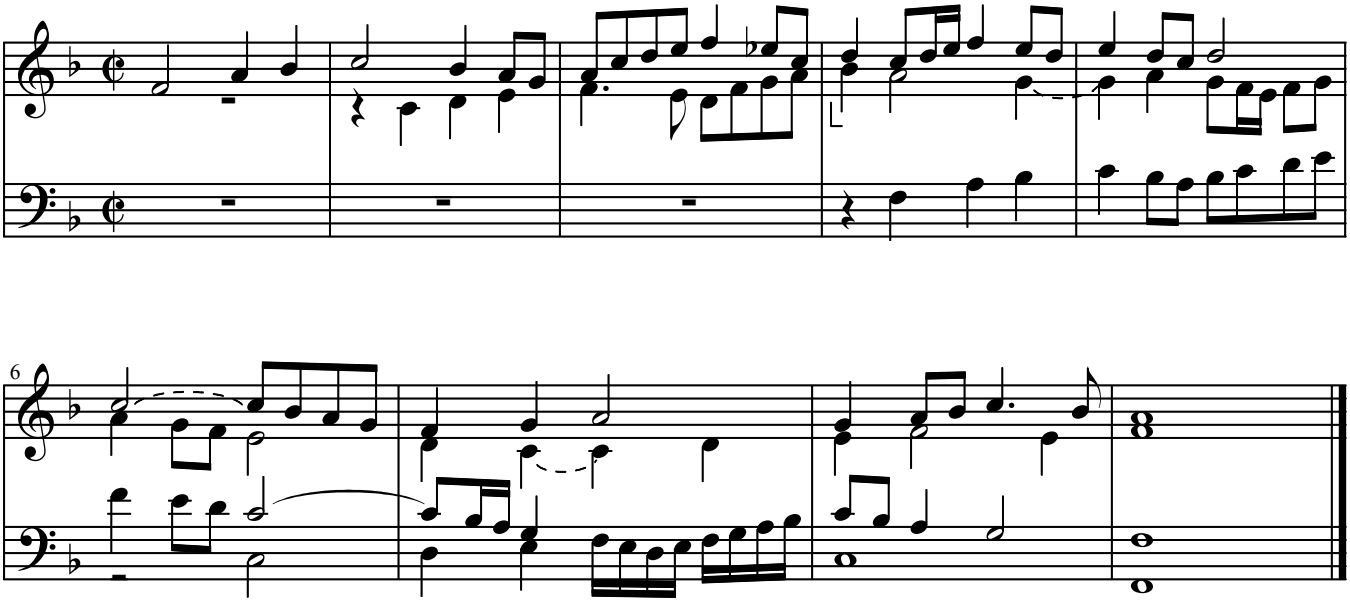

* Het is niet duidelijk of dit korte verset dient als "Benedictus" dan wel als een alternatief voor de tweede Sanctus.

In een zogenaamde "Orgelmis" zijn er normaliter in het Sanctus vier delen voorzien :
1. Sanctus (1) : orgel
2. Sanctus (2) : zang ("Plain chant")
3. Sanctus Dominus : orgel
4. Benedictus : orgel.

In Franse orgelmissen functioneert het "Benedictus" (altijd een expressief en trager deel) soms meteen als "Elévation" (omdat de celebrant zijn gebeden in stilte voortzegt en vooruit loopt op de muziek).

[VERSUS]

1mi toni

032.

Cocquiel-manuscript
fol. 8 r°

J mi toni a kerchoven

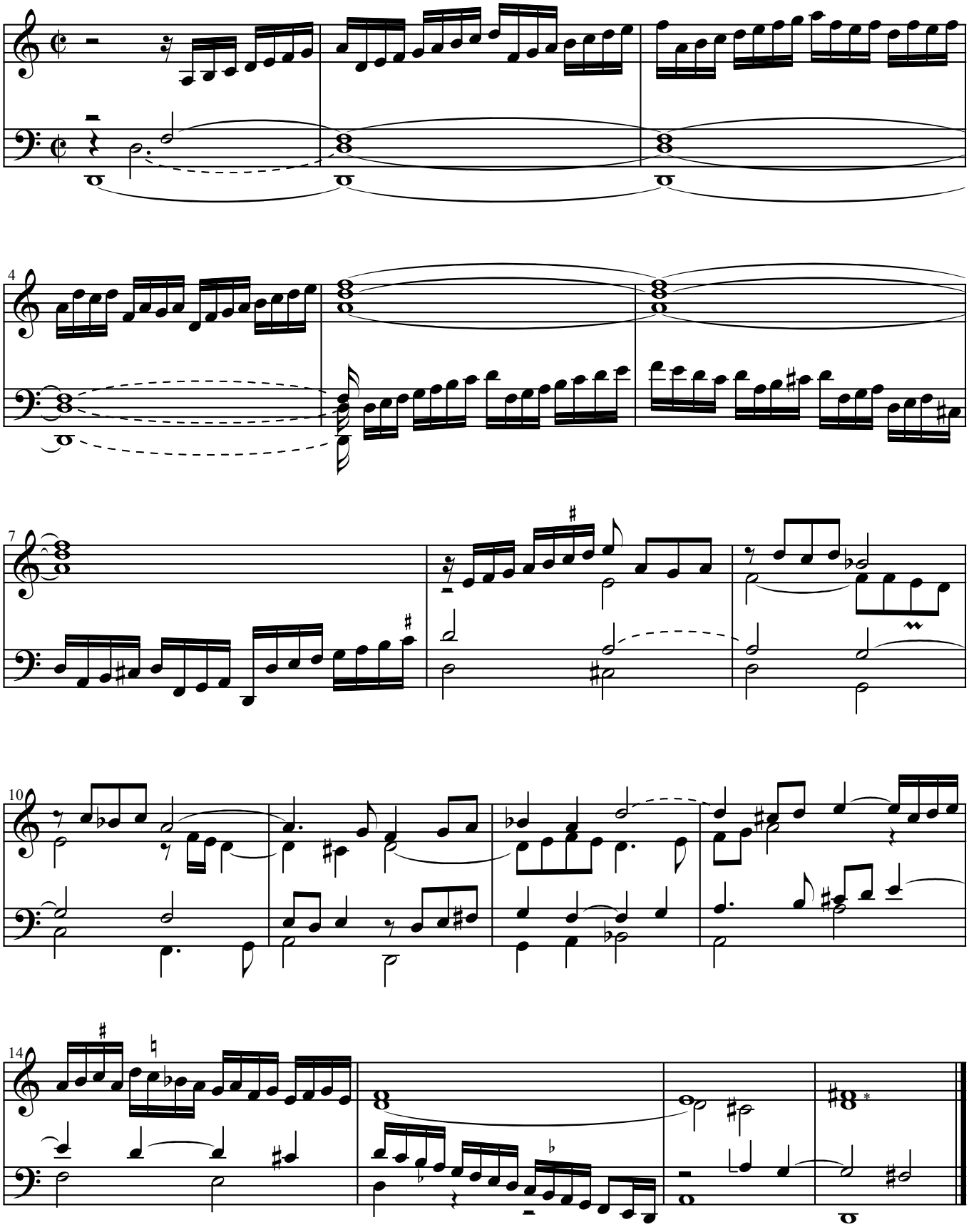

* beter de f#1
weglaten

Cocquiel-manuscript
fol. 8 v°

033.

[Cornet]

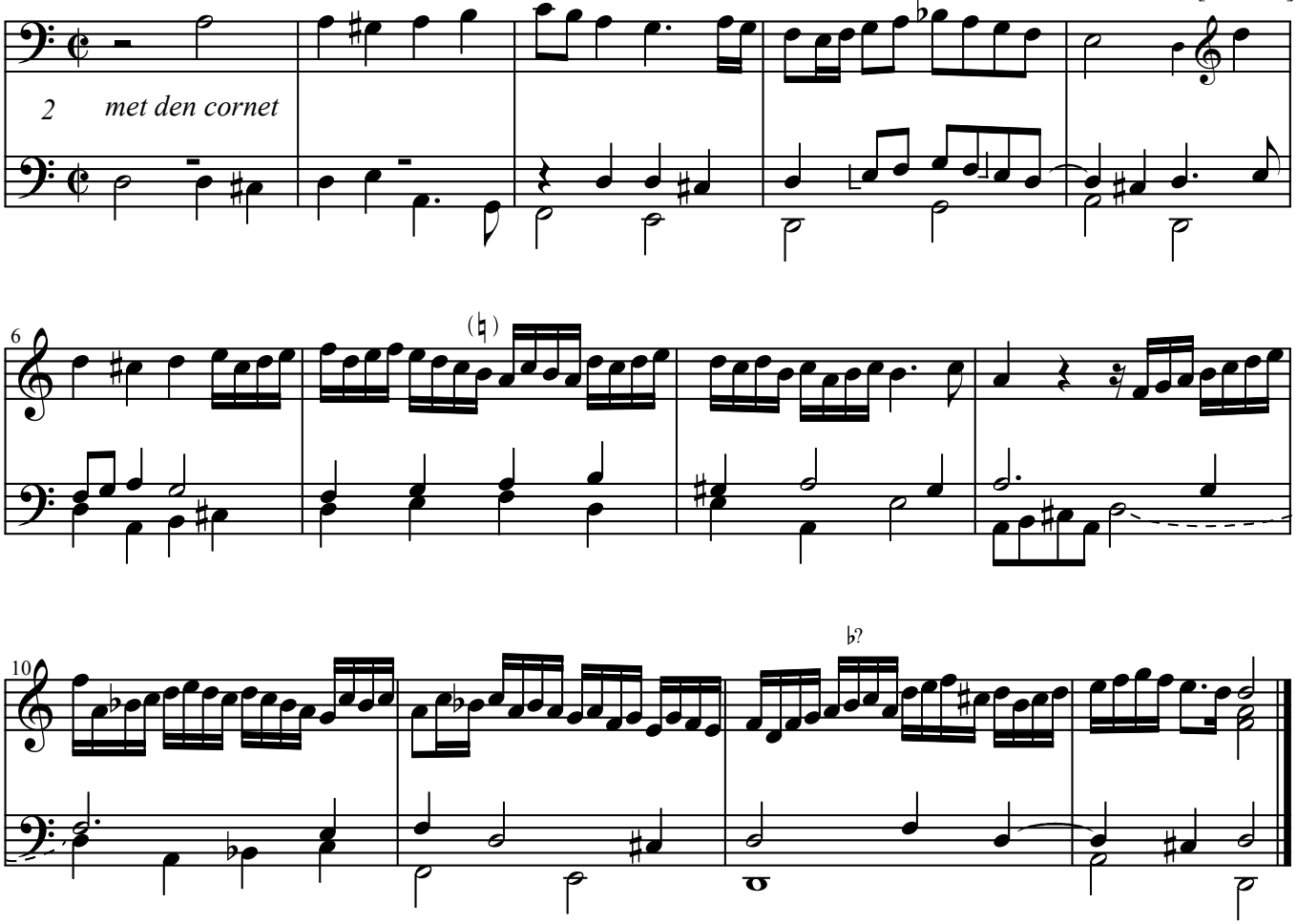

034.

Cocquiel-manuscript
fol. 8 v°

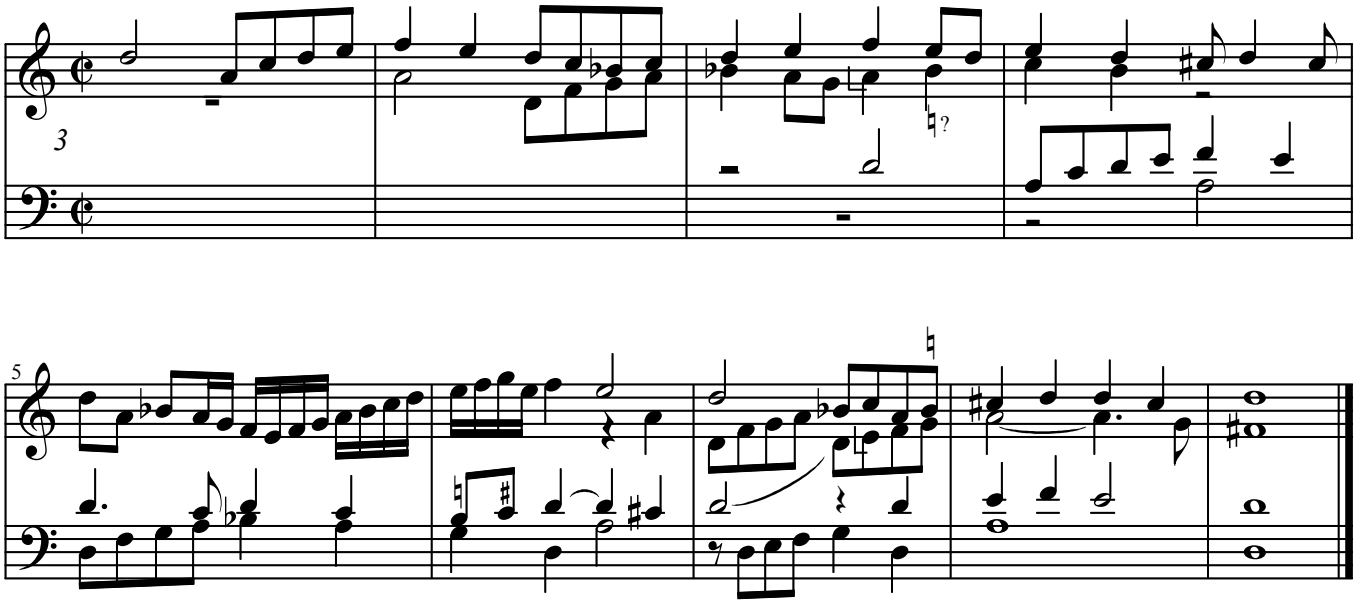

Cocquiel-manuscript
fol. 9 r°

035.

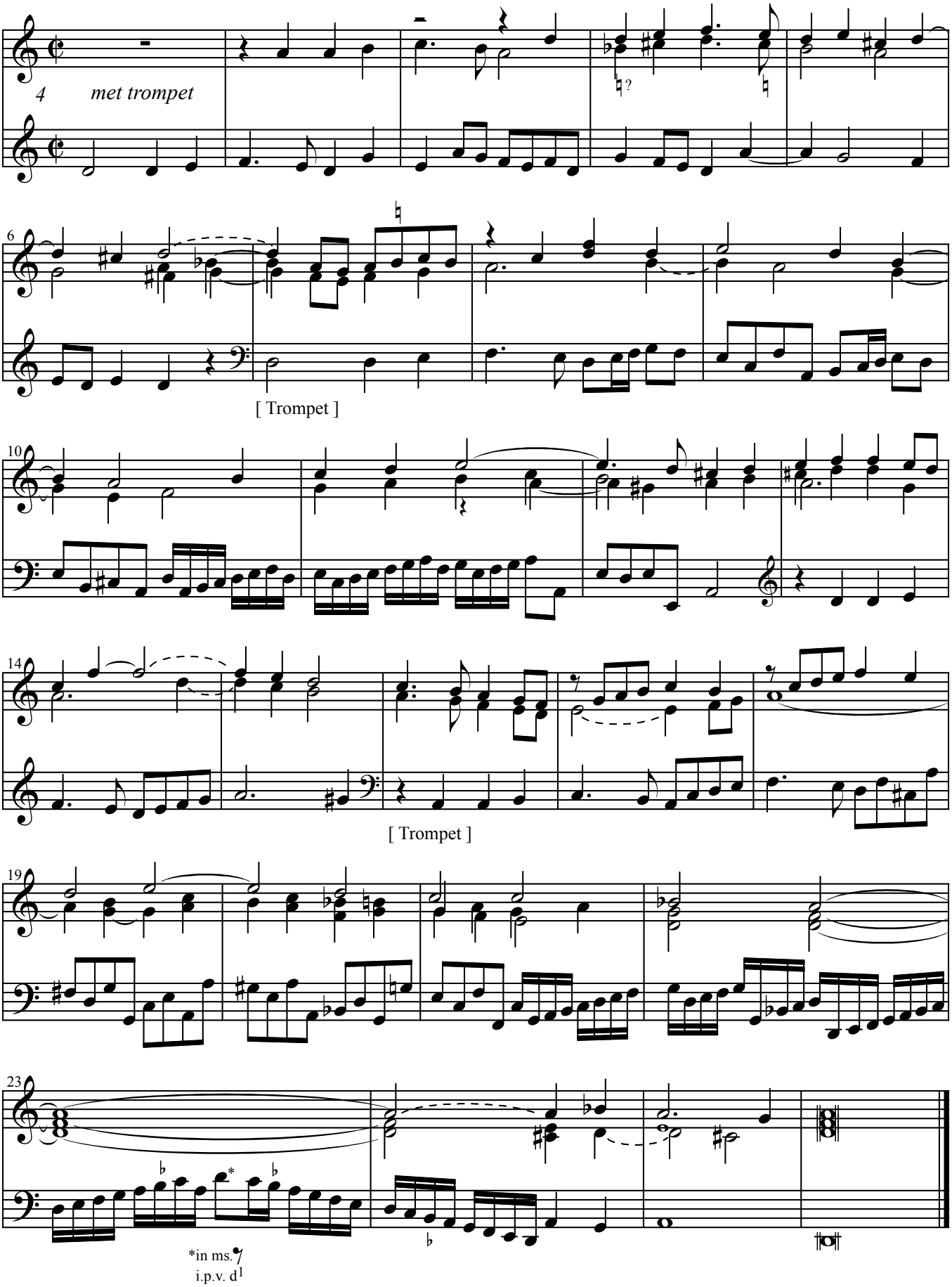

Cocquiel-manuscript
fol. 9 v°

036.

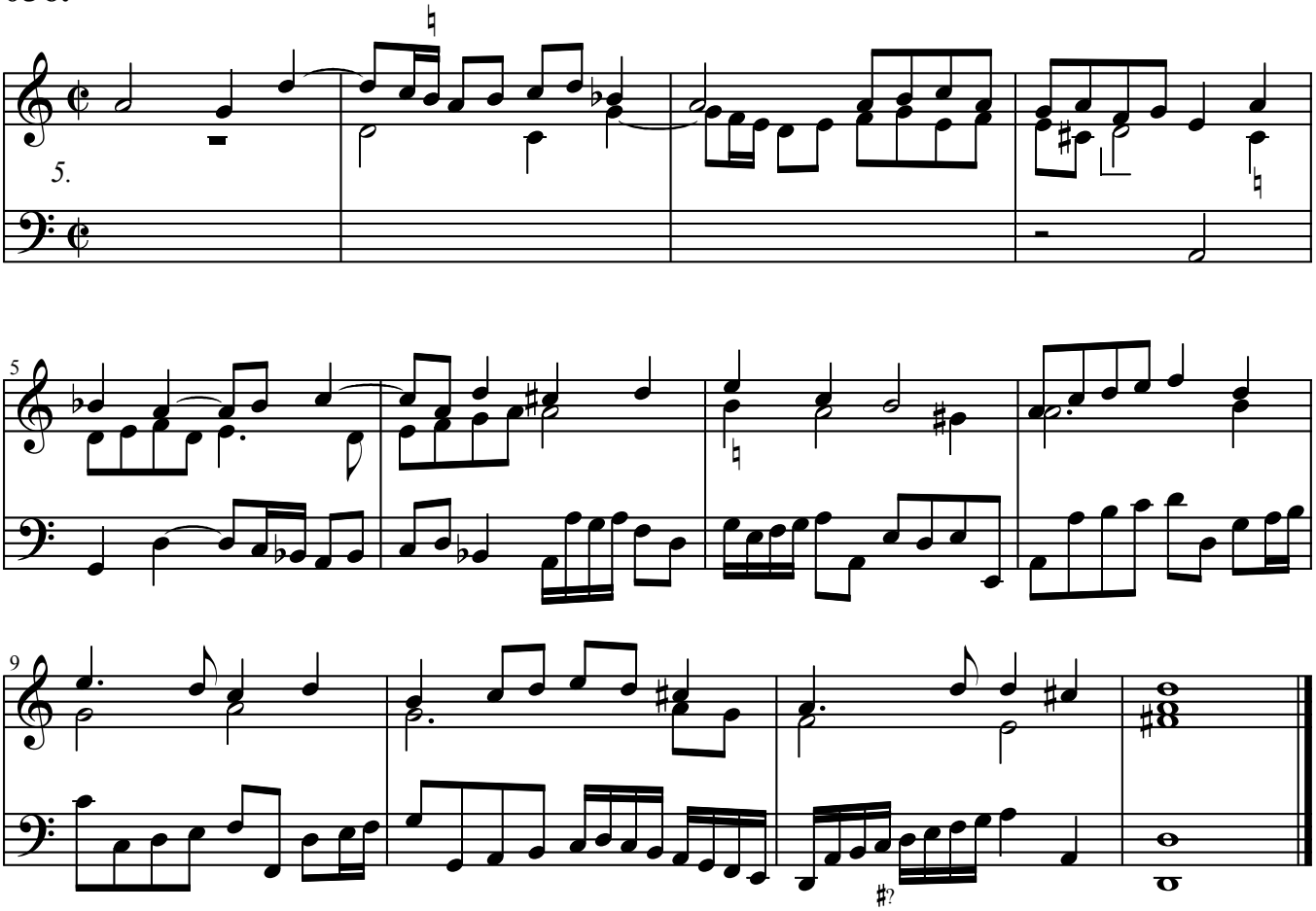

Cocquiel-manuscript
fol. 9 v°

037.

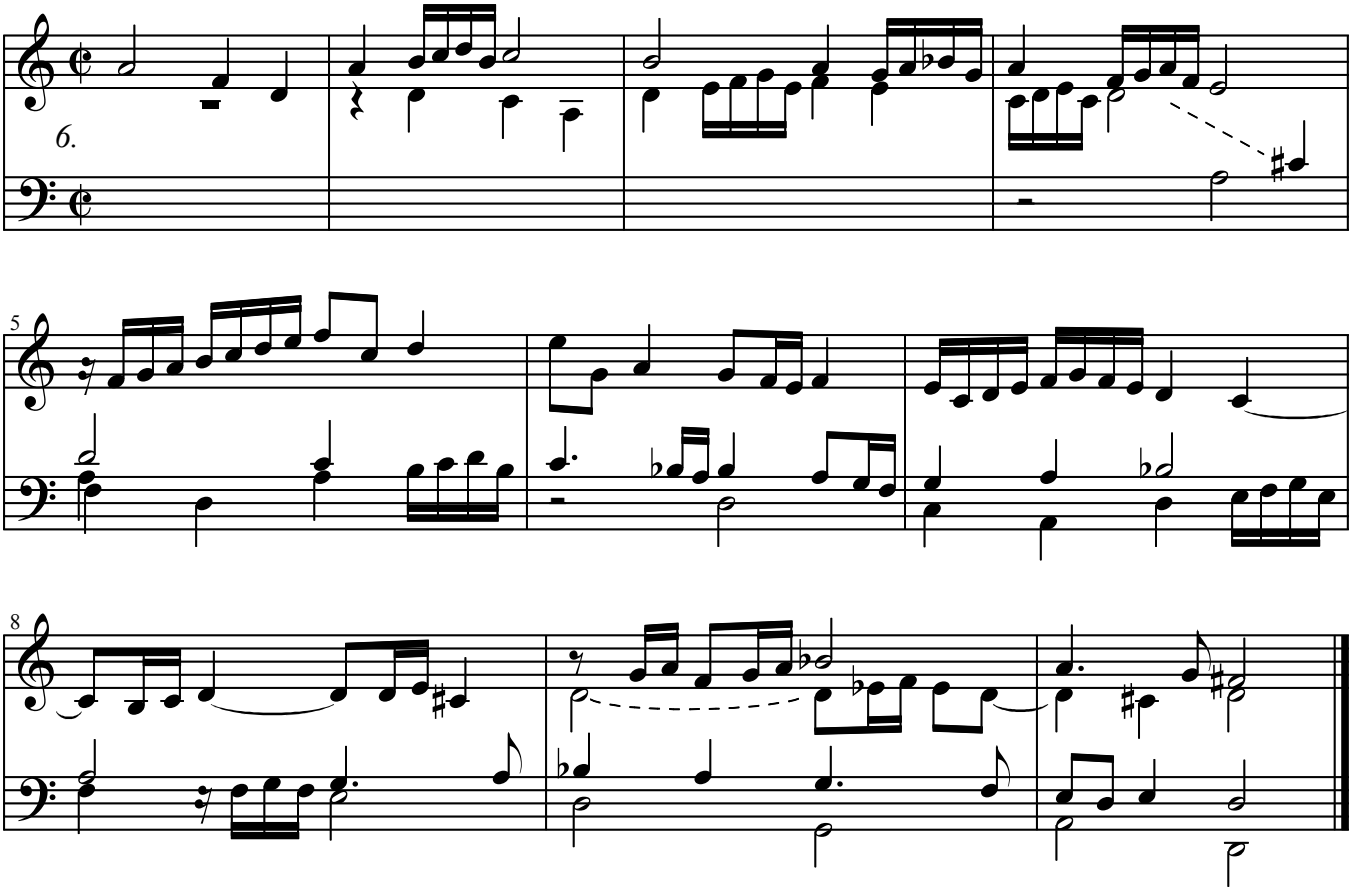

038.

Cocquiel-manuscript
fol. 10 r°

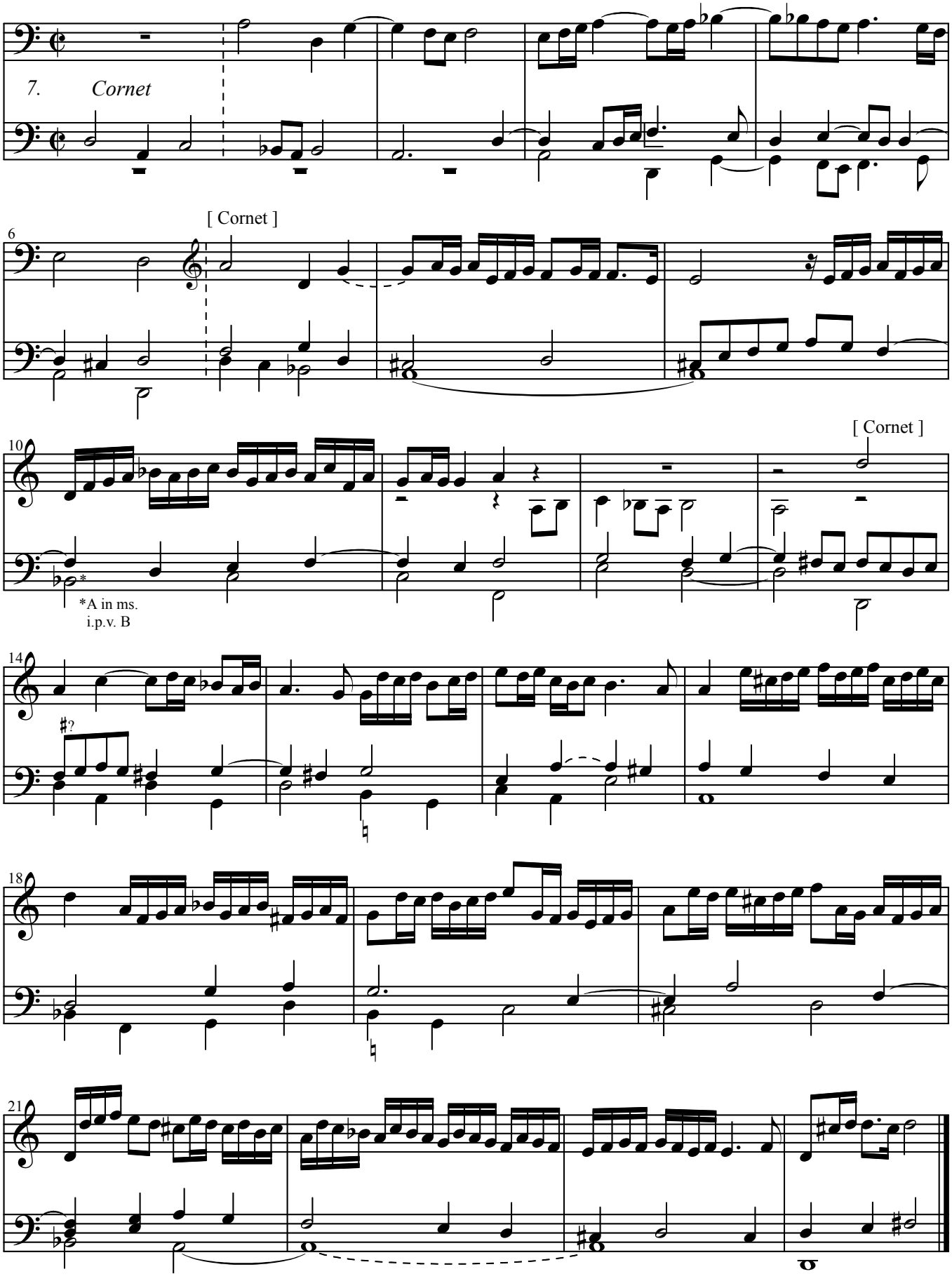

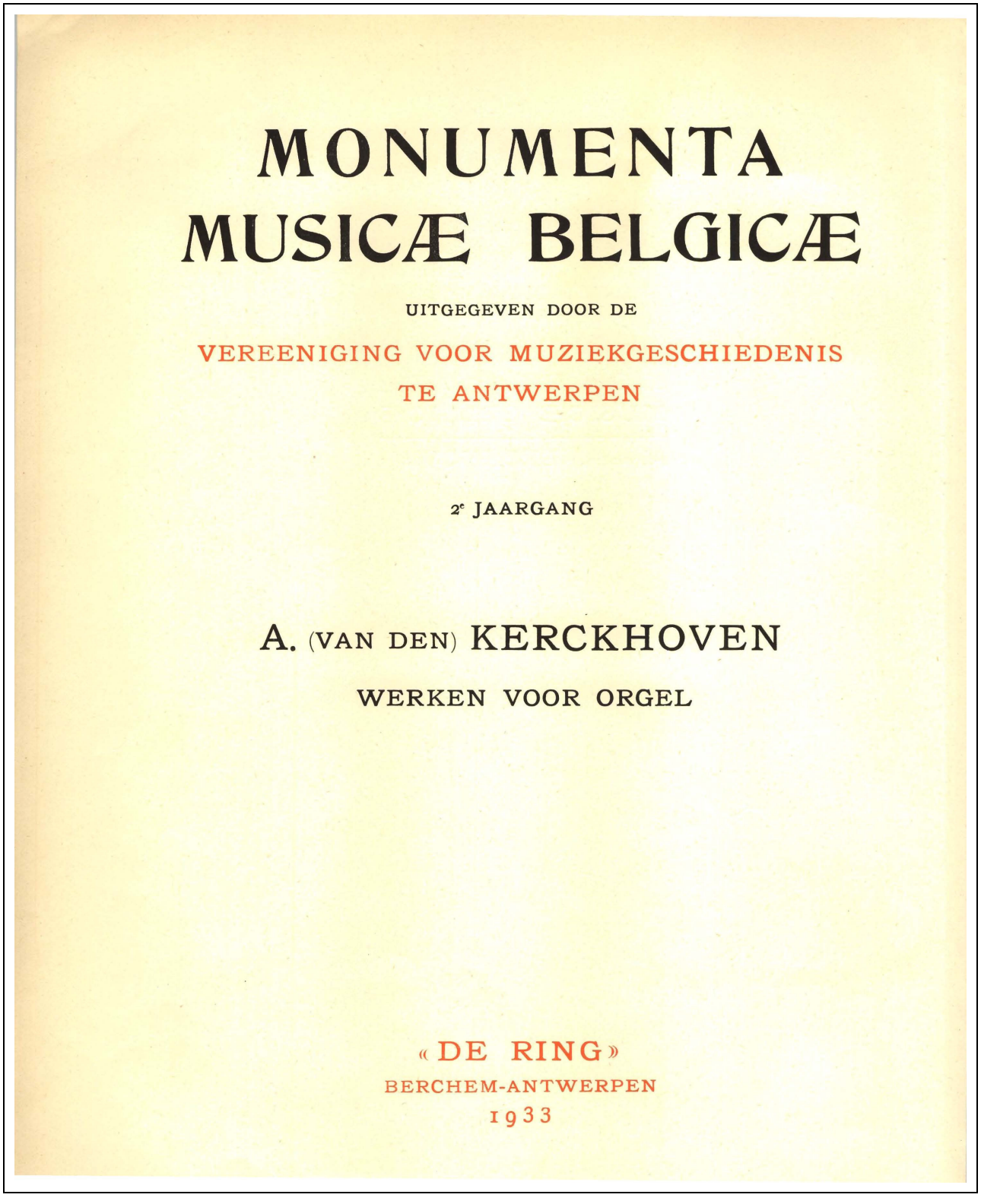

Omslagblad van de eerste (gedeeltelijke) uitgave van muziek uit het Cocquiel-handschrift.

039.

Cocquiel-manuscript
fol. 10 v°

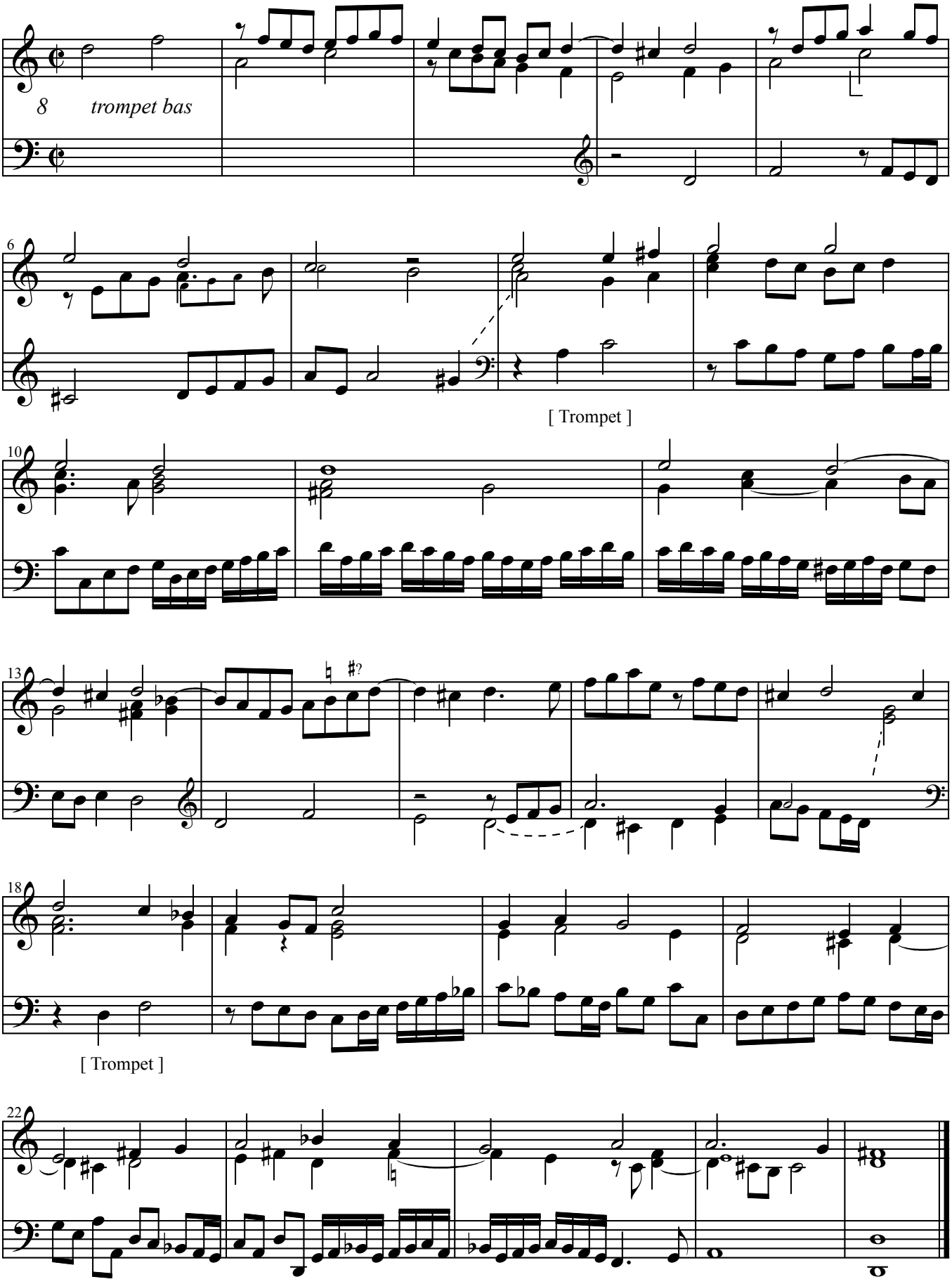

[SALVE REGINA]

040.

Cocquiel-manuscript
fol. 10 v°- 11 r°

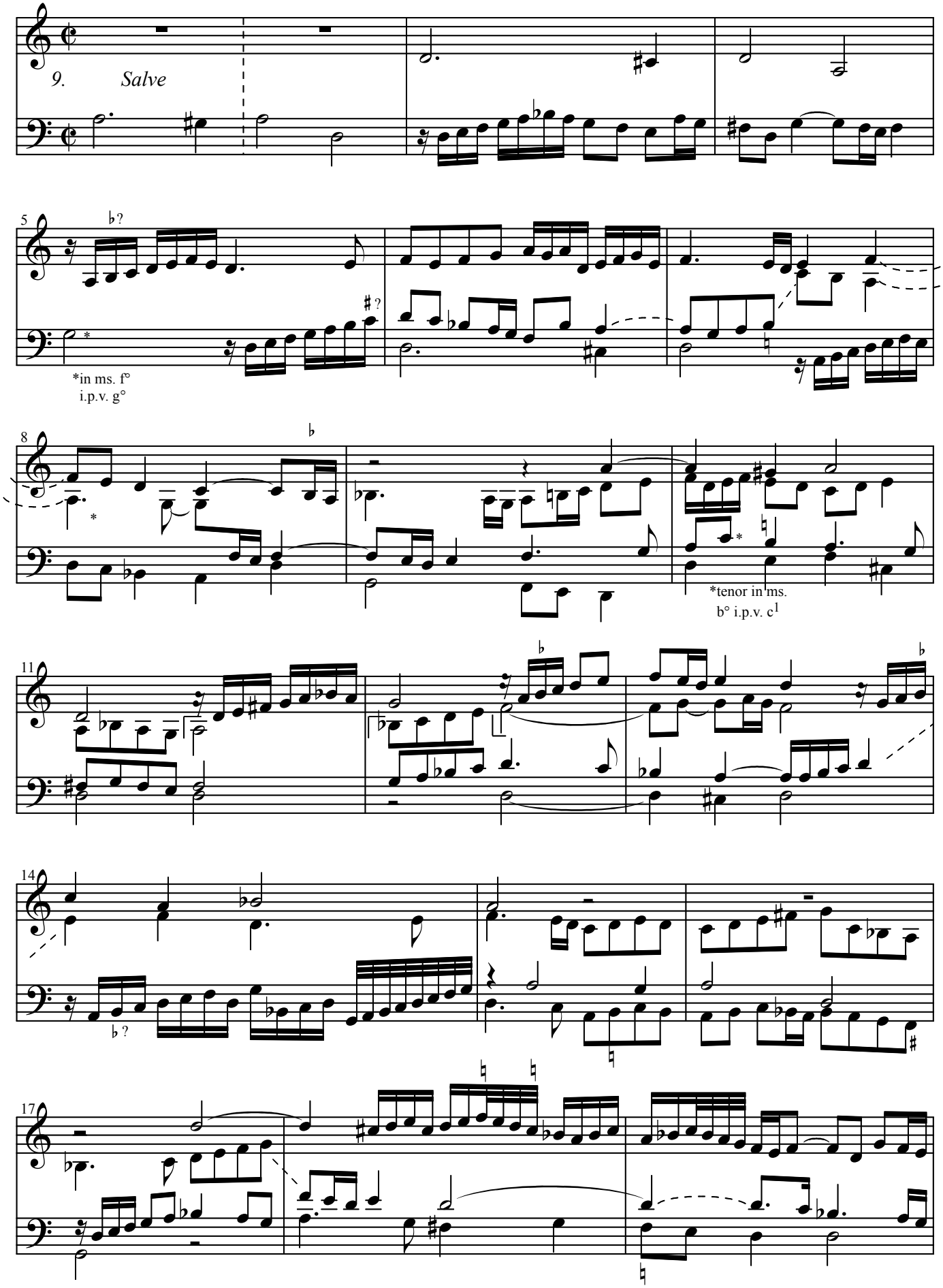

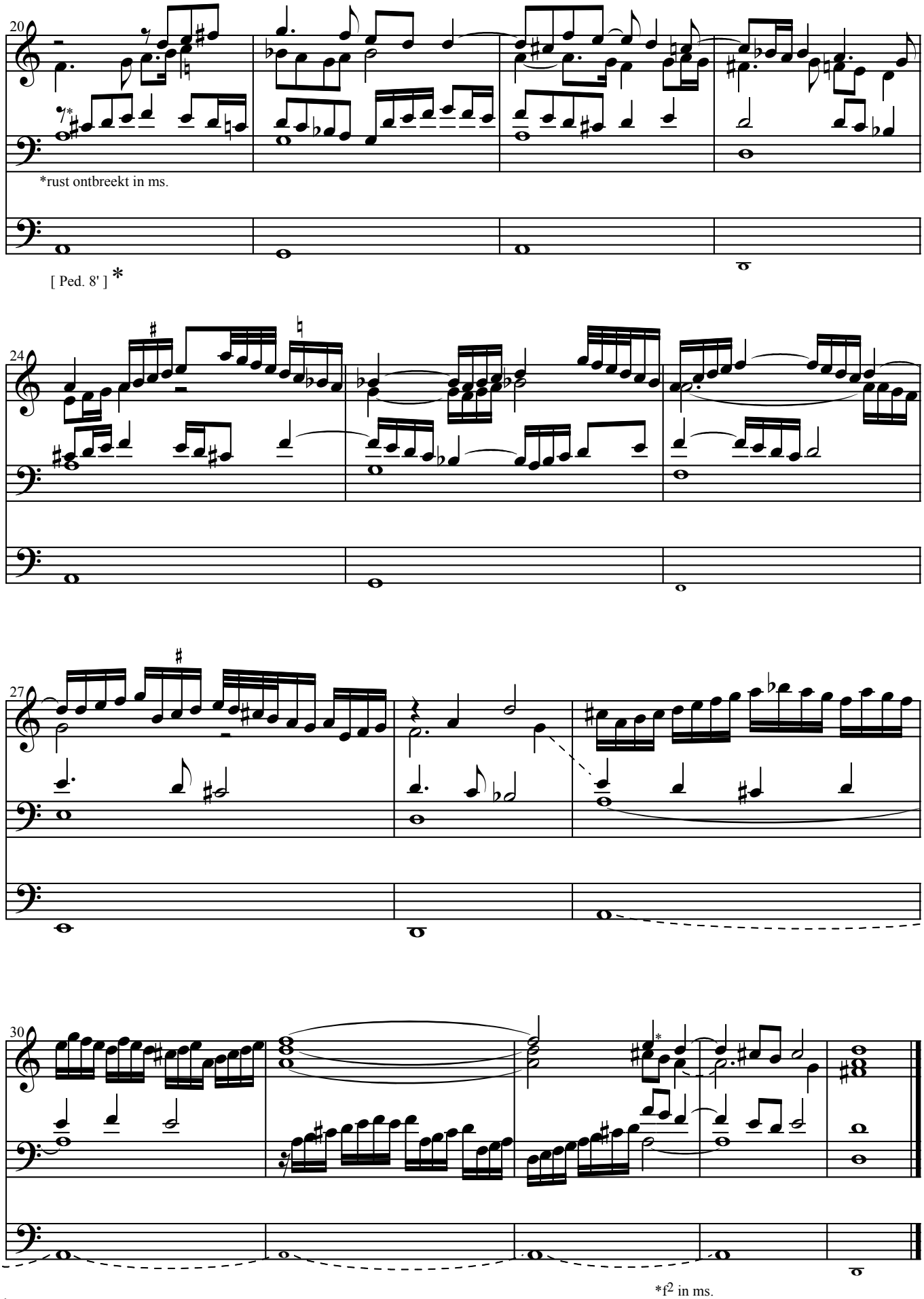

* in ms op slechts 2 notenbalken genoteerd;
CF in parallelle octaven (enkele noten in onderste oct. afwezig, in mt. 23 en 26)

041. [Ad te]

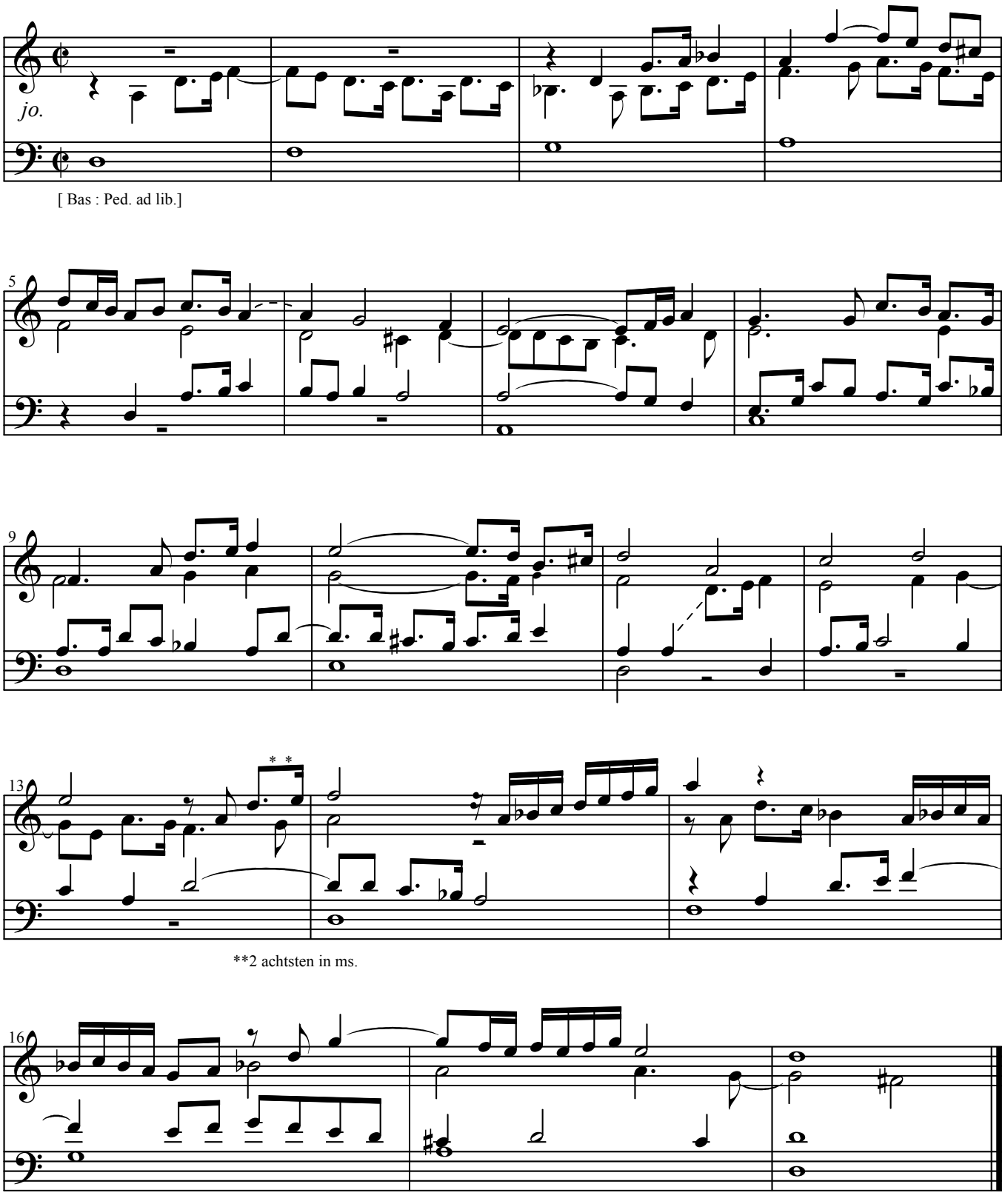

[SALVE REGINA]

042.

Cocquiel-manuscript
fol. 11 v°-12 r°

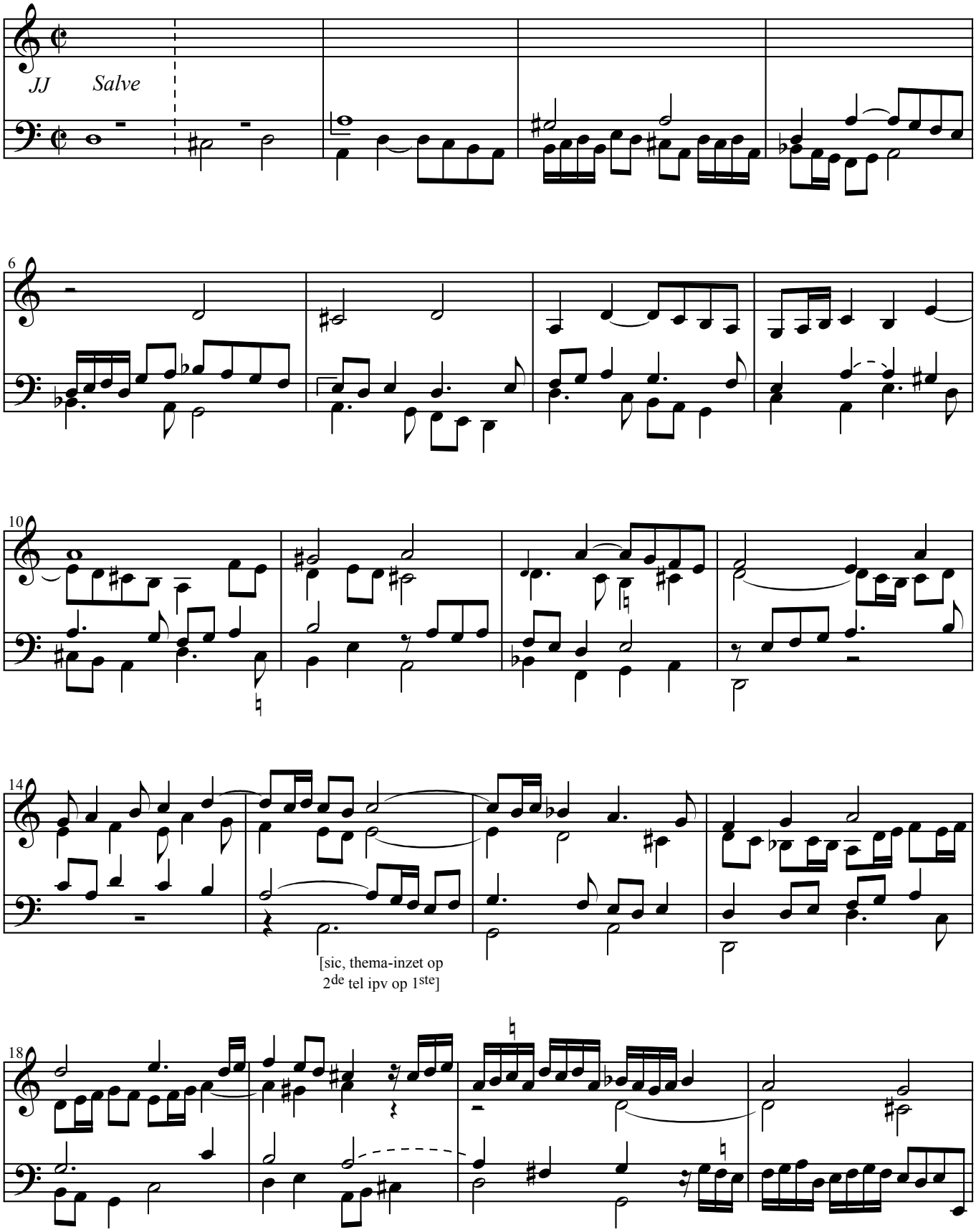

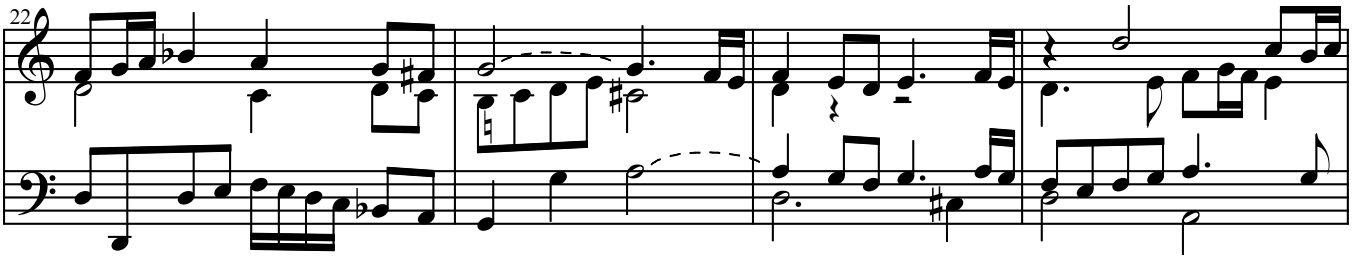

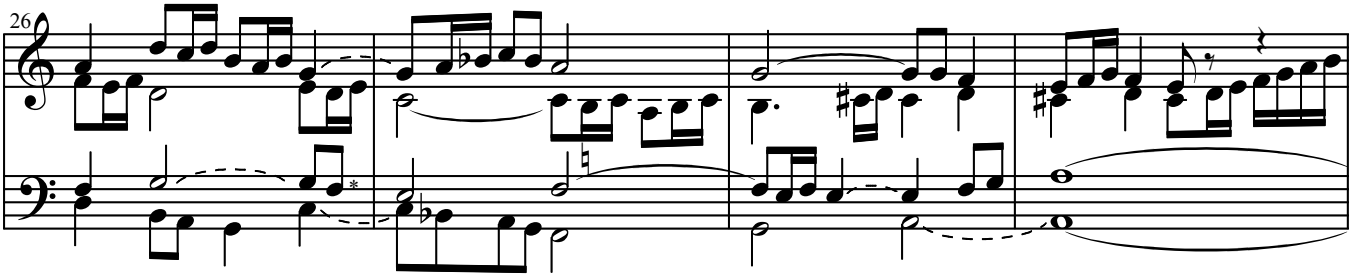

*tenor=a° in ms.

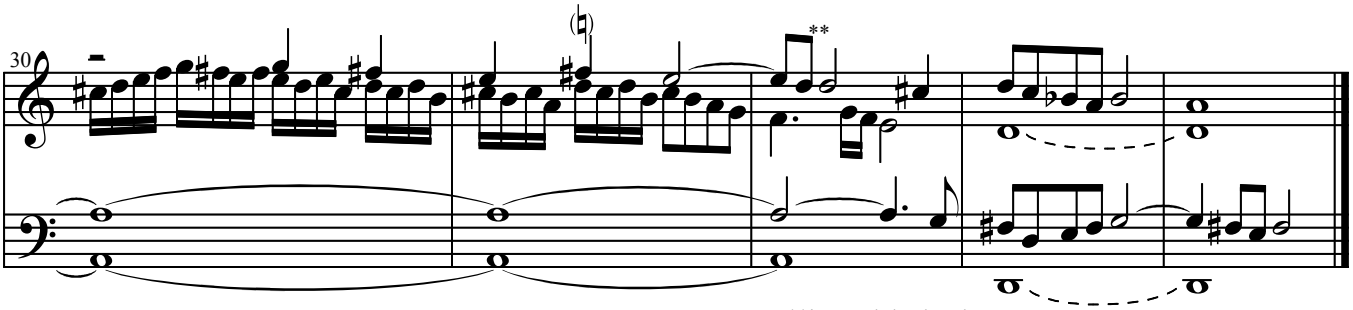

*beter ♮ nemen

**in ms. d-d gebonden

043.

Cocquiel-manuscript
fol. 12 v°

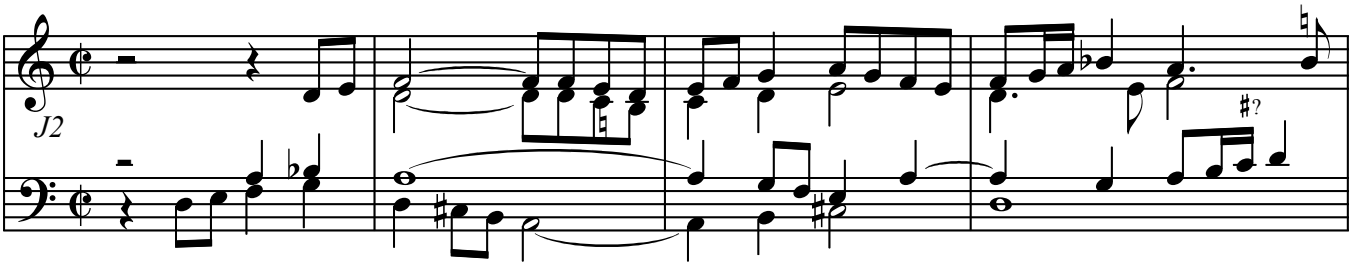

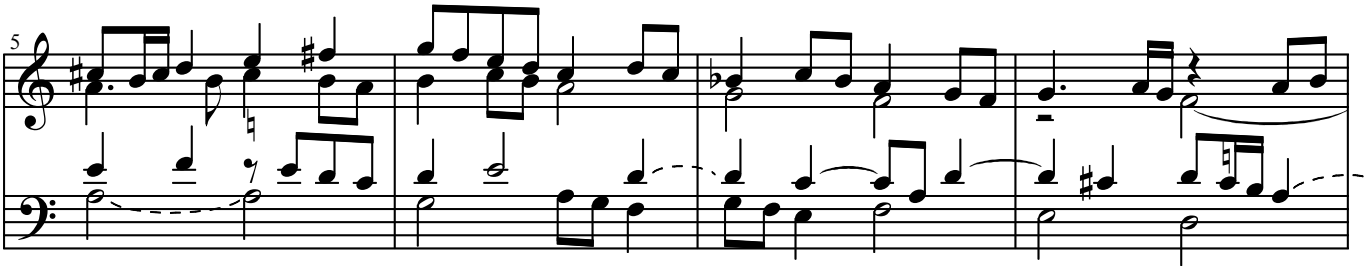

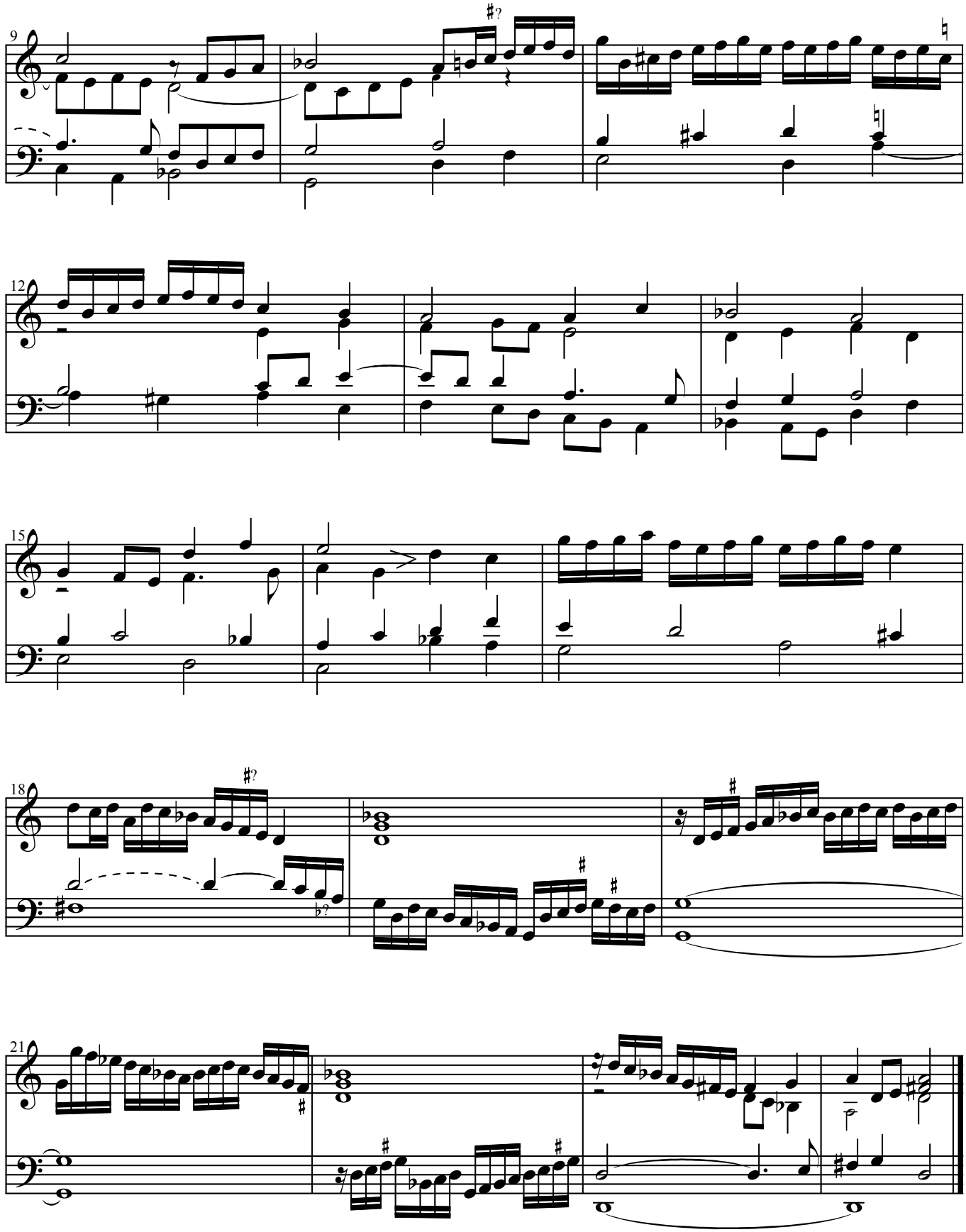

044. *

Cocquiel-manuscript
fol. 12 v°

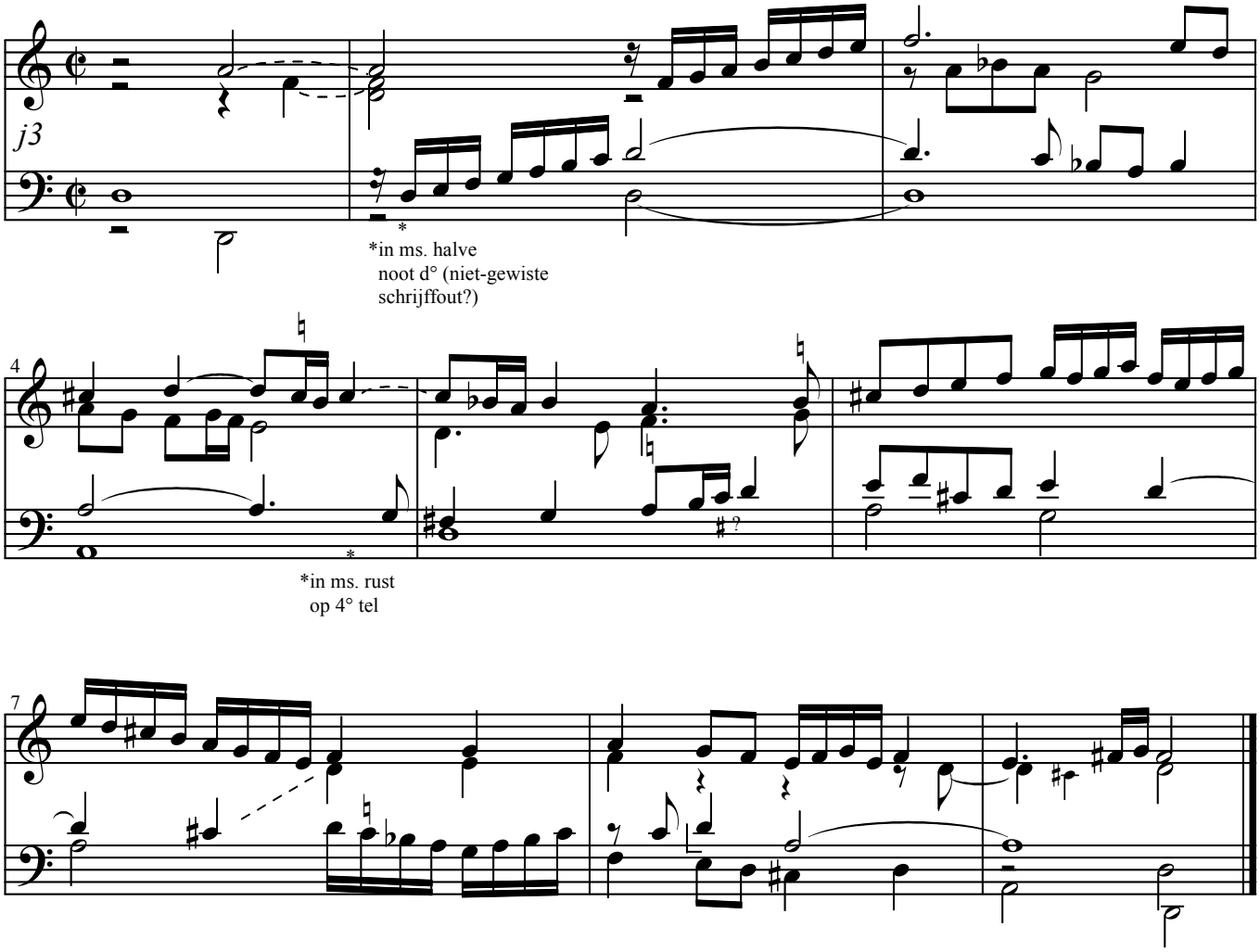

* Dit verset wordt aan het einde van dit manuscript nogmaals hernomen, fungerend als Preludium op een "Preludium & Fuga" (zie nr. 359, fol. 148 v°).

[SALVE REGINA]

045.

Cocquiel-manuscript
fol. 13 r°

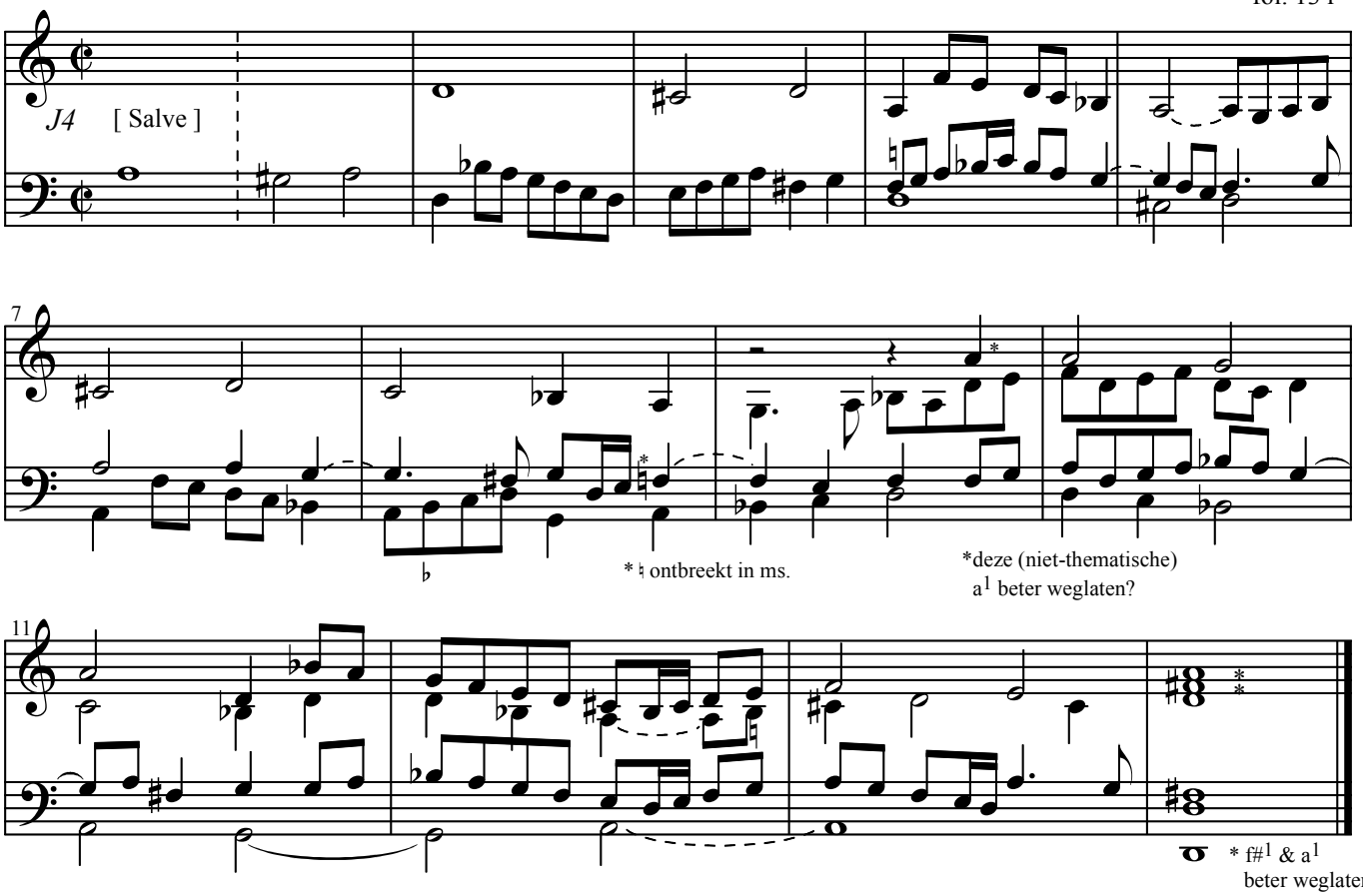

046.

Cocquiel-manuscript
fol. 13 r°

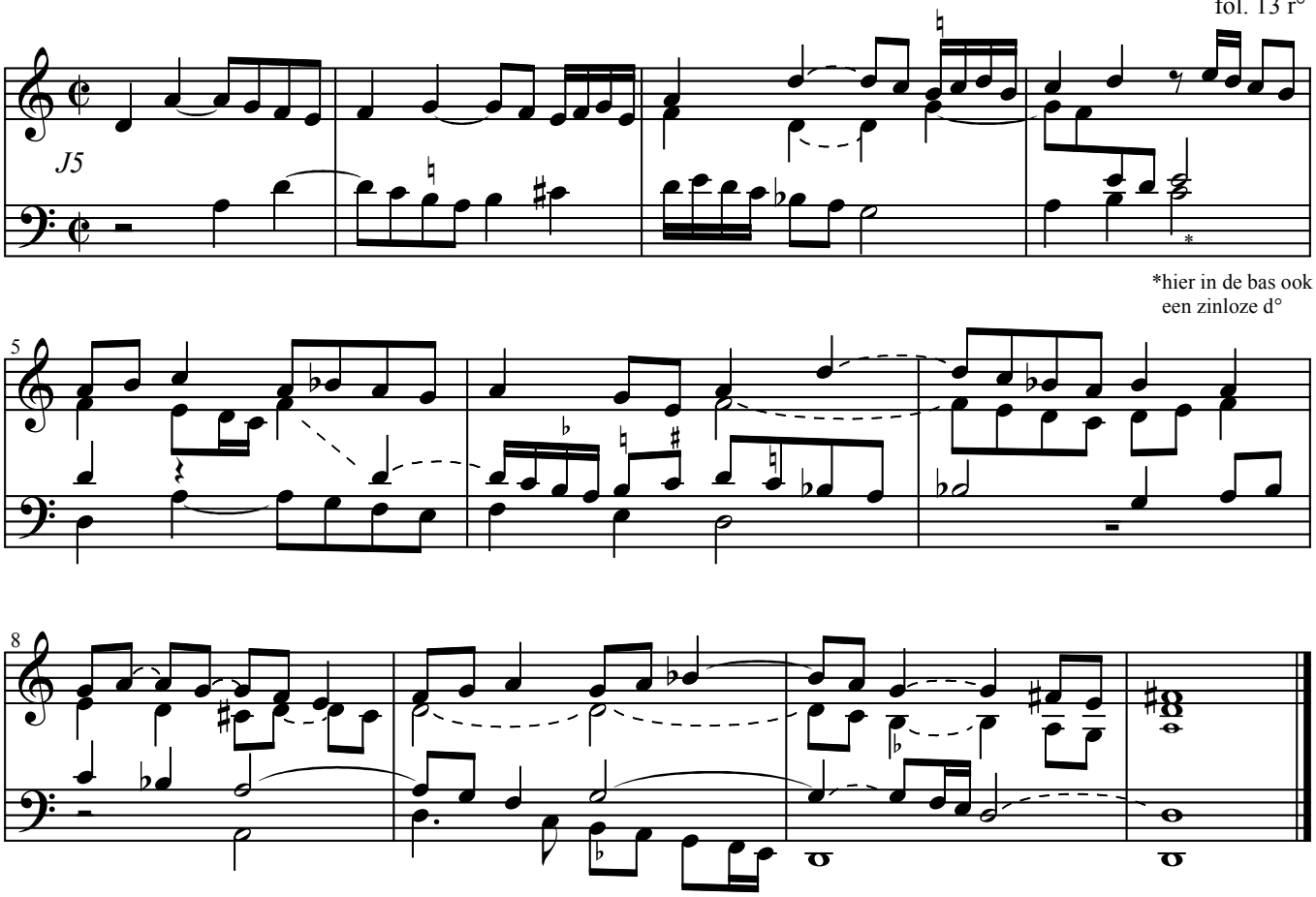

INLEIDING.

Het boek, nummer 3326, II, afdeeling handschriften, van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel, dat de orgelmuziek van A. Kerckhoven bevat, welke in dezen bundel verschijnt, is waarschijnlijk eene verzameling afschriften, die vervaardigd werden tegen het einde der zeventiende of in het begin der achttiende eeuw. Rond dit laatste tijdstip (misschien was de toondichter toen nog in leven) werden die afschriften vermoedelijk verzameld en ingebonden in een kalfslederen band.

Het boek, waaraan het titelblad ontbreekt, is langwerpig van vorm, in 4° formaat. Op de binnenzijde van den band staat vermeld : « Ad usum Jacobi Ignatii Cocquiel, nec non organista Ecclesiæ Collegiatæ S^t Vincentii Sonegiis. Benes Cler : 1741. 2^di Martii ». Het muziekschrift is duidelijk ; de nauwkeurigheid laat echter veel te wenschen over.

Het boek bevat 364 stukken (Versus, Salve Regina's, Missa Duplex, Fantasia's, Fuga's), verdeeld over 160 dubbele bladzijden. Men kan, door onderlinge vergelijking van deze stukken, zonder vrees zich te vergissen, als schepper van het grootste deel dezer muziek A. Kerckhoven noemen, al staat de naam van dezen laatste bij de meeste dezer stukken niet opgegeven.

Buiten de stukken, waarbij de naam A. Kerckhoven vermeld wordt, zijn er vijftien waarbij de namen van de volgende toondichters voorkomen : Pollietti (Poglietti 16... + 1683), C. Vaes (tot nu toe onbekend), A. Kolfs[a] (onbekend), L. F. (onbekend), Papen[b]. Het laatste stuk van het handschrift, dat als titel draagt « Fugue d'un Italien », is een slecht en onvolledig afschrift van eene Canzone van Gir. Frescobaldi[c] (1583-1644).

De naam A. Kerckhoven, of eene verkorting ervan, wordt aangetroffen bij de volgende nummers van het handschrift : van 1 tot 46, 55, 61, 62, 133, 134, 135, 140, 219, 292, 310, 326, van 351 tot 361. Deze worden alle, behalve enkele minder belangrijke, in dezen bundel opgenomen. Hierbij worden de meest waardevolle der naamlooze stukken gevoegd, die, al staat er de naam Kerckhoven niet bij vermeld, meestal zoo duidelijk zijn stempel dragen, dat er geen twijfel kan bestaan omtrent hunne herkomst.

Men hoede er zich evenwel voor, de enkele stukken, die twijfel zouden kunnen opwekken wegens hunnen oorsprong, overijld een ander toondichter toe te schrijven, daar Kerckhoven, als zeventiendeeuwer de invloeden ondergaande van zijn voorgangers en tijdgenooten, deze invloeden natuurlijk tot uiting bracht in zijne werken. Onder de Nederlanders wordt hij vooral beïnvloed door zijn voorganger aan de Koninklijke

---

[a] Zou hij verwant zijn met Colfs, kapelmeester van S^t Pieters te Leuven rond 1731 ? Een marsch van dezen toondichter vindt men in « *Les Clavecinistes Flamands* » van *Ridder van Elewijck*. Dezelfde marsch, een toon lager komt, voor in het « *Beijaerdboeh der Stad Antwerpen* », door *Joannes de Gruytters* (1746), met de vermelding « door M^r Colfs te Mechelen ».

[b] Het gaat hier waarschijnlijk over Pieter de Paep of Paepen, orgelist van S^t-Pieters te Leuven rond 1689. Van dezen toondichter bestaan twee stukken, welke voorkomen in het voornoemde werk « *Les Clavecinistes Flamands* ».

[c] Canzone in F. (*Ex libro di toccate etc. 1637*).

Inleidend artikel in de eerste (gedeeltelijke) uitgave van muziek uit het Cocquiel-handschrift.

VERSÚS

1mi toni

047.

Cocquiel-manuscript
fol. 13 v°

Volspel

Versùs j mi toni

*ms.: bindingsboog tussen
a^1-a^1 i.p.v. d^2-d^2

048.

Cocquiel-manuscript
fol. 13 v°

*beter een f
in de tenor

049.

Cocquiel-manuscript
fol. 14 r°

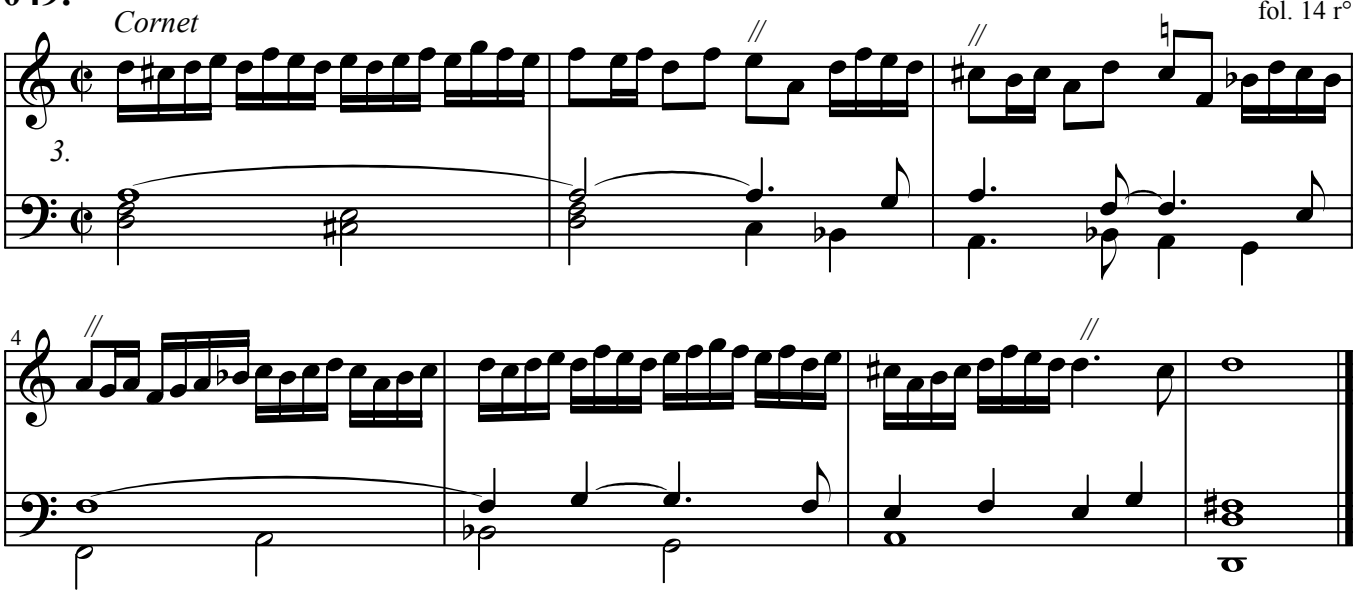

050.

Cocquiel-manuscript
fol. 14 r°

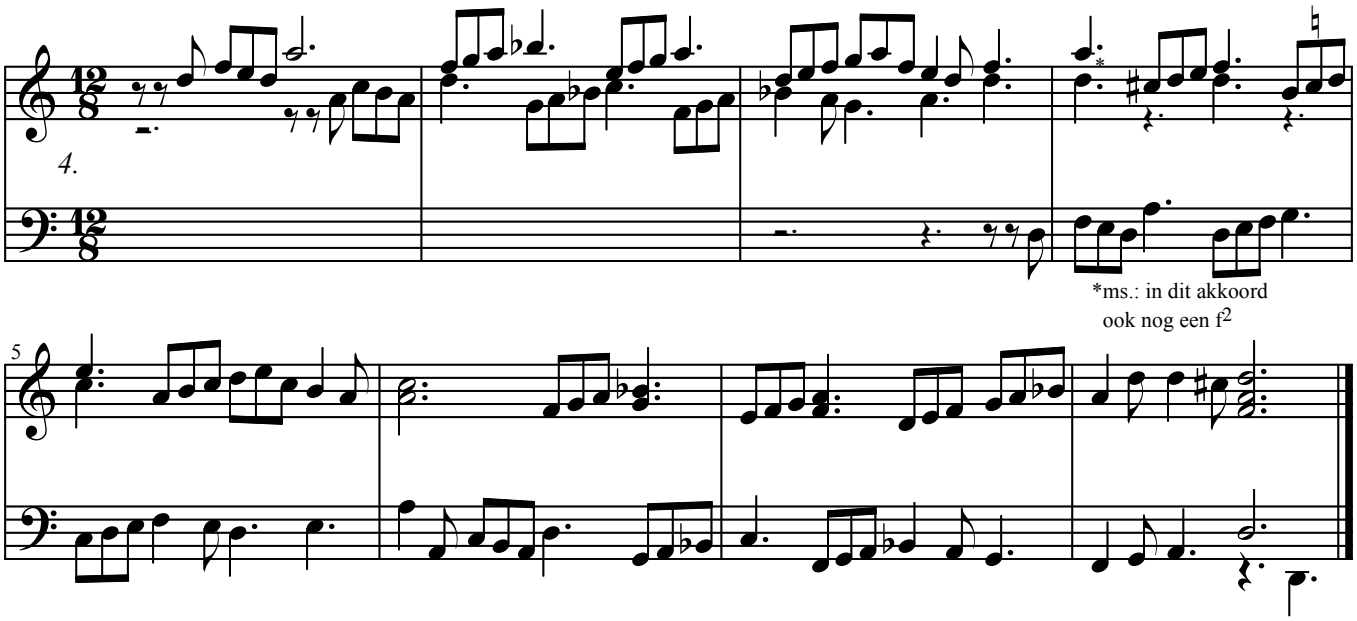

*ms.: in dit akkoord ook nog een f^2

051.

Cocquiel-manuscript
fol. 14 r°

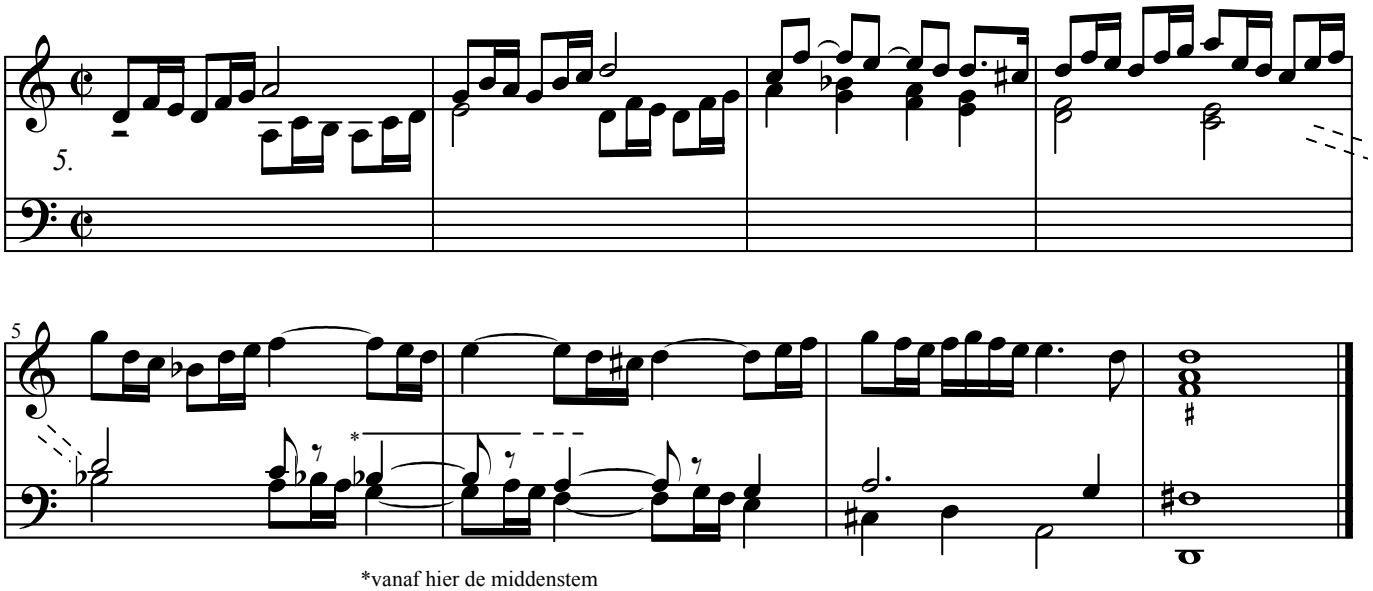

*vanaf hier de middenstem beter 1 okt. hoger nemen?

052.

Cocquiel-manuscript
fol. 14 v°

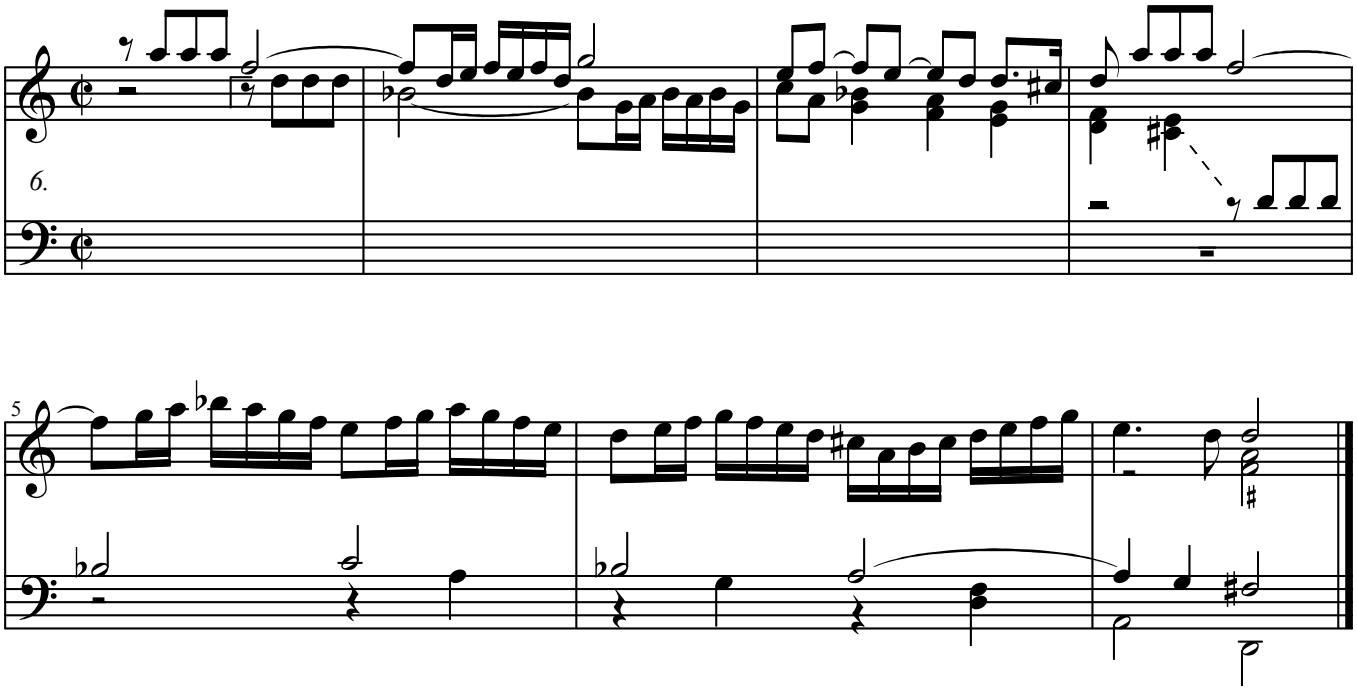

053.

Cocquiel-manuscript
fol. 14 v°

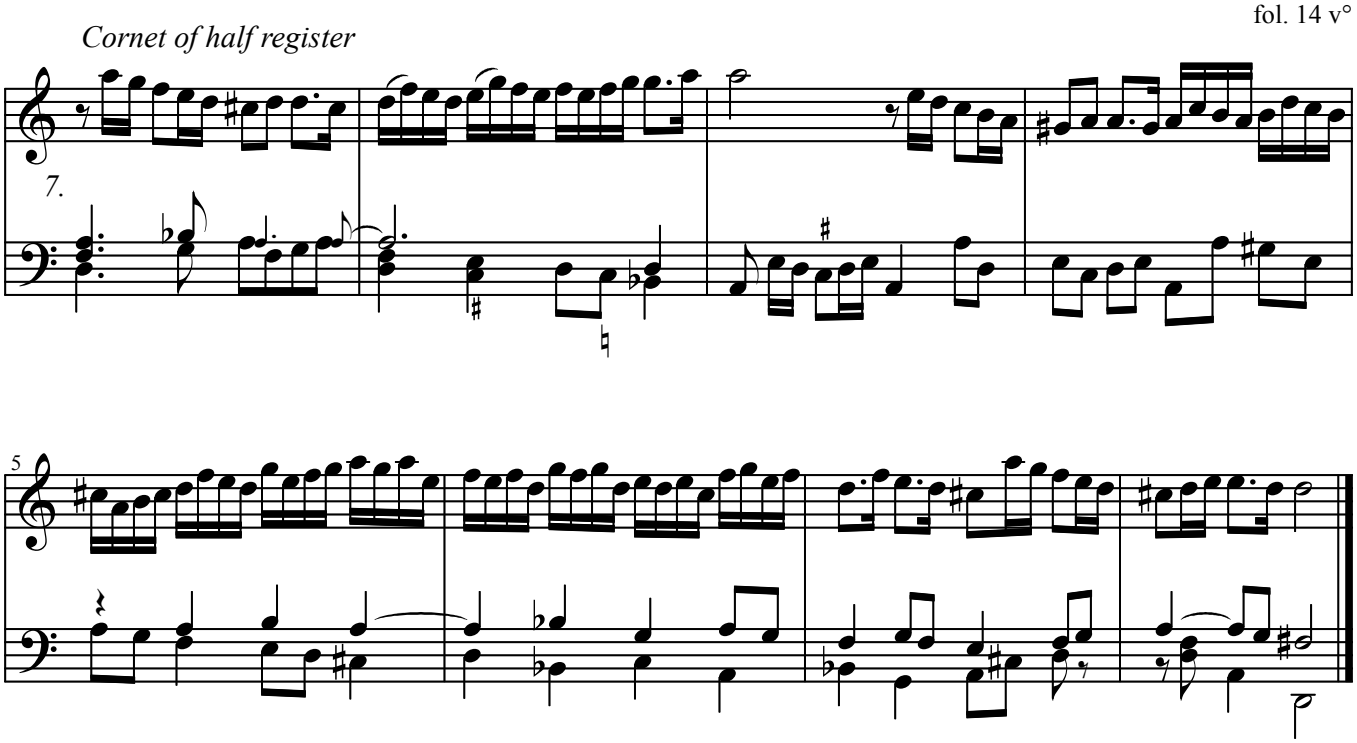

054.

Cocquiel-manuscript
fol. 14 v°

Volspel

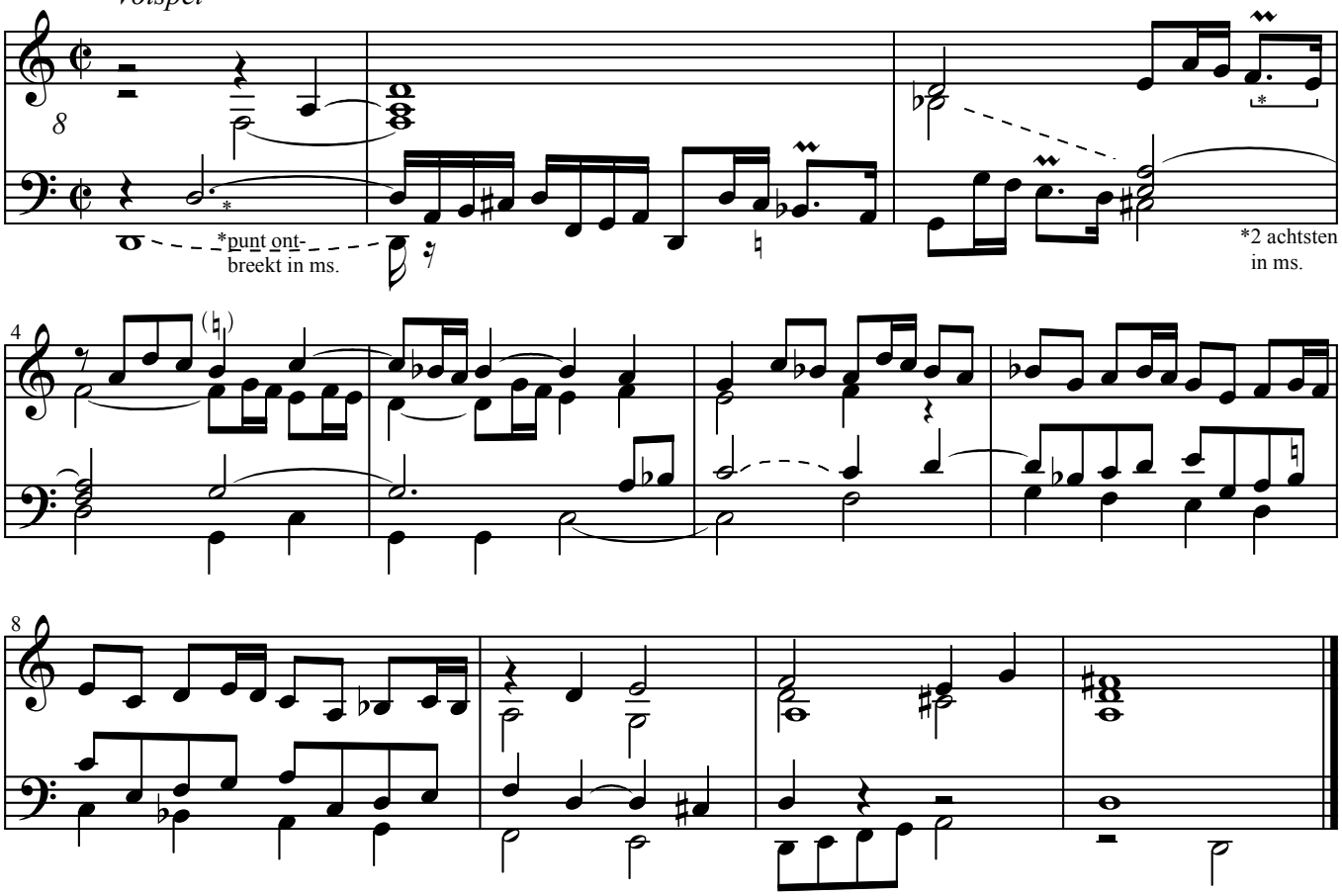

055. *

Cocquiel-manuscript
fol. 15 r°

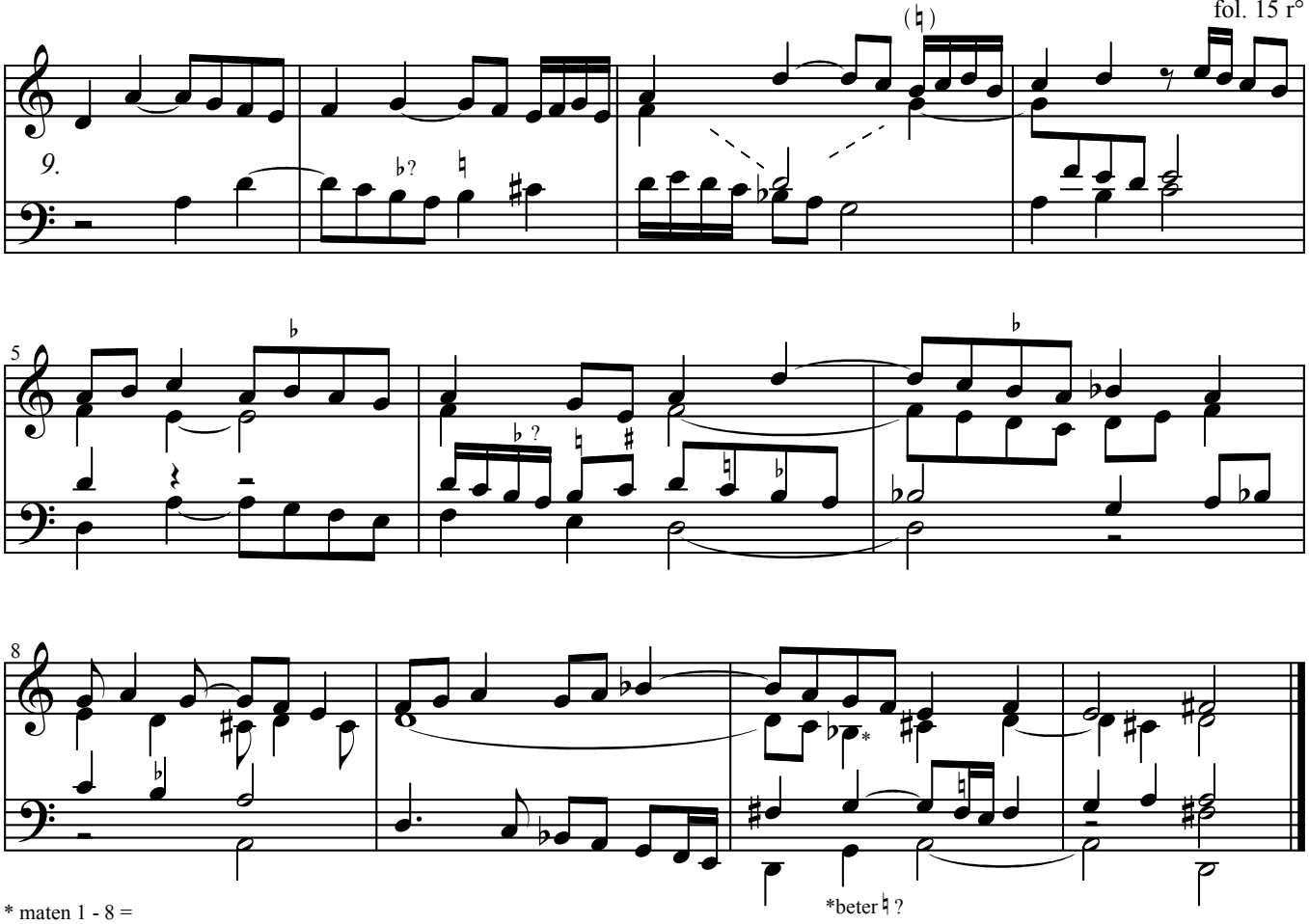

* maten 1 - 8 =
identiek aan versetten 46

056.

Cocquiel-manuscript
fol. 15 r°

[Salve Regina ?]

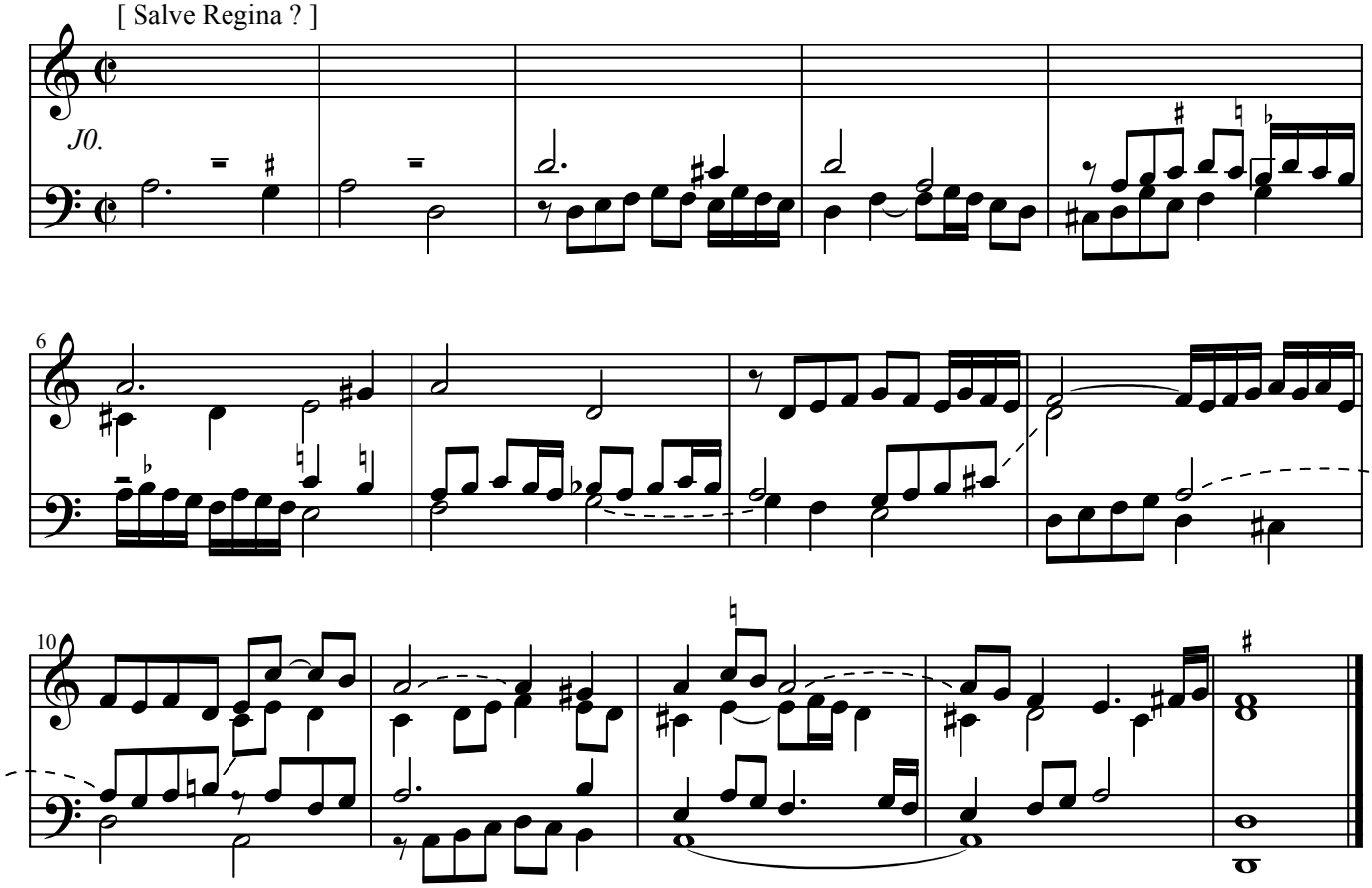

057.

Cocquiel-manuscript
fol. 15 v°

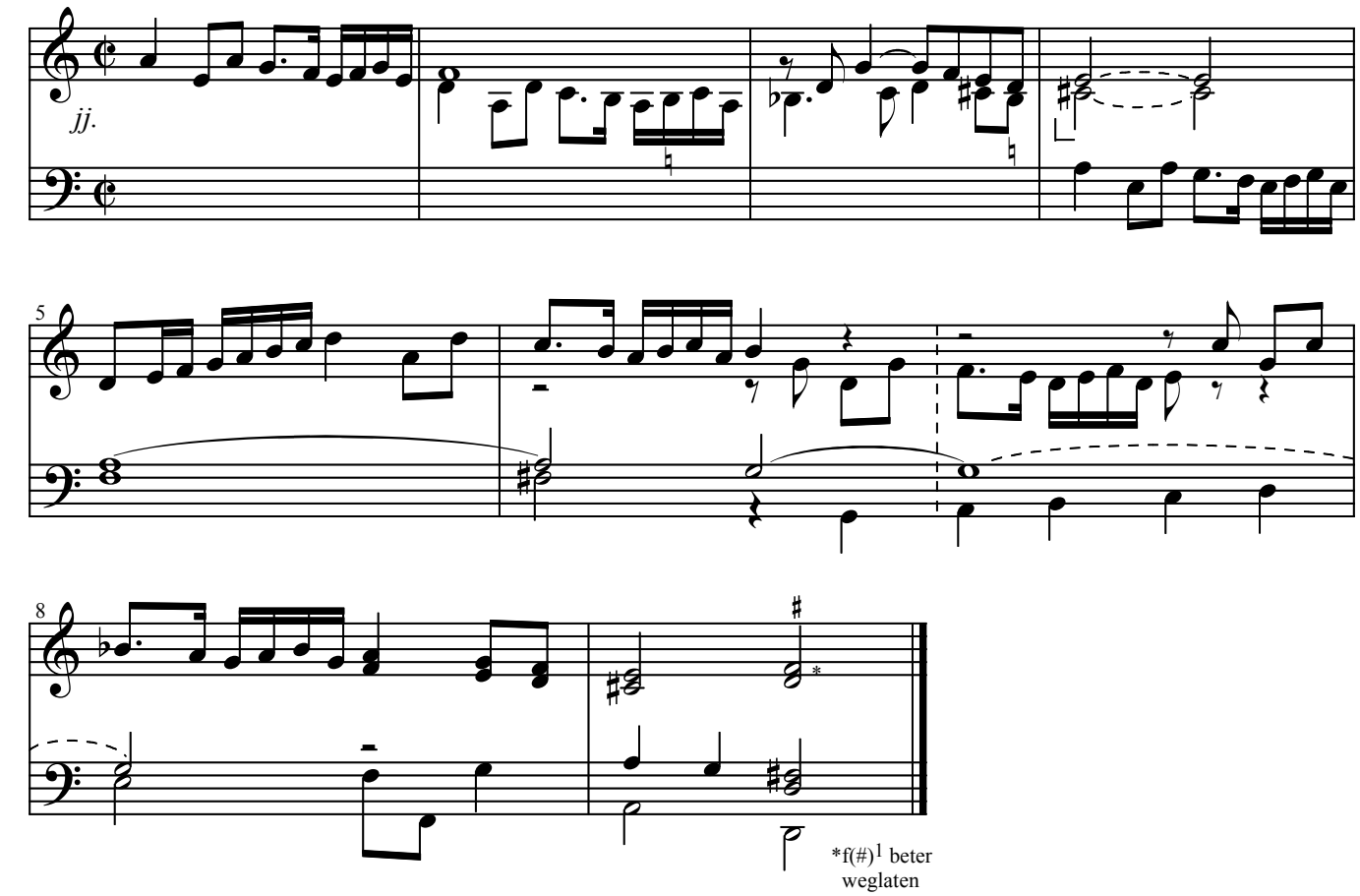

*f(#)[1] beter
weglaten

058.

Cocquiel-manuscript
fol. 15 v°

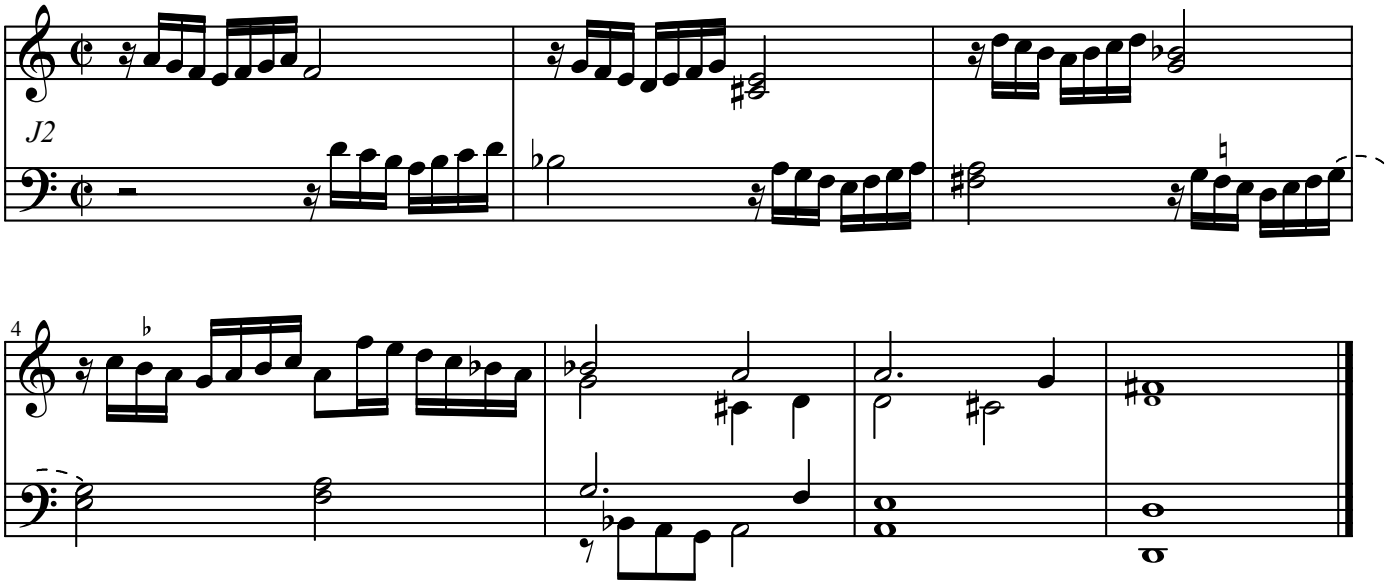

059.

Cocquiel-manuscript
fol. 15 v°

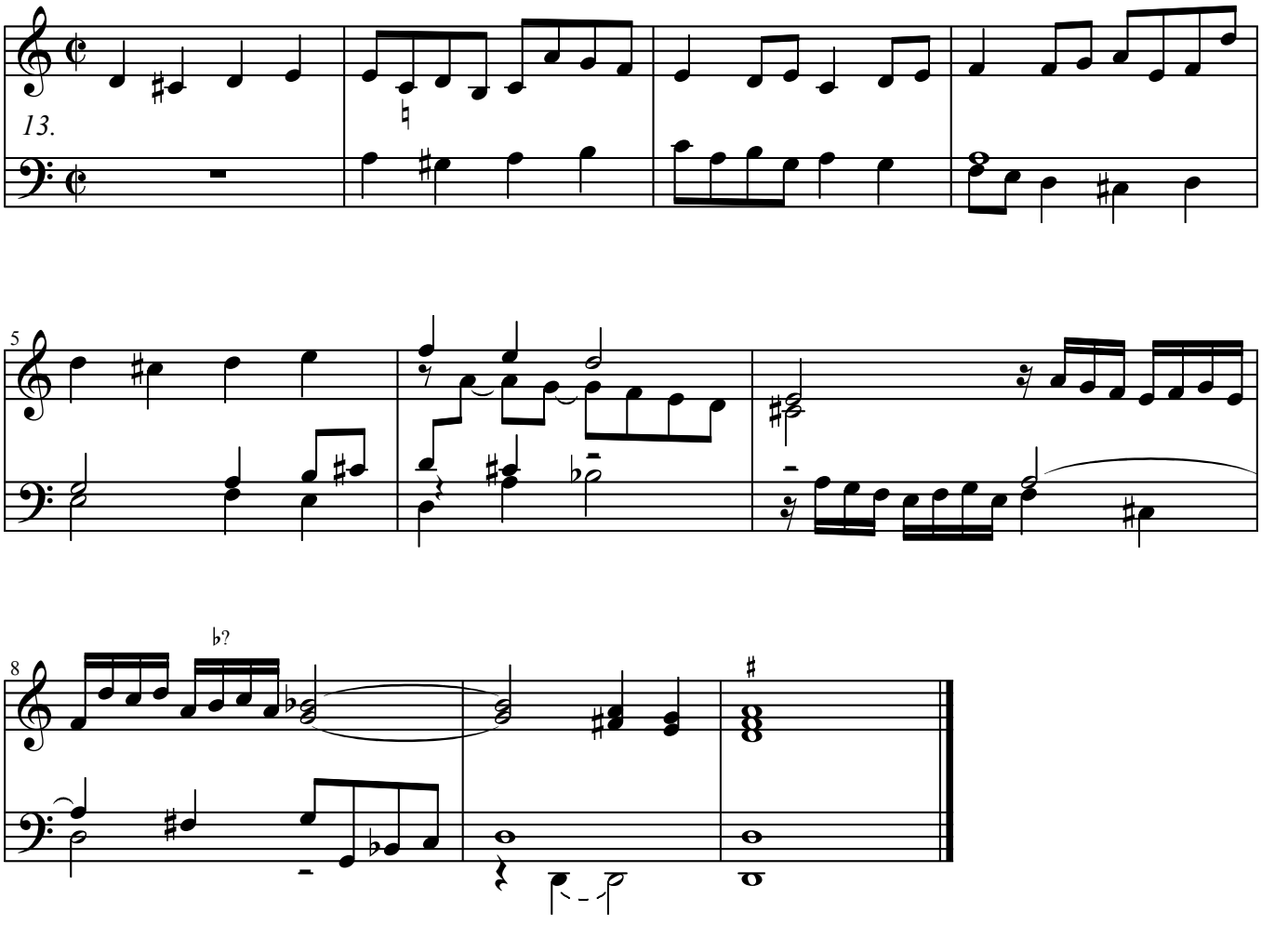

060.

Cocquiel-manuscript
fol. 16 r°

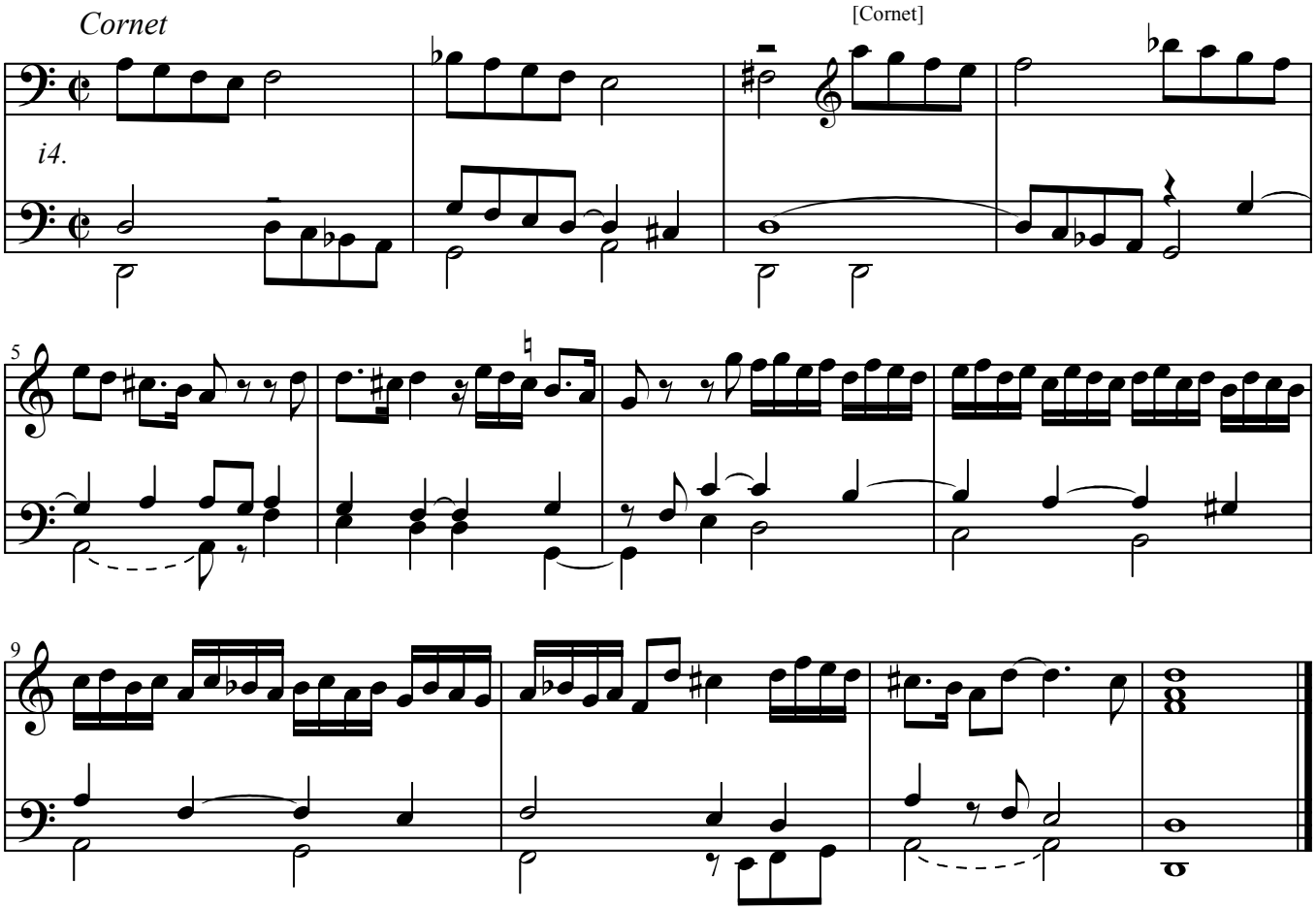

061.

Cocquiel-manuscript
fol. 16 r°

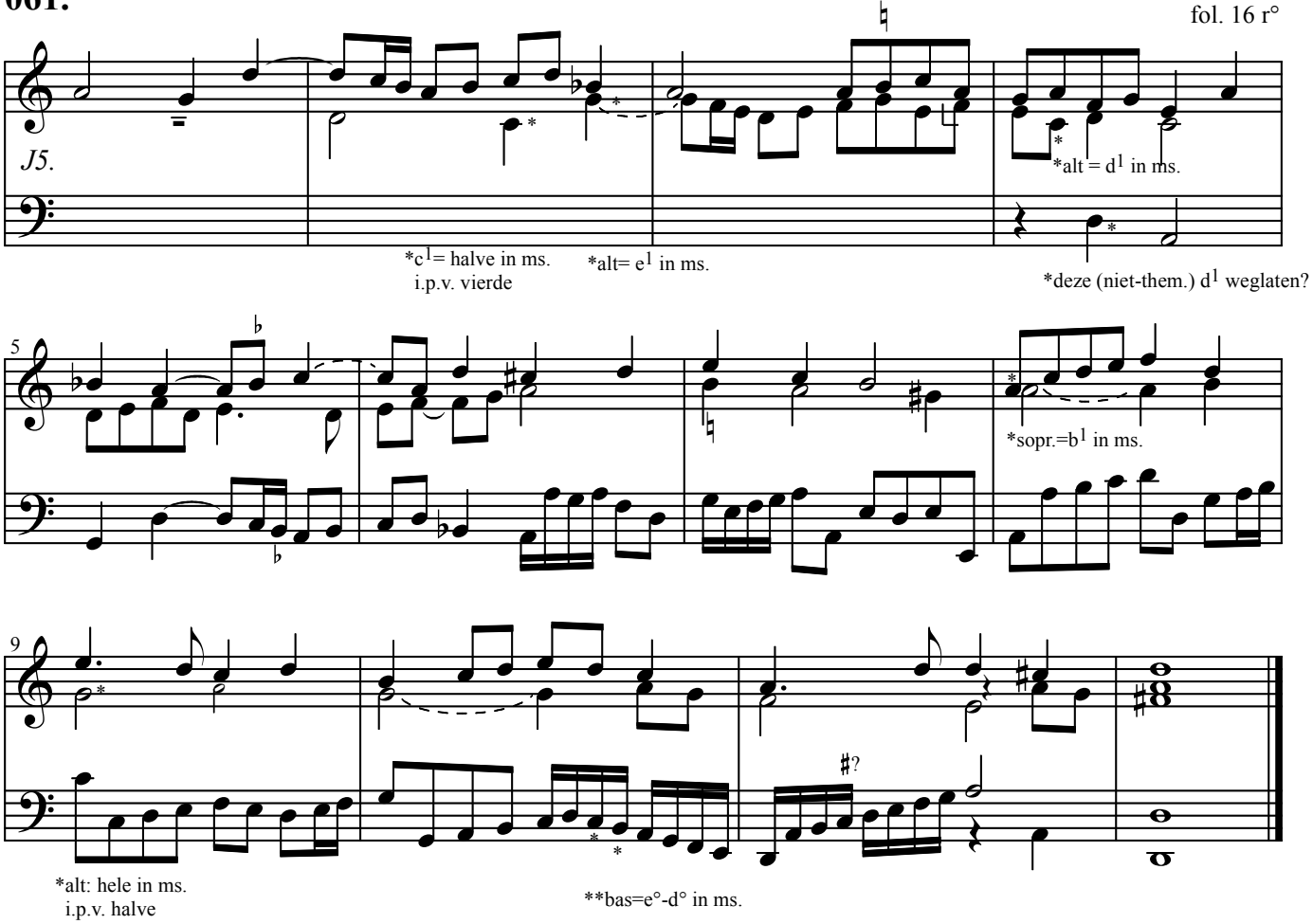

062.

Cocquiel-manuscript
fol. 16 v°

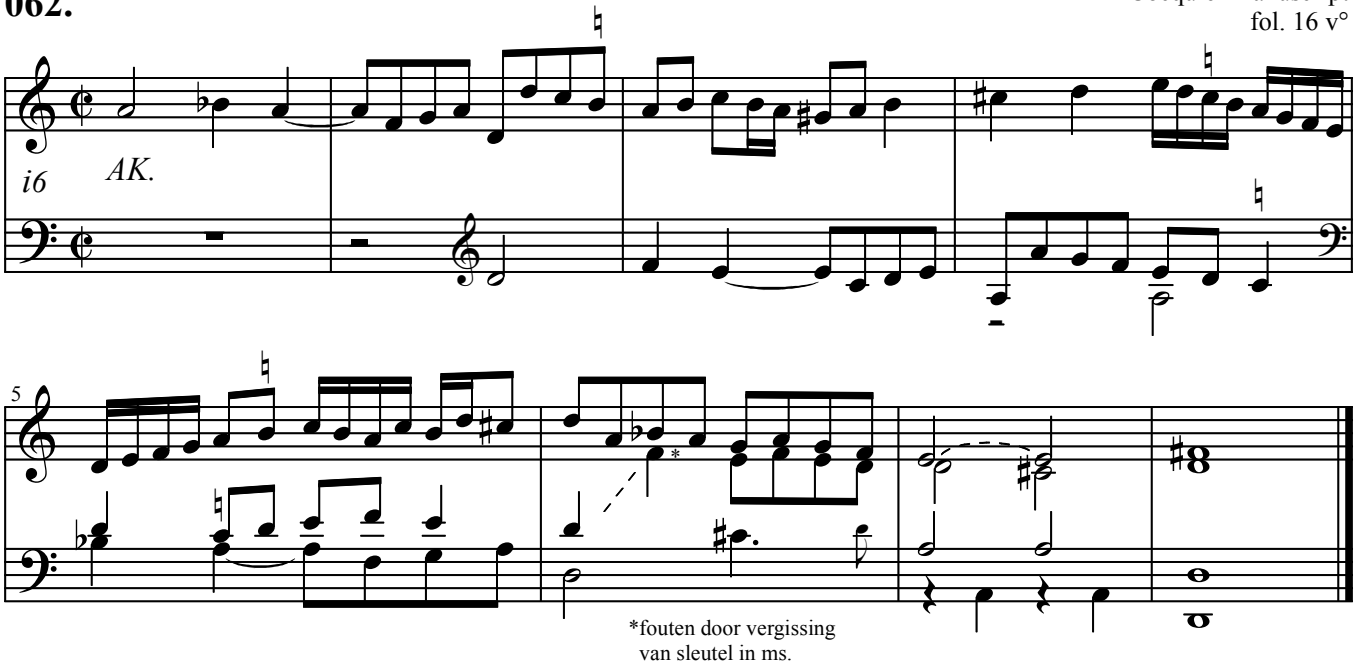

063.

Cocquiel-manuscript
fol. 16 v°

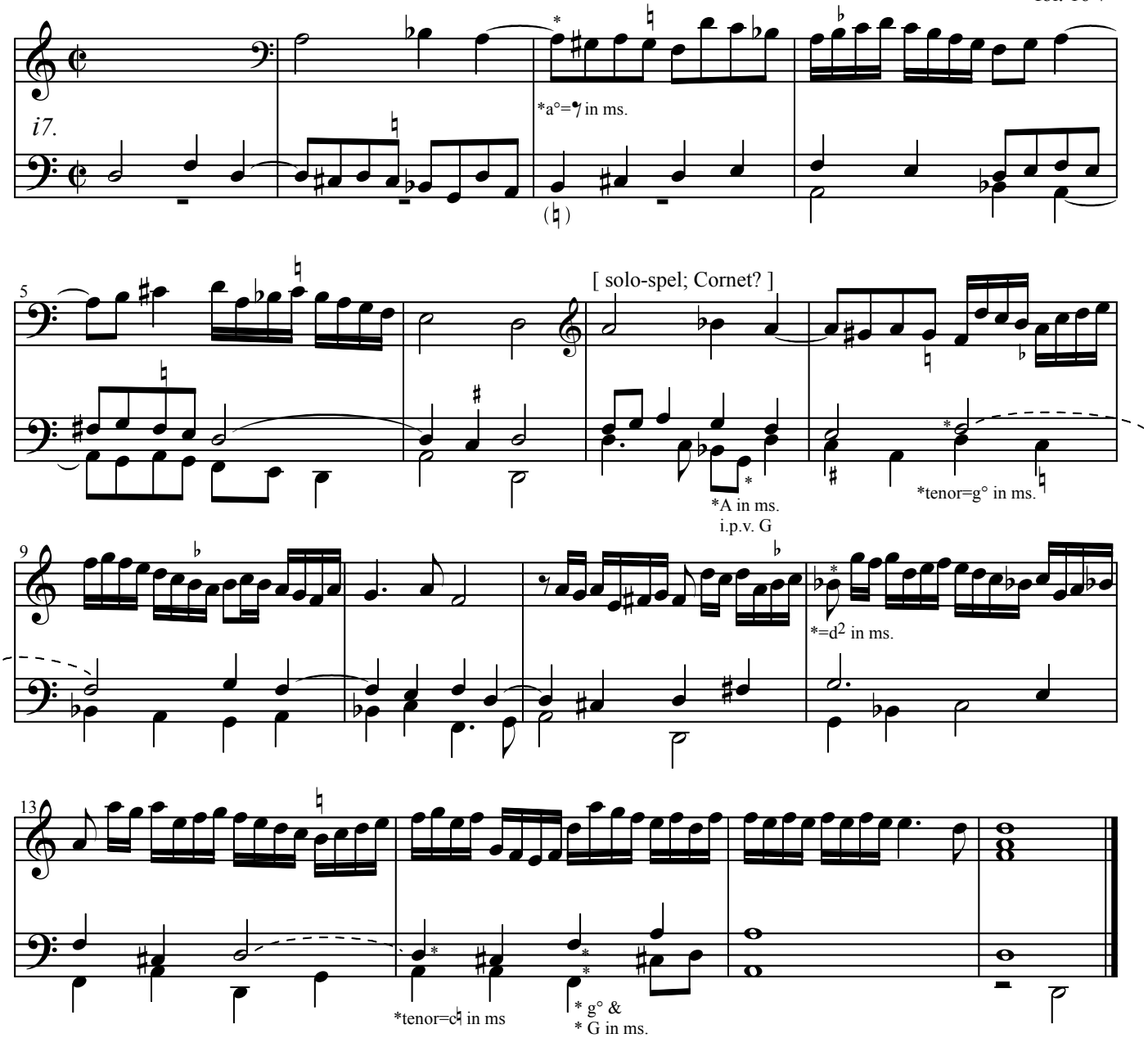

064.

Cocquiel-manuscript
fol. 17 r°

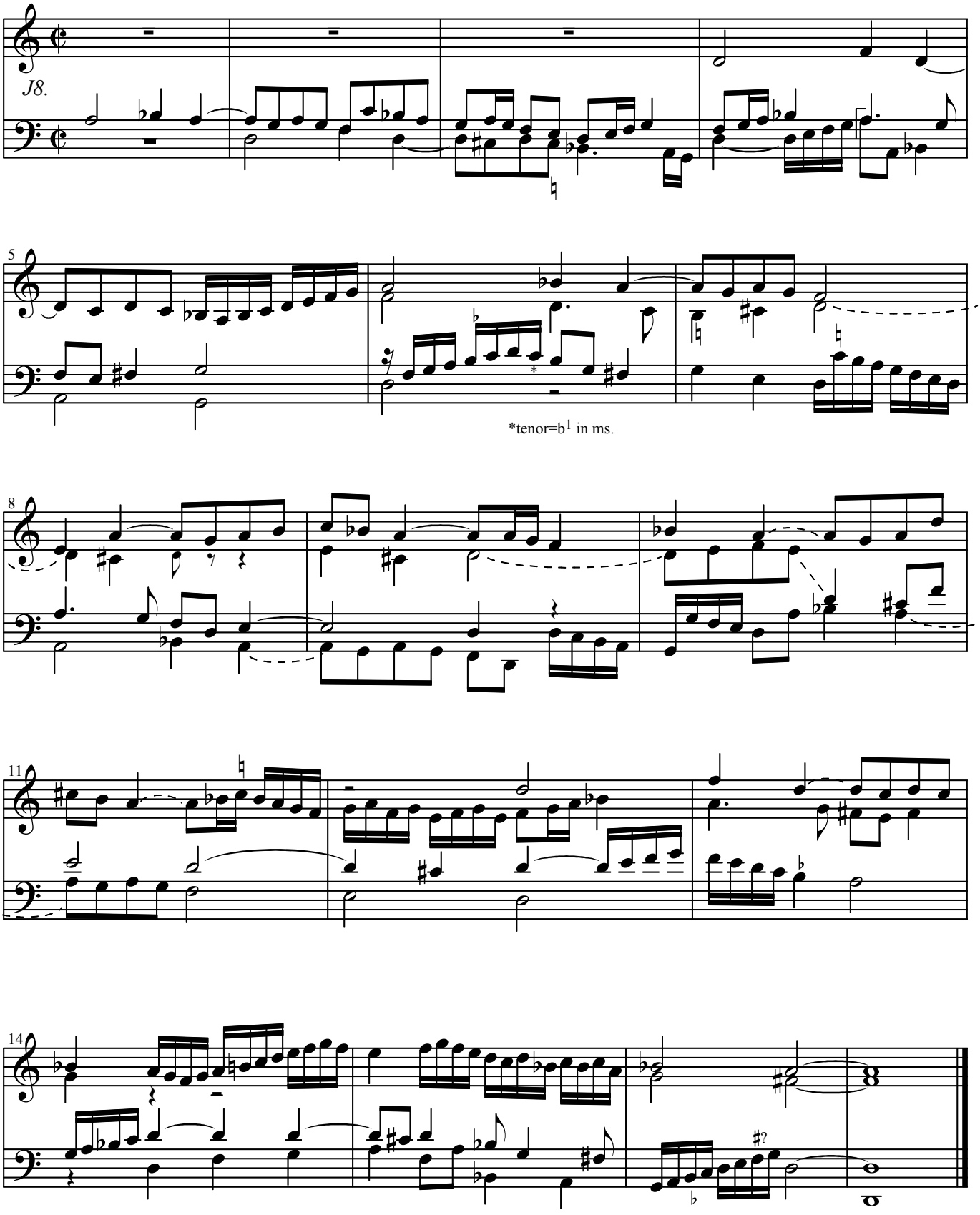

065.

Cocquiel-manuscript
fol. 17 r°

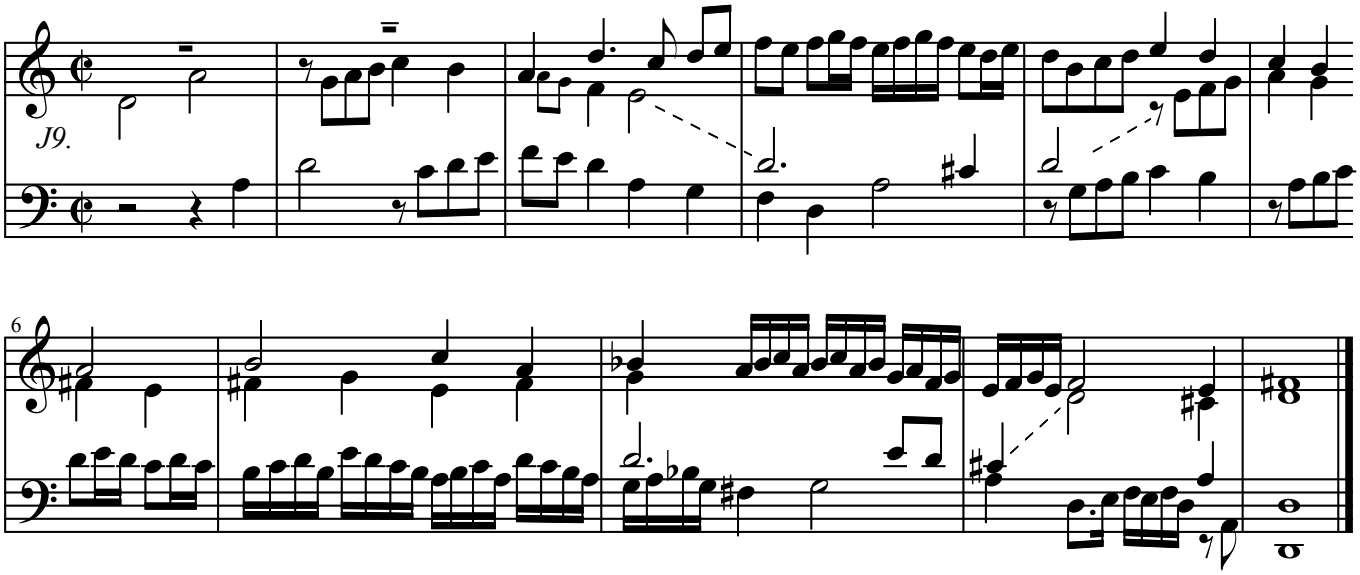

066.

Cocquiel-manuscript
fol. 17 v°

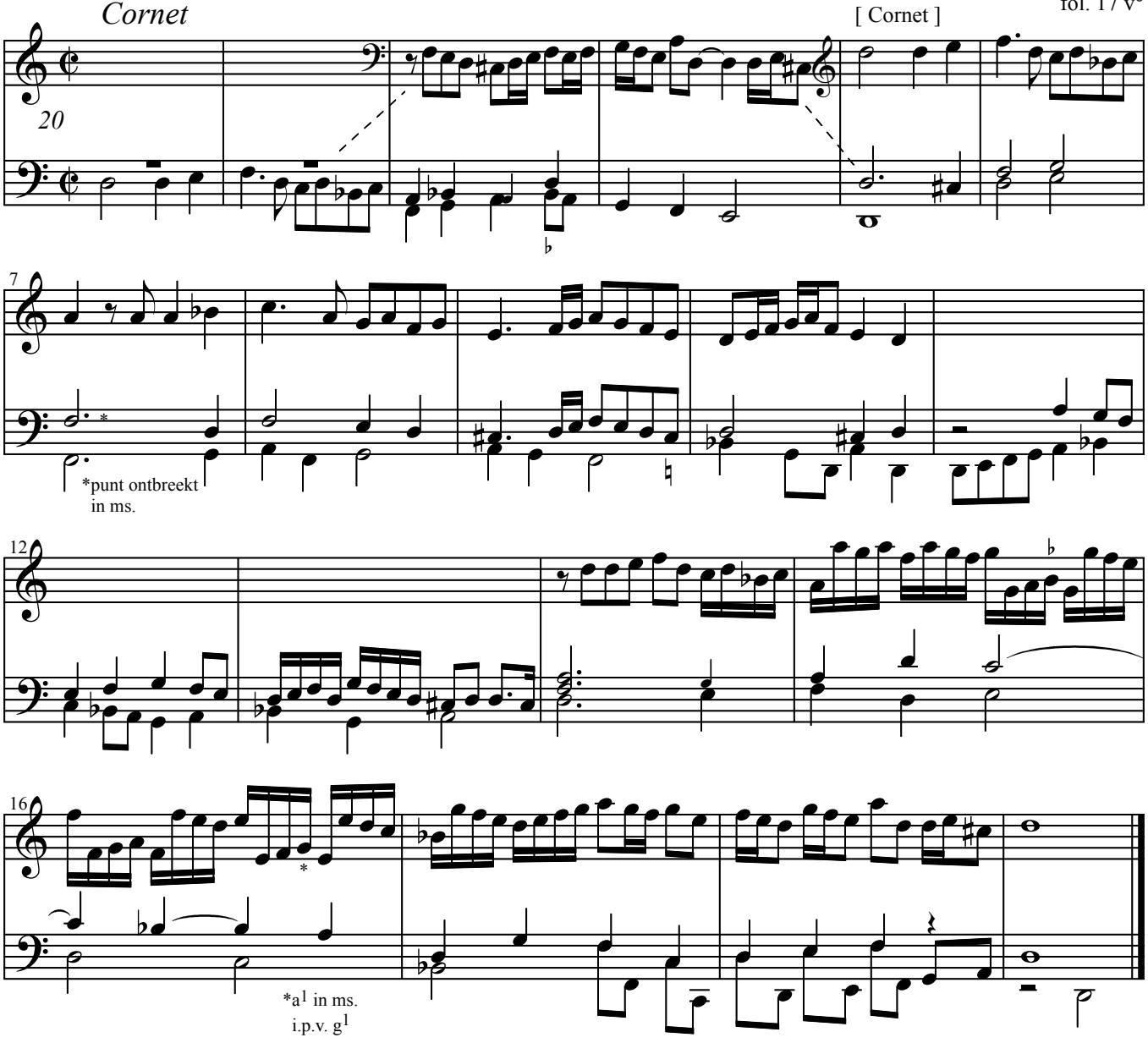

067.

Cocquiel-manuscript
fol. 17 v°- 18 r°

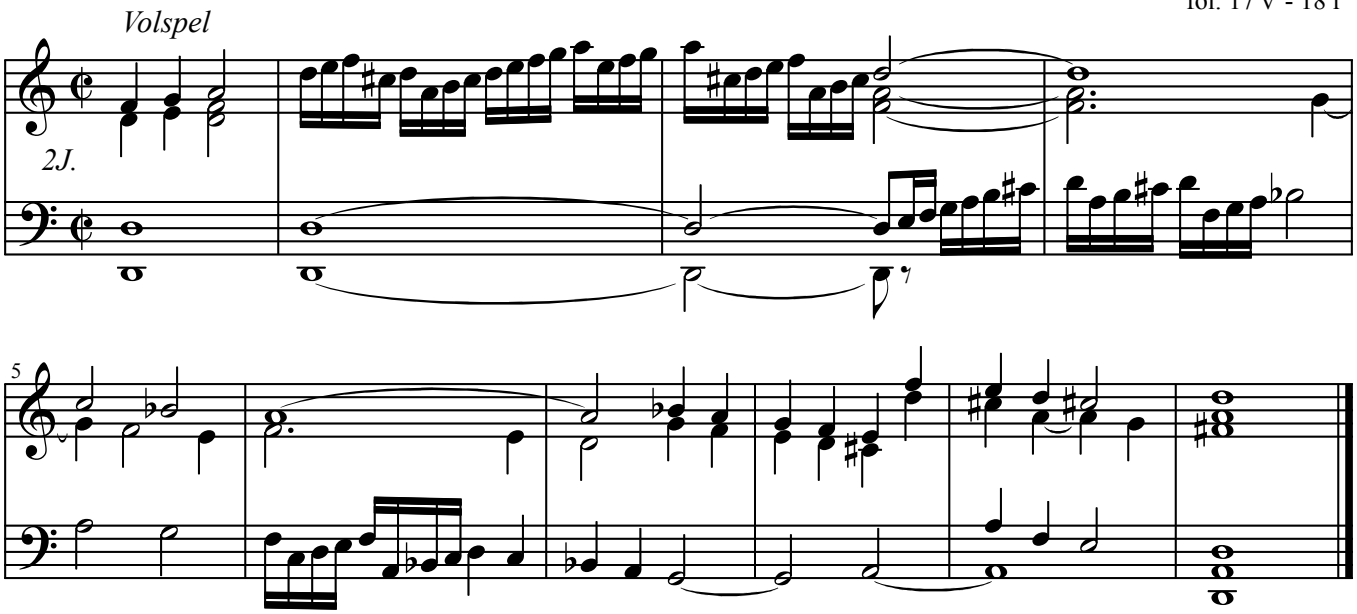

068.

Cocquiel-manuscript
fol. 18 r°

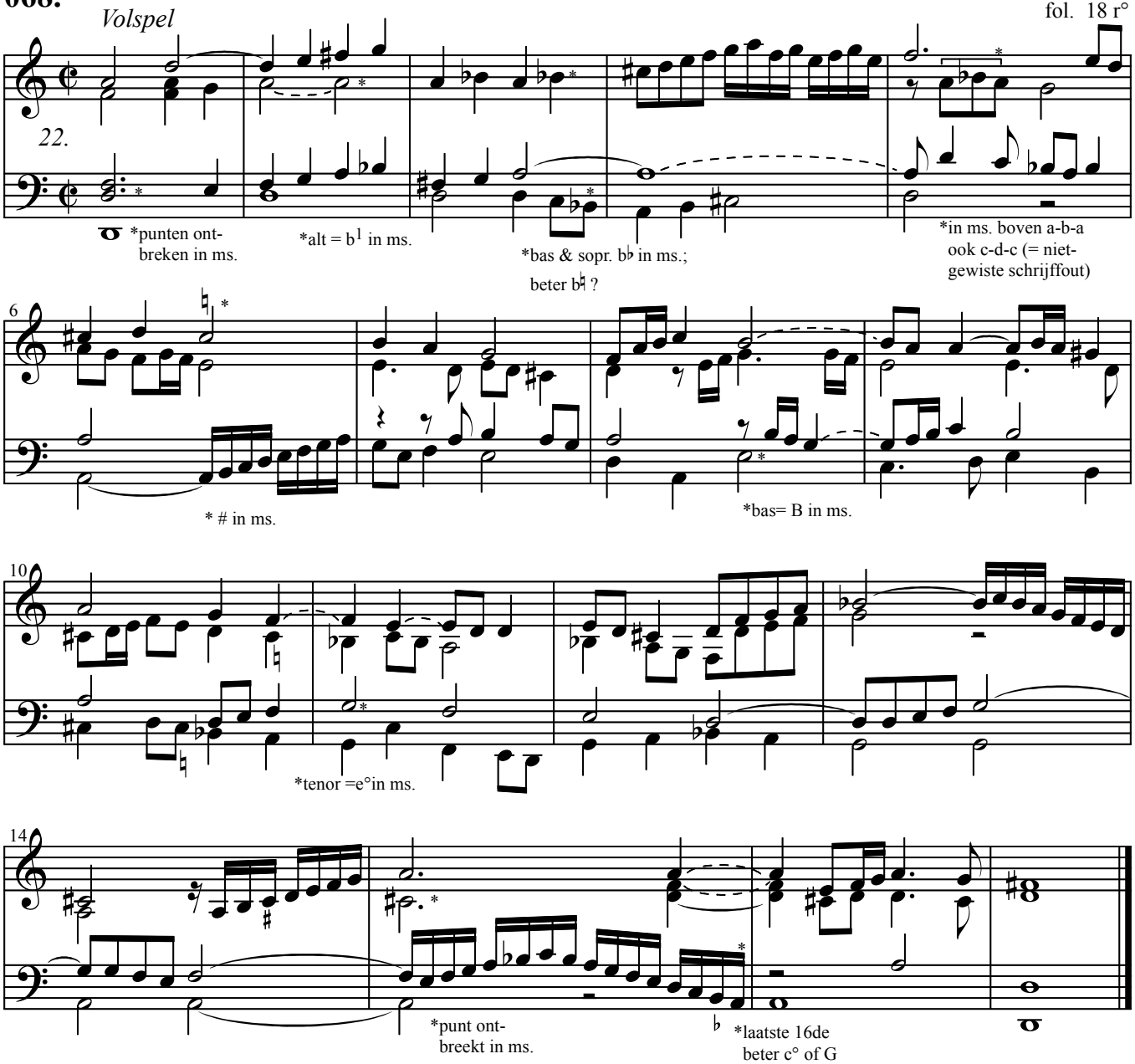

VERSÚS

2di Toni

069.

Cocquiel-manuscript
fol. 18 v°

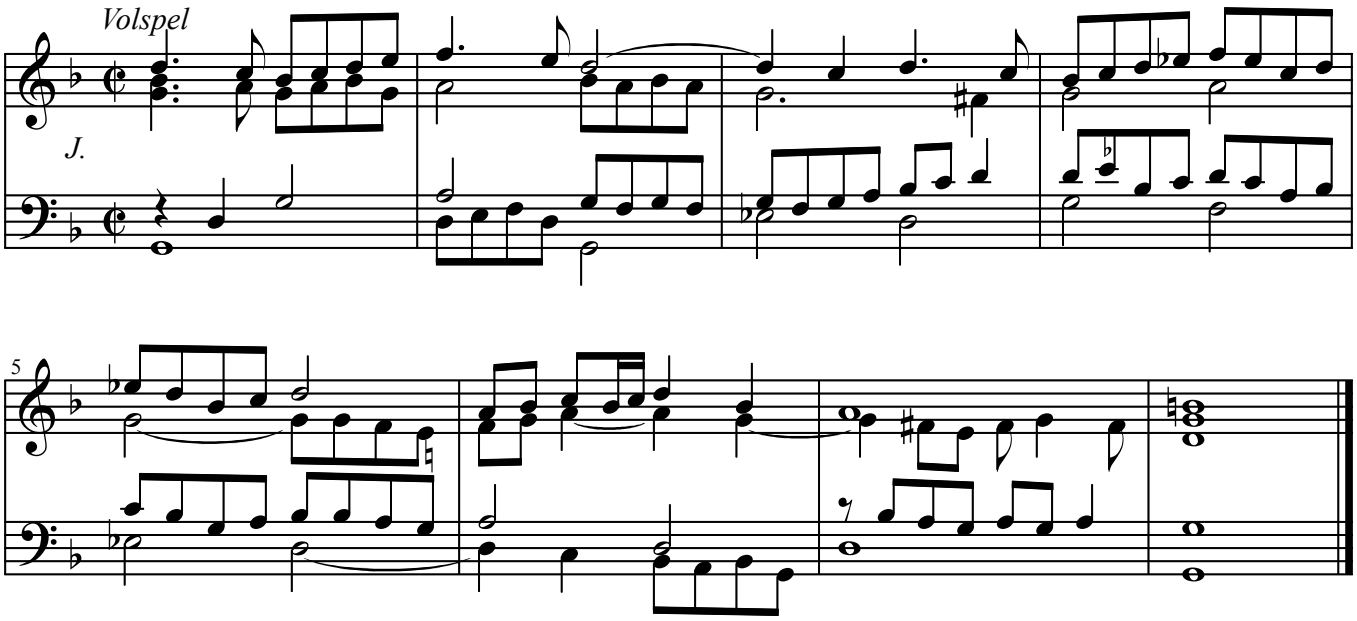

070.

Cocquiel-manuscript
fol. 18 v°

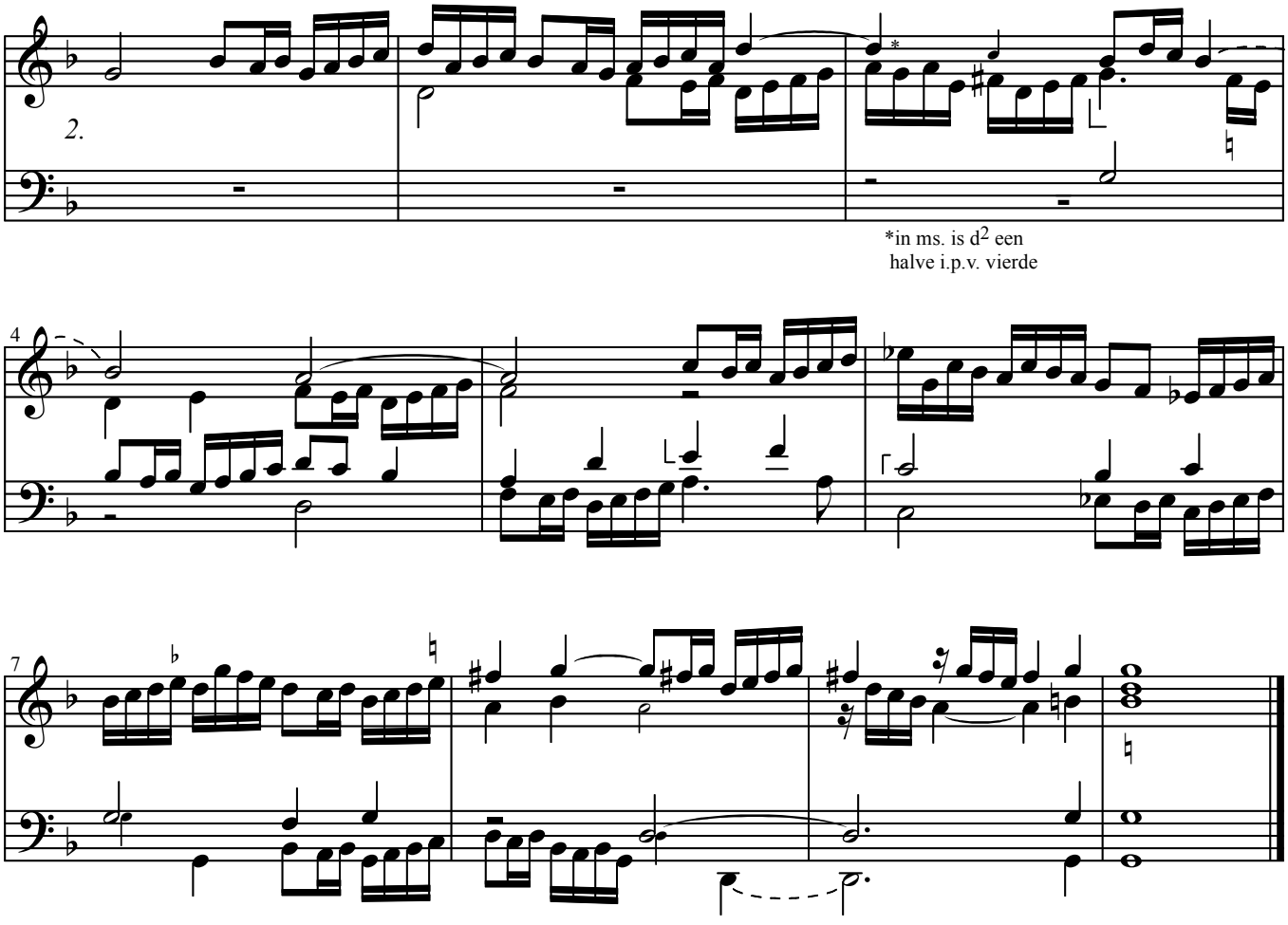

071.

Cocquiel-manuscript
fol. 19 r°

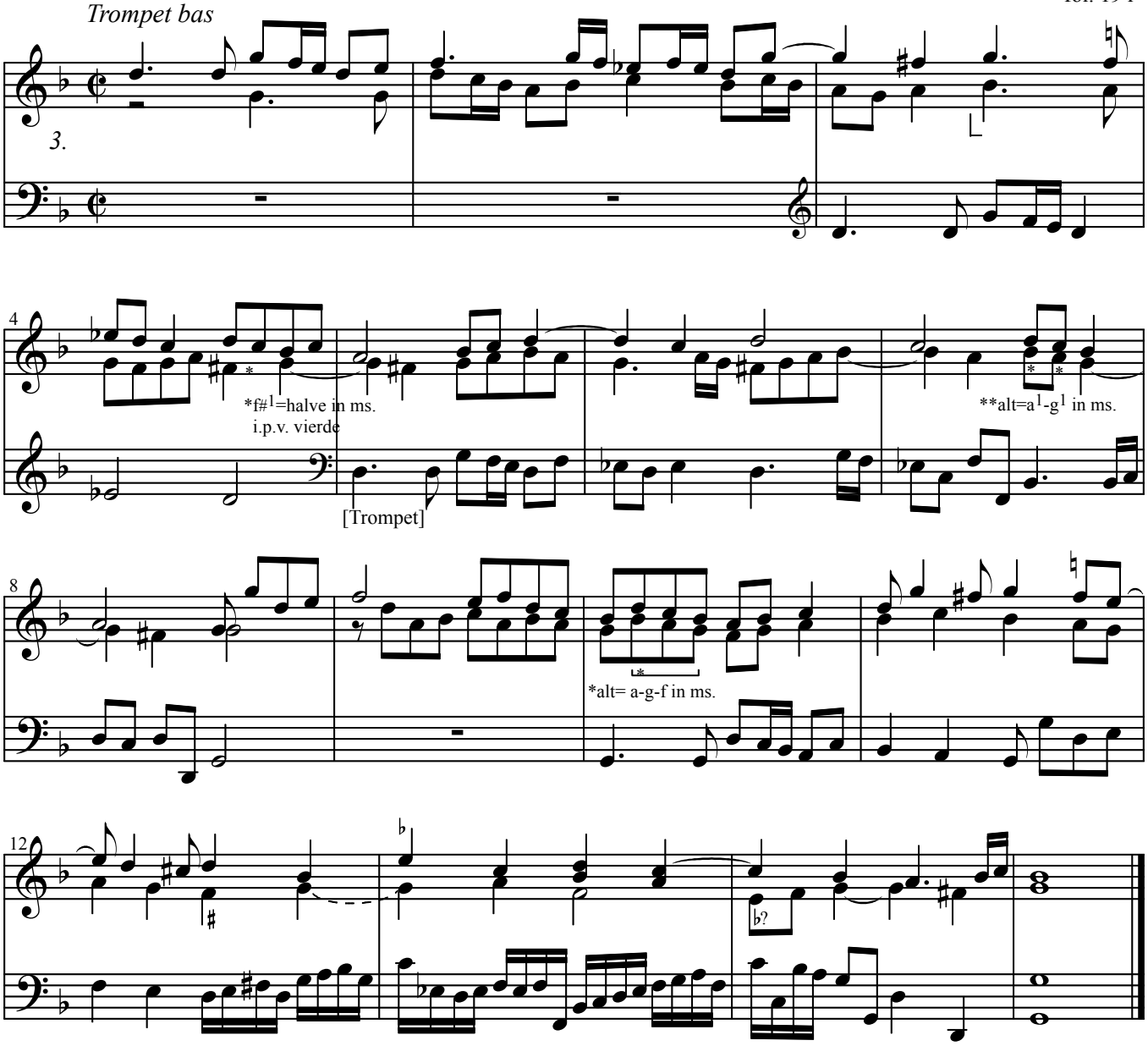

072.

Cocquiel-manuscript
fol. 19 r°

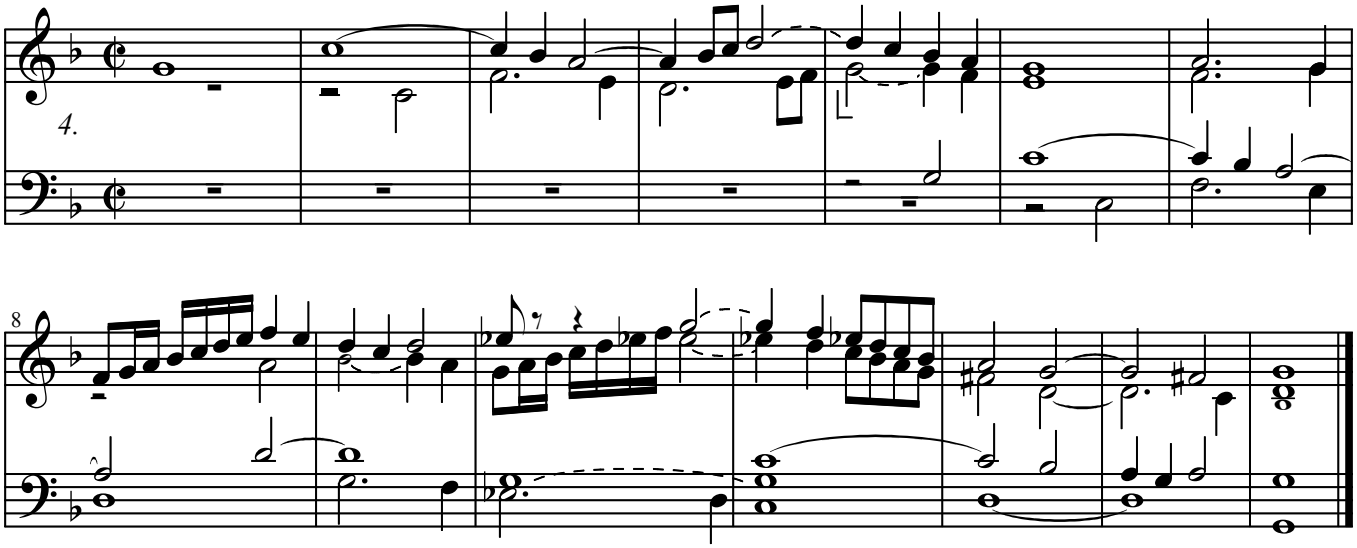

073.

Cocquiel-manuscript
fol. 19 v°

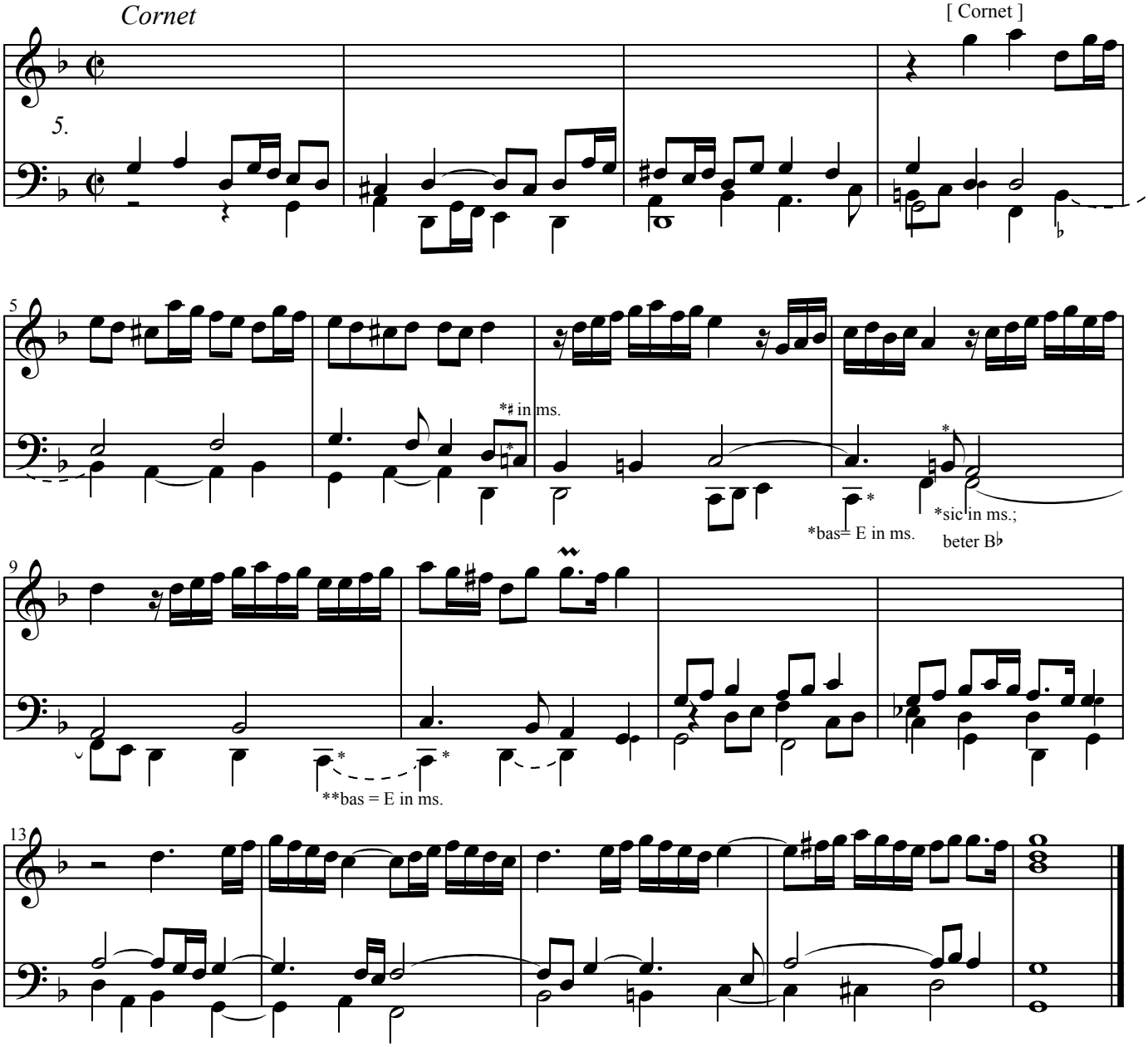

074.

Cocquiel-manuscript
fol. 19 v°

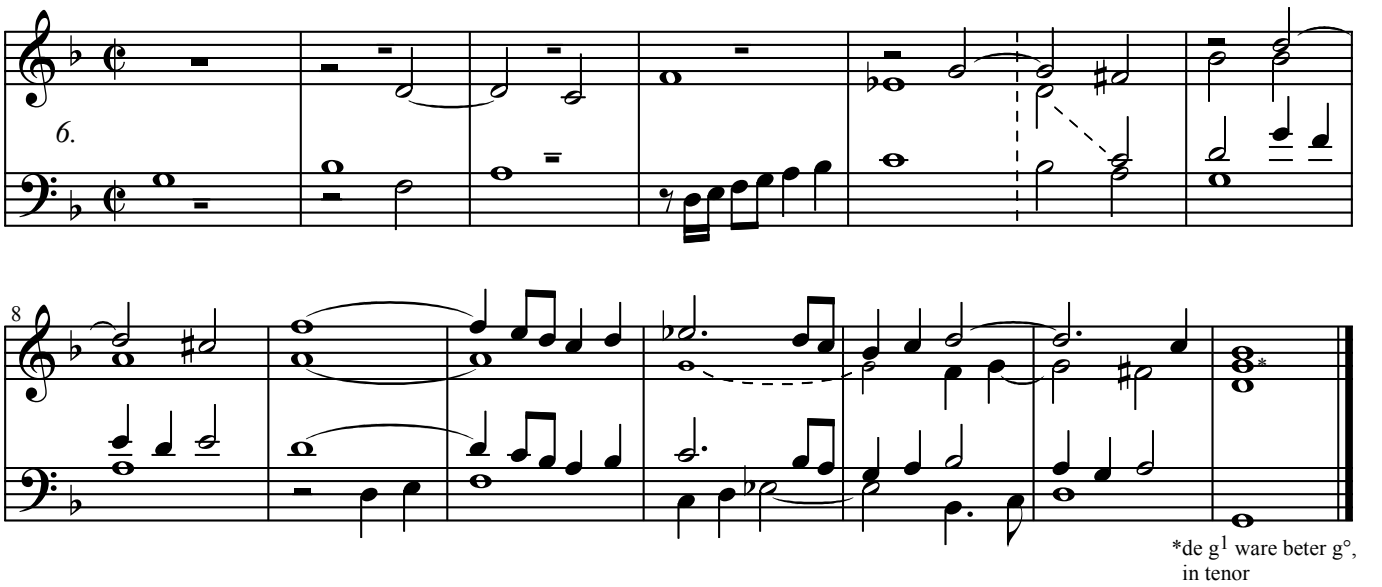

075.

Cocquiel-manuscript
fol. 20 r°

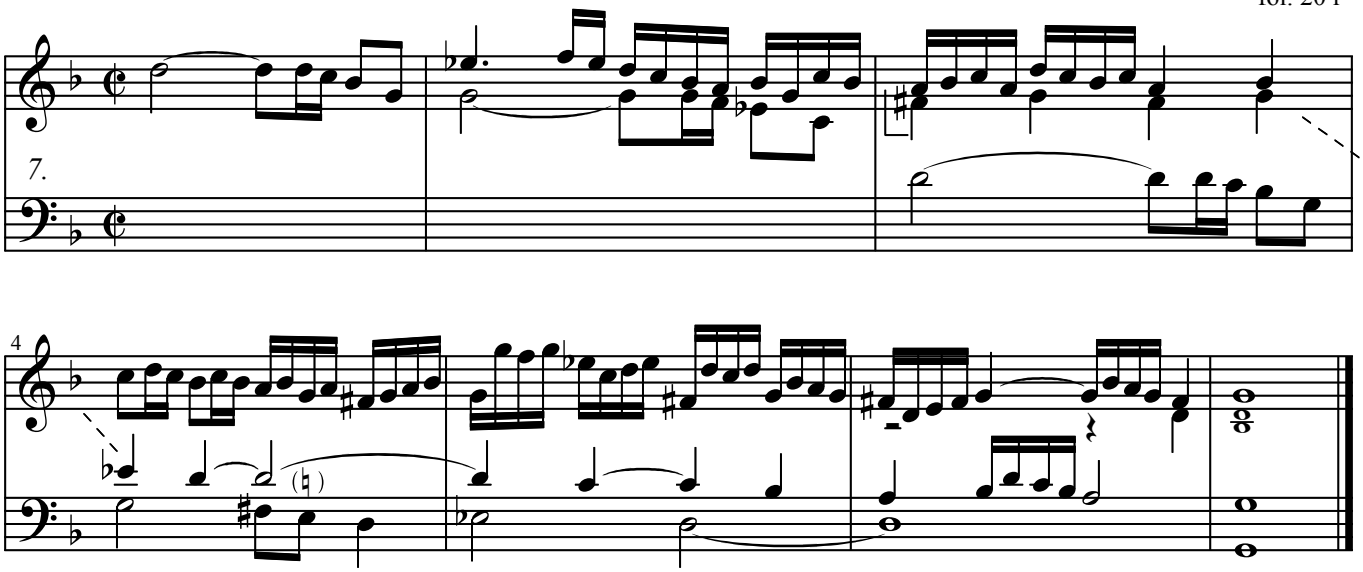

076.

Cocquiel-manuscript
fol. 20 r°

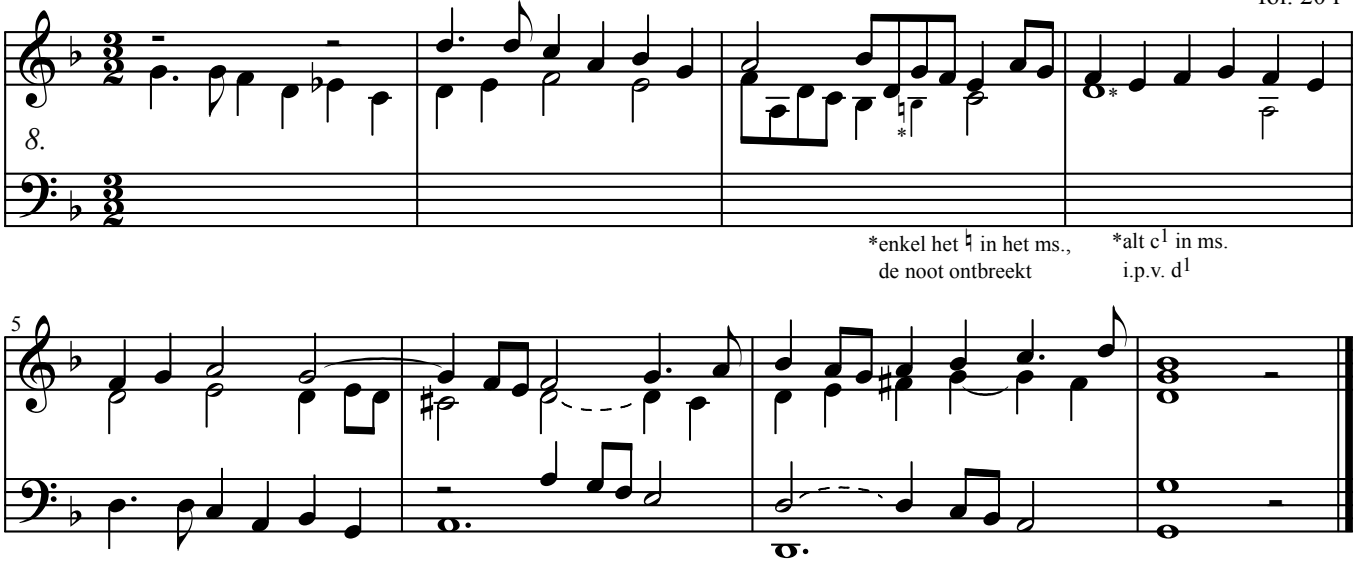

*enkel het ♮ in het ms., de noot ontbreekt

*alt c^1 in ms. i.p.v. d^1

077.

Cocquiel-manuscript
fol. 20 r°

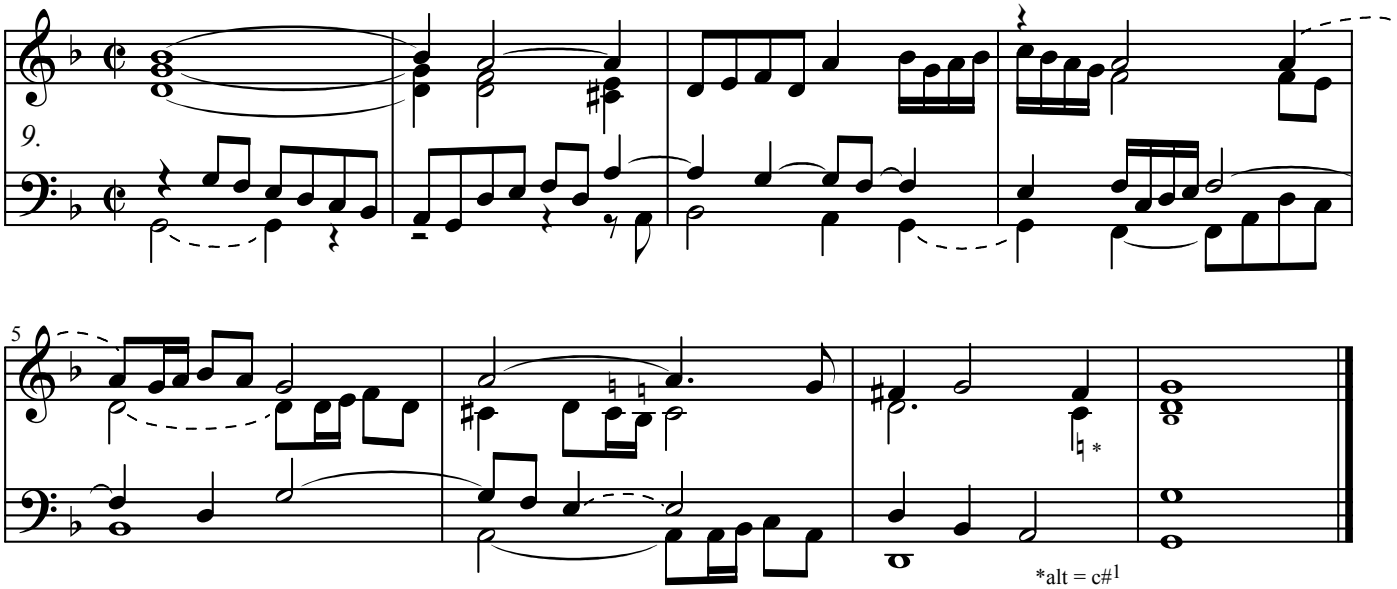

*alt = $c\#^1$ in het ms.

078.

Cocquiel-manuscript
fol. 20 r°

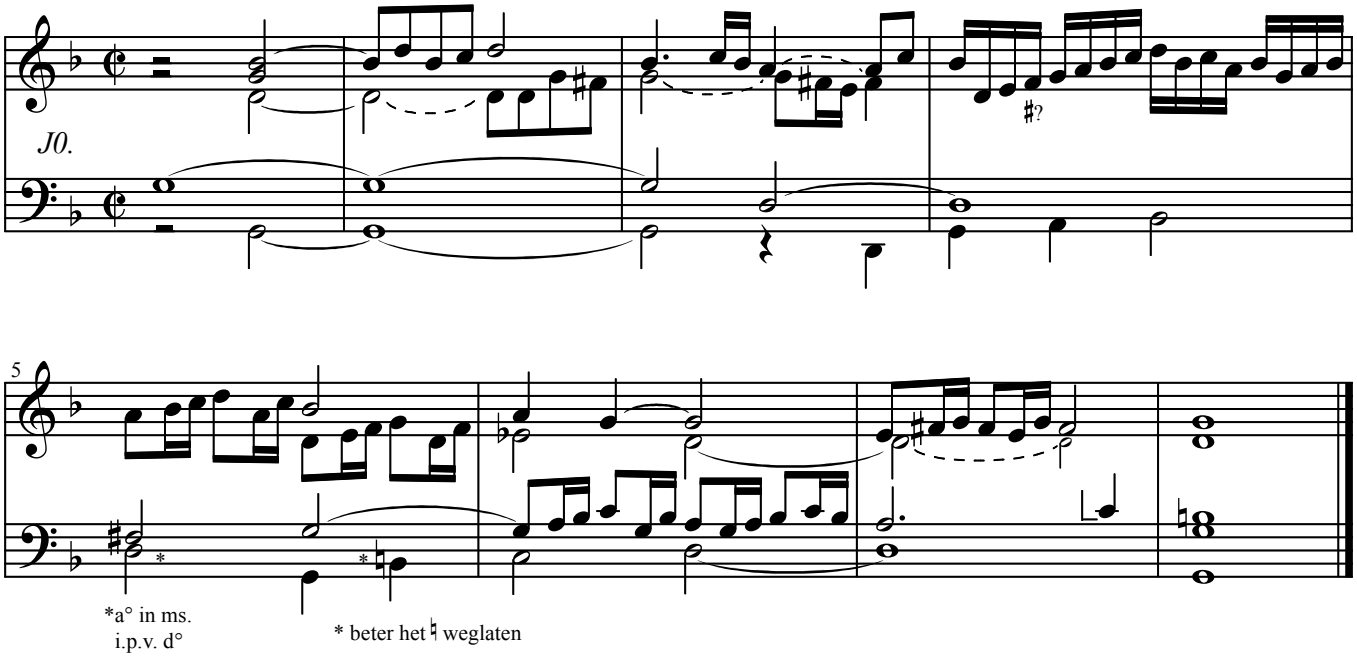

079.

Cocquiel-manuscript
fol. 20 v°

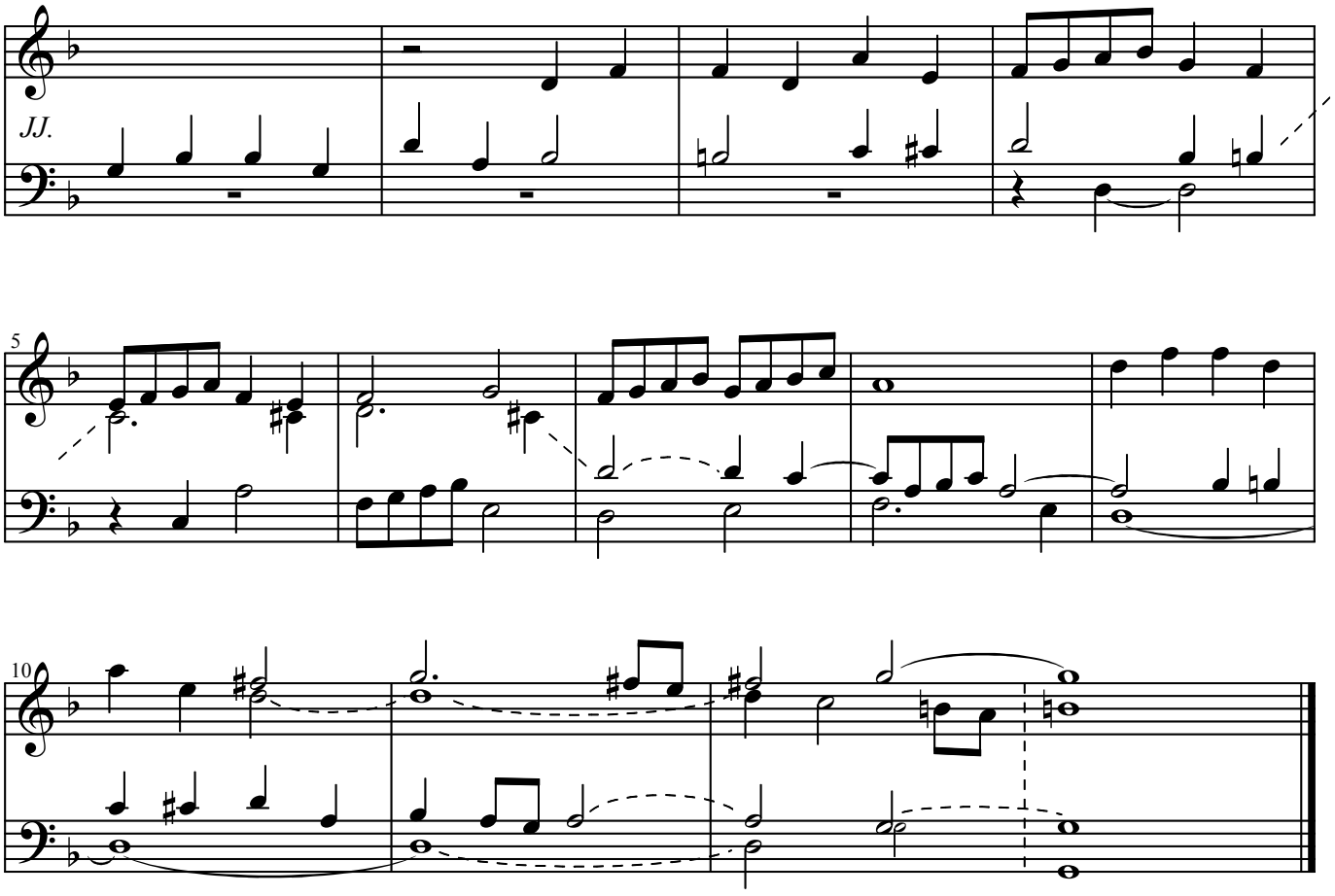

Cocquiel-manuscript
fol. 20 v°

080.

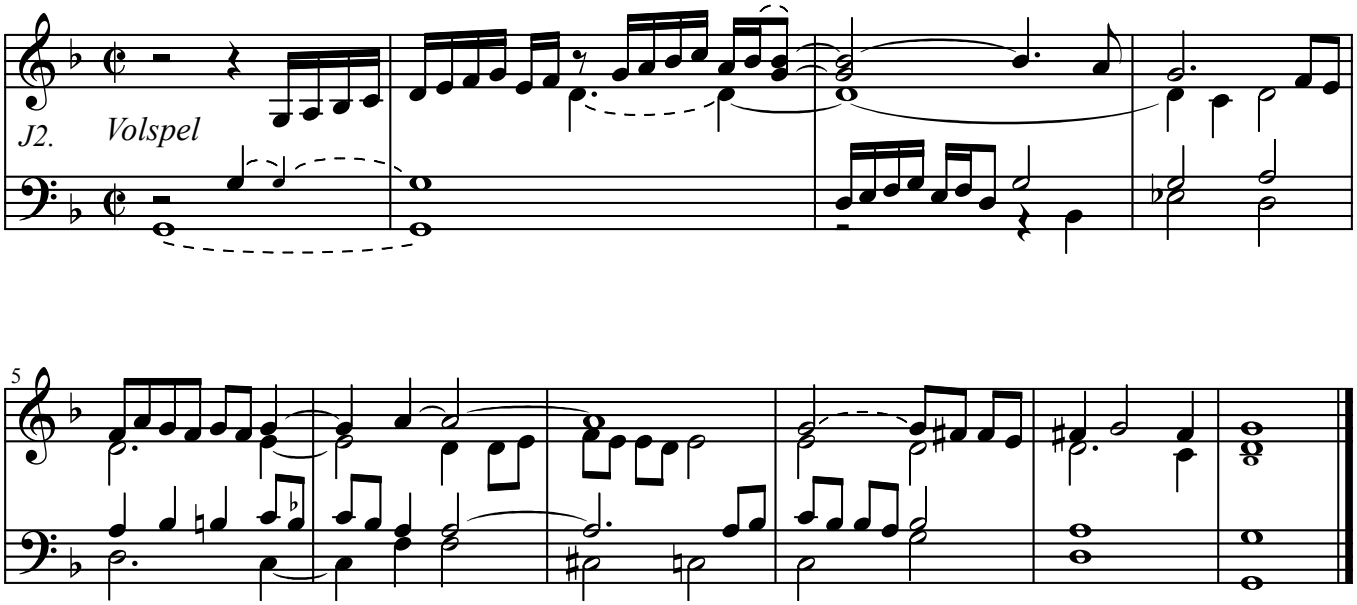

Cocquiel-manuscript
fol. 20 v°-21 r°

081.

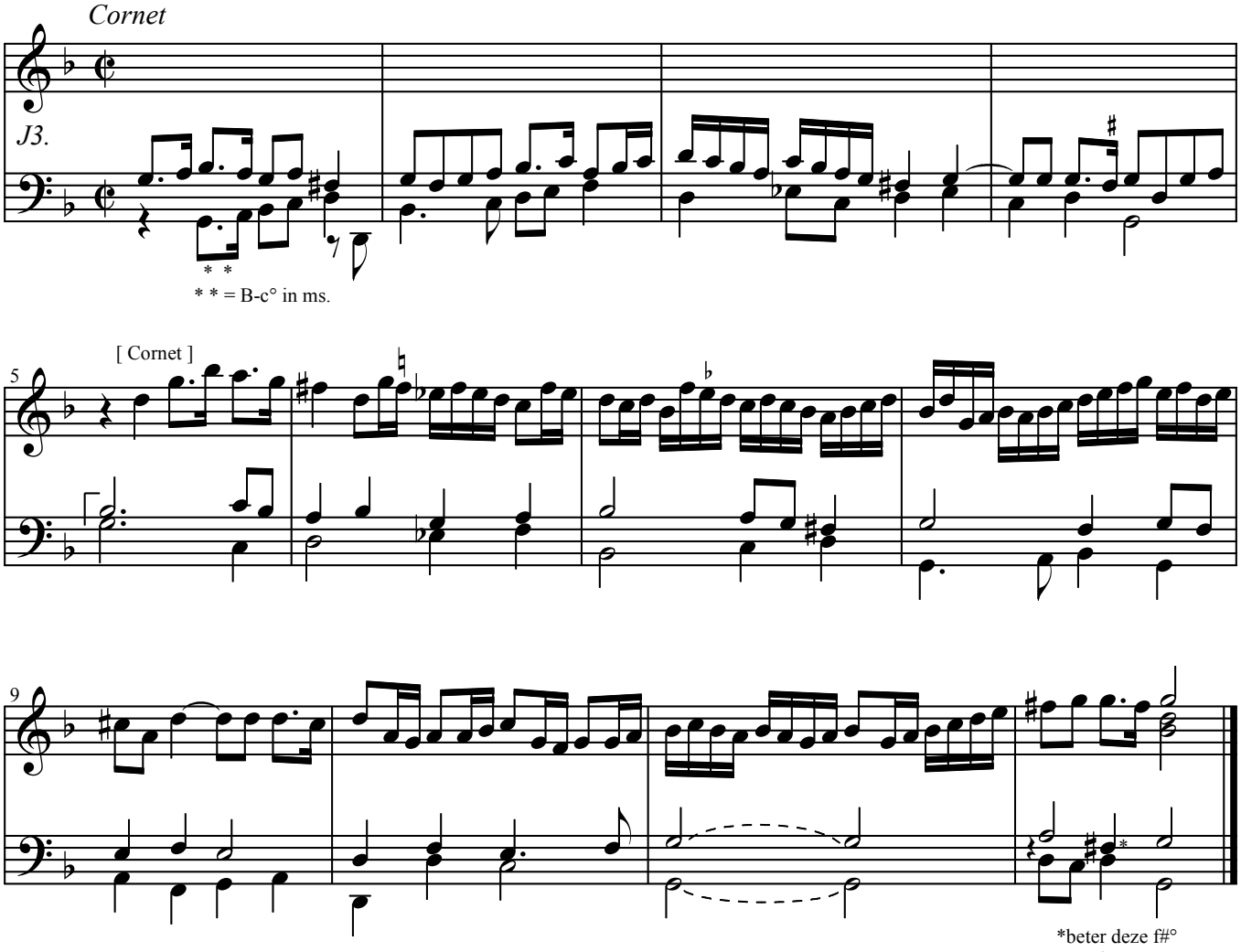

082.

Cocquiel-manuscript
fol. 21 r°

Volspel

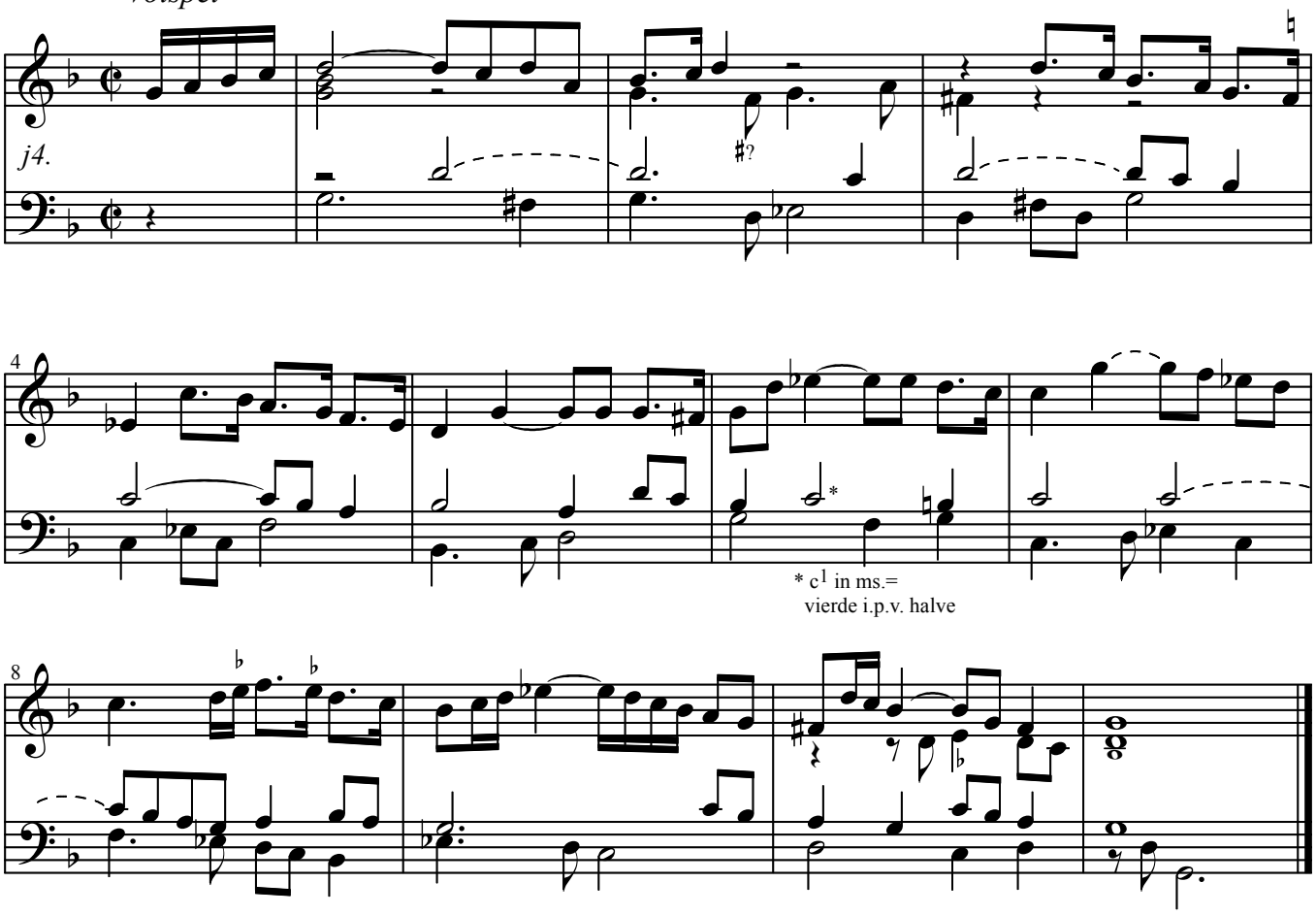

083.

Cocquiel-manuscript
fol. 21 v°

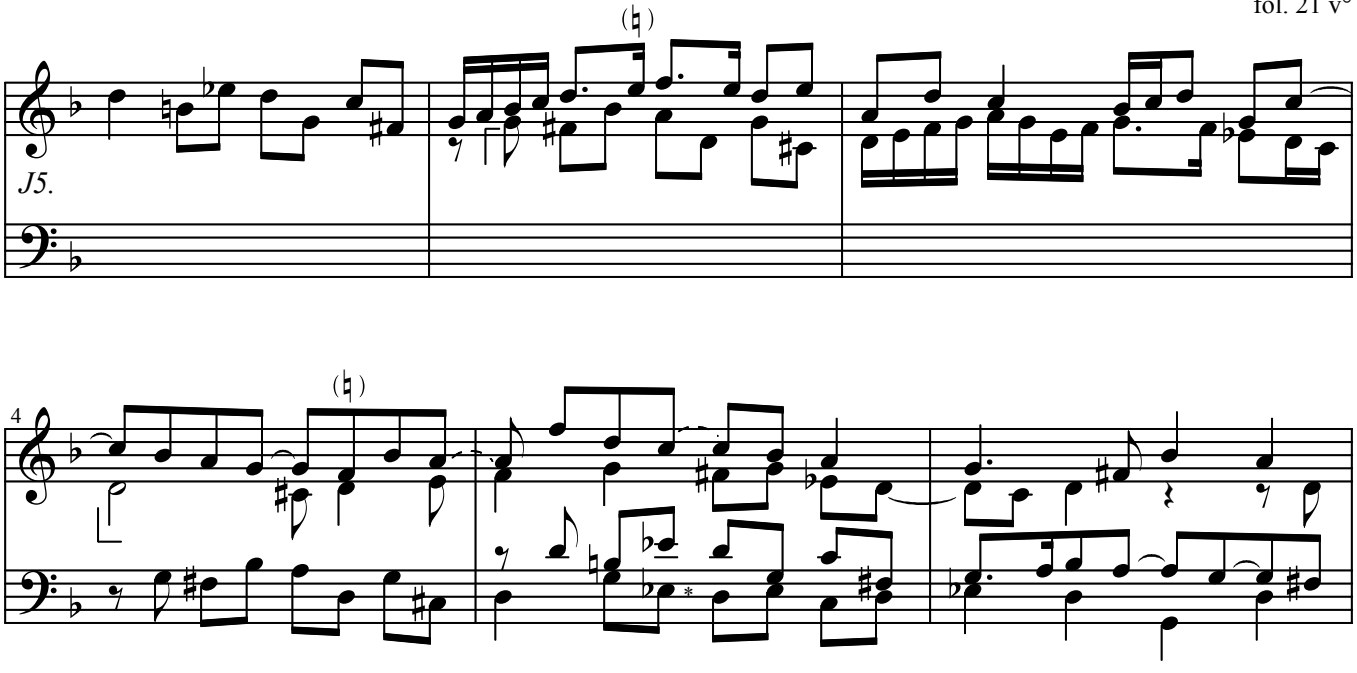

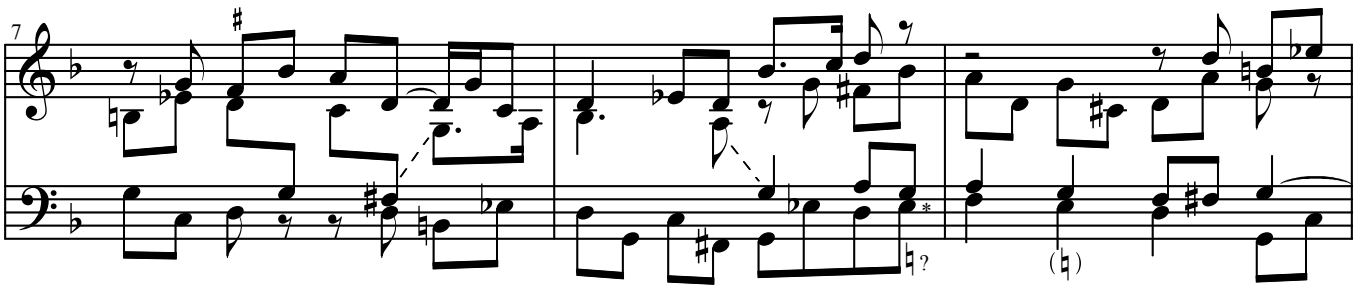

*e♭° in ms.

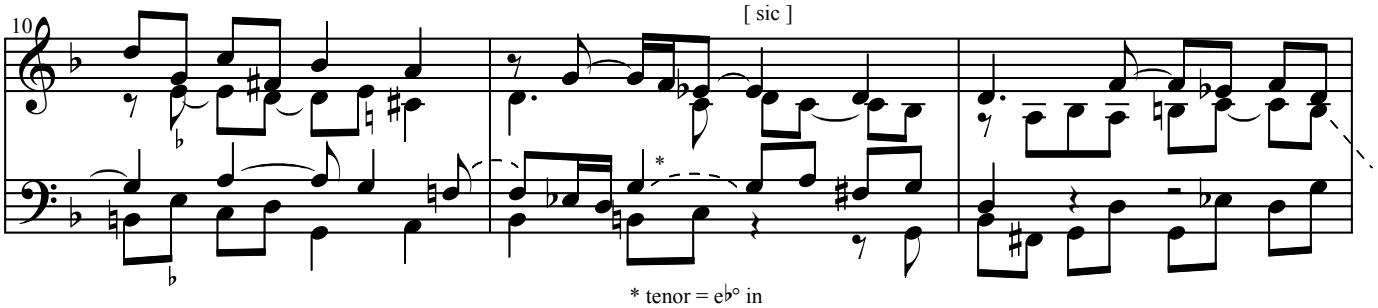

* tenor = e♭° in ms. i.p.v. g°

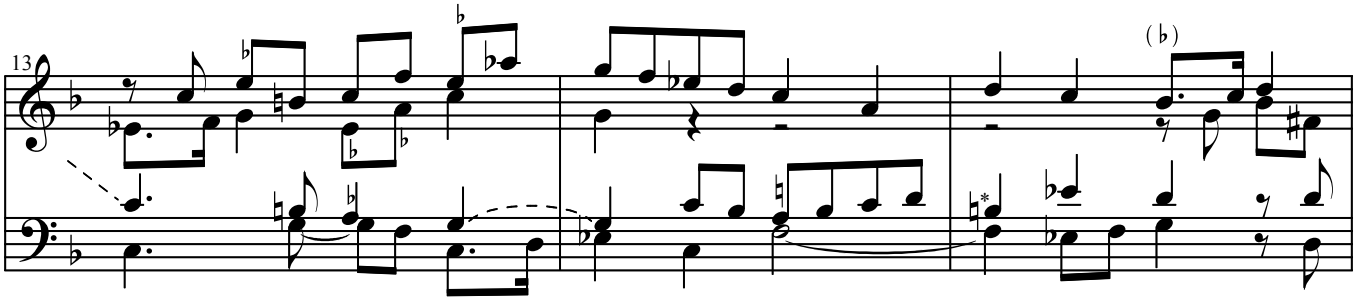

*sic, beter ♭ ?

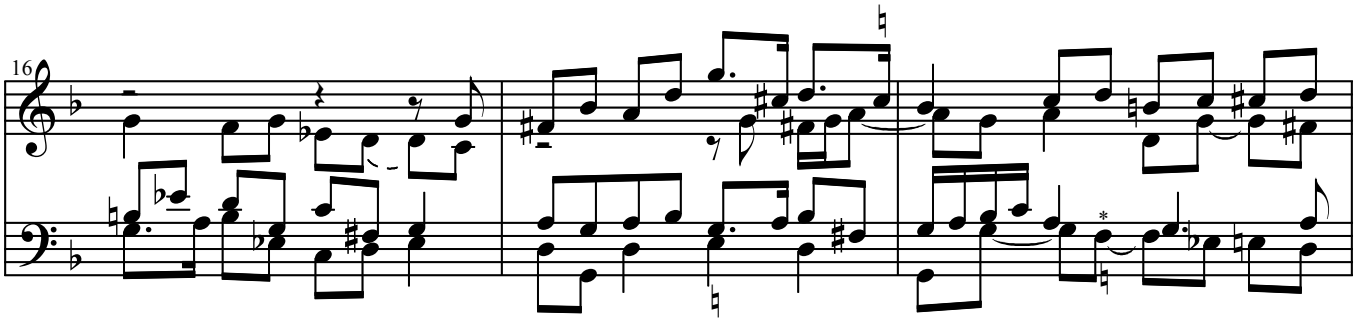

*f# in ms.

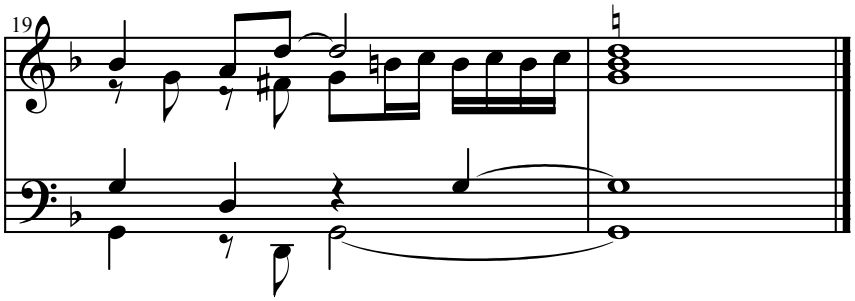

pollietti *

* mogelijks Alessandro Poglietti (16??-1683)

084.

Cocquiel-manuscript
fol. 21 v°-22 r°

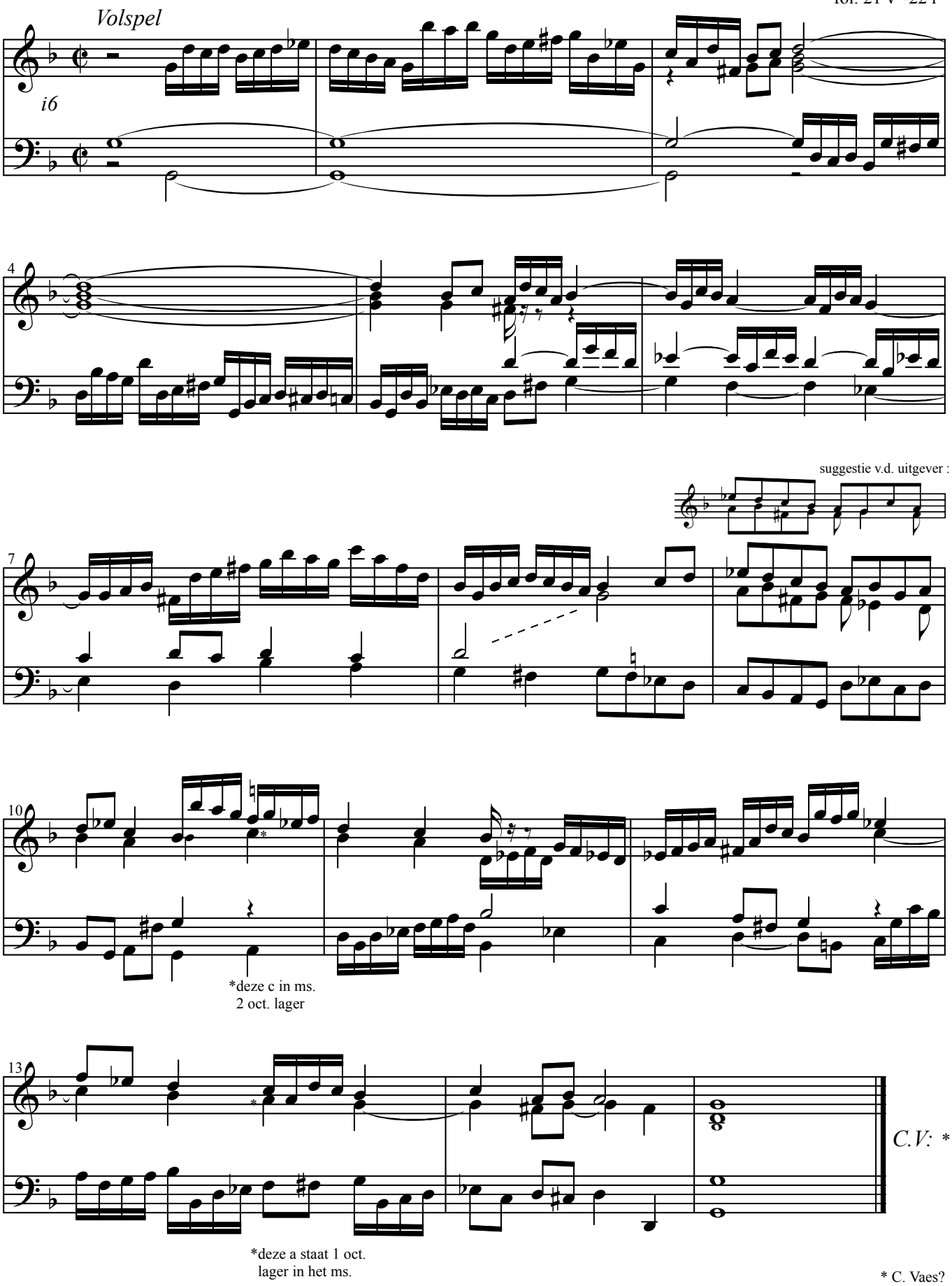

* C. Vaes?
zie inleidende tekst

085.

Cocquiel-manuscript
fol. 22 r°

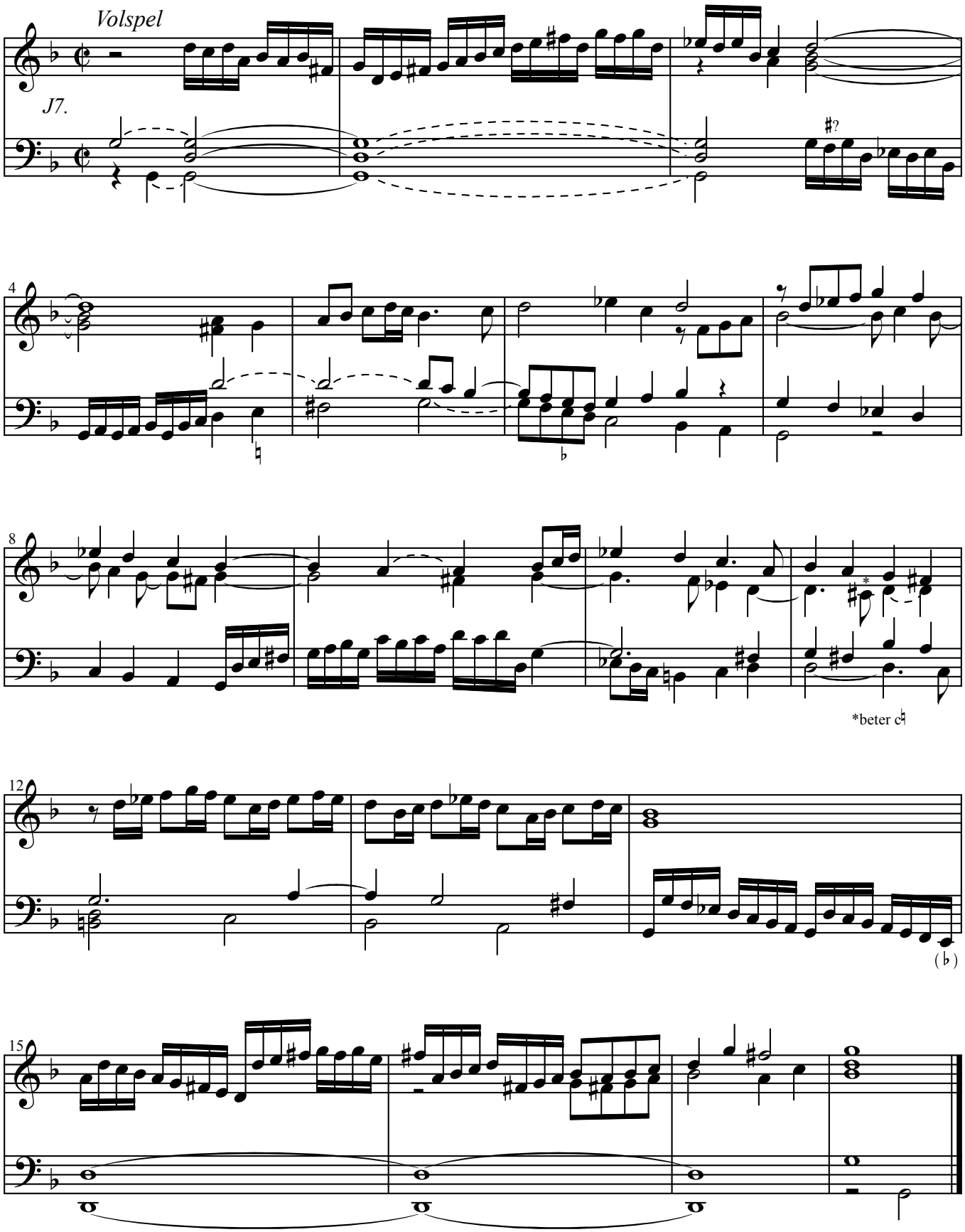

Brussel, voormalige parochiekerk Sint-Catharina.
(West-zijde van de toren)
Aan deze kerk was Abraham vanden Kerckhoven verbonden als organist.
De oude kerk werd in 1893 afgebroken, met uitzondering van de toren
(links de nieuwe kerk van 1854-1874).

Foto ©KIK-IRPA, Brussel

VERSÚS

3tii toni

086.

Cocquiel-manuscript
fol. 22 v°

Versús 3 toni

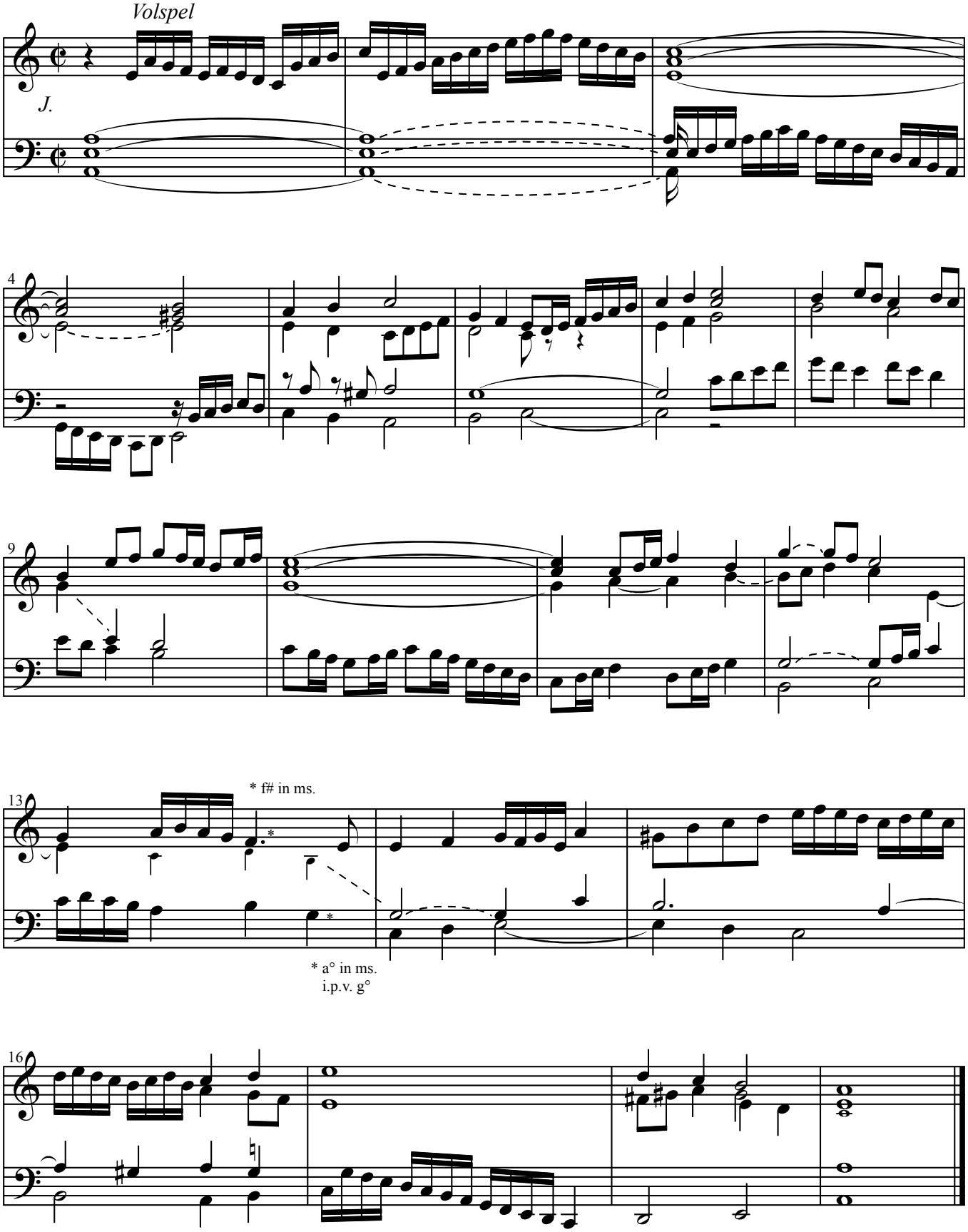

087.

Cocquiel-manuscript
fol. 23 r°

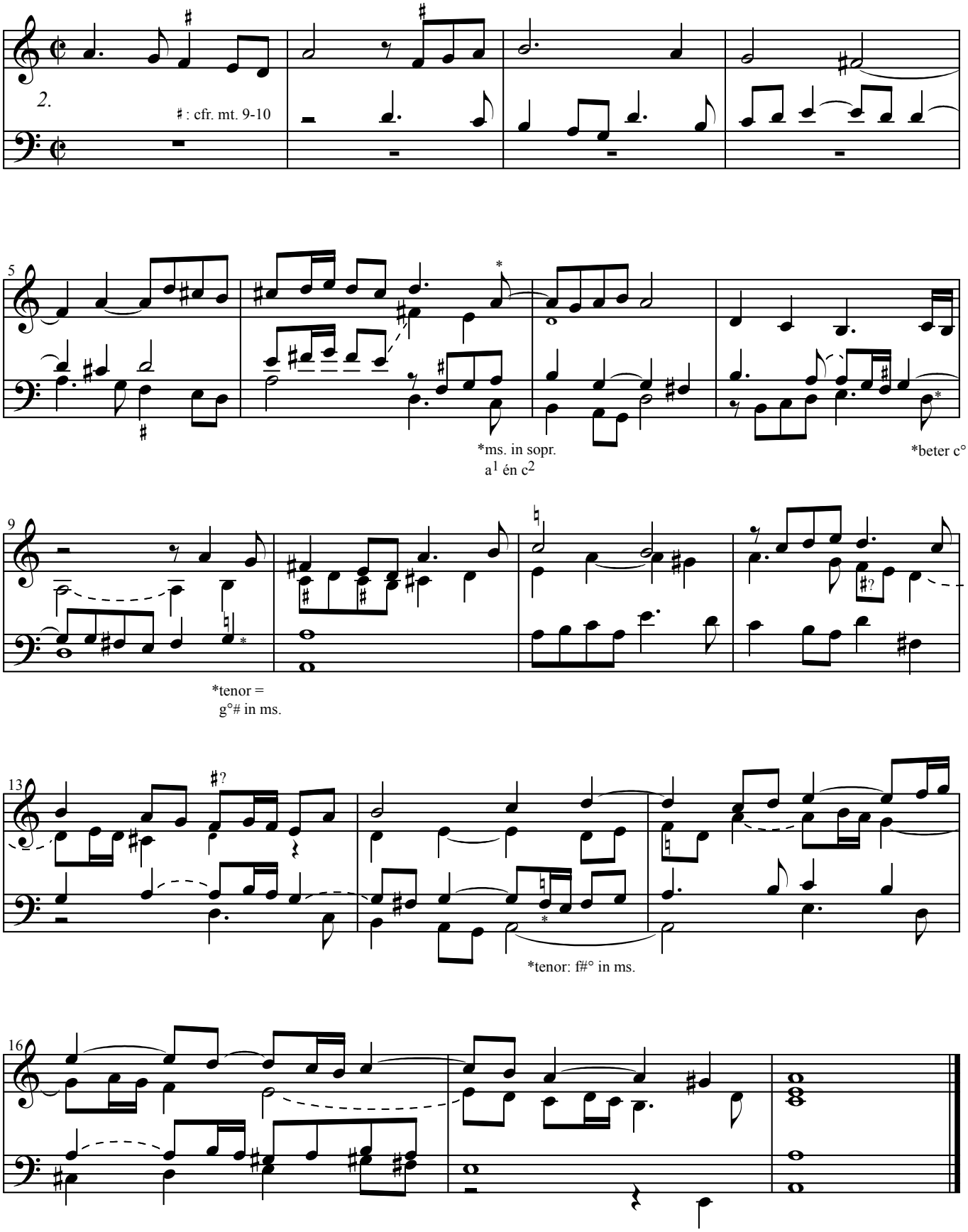

088.

Cocquiel-manuscript
fol. 23 v°

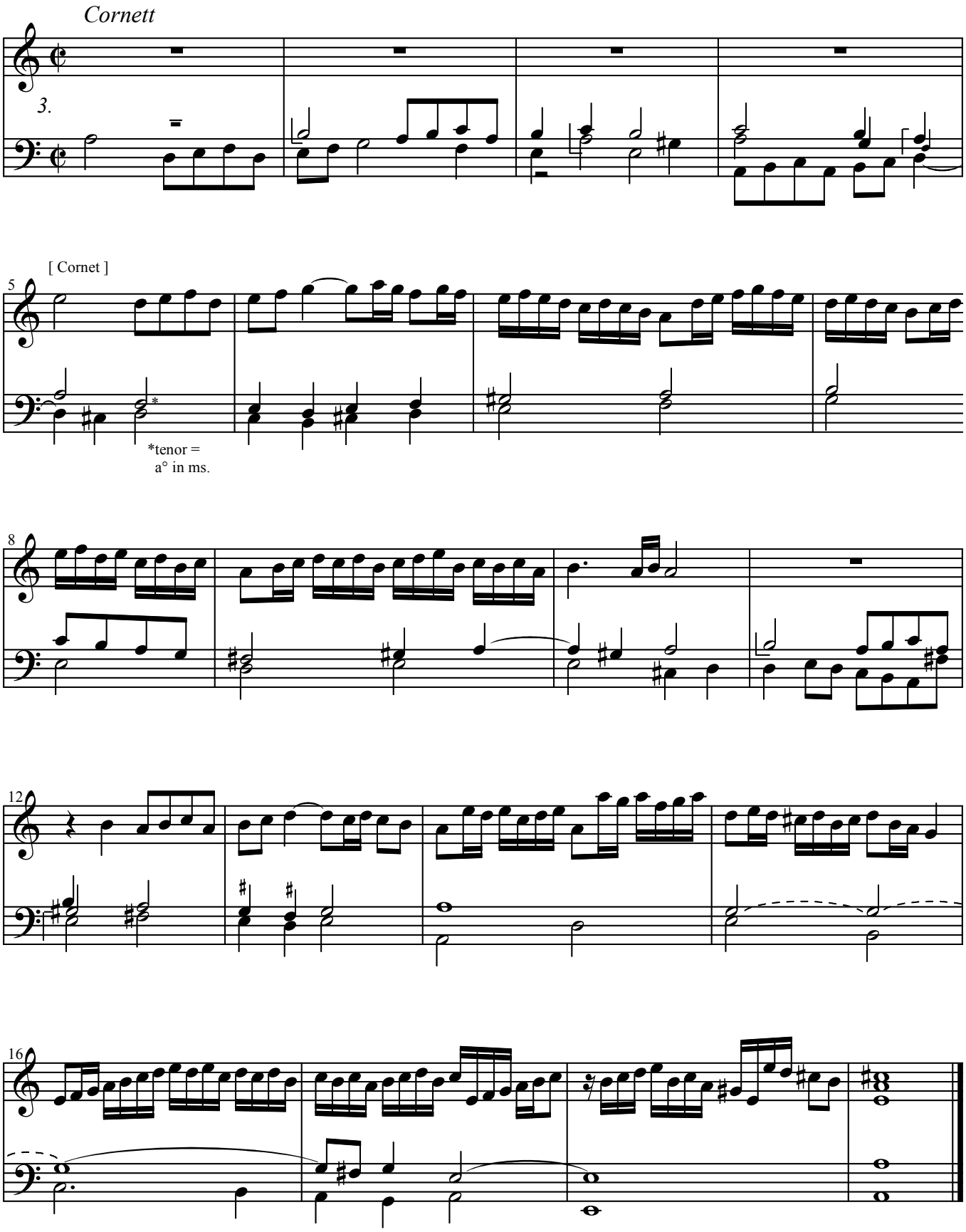

089.

Cocquiel-manuscript
fol. 24 r°

Cornet

[Cornet]

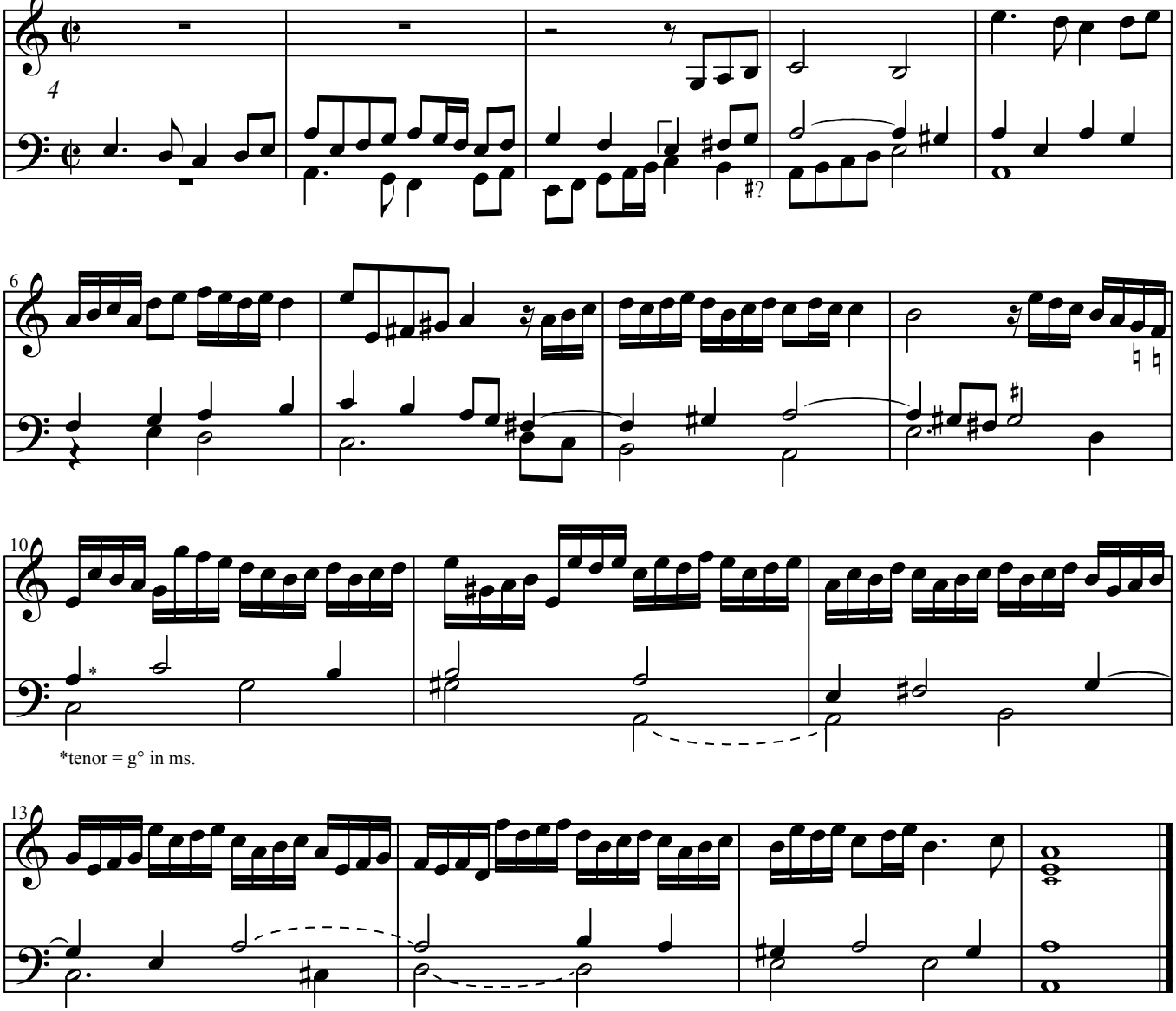

090.

Cocquiel-manuscript
fol. 24 v°

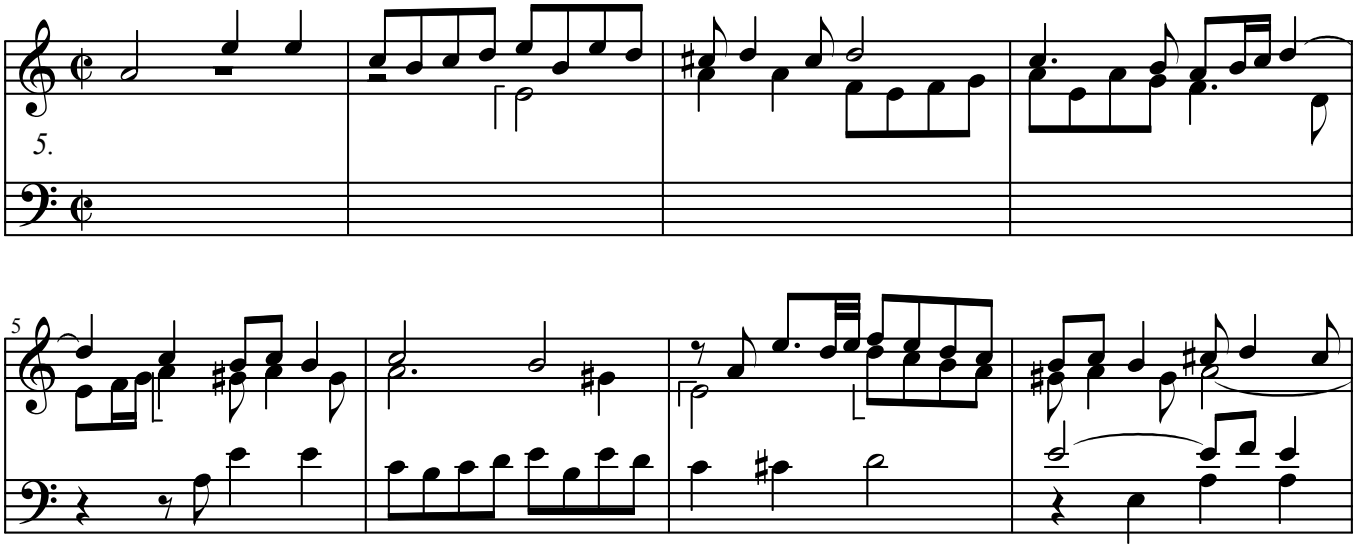

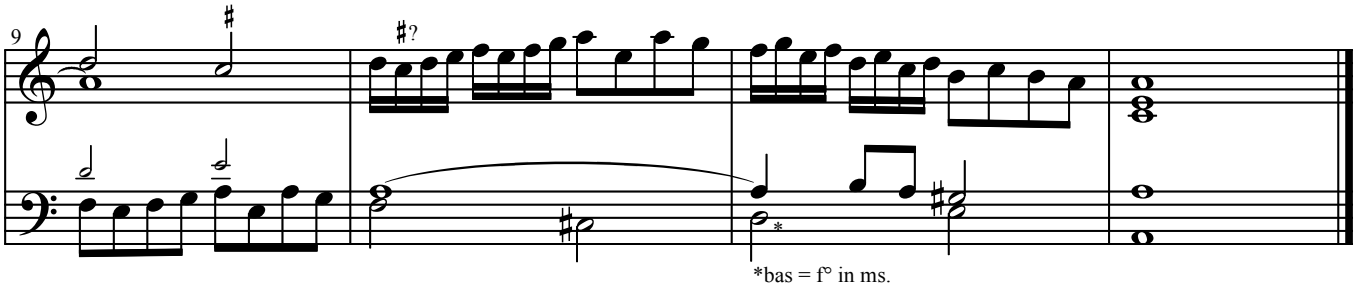

091.

Cocquiel-manuscript
fol. 24 v°- 25r°

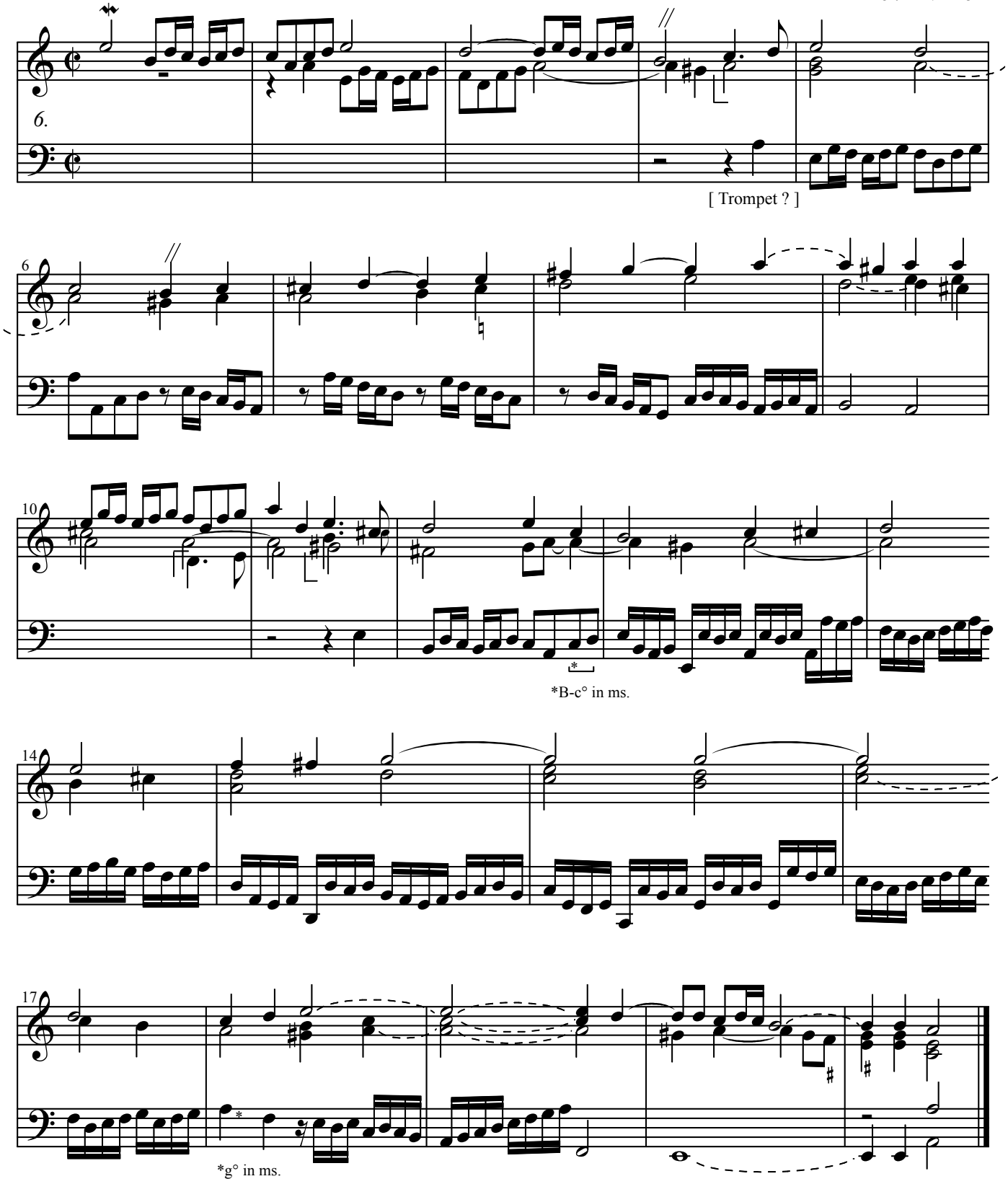

STEENOKKERZEEL (Vlaams-Brabant)
Orgel door Hans Goltfuss (Haacht), 1634-1636
(van het originele instrument resten heden enkel
de orgelkast en een hoeveelheid pijpwerk).

092.

Cocquiel-manuscript
fol. 25 r°

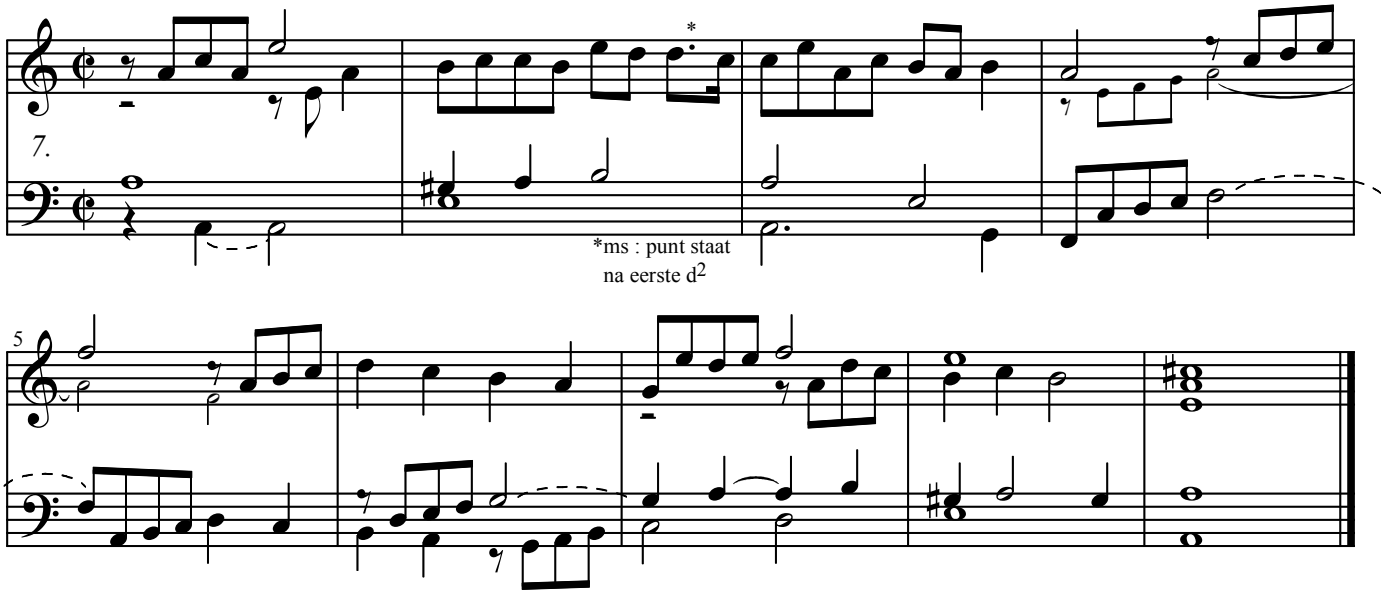

093.

Cocquiel-manuscript
fol. 25 v°

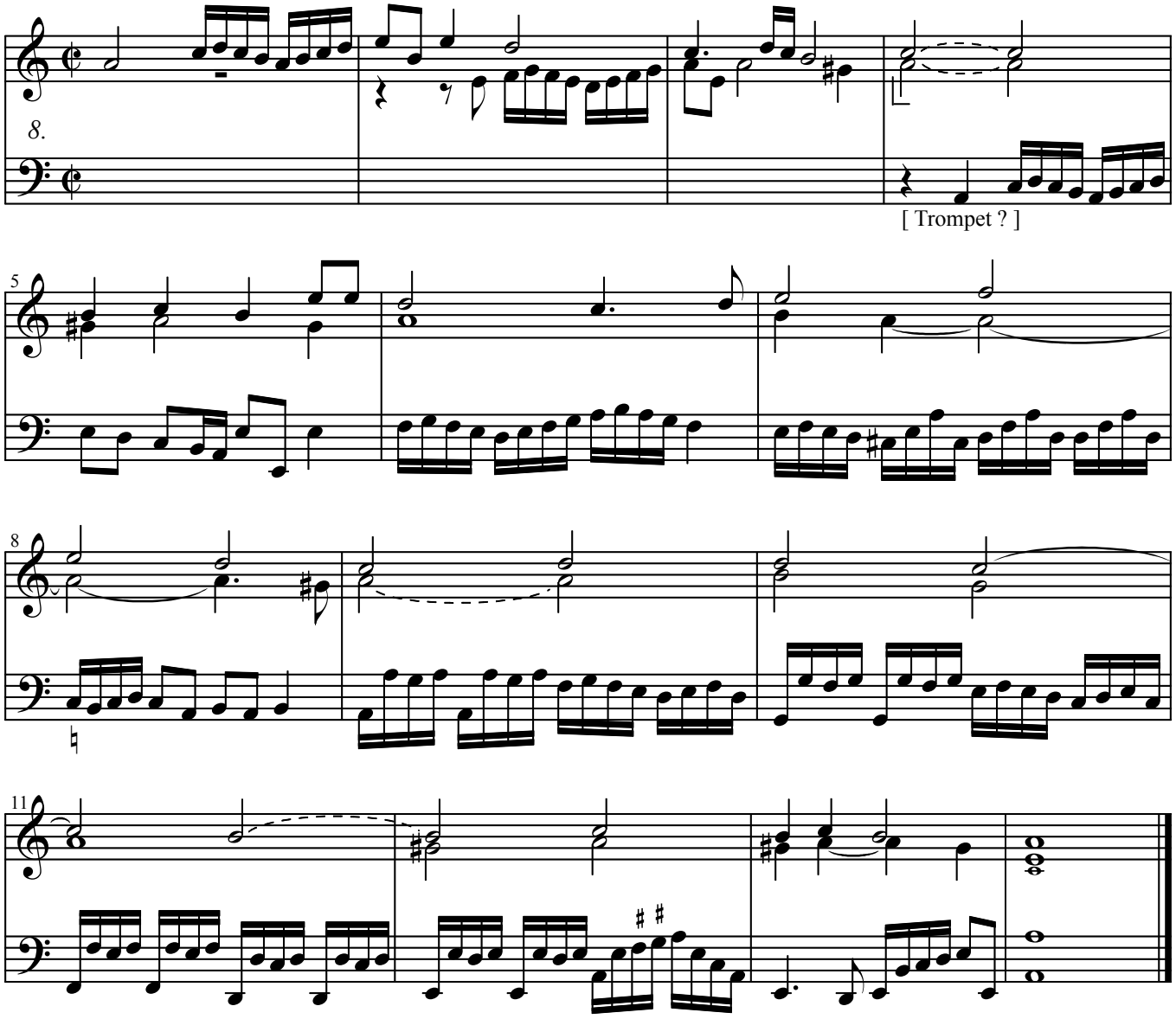

094.

Cocquiel-manuscript
fol. 26 r°

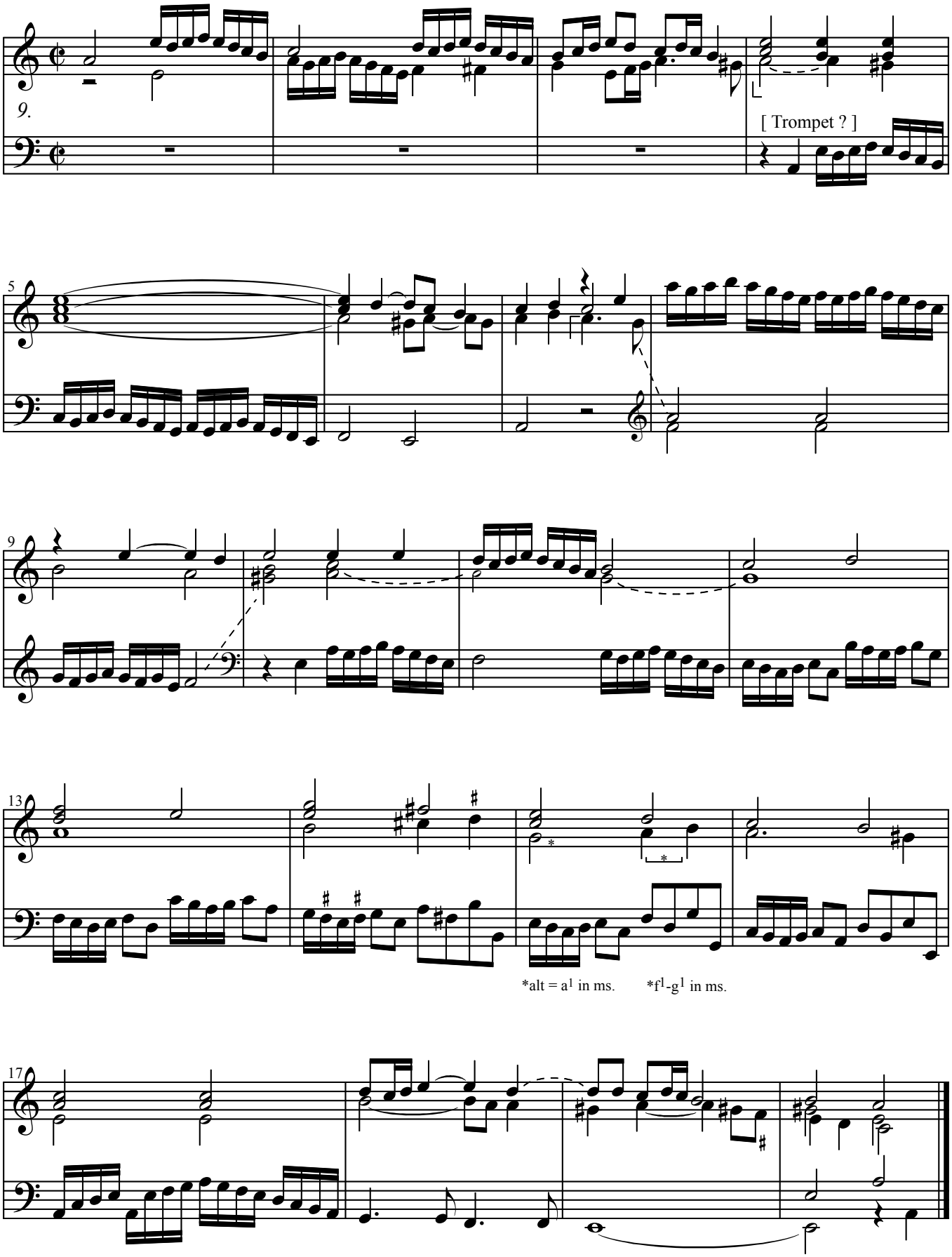

095.

Cocquiel-manuscript
fol. 26 v°

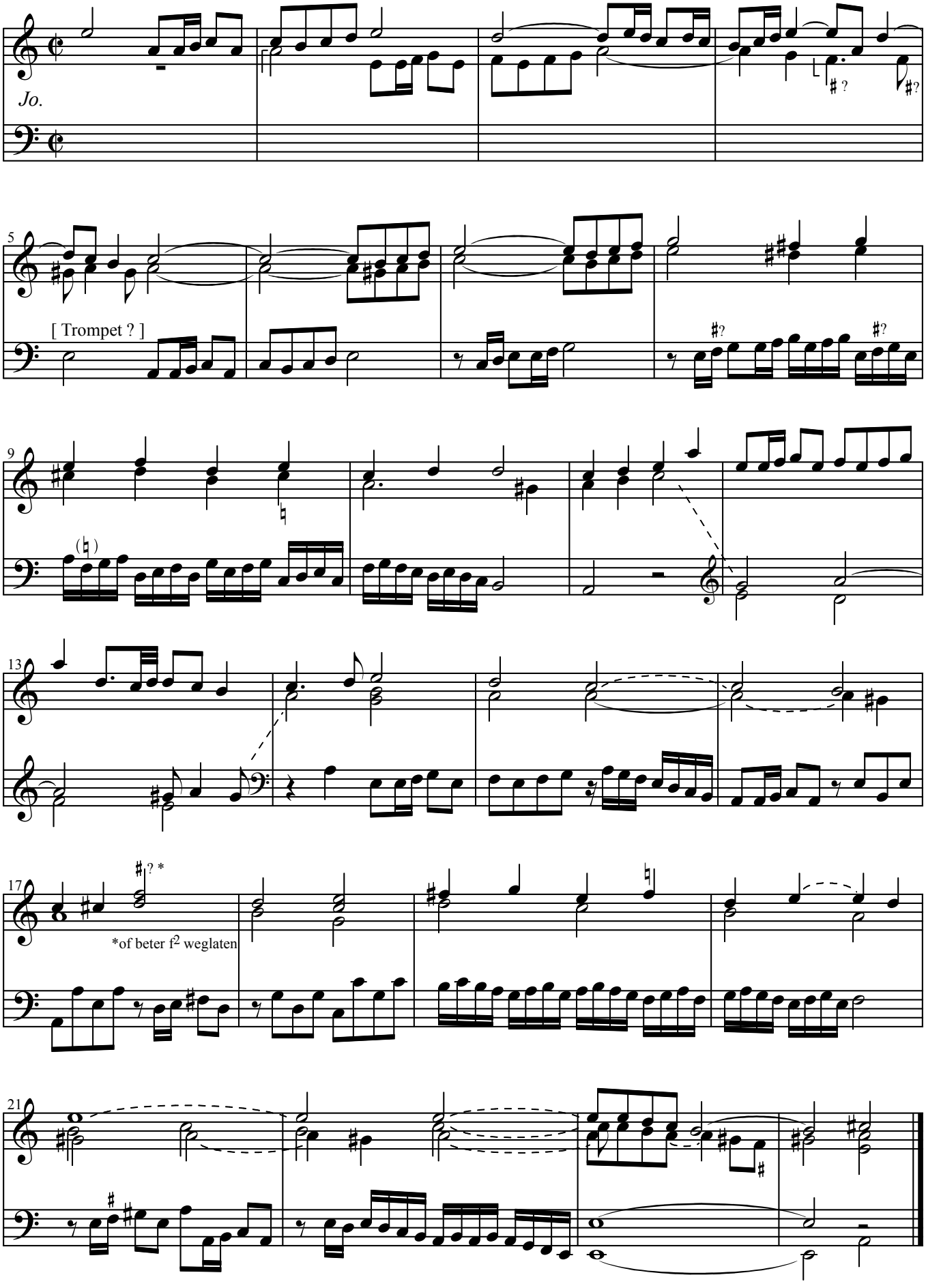

096.

Cocquiel-manuscript
fol. 27 r°

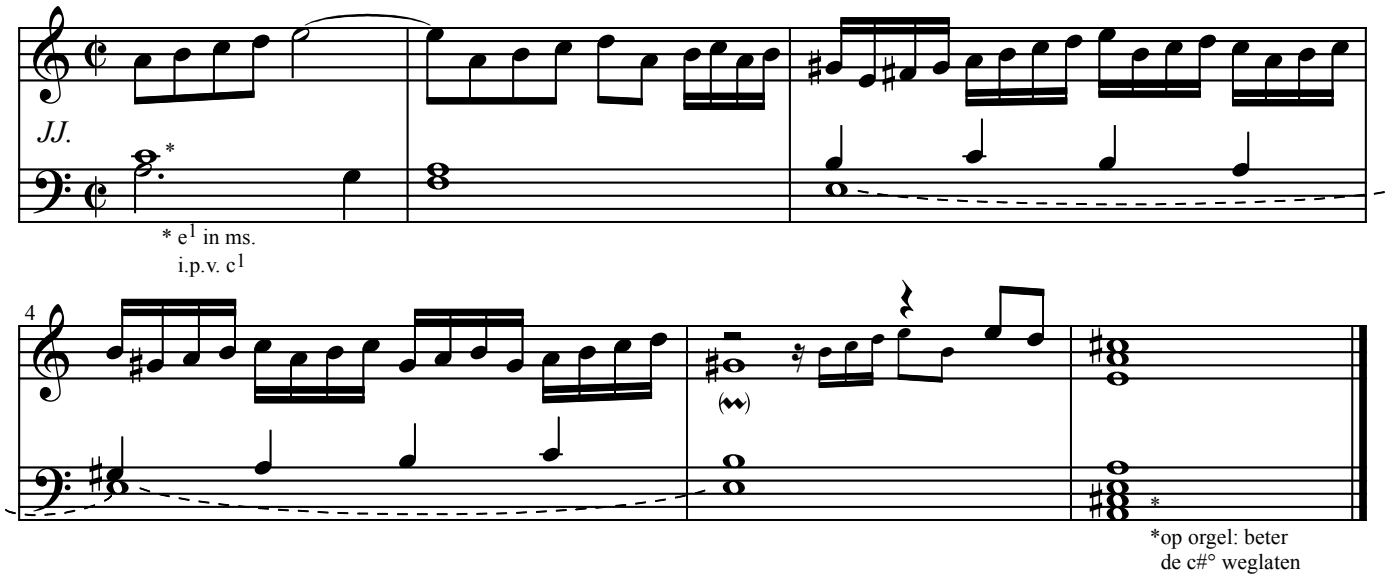

097.

Cocquiel-manuscript
fol. 27 r°

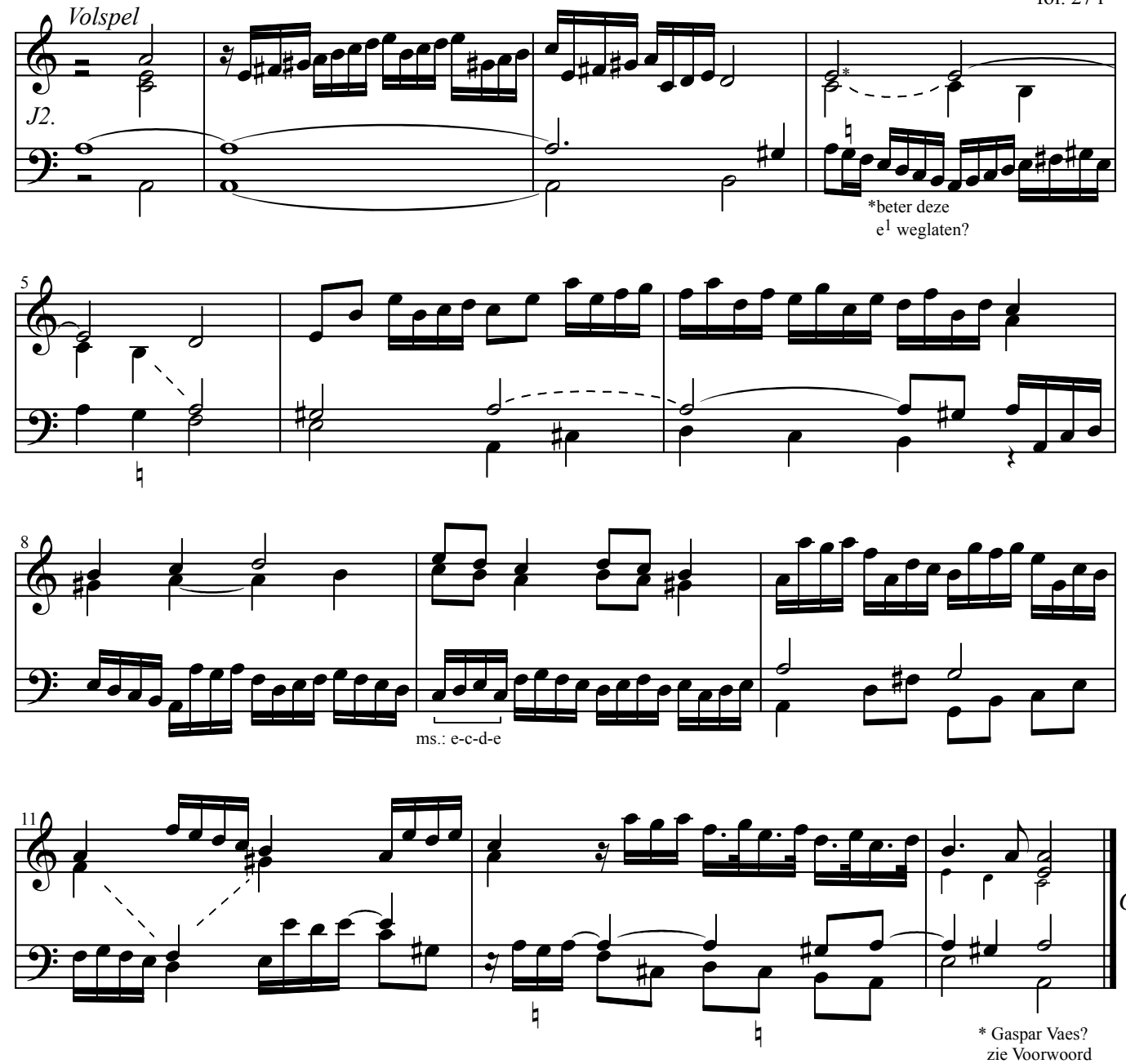

098.

Cocquiel-manuscript
fol. 27 v°

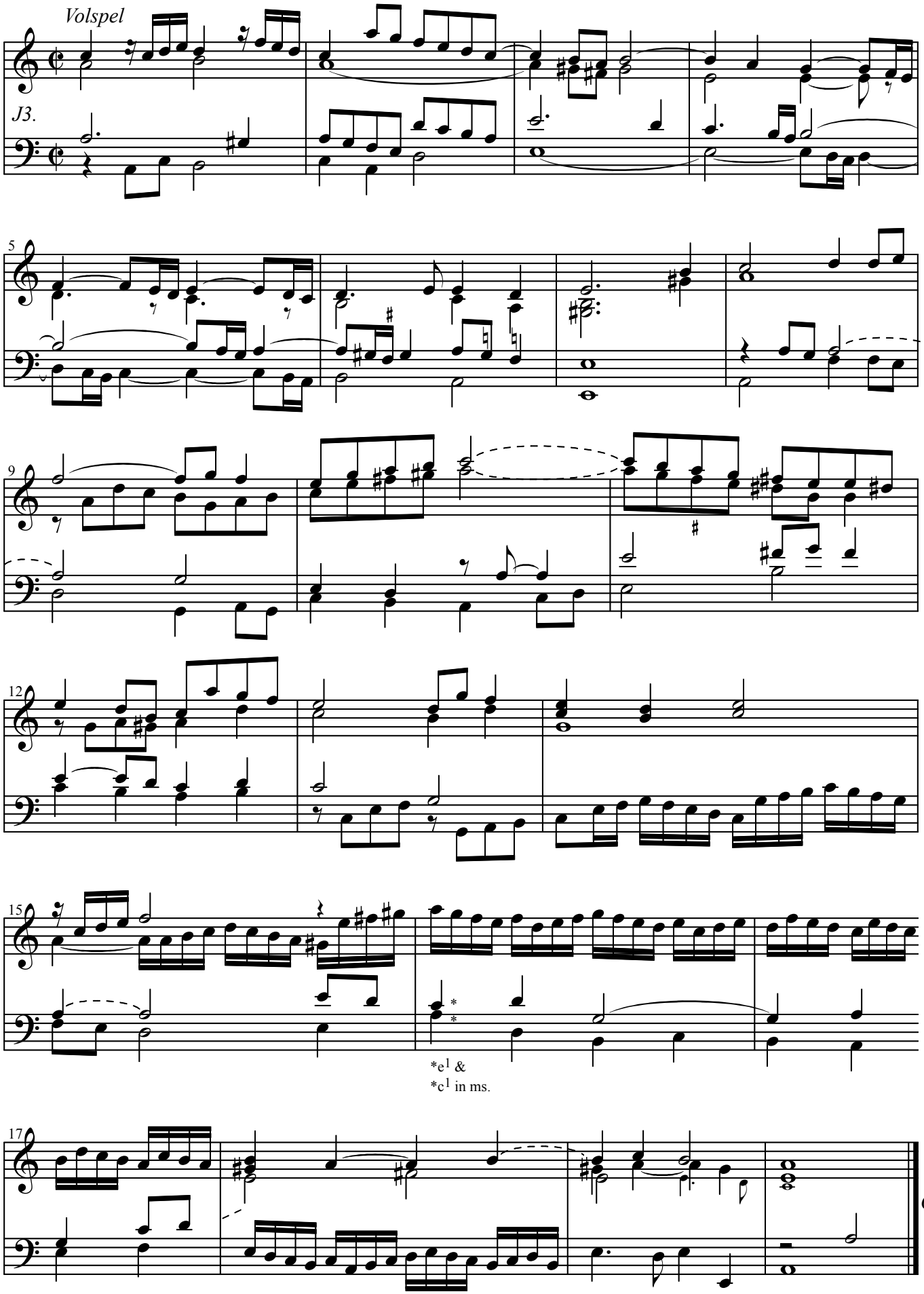

* Gaspar Vaes ?
zie Voorwoord

VERSÚS

4ti toni

099.*

Cocquiel-manuscript
fol. 28 r°

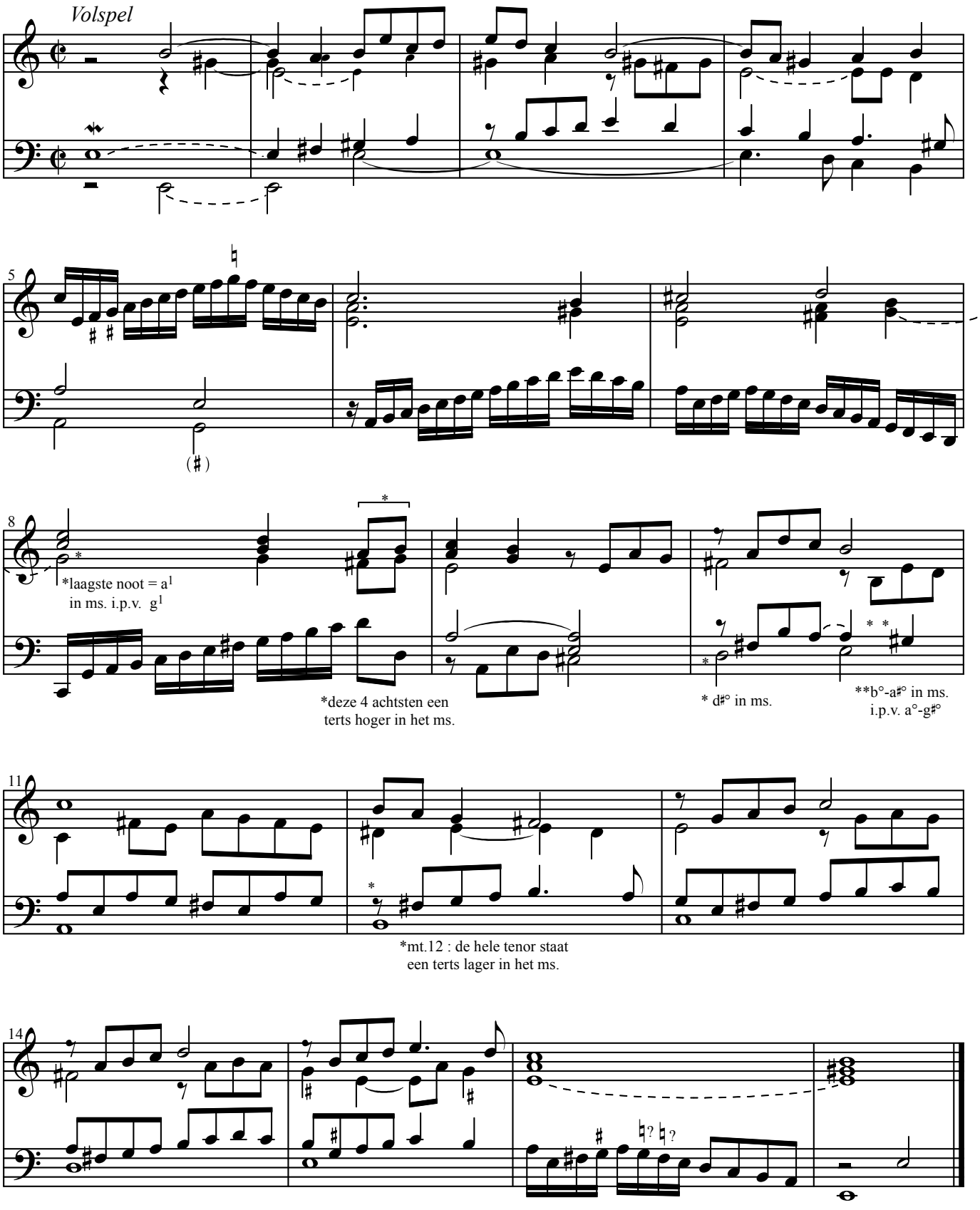

*Dit stuk is nagenoeg iedentiek aan nr. 28.

100.

Cocquiel-manuscript
fol. 28 v°

*sopr. = f[1] in ms.

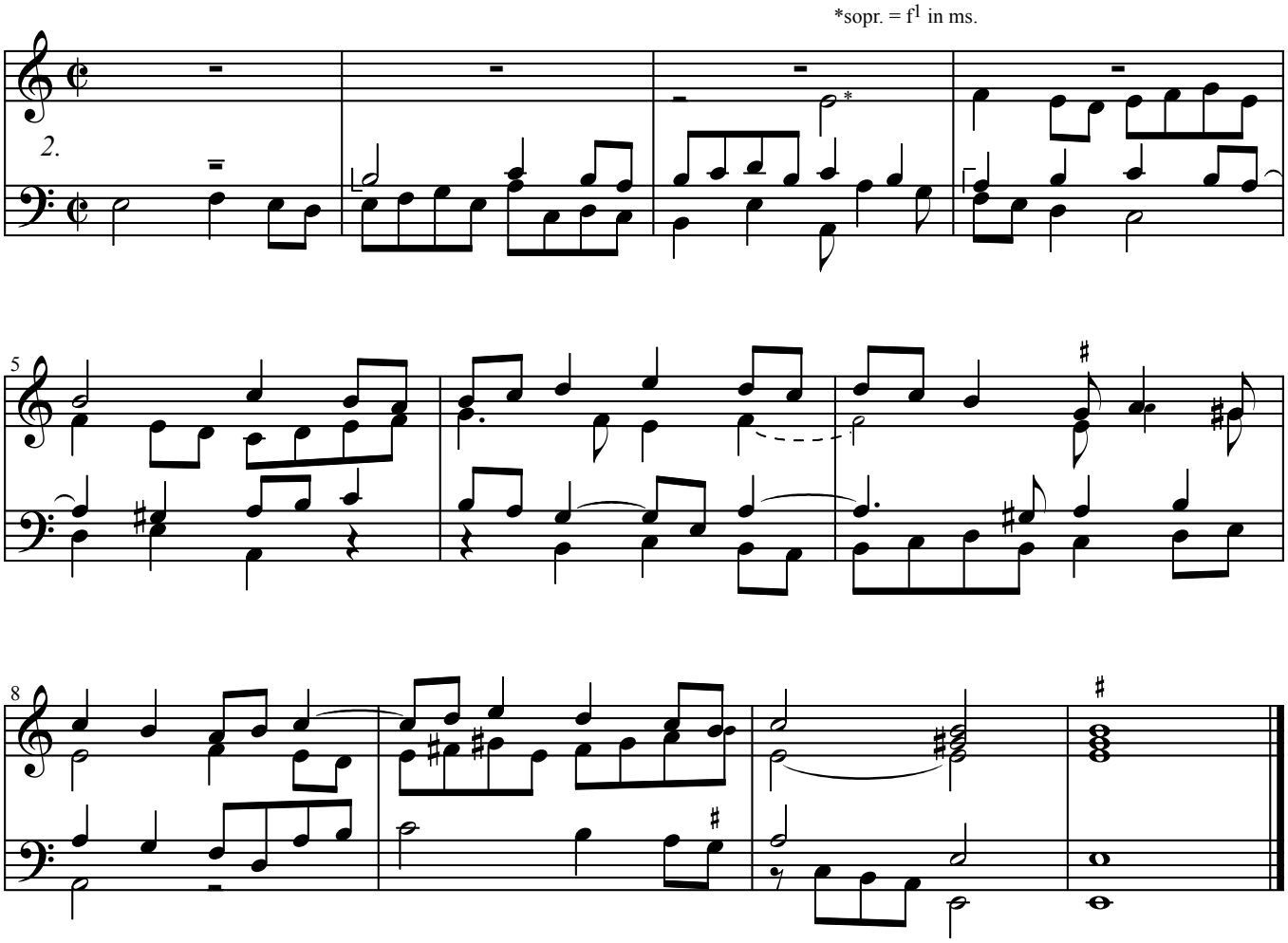

101.

Cocquiel-manuscript
fol. 28 v°

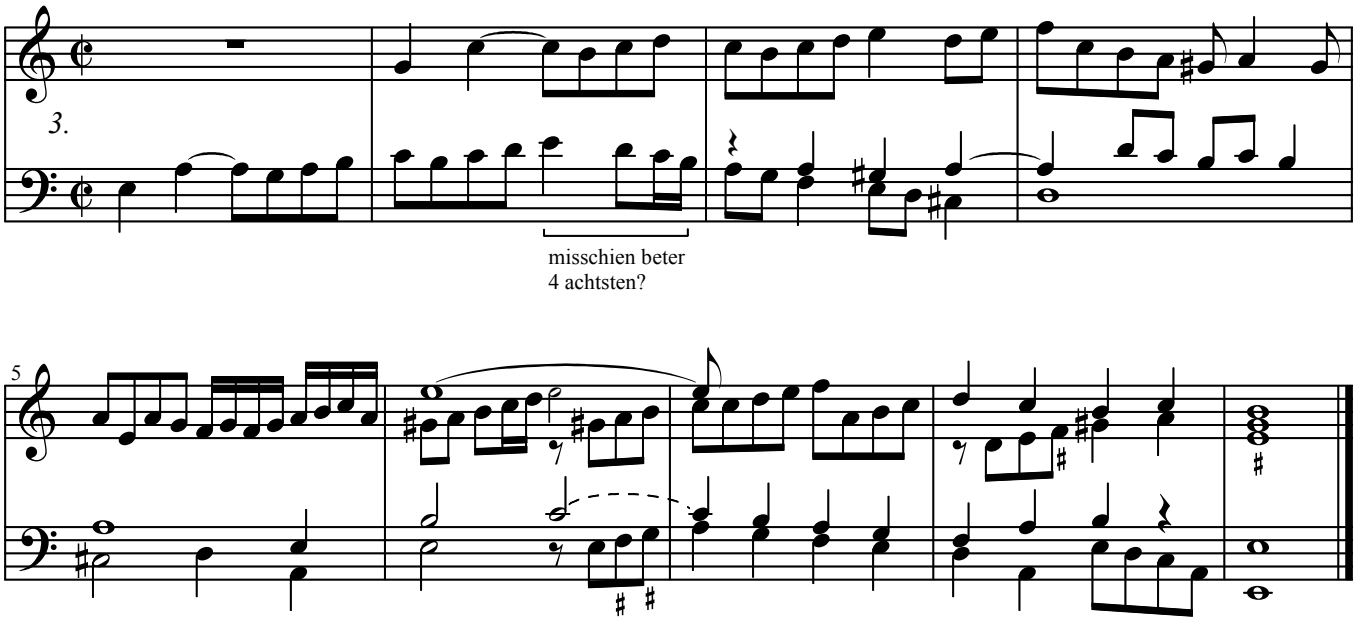

102.

Cocquiel-manuscript
fol. 29 r°

[Cornet]

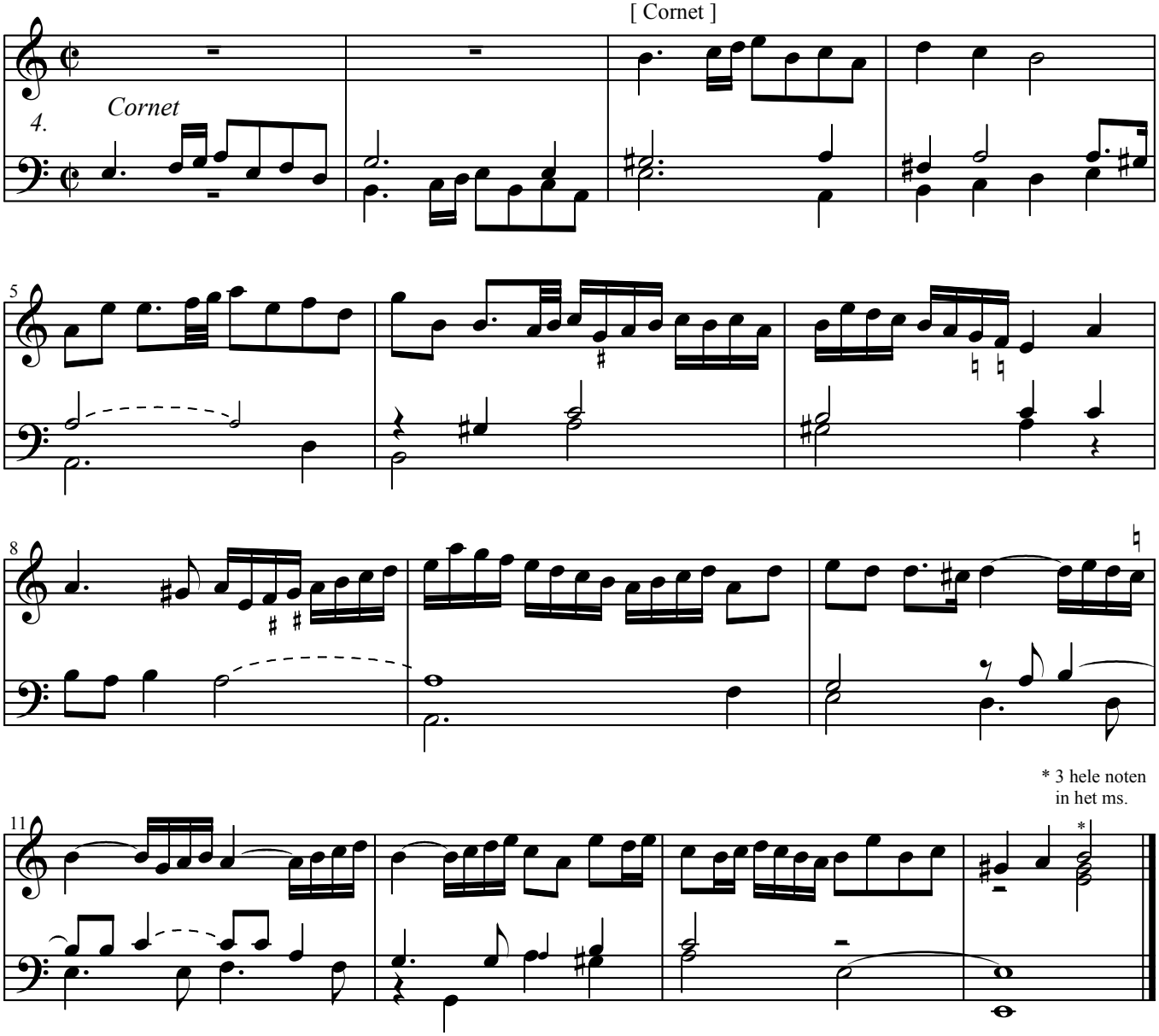

103.

Cocquiel-manuscript
fol. 29 v°

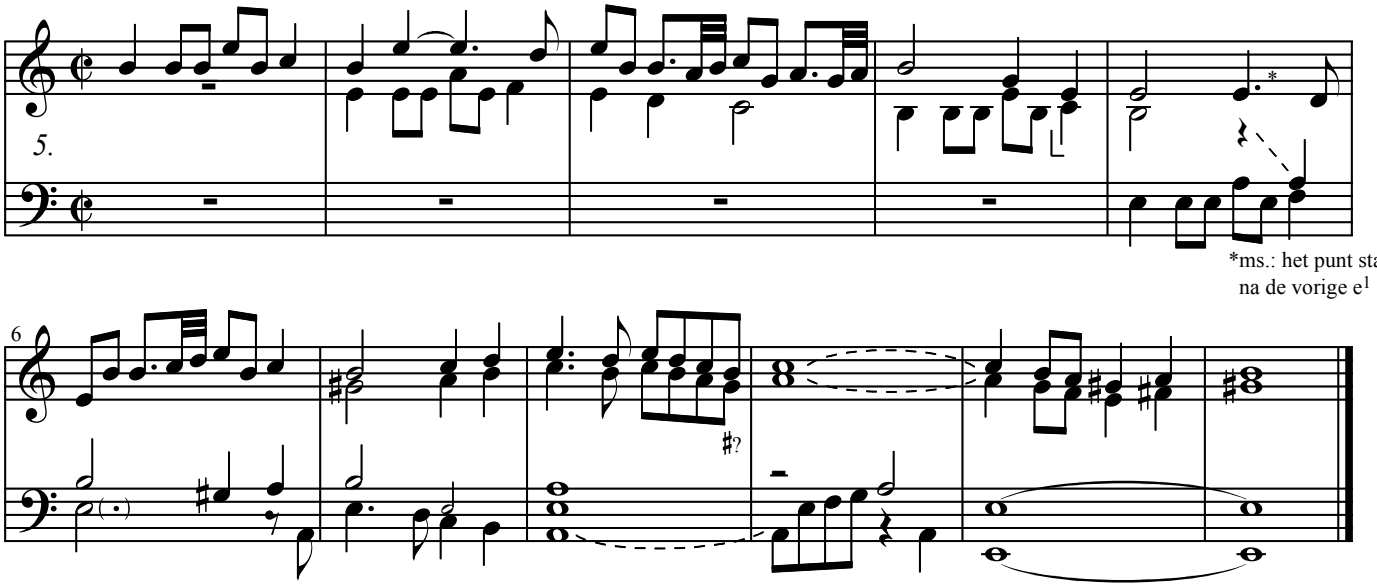

104.

Cocquiel-manuscript
fol. 29 v°

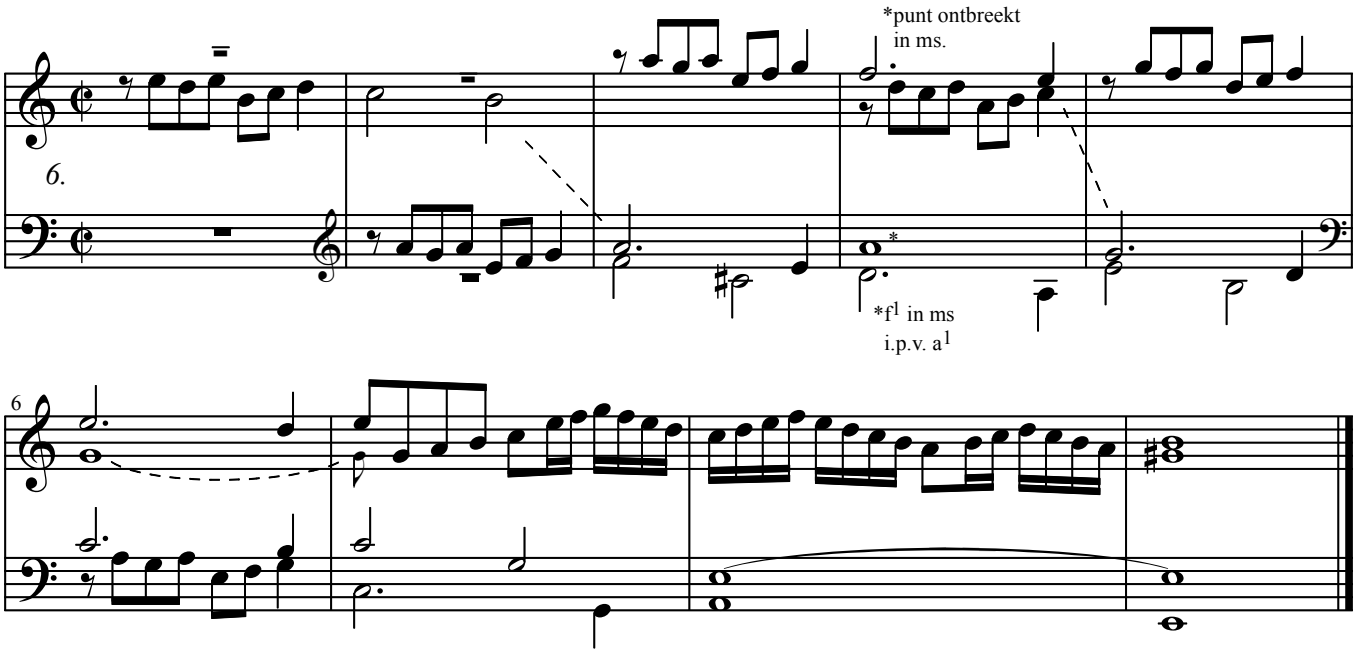

105.

Cocquiel-manuscript
fol. 30 r°

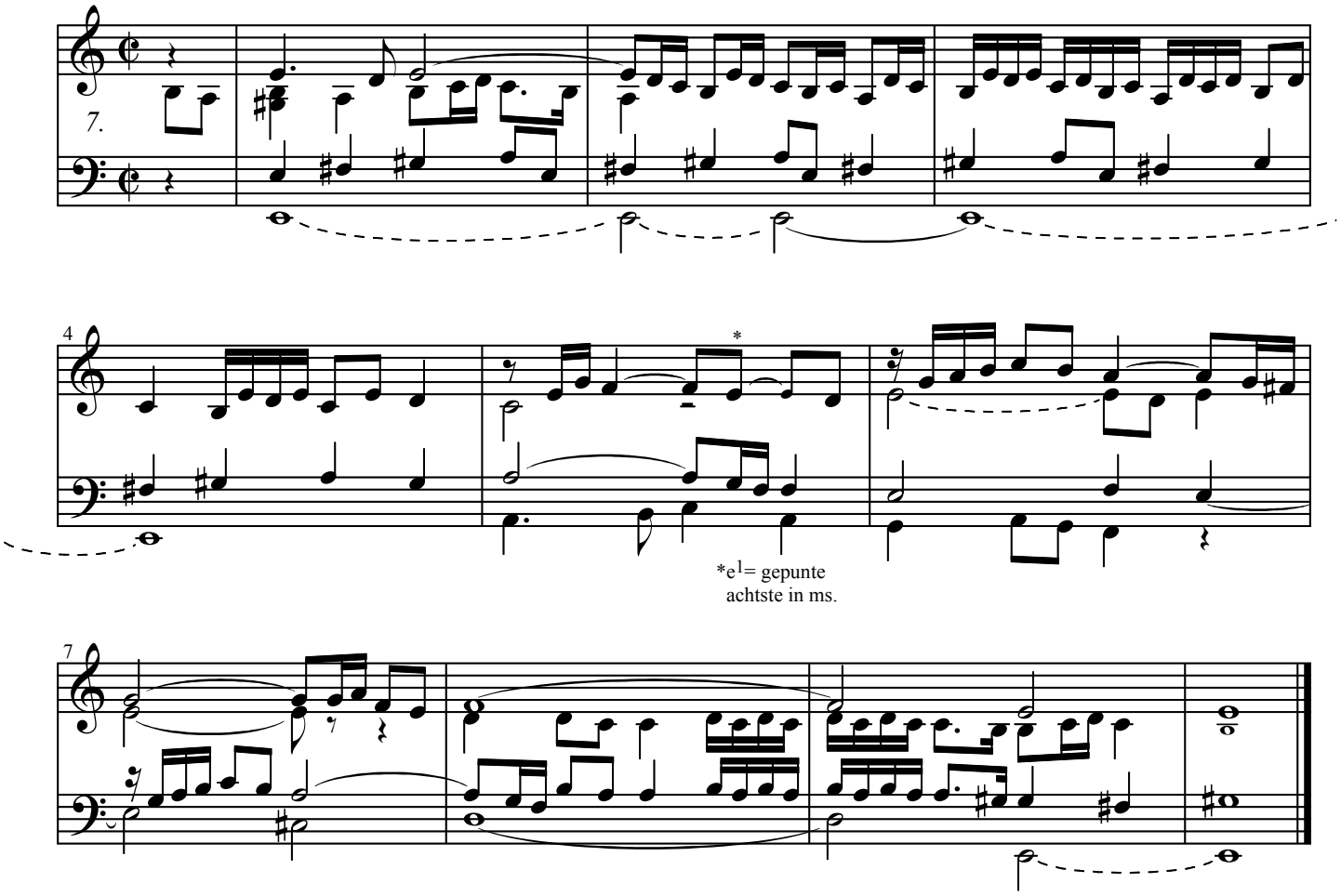

106.

Cocquiel-manuscript
fol. 30 r°

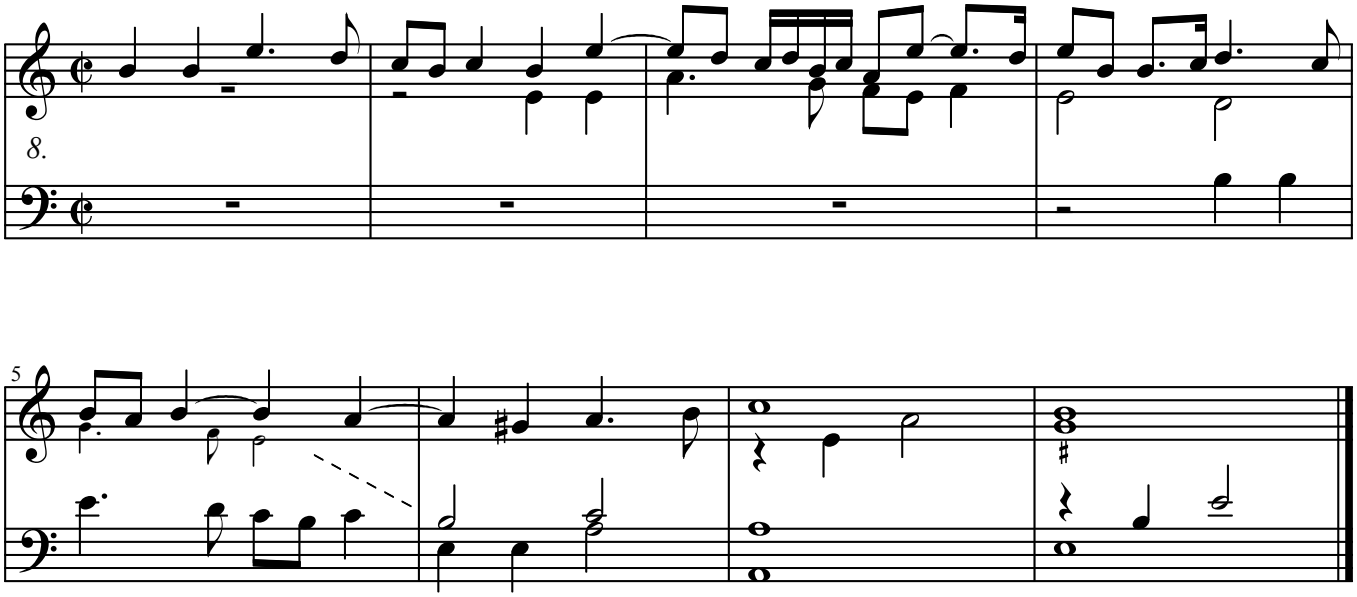

107.

Cocquiel-manuscript
fol. 30 v°

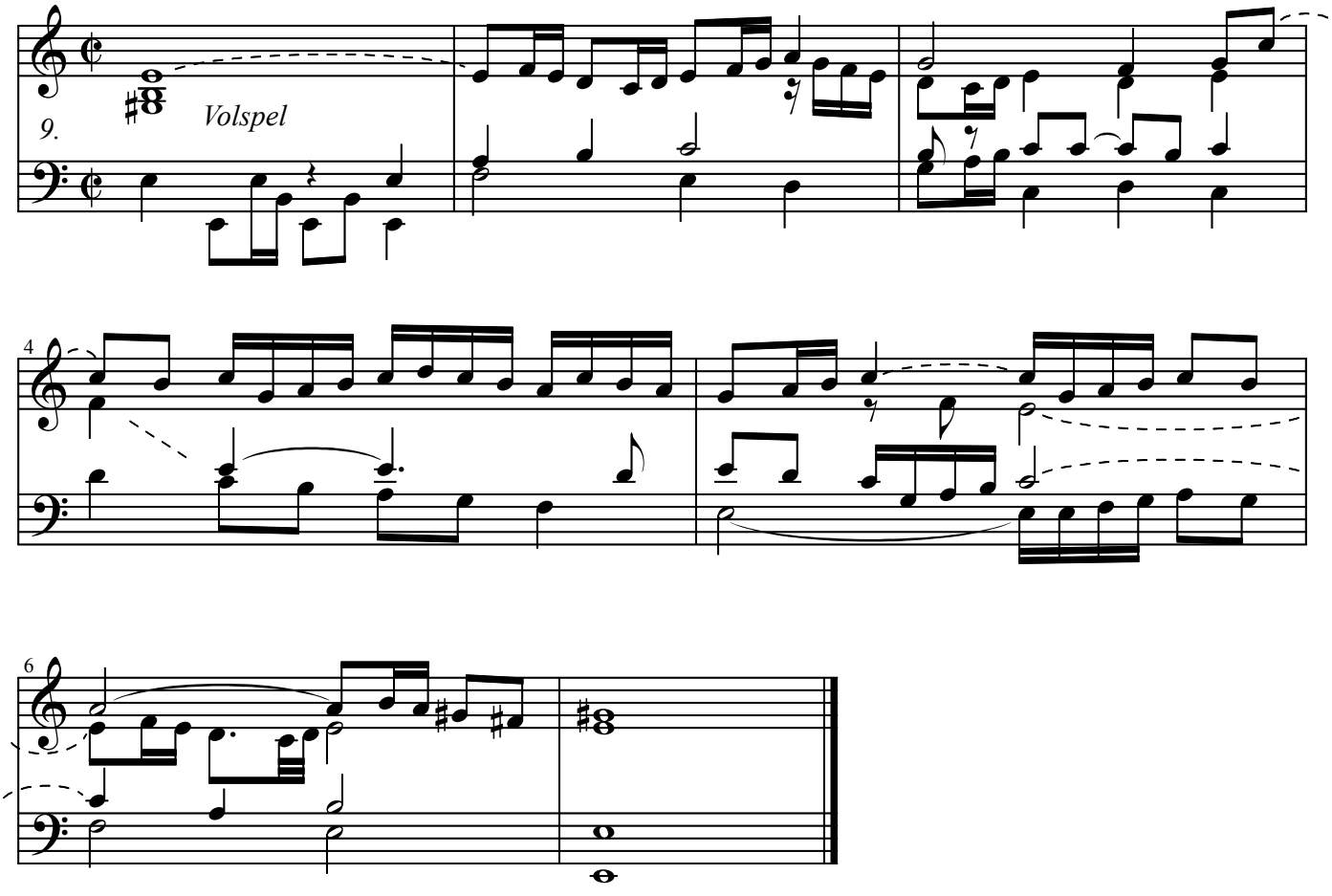

108.

Cocquiel-manuscript
fol. 30 v°

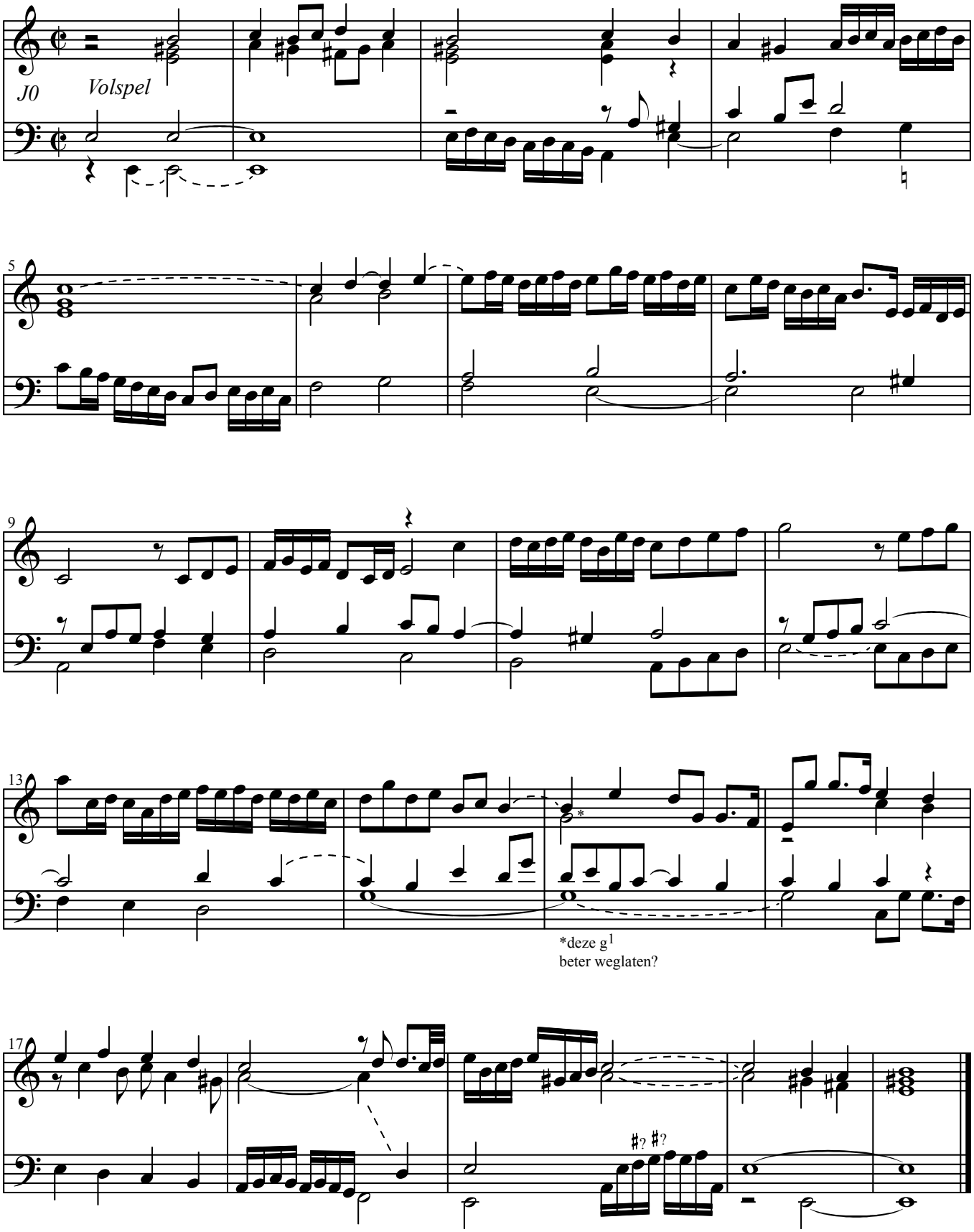

VERSÚS

5ti toni

109.

Cocquiel-manuscript
fol. 31 r°

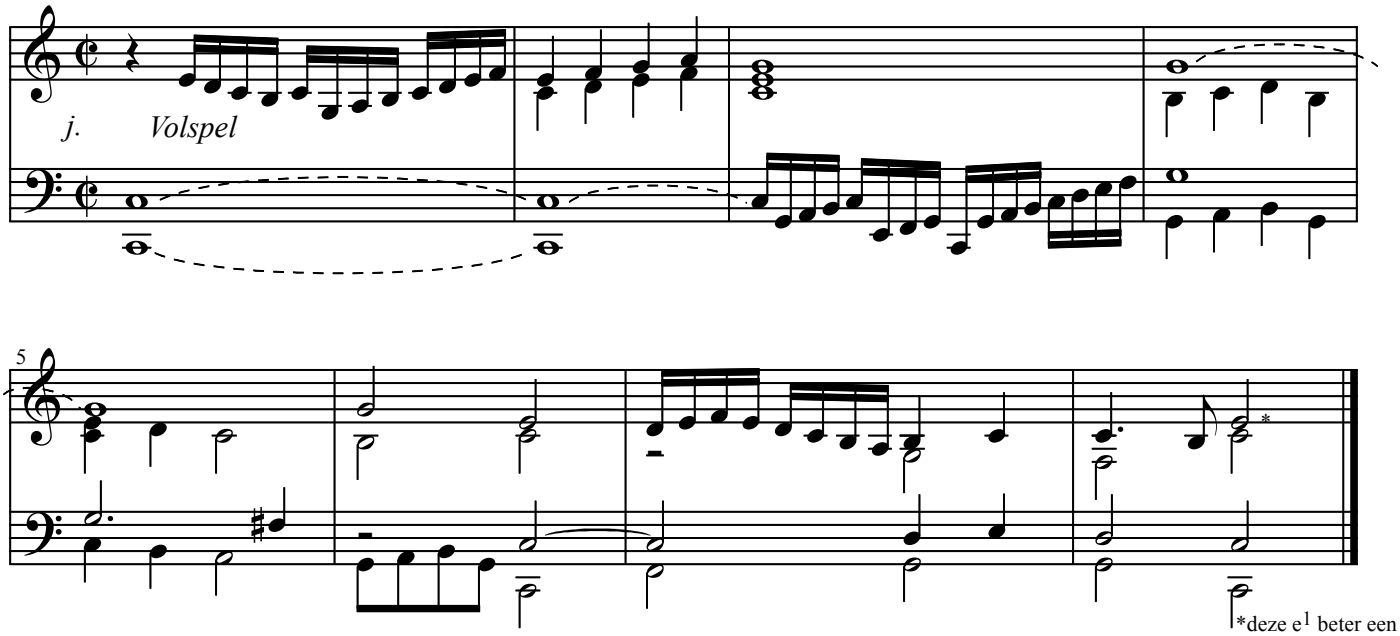

*deze e1 beter een oct. lager nemen?

110.

Cocquiel-manuscript
fol. 31 v°

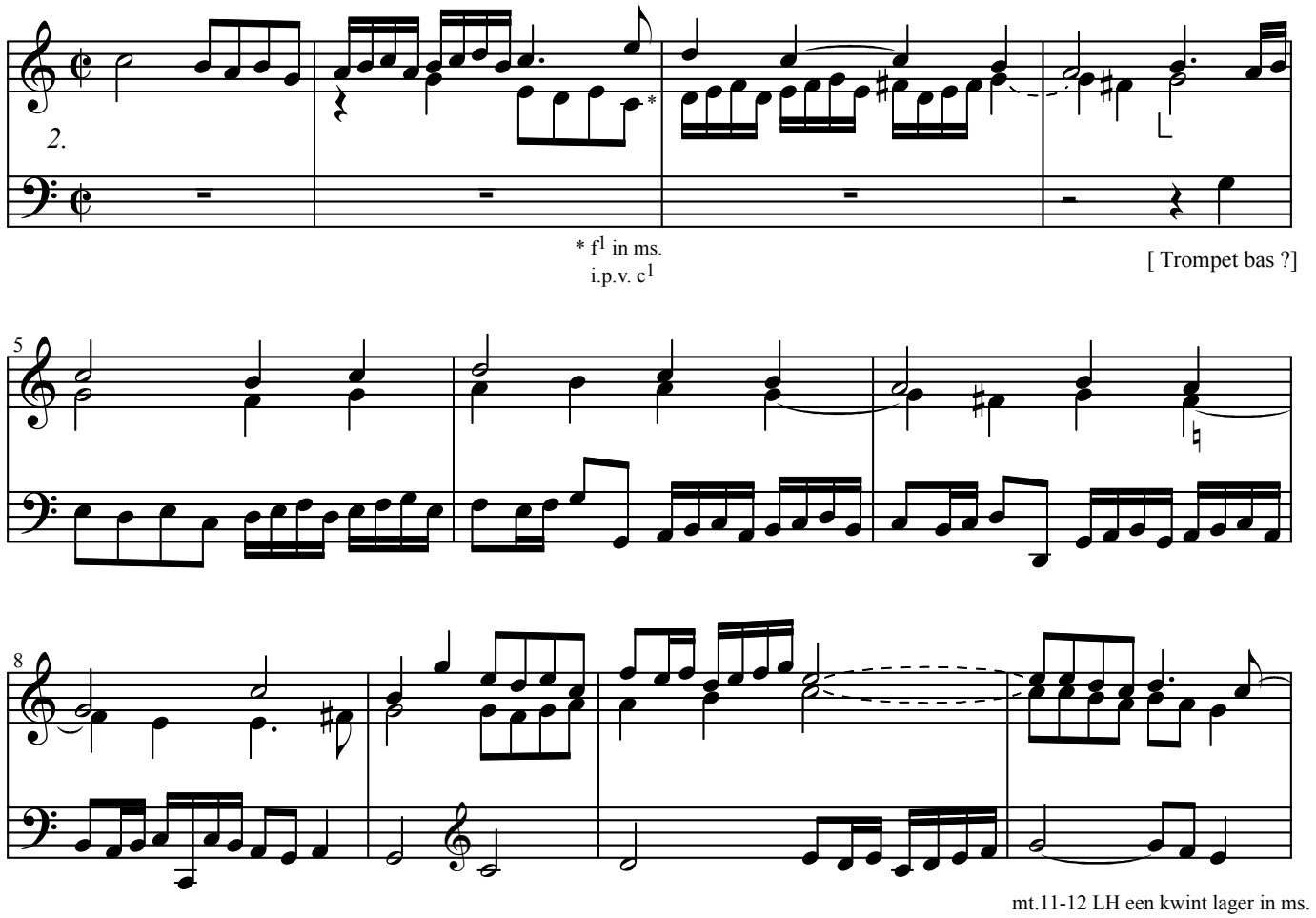

* f1 in ms. i.p.v. c1

[Trompet bas ?]

mt.11-12 LH een kwint lager in ms. wegens gebruik verkeerde sleutel

12

16

* c° in ms.
i.p.v. d°

20

*deze b[1] beter
weglaten ?

23

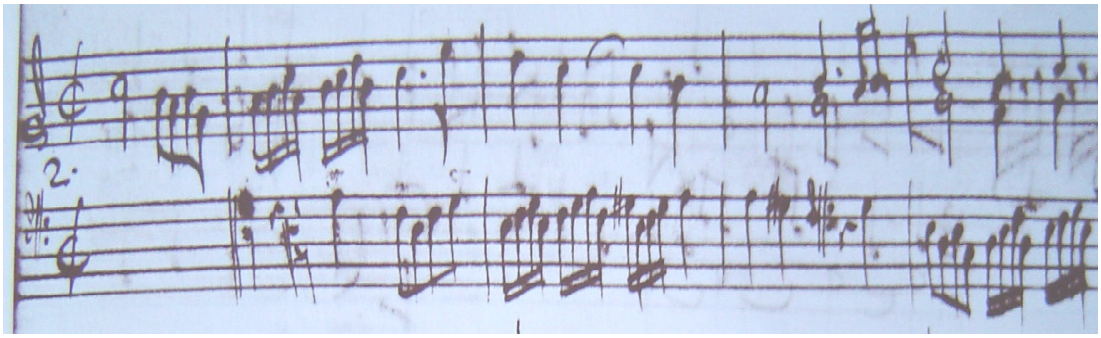

Brussel, voormalige parochiekerk Sint-Catharina.
(zicht op de Z-gevel, net vóór de afbraak)
Aan deze kerk was Abraham vanden Kerckhoven verbonden als organist.
Deze oude kerk werd in 1893 afgebroken, met uitzondering van de toren.

Foto ©KIK-IRPA, Brussel

111.

Cocquiel-manuscript
fol. 32 r°

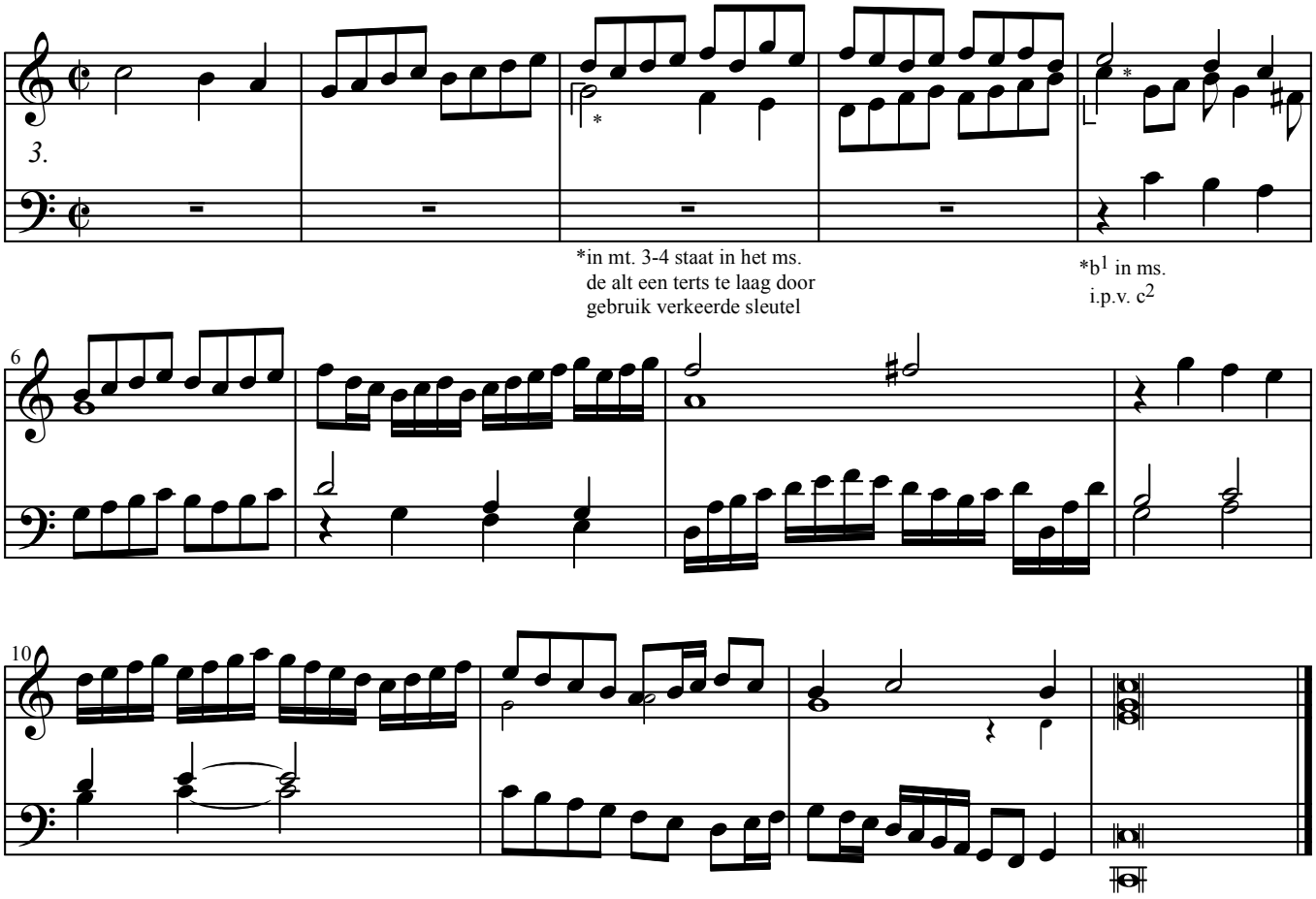

*in mt. 3-4 staat in het ms. de alt een terts te laag door gebruik verkeerde sleutel

*b^1 in ms. i.p.v. c^2

112.

Cocquiel-manuscript
fol. 32 r°

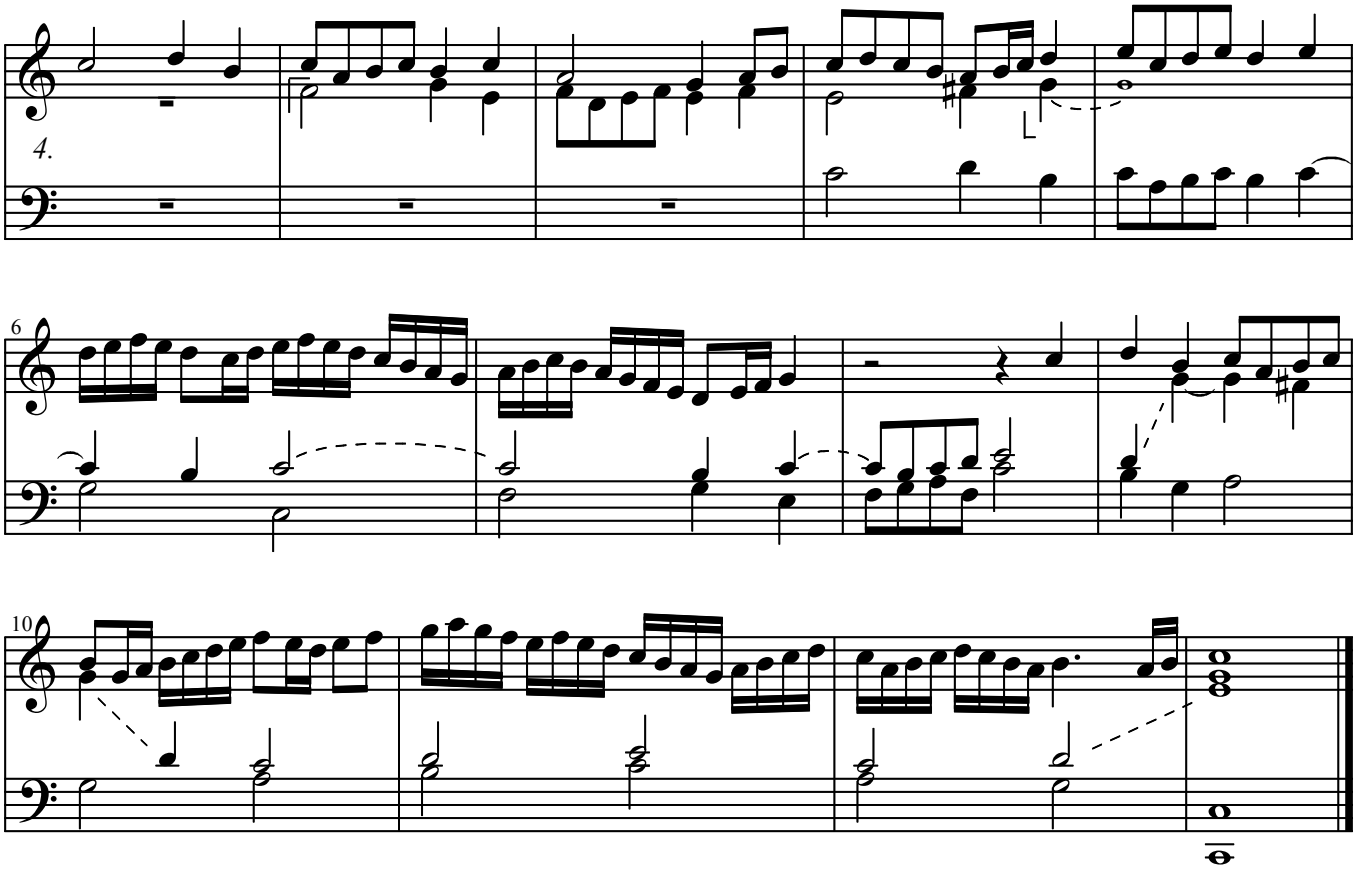

113.

Cocquiel-manuscript
fol. 32 v°

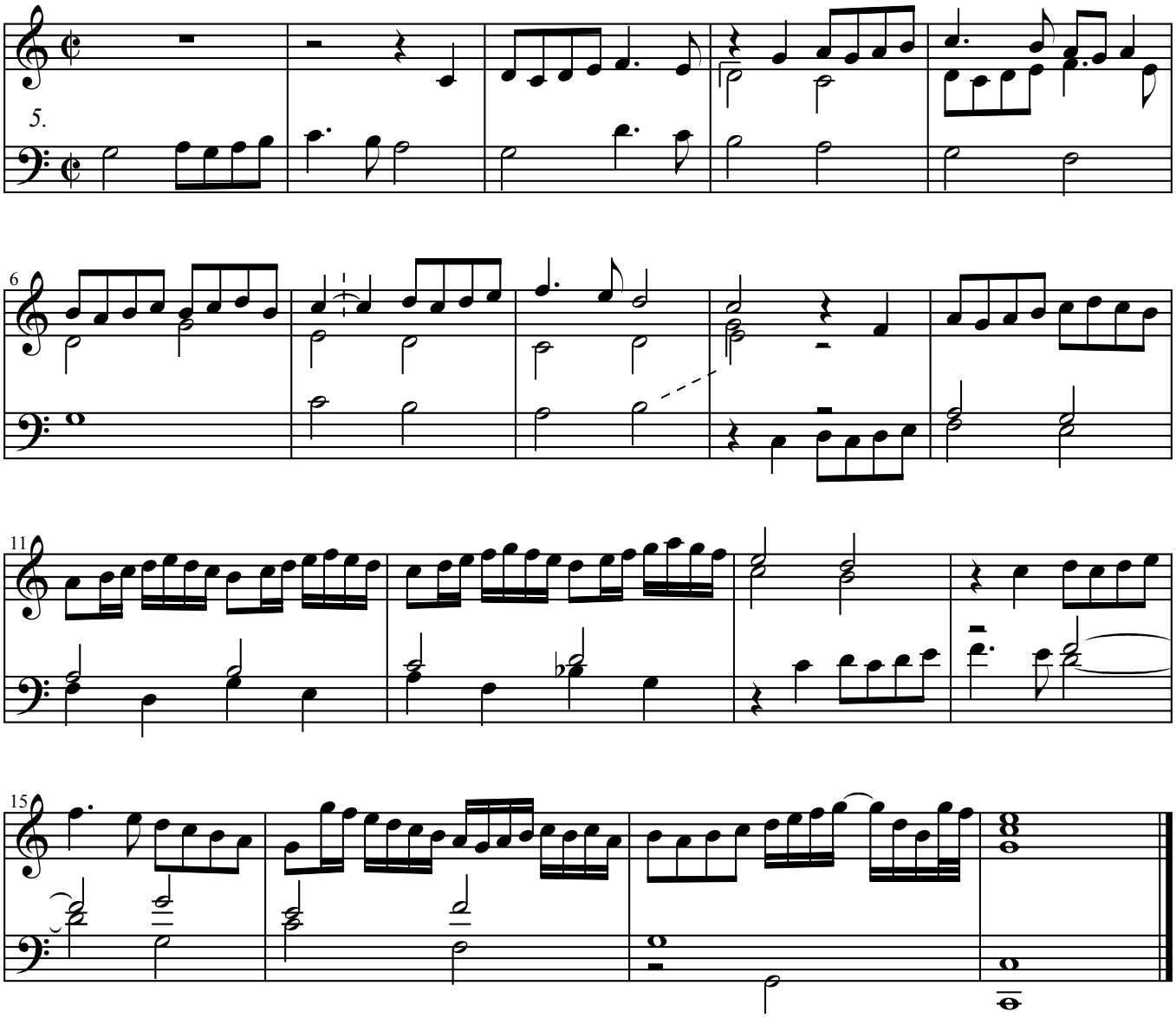

114.

Cocquiel-manuscript
fol. 33 r°

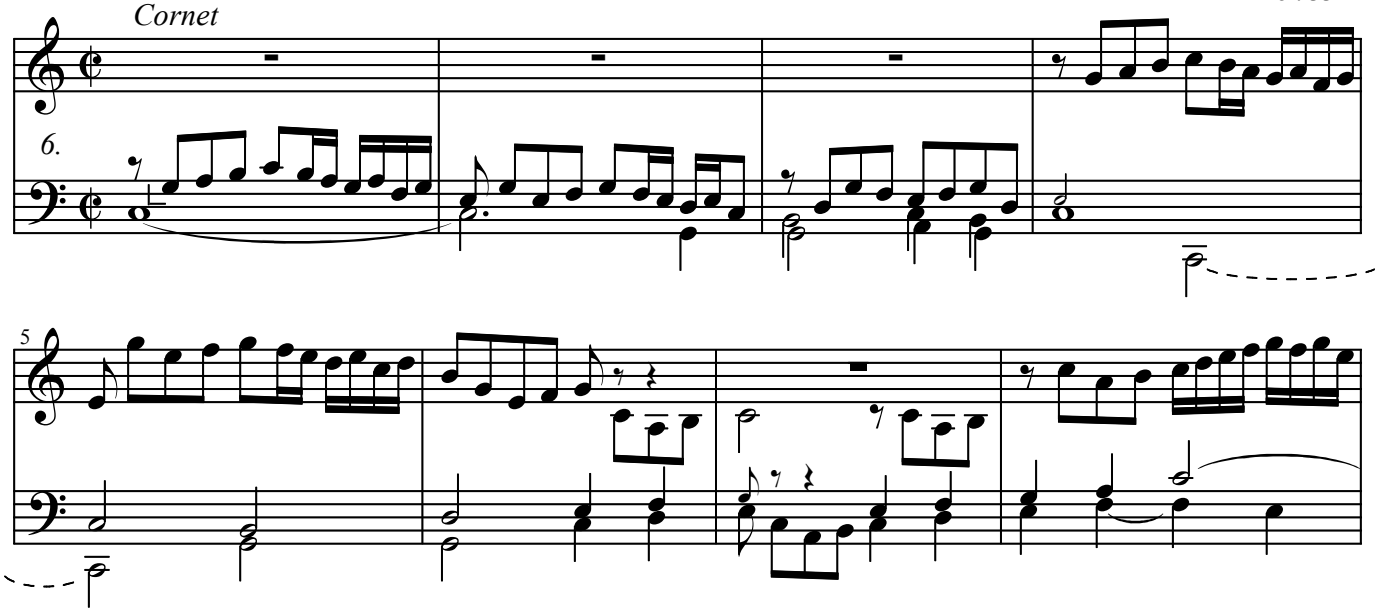

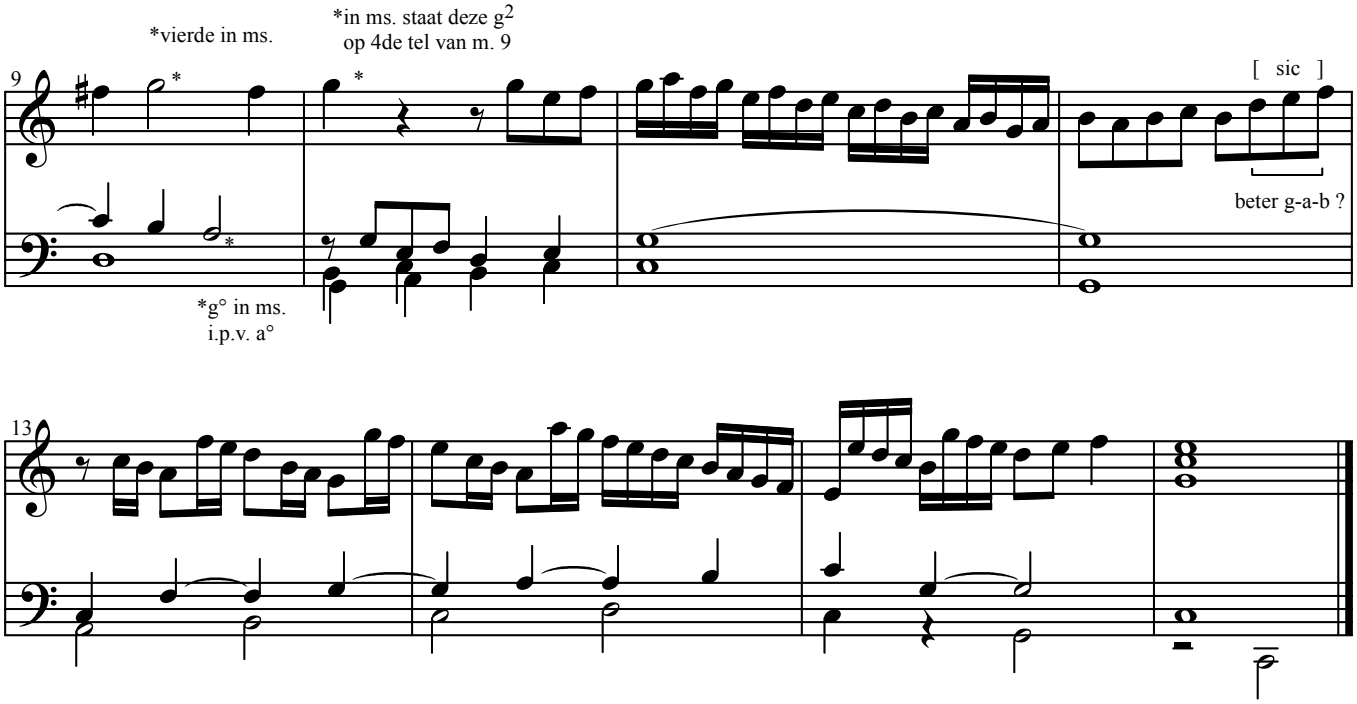

115.

Cocquiel-manuscript
fol. 33 v°

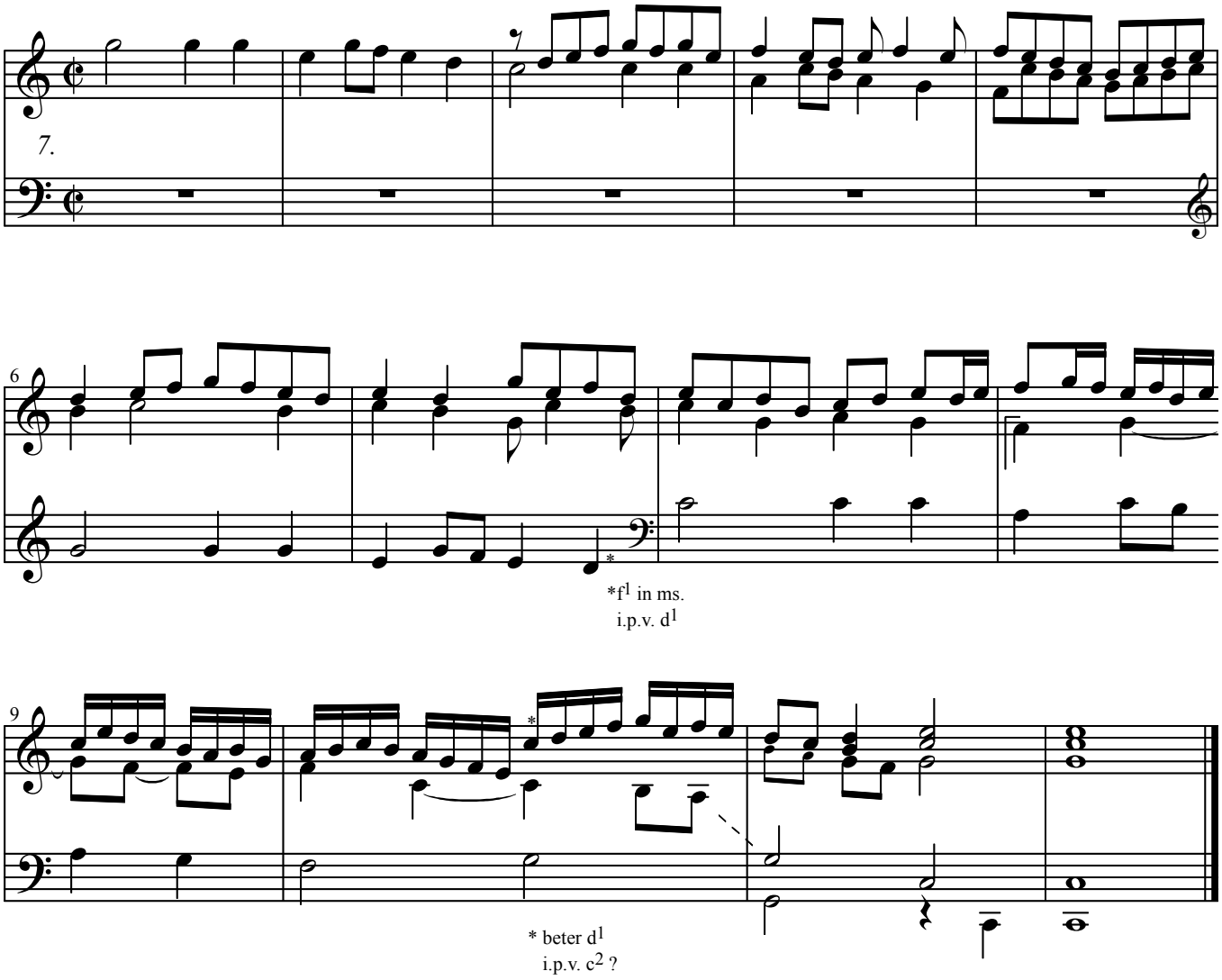

Cocquiel-manuscript
fol. 33 v°-34 r°

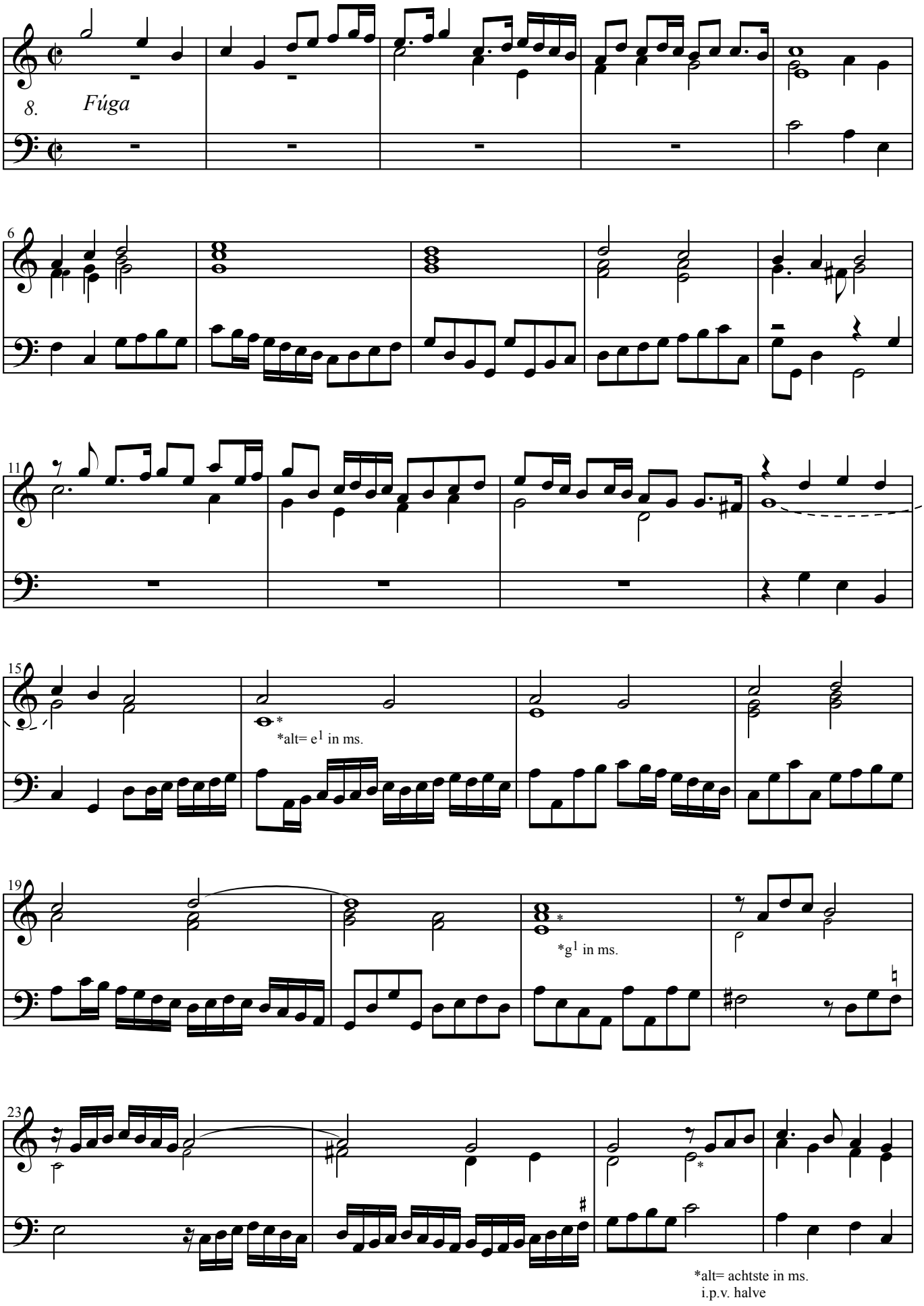

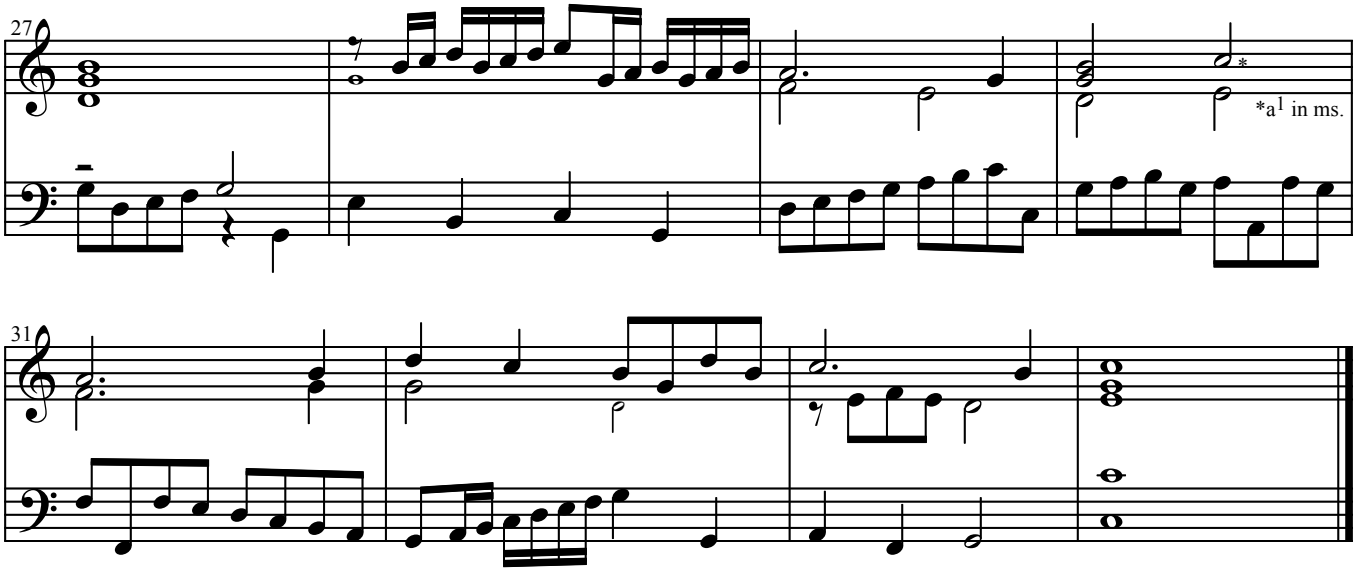

117.

Cocquiel-manuscript
fol. 34 v°

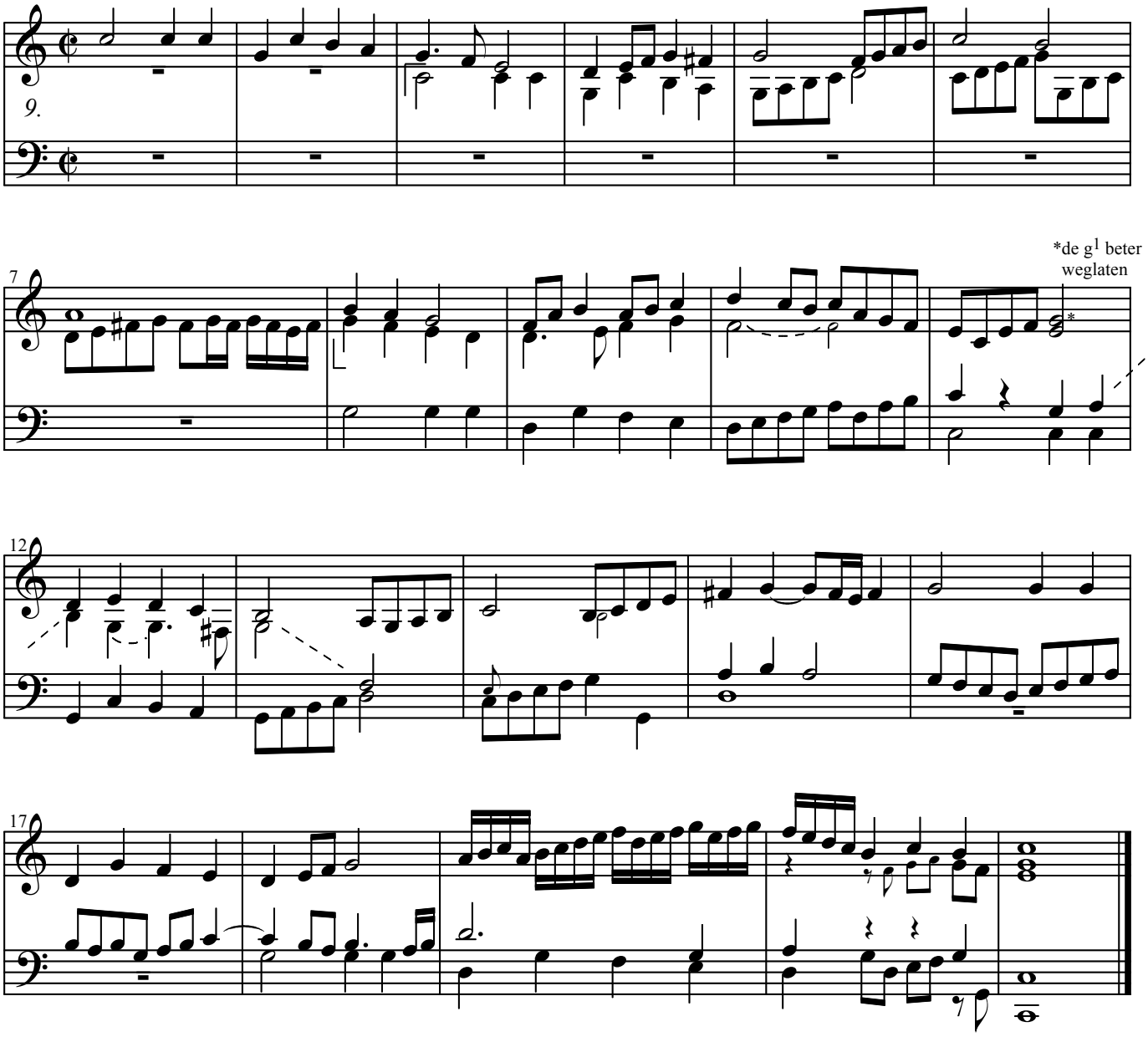

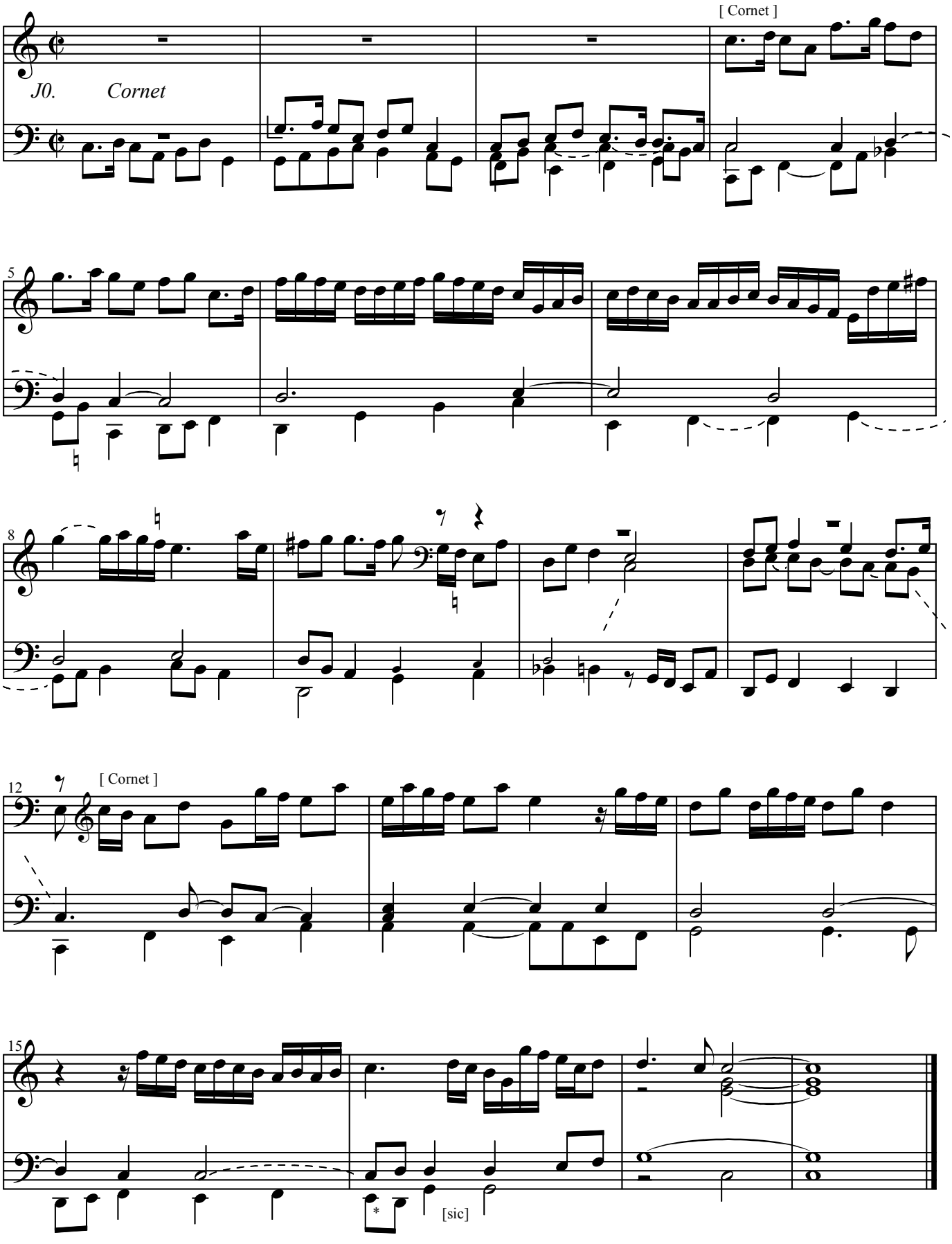

*F in ms
i.p.v. E

119.

Cocquiel-manuscript
fol. 35 v°

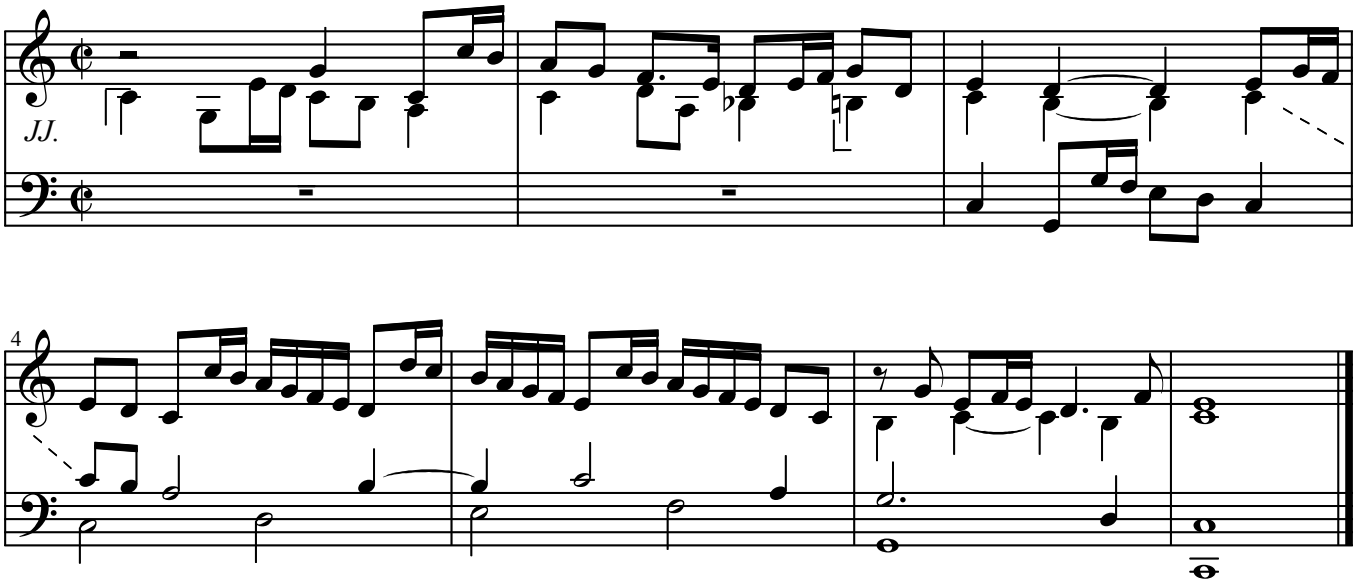

120.

Cocquiel-manuscript
fol. 35 v°

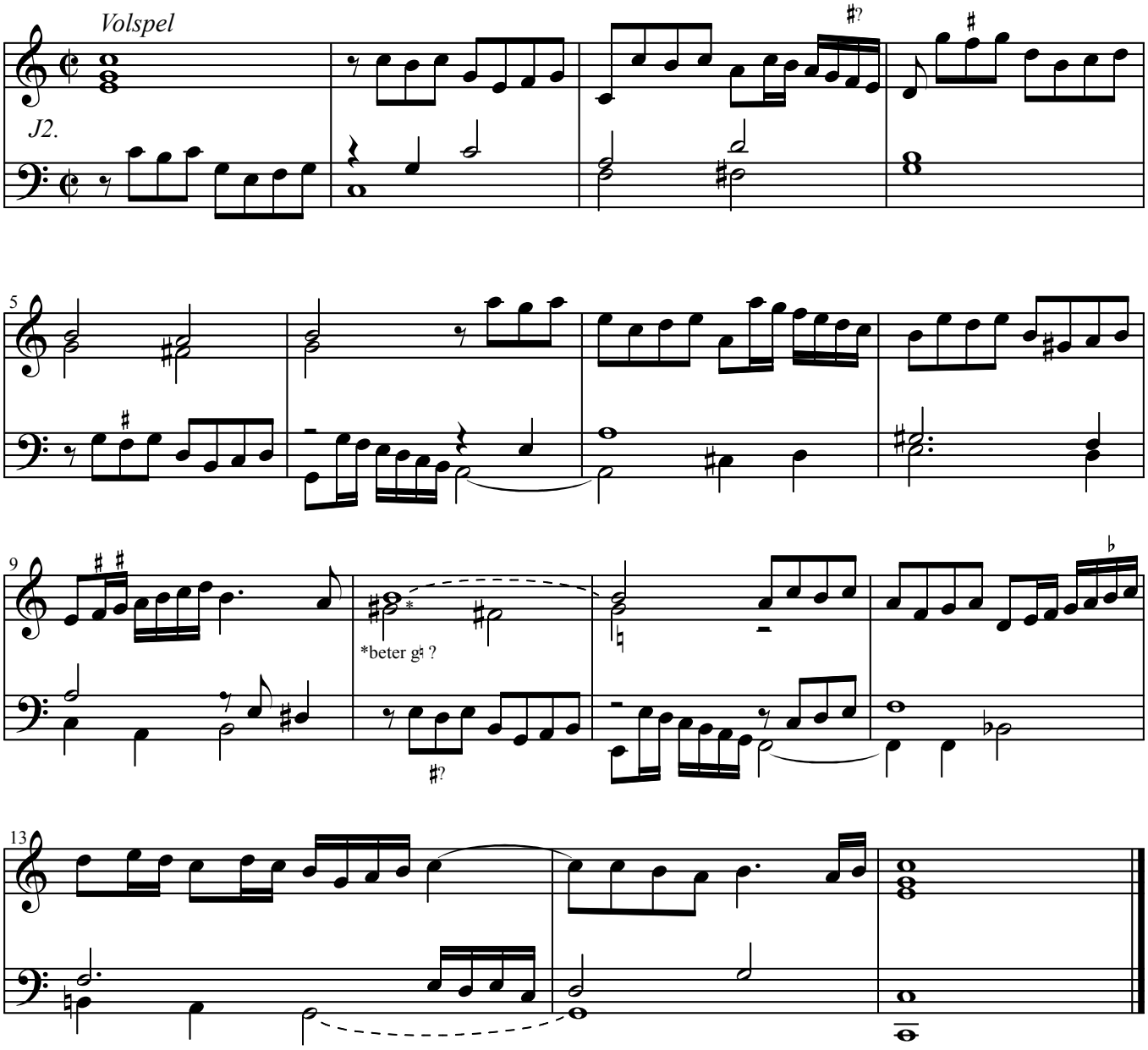

VERSÚS

6ti Toni

121.

Cocquiel-manuscript
fol. 36 r°

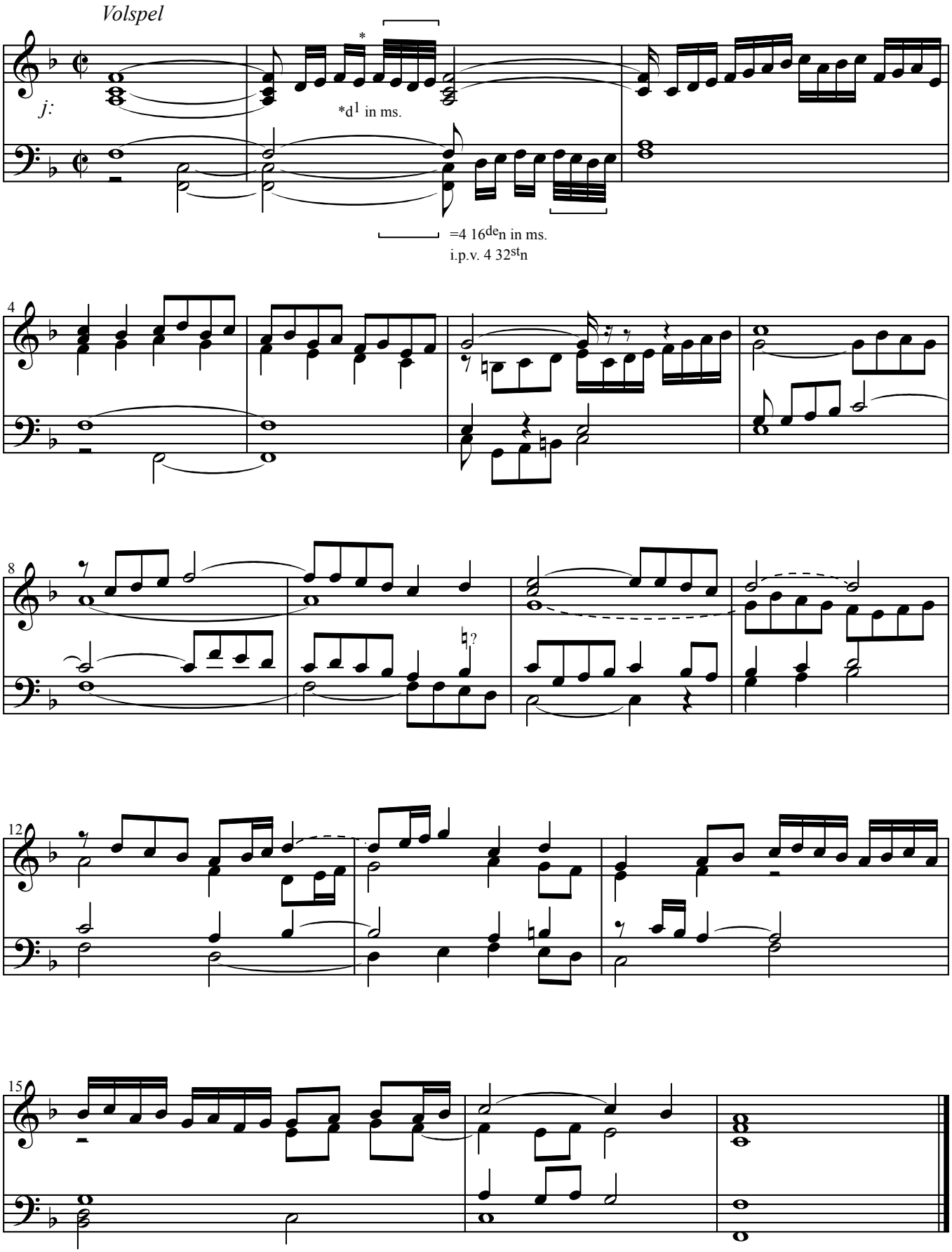

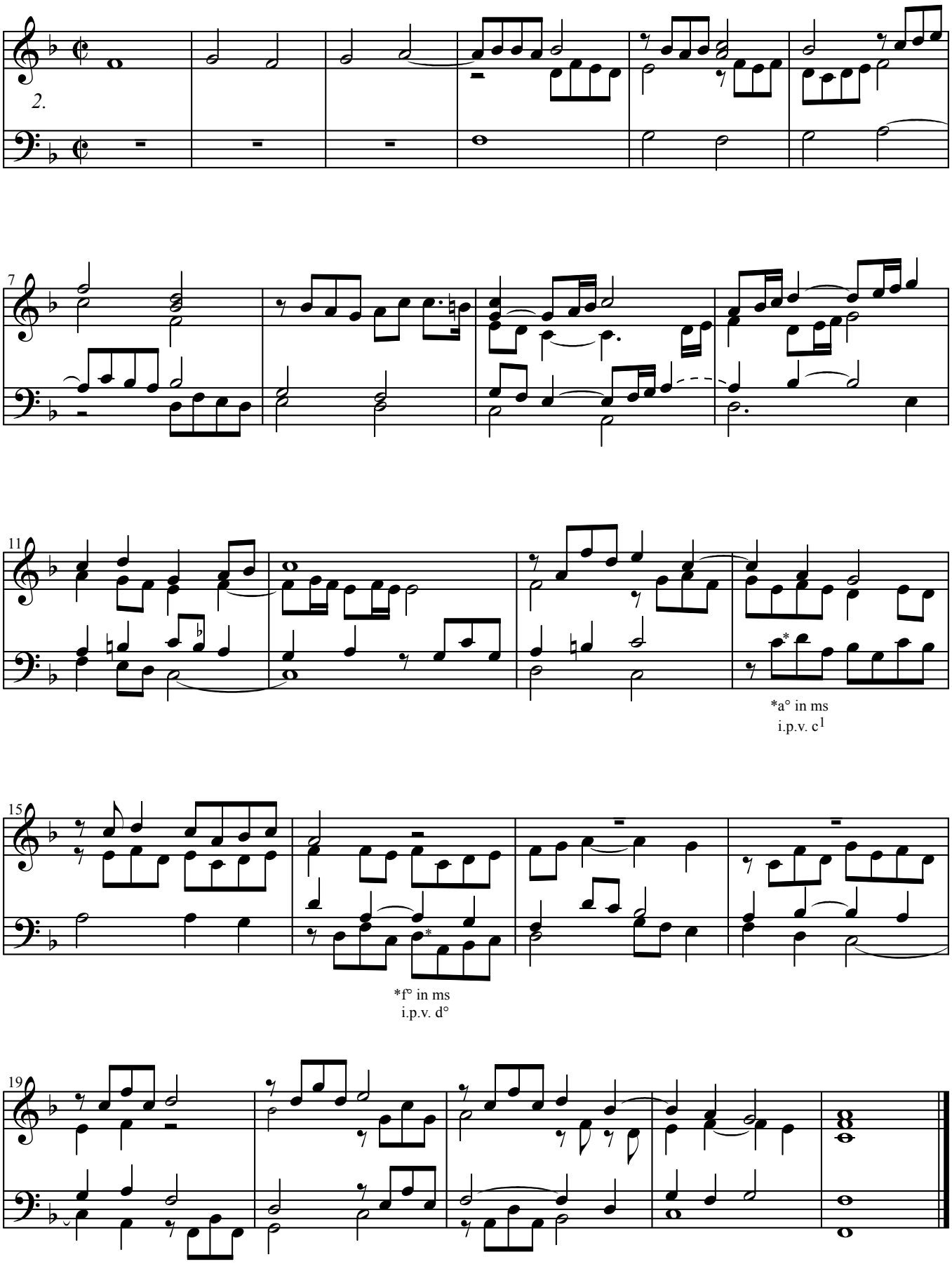
2.
7
11
*a° in ms
i.p.v. c1
15
*f° in ms
i.p.v. d°
19

123.

Cocquiel-manuscript
fol. 37 r°

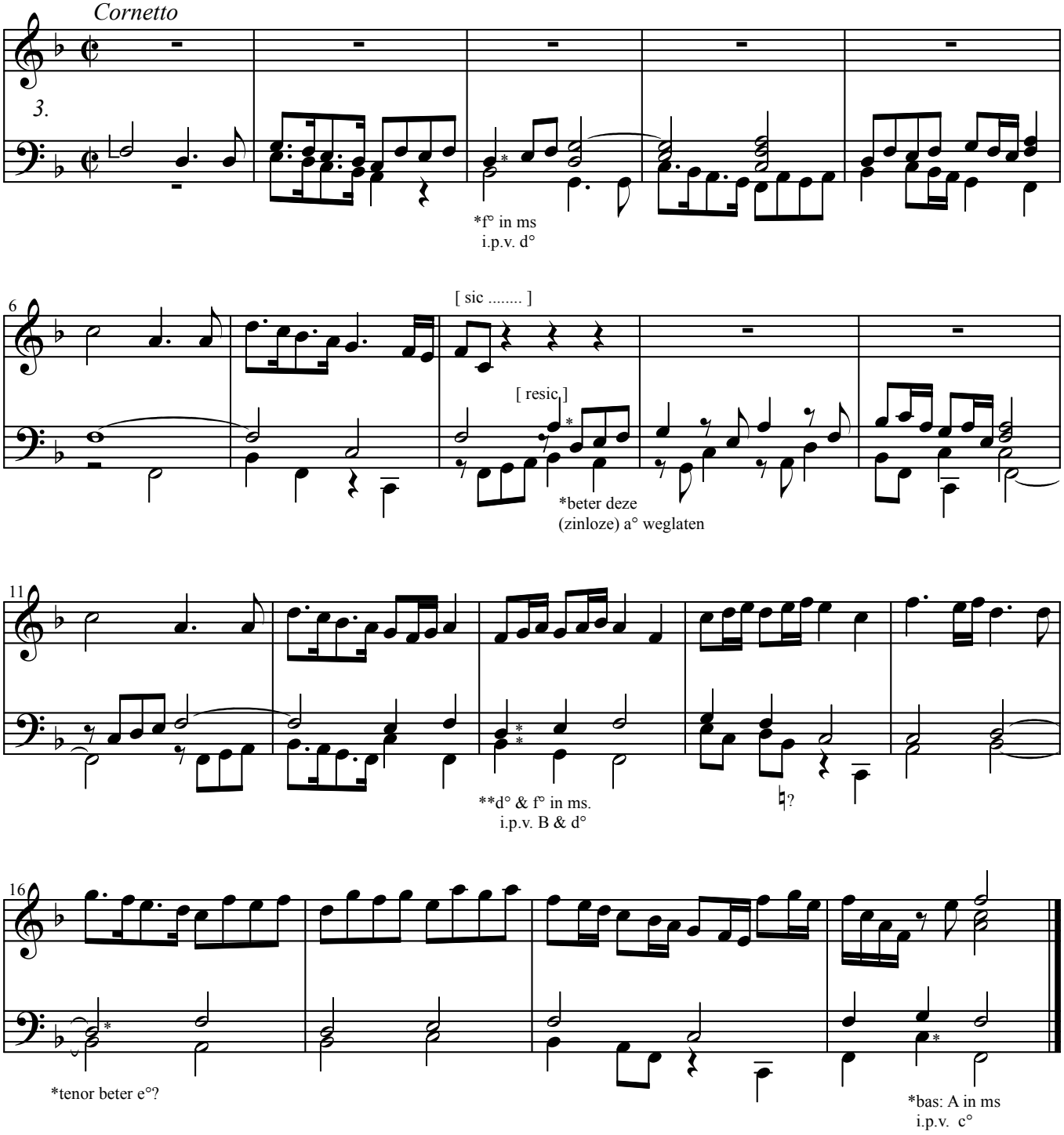

124.

Cocquiel-manuscript
fol. 37 v°

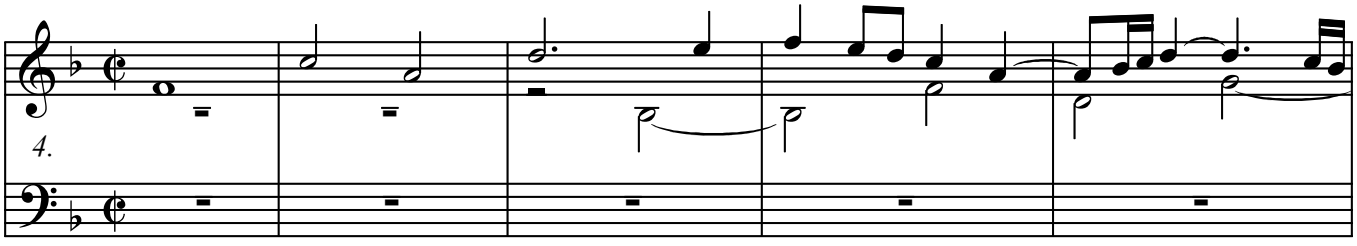

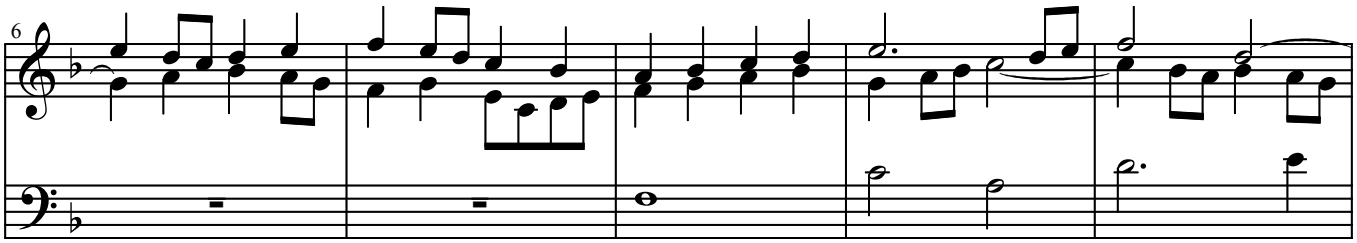

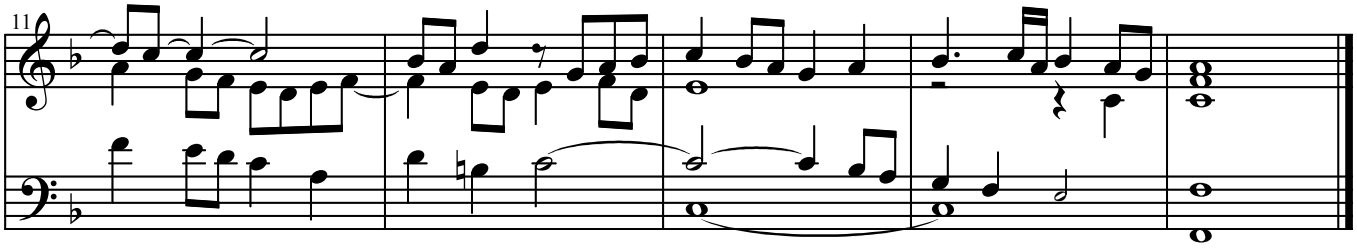

125.

Cocquiel-manuscript
fol. 37 v° - 38 r°

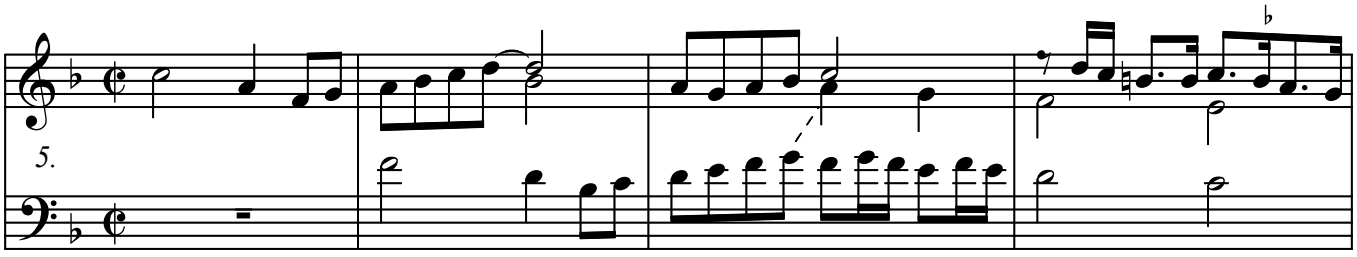

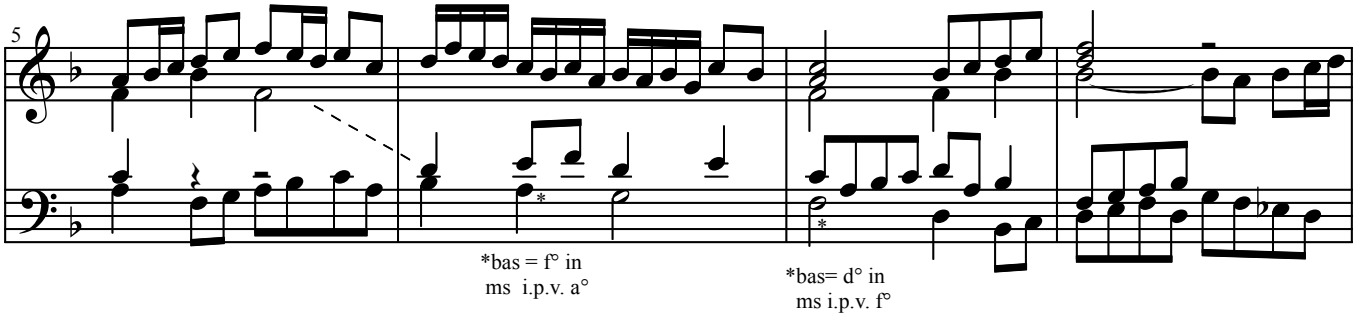

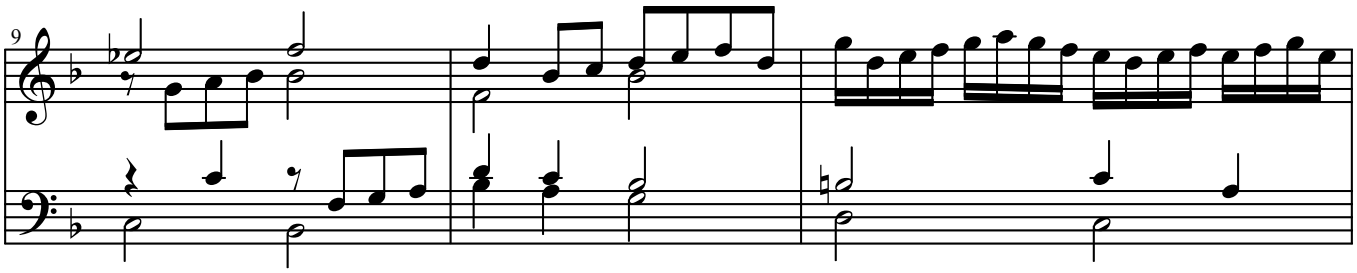

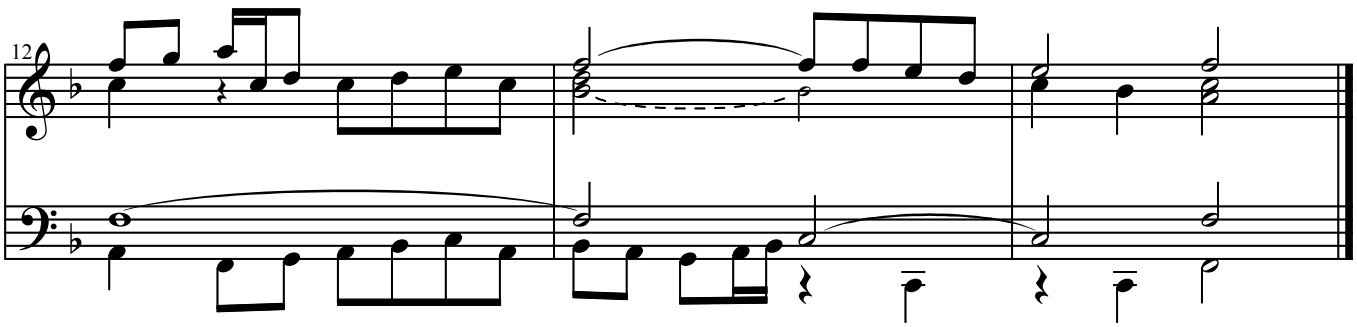

126.

Cocquiel-manuscript
fol. 38 r°

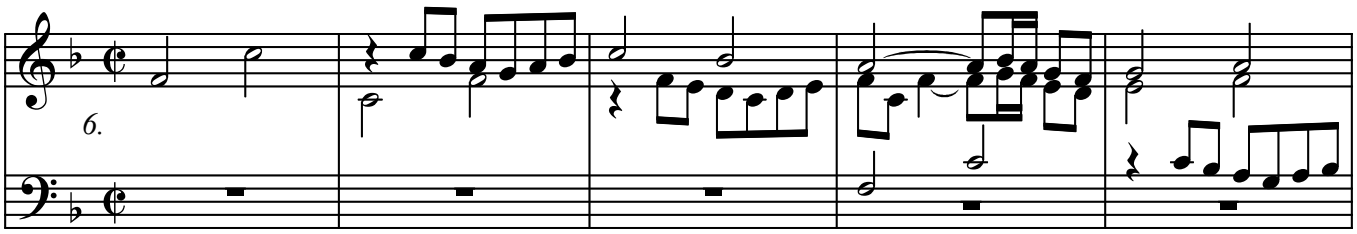

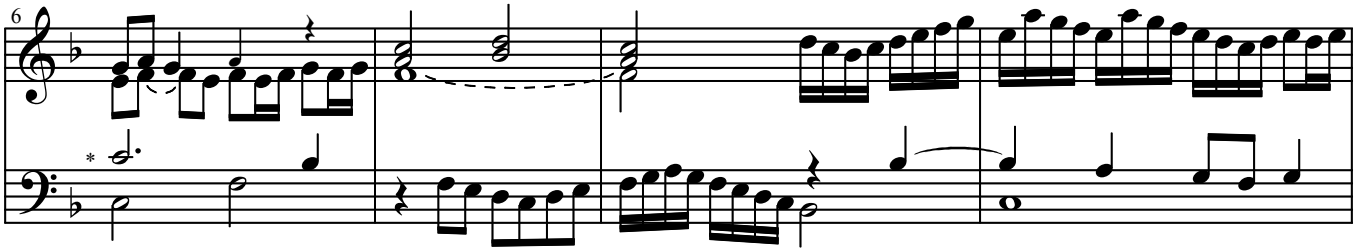

*in ms sleutelwissel
vergeten voor LH

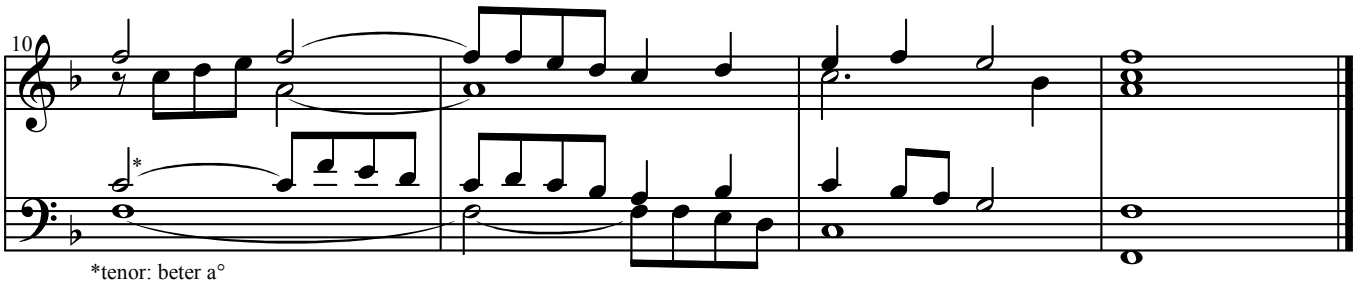

*tenor: beter a°
dan c[1]

127.

Cocquiel-manuscript
fol. 38 v°

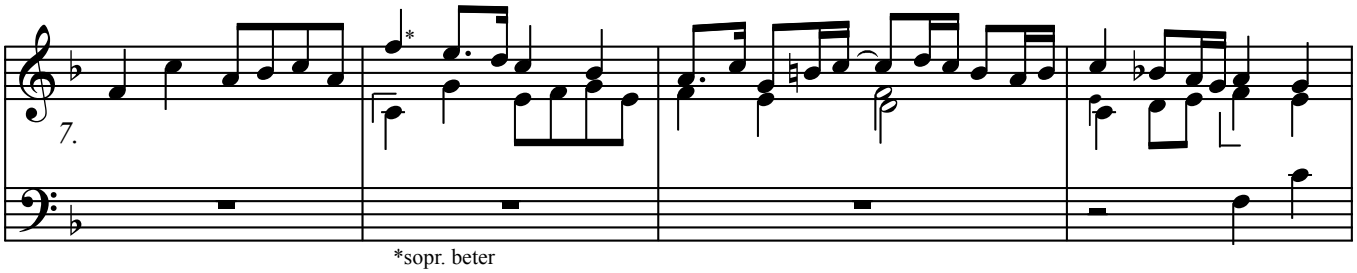

*sopr. beter
c[2] of e[2]?

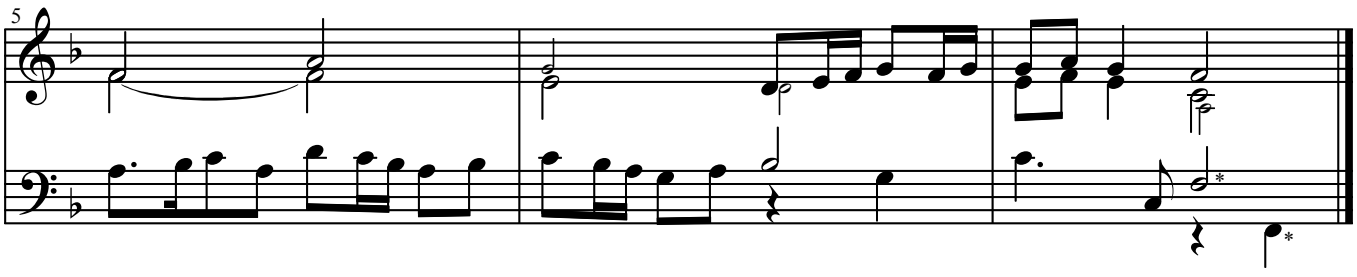

*f°= vierde in ms.
F= achtste in ms.

128.

Cocquiel-manuscript
fol. 38 v°

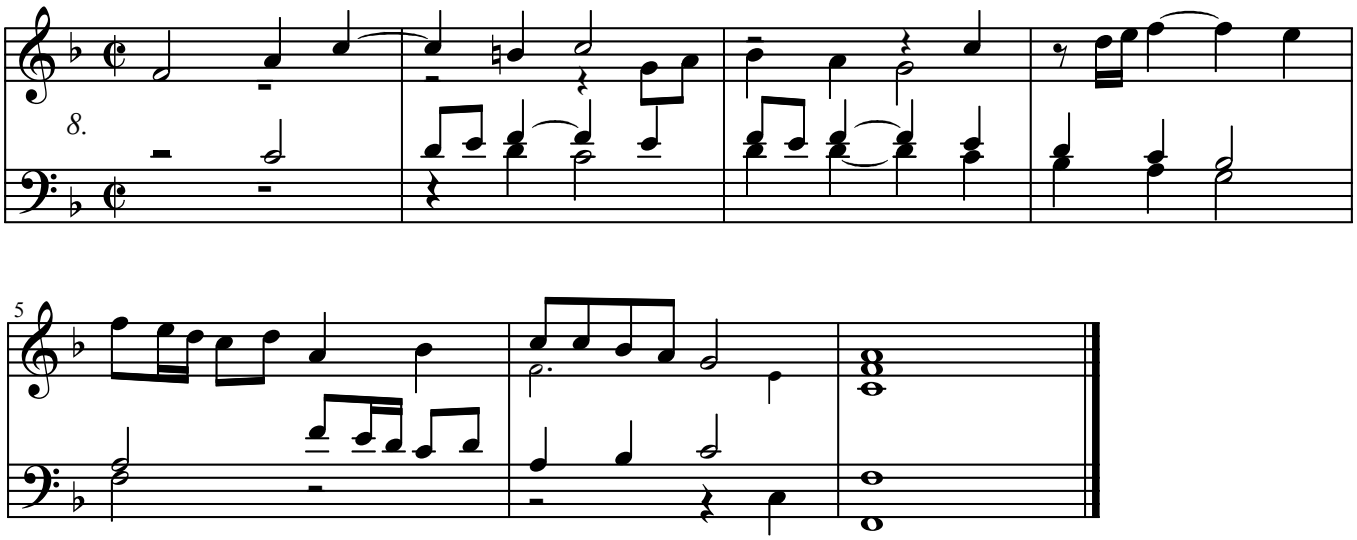

129.

Cocquiel-manuscript
fol. 38 v°-39 r°

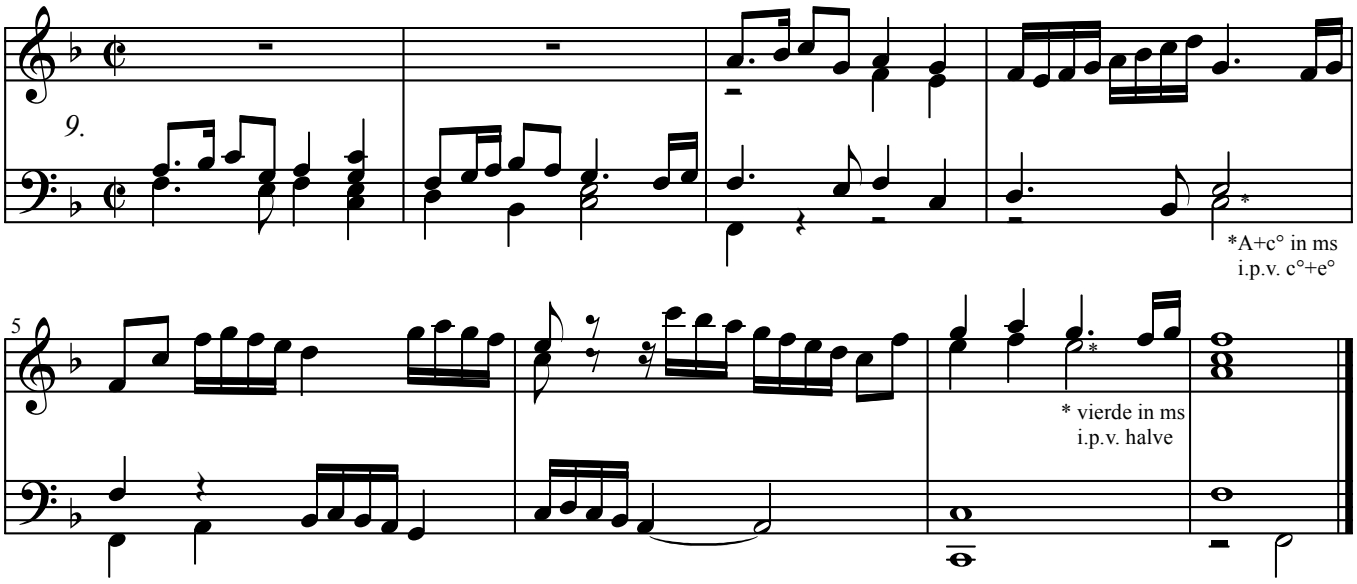

130.

Cocquiel-manuscript
fol. 39 r°

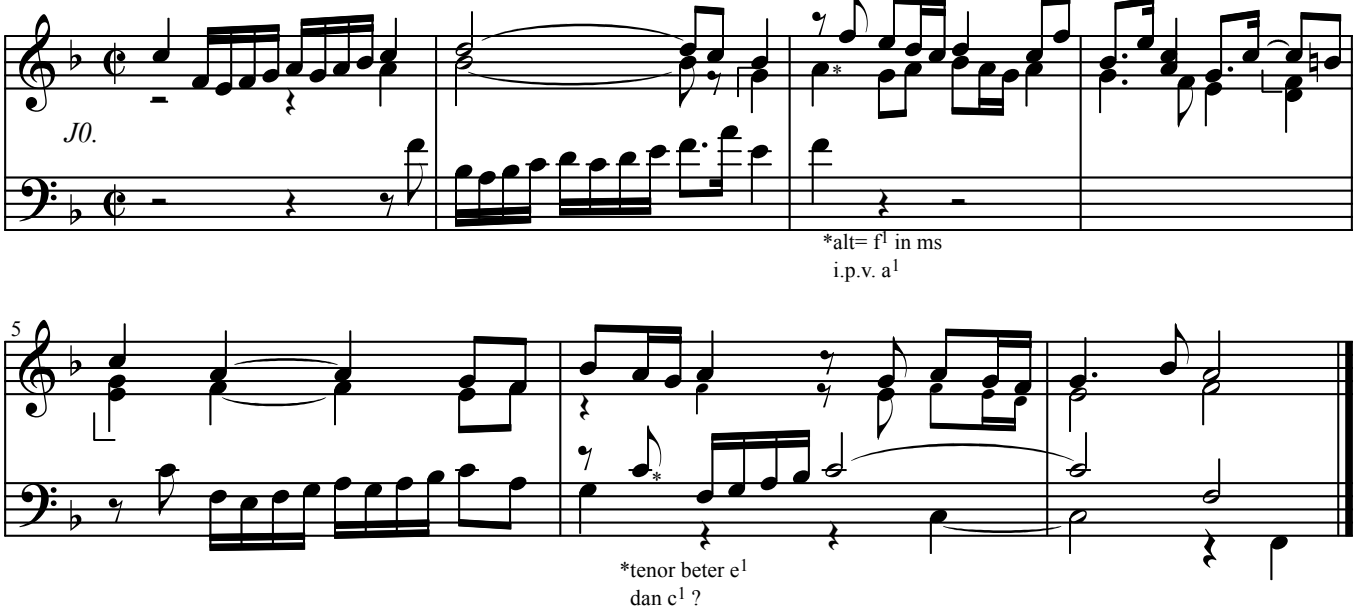

131.

Cocquiel-manuscript
fol. 39 r°

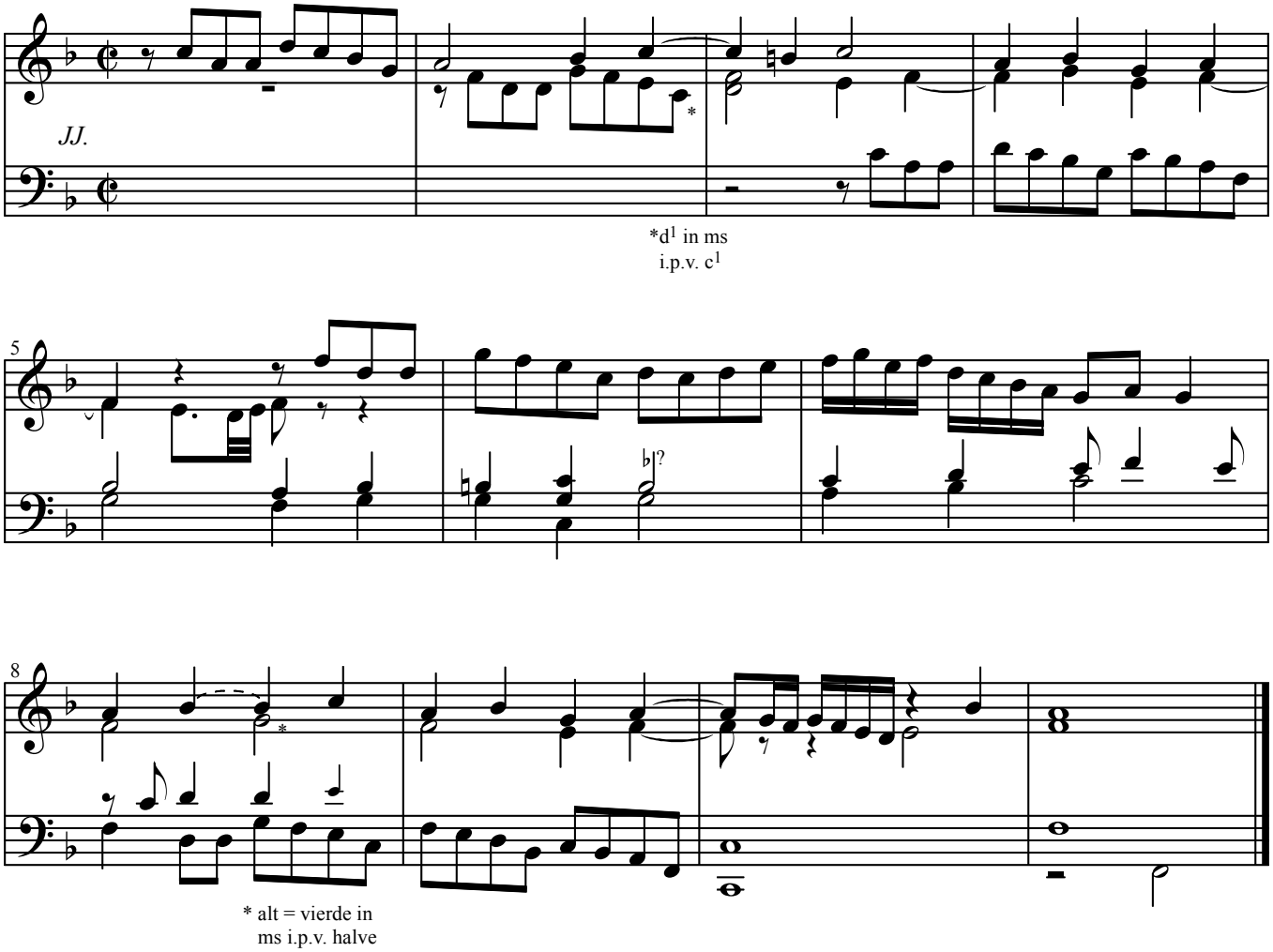

132.

Cocquiel-manuscript
fol. 39 v°

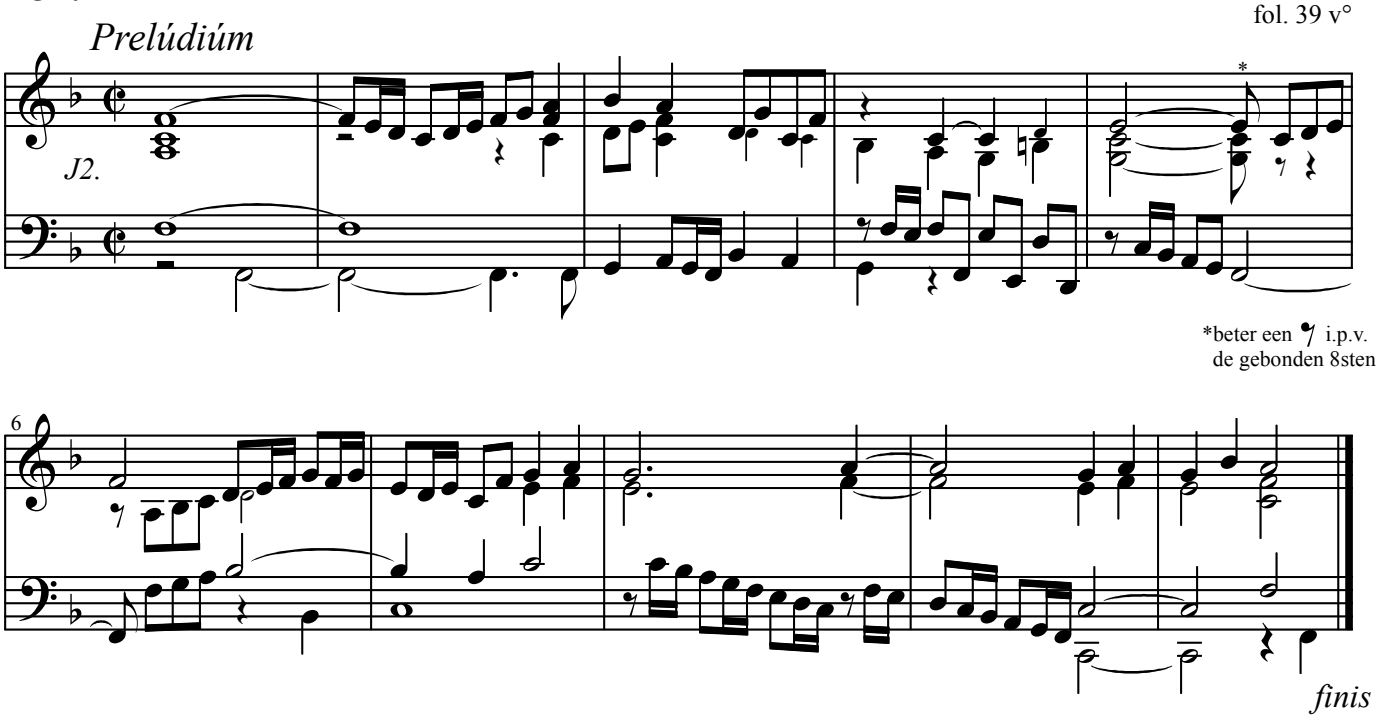

VERSÙS

7mi Toni

Cocquiel-manuscript
fol. 39 v°- 40 r°

133.

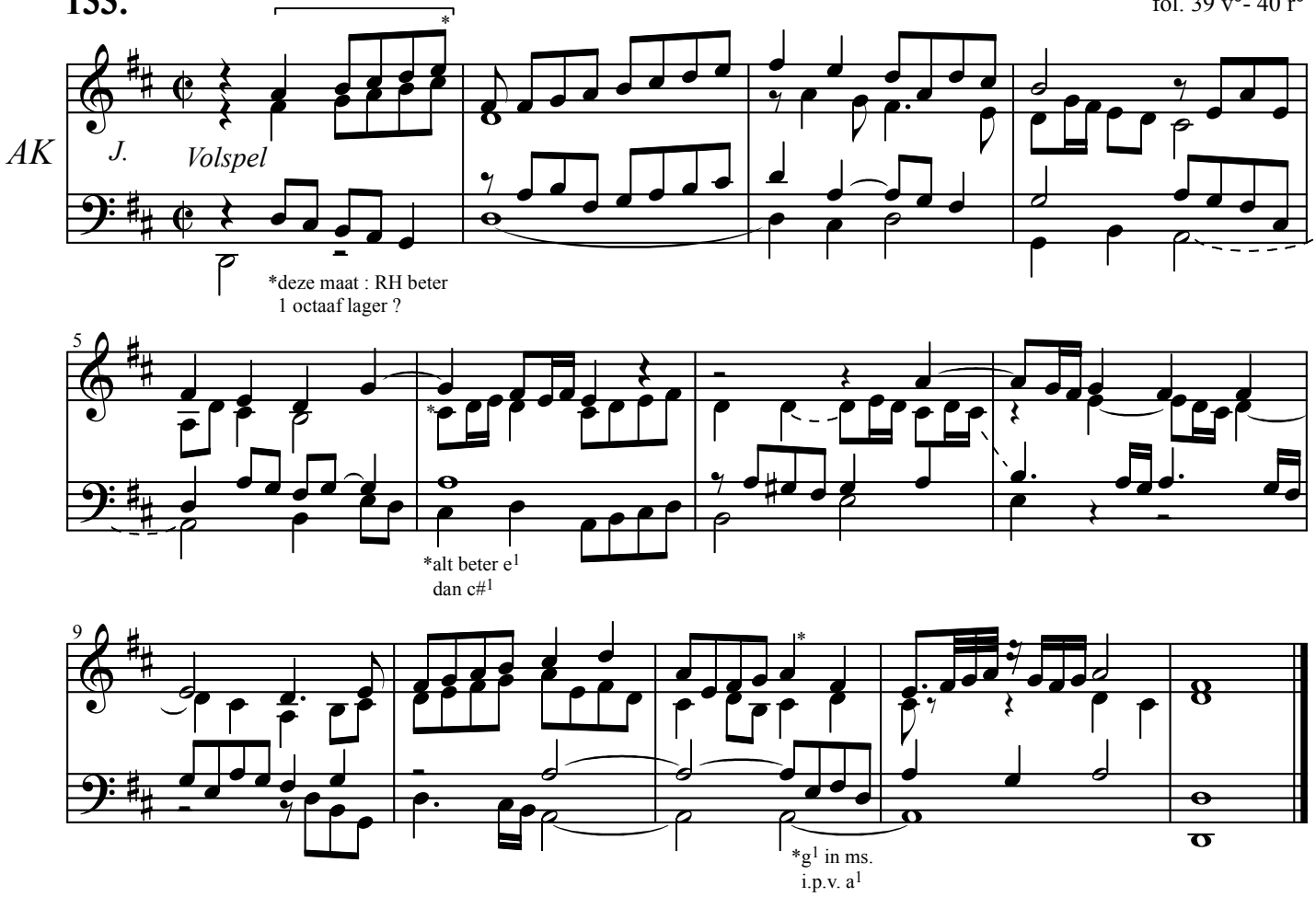

134.

Cocquiel-manuscript
fol. 40 r°

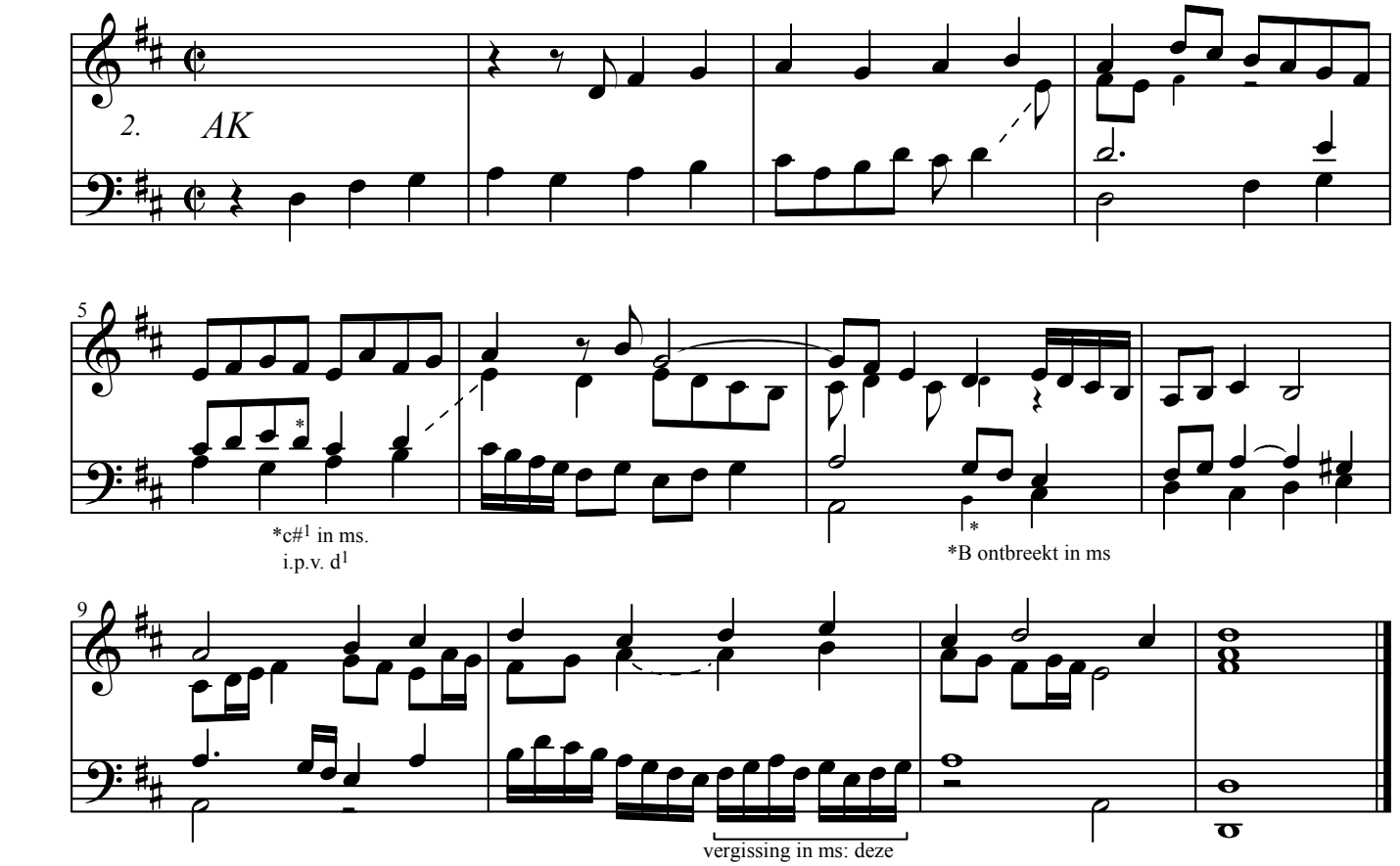

Cocquiel-manuscript
fol. 40 r°

135.

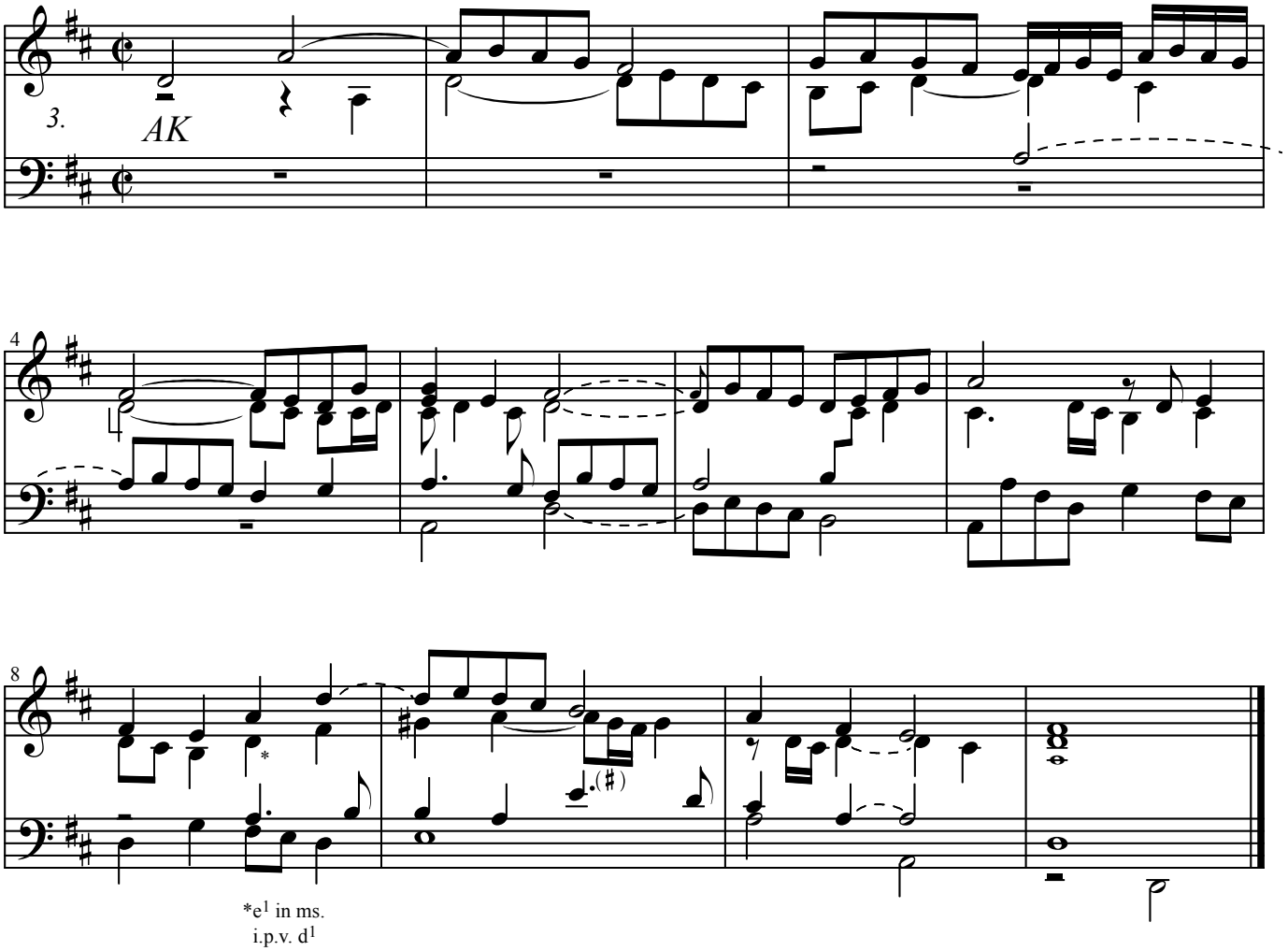

136.

Cocquiel-manuscript
fol. 40 v°

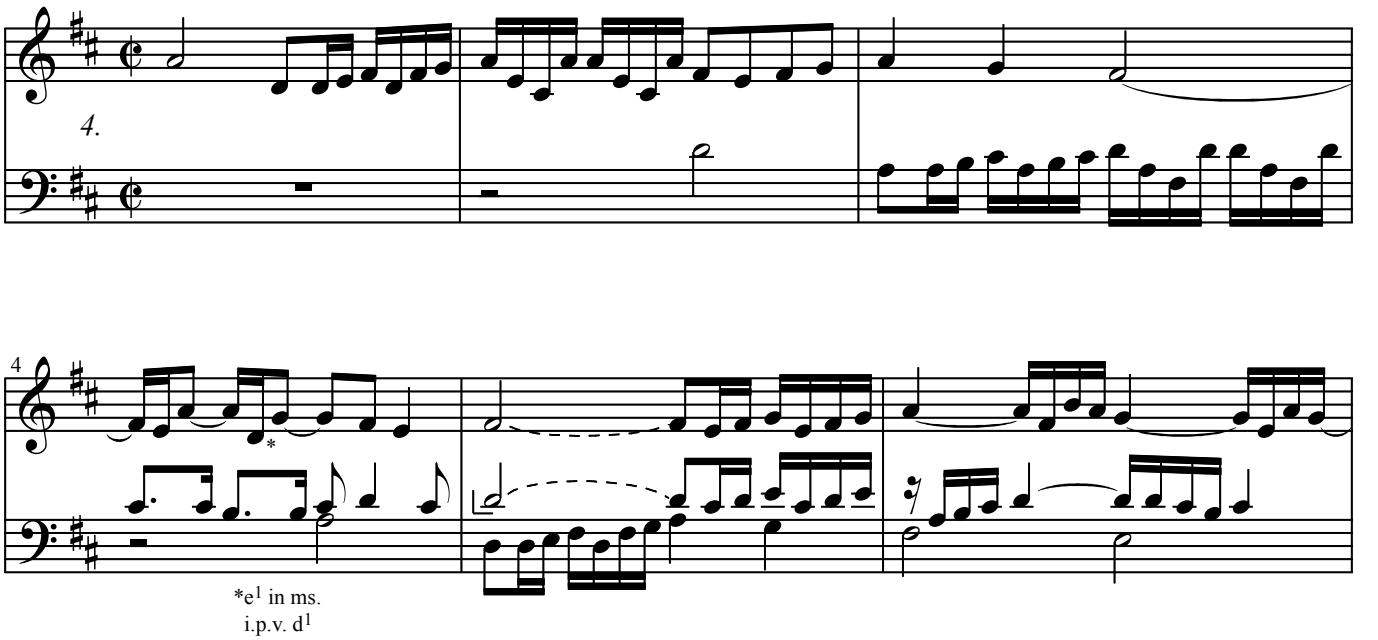

7

*c♯° in ms. i.p.v. A

*middenste noot: beter a° i.p.v. f♯?

10

*(dubbele) halve in ms. ipv vierde

13

* deze c♯° weglaten

*(gebonden) E in ms. i.p.v. A

16

*beter d^2 weglaten en $f♯^1$ toevoegen

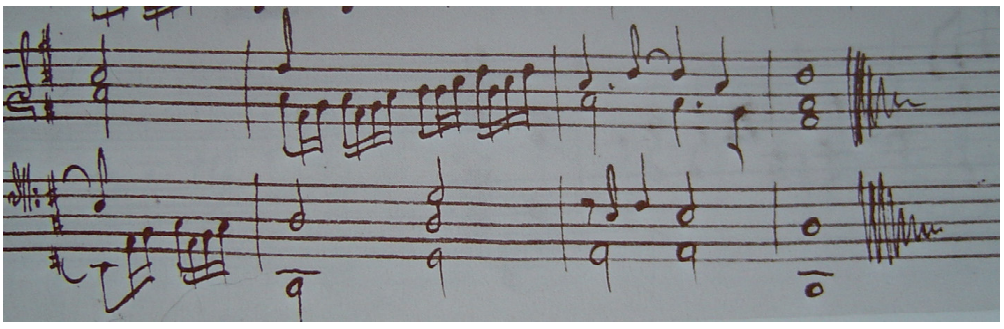

137.

Cocquiel-manuscript
fol. 41 r°

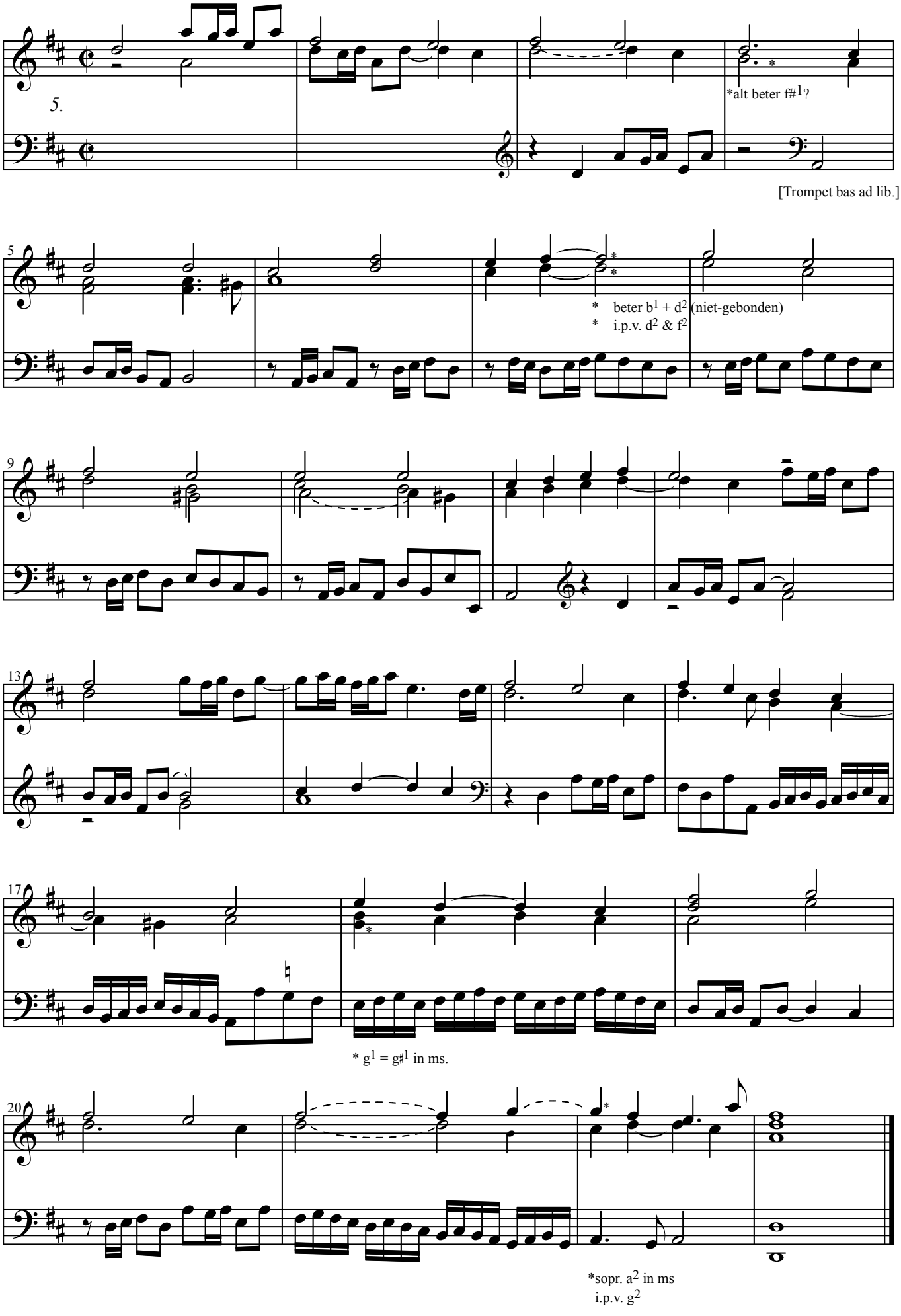

138.

Cocquiel-manuscript
fol. 41 v°

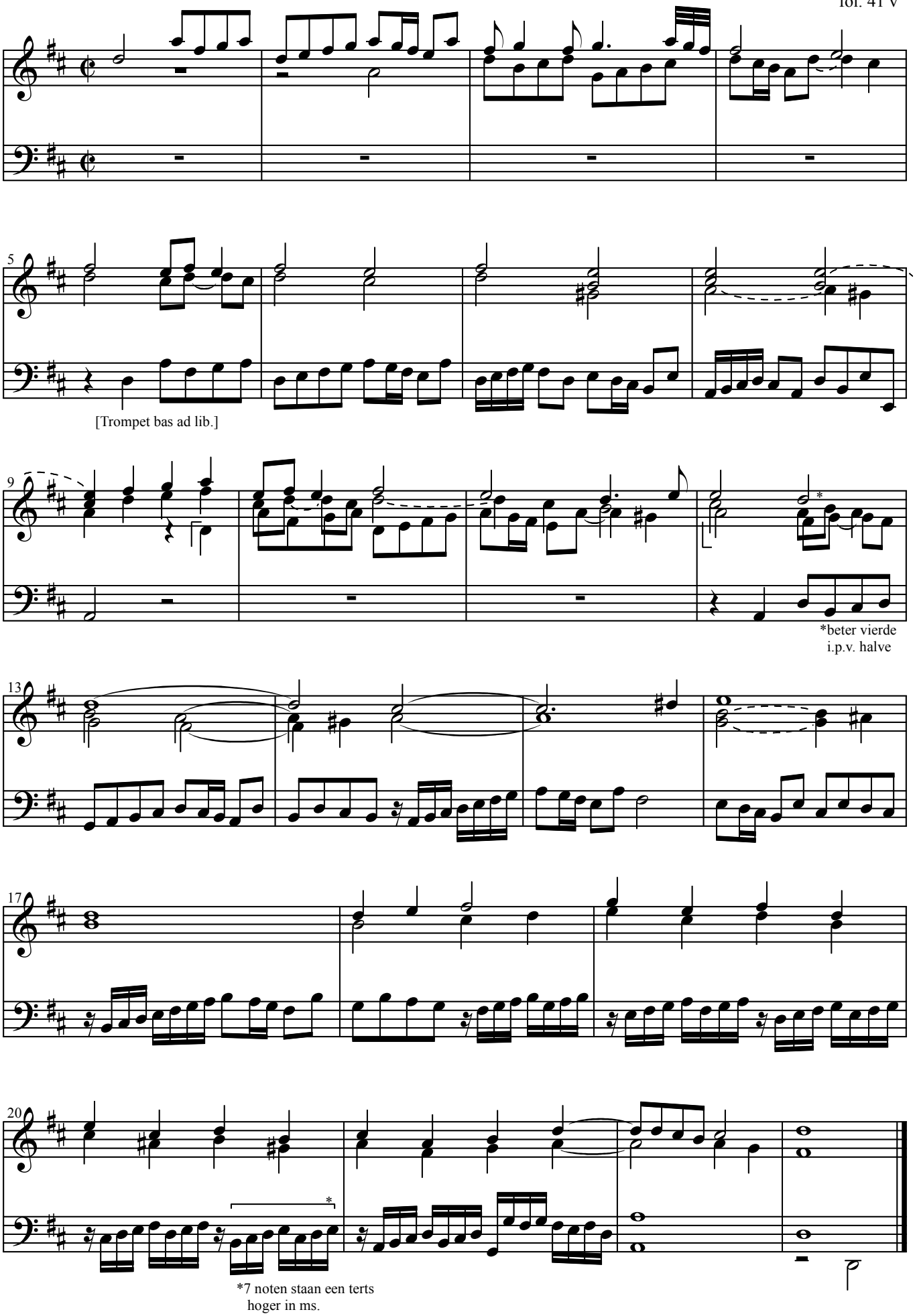

139.

Cocquiel-manuscript
fol. 42 r°

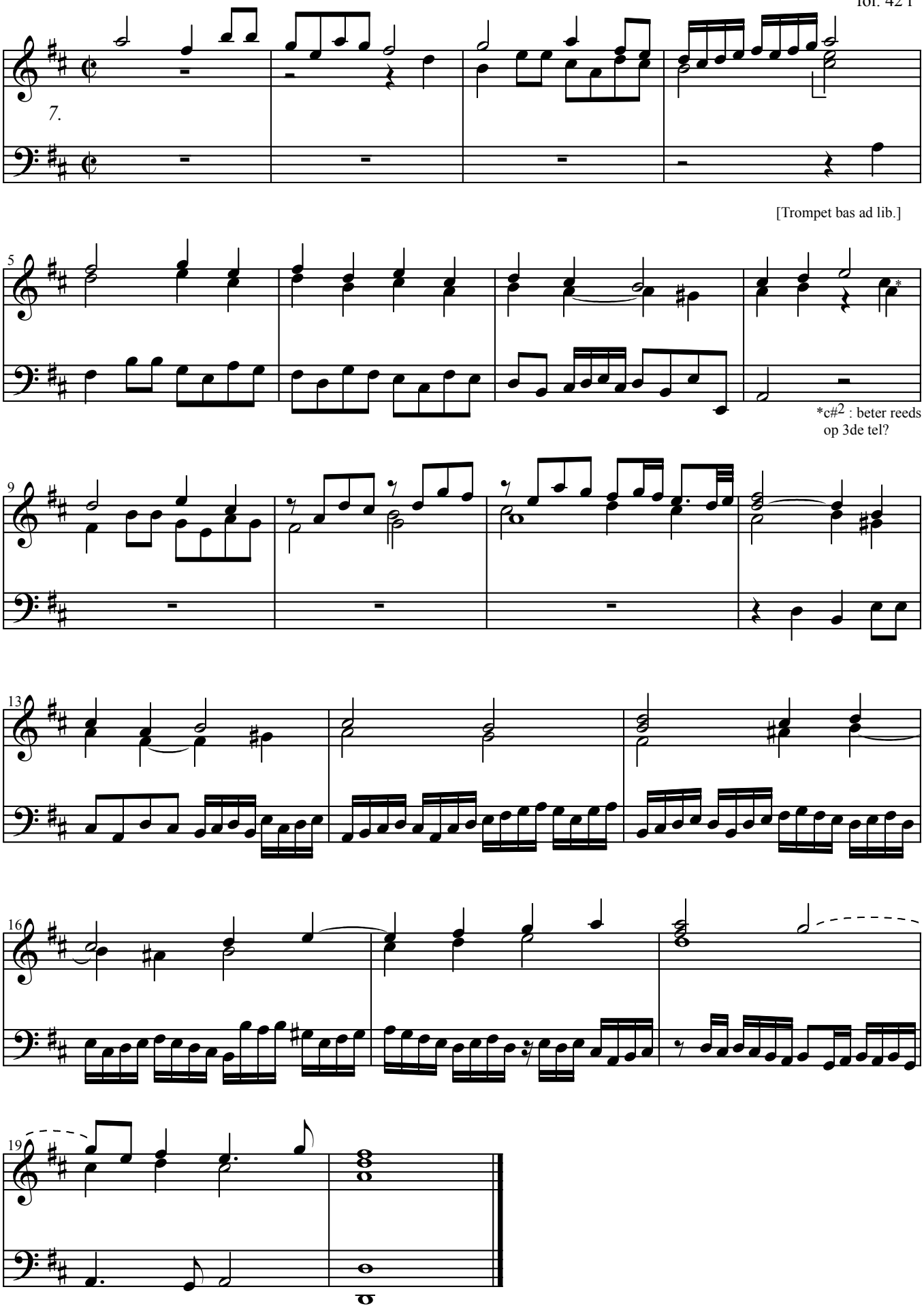

140.

Cocquiel-manuscript
fol. 42 v°

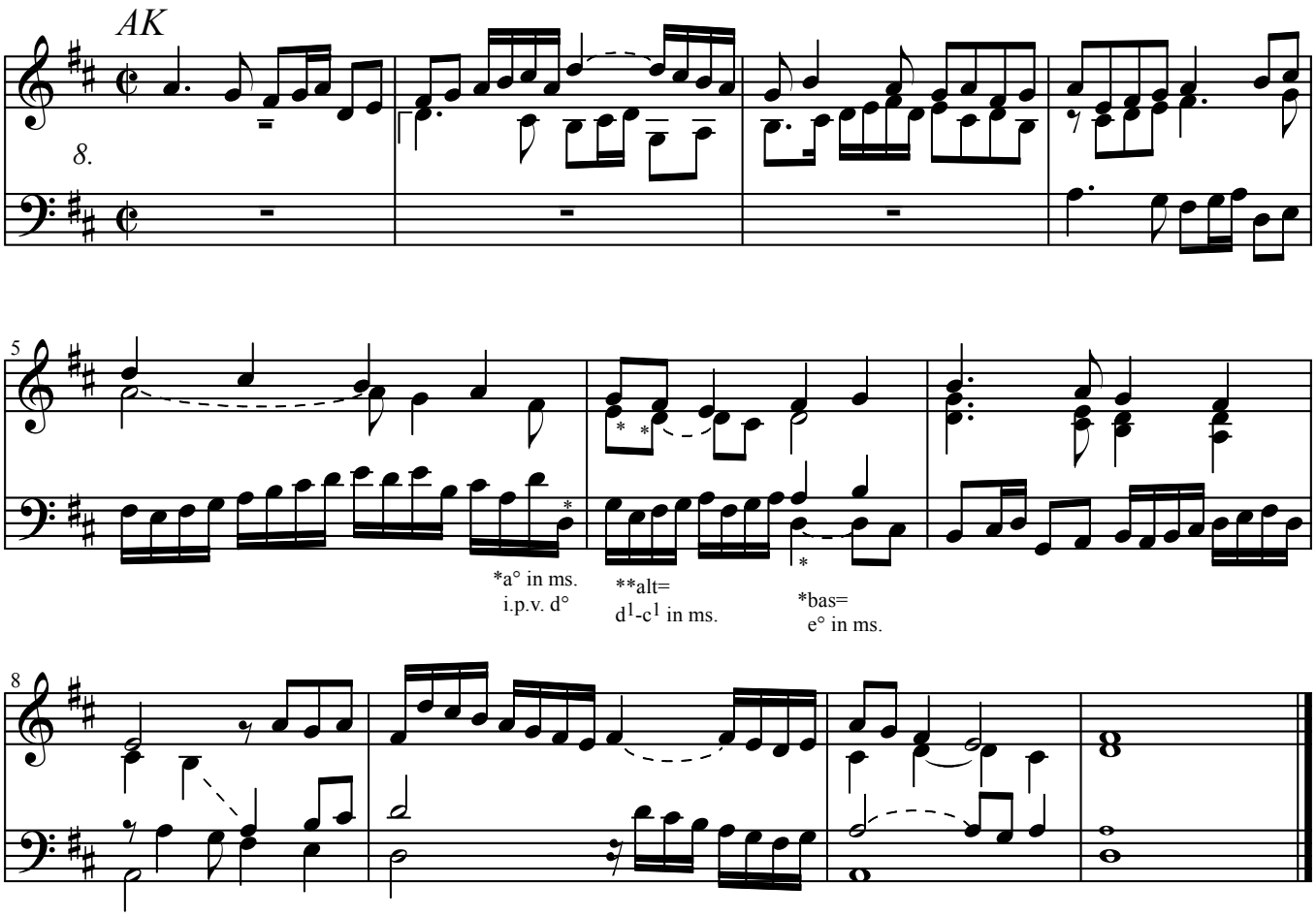

141.

Cocquiel-manuscript
fol. 42 v°

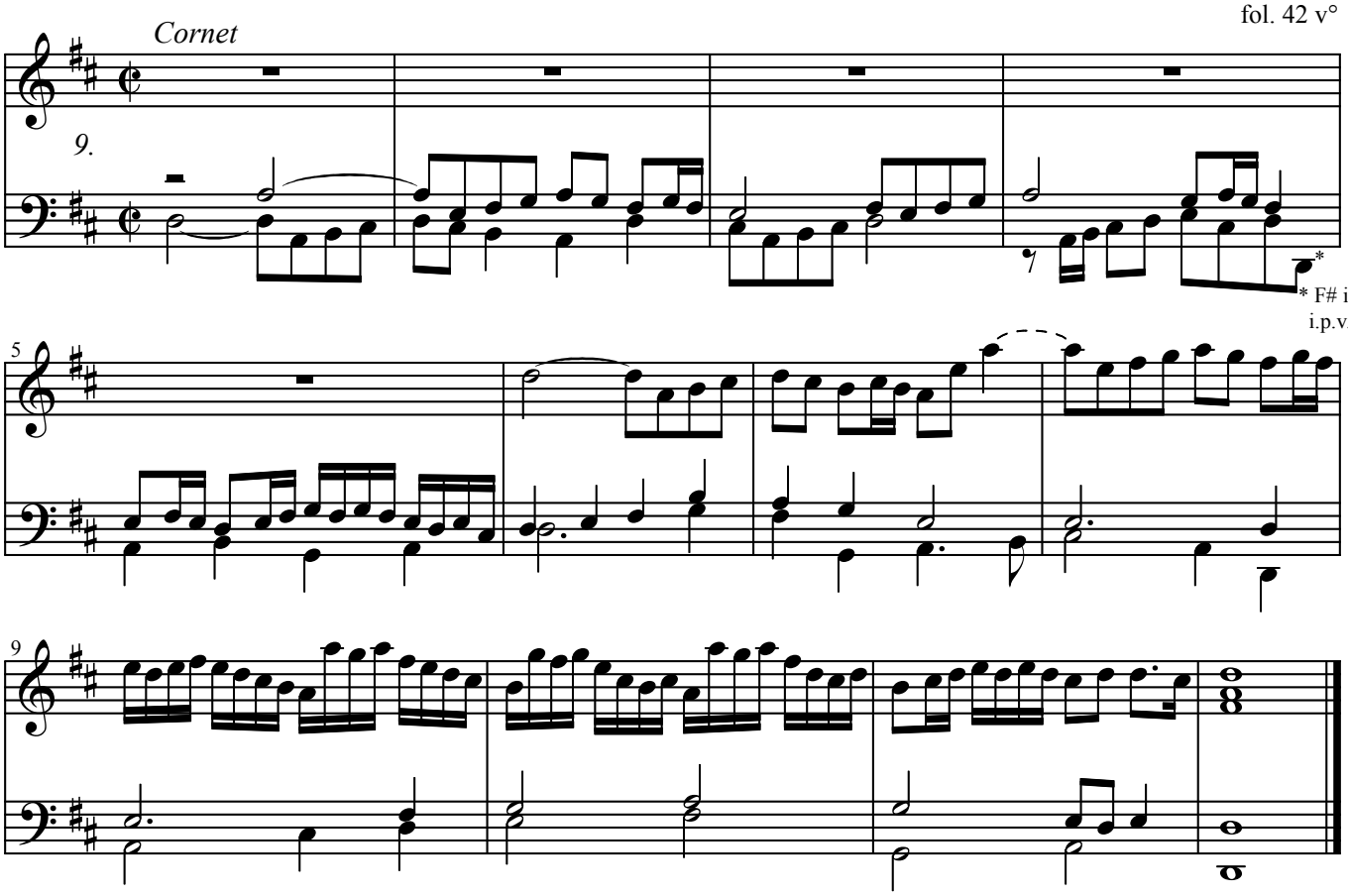

142.

Cocquiel-manuscript
fol. 43 r°

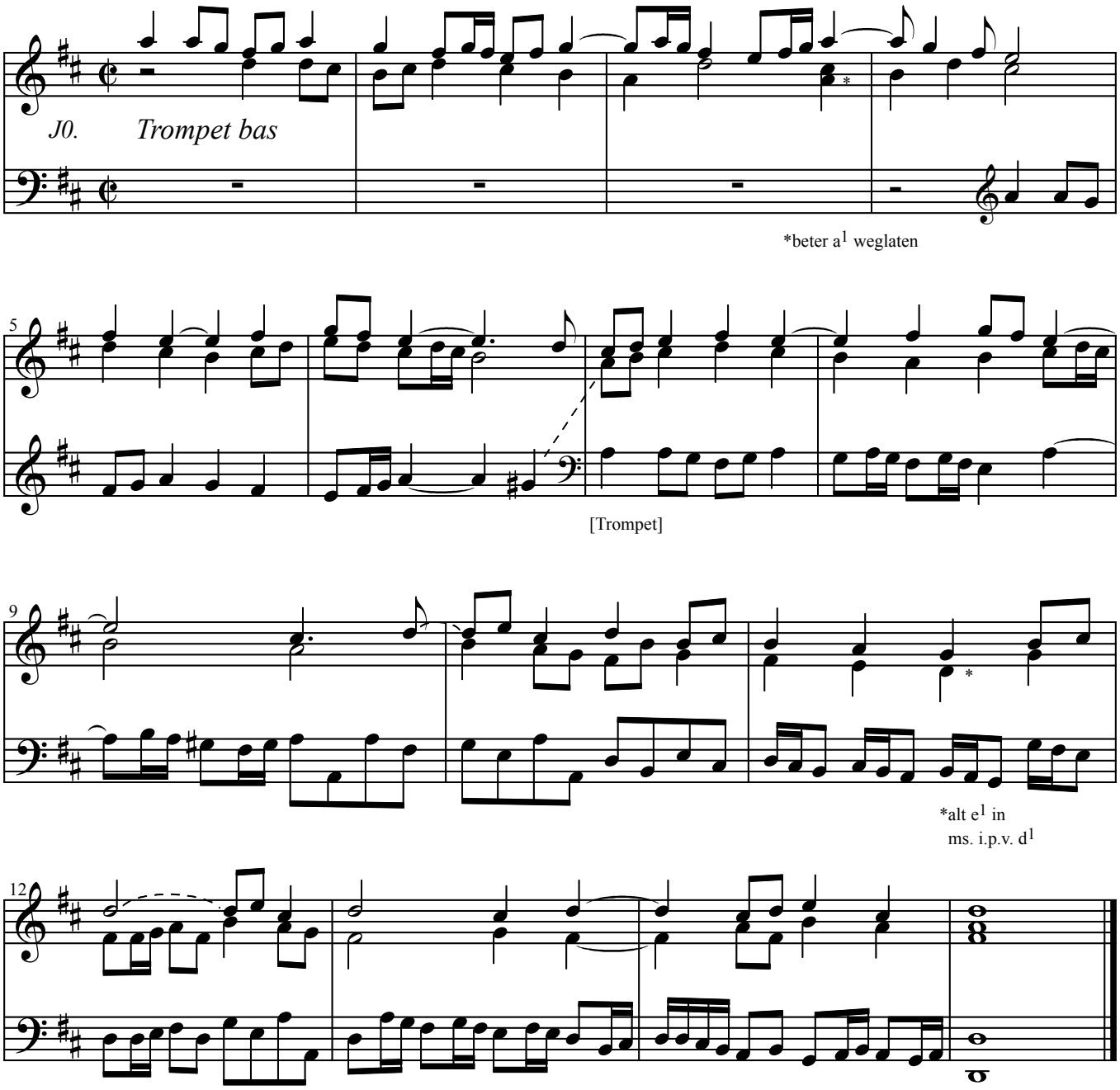

143.

Cocquiel-manuscript
fol. 43 v°

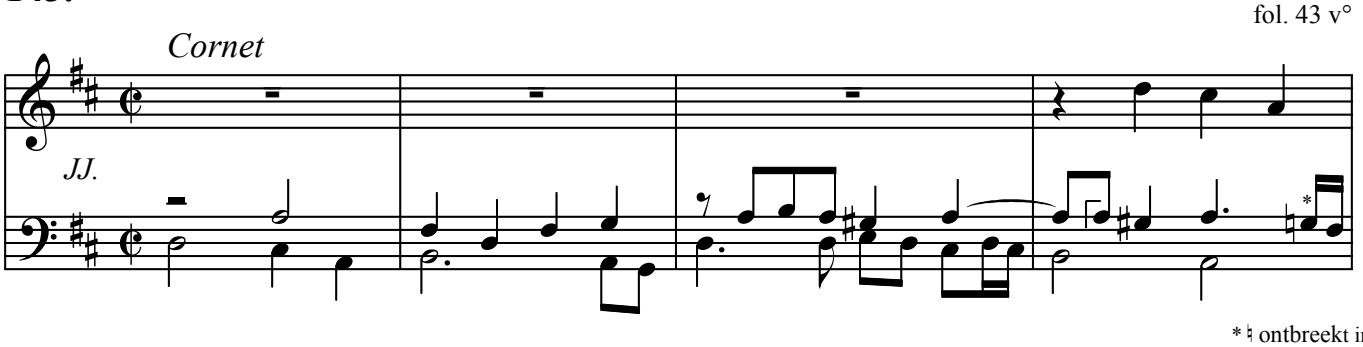

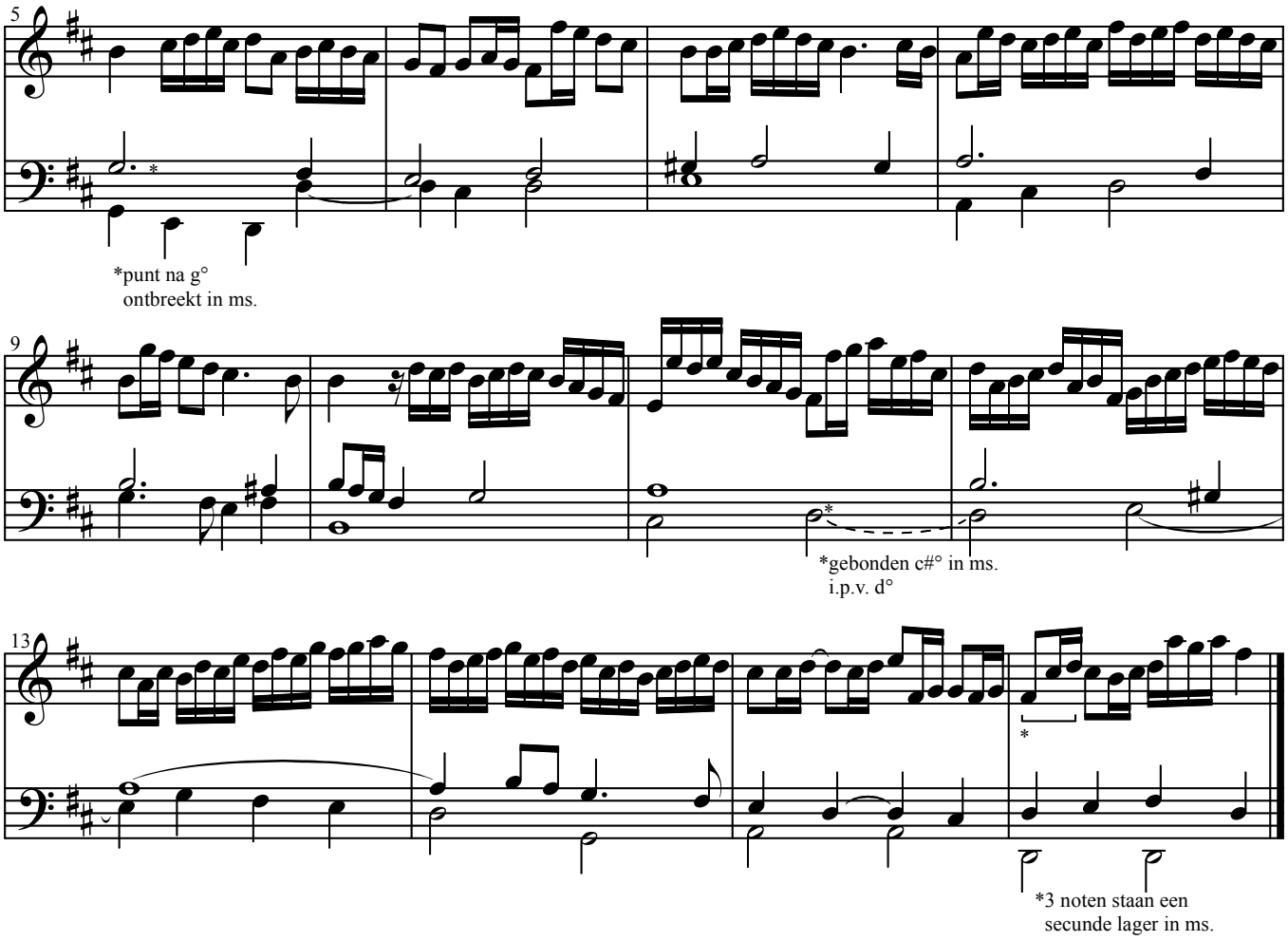

144.

Cocquiel-manuscript
fol. 44 r°

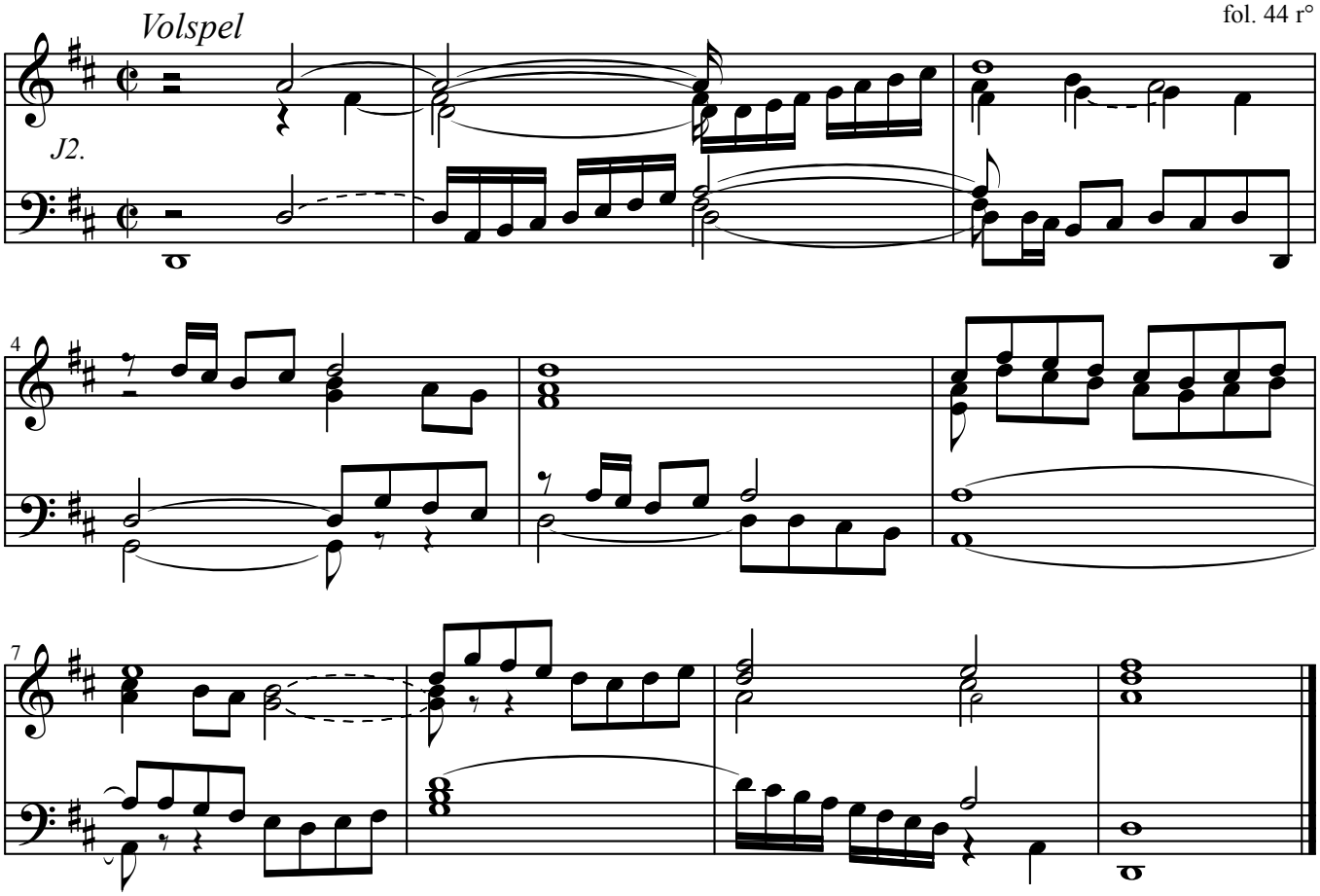

Finis

[VERSUS]

8.vi Toni

145.*

Cocquiel-manuscript
fol. 44 r°

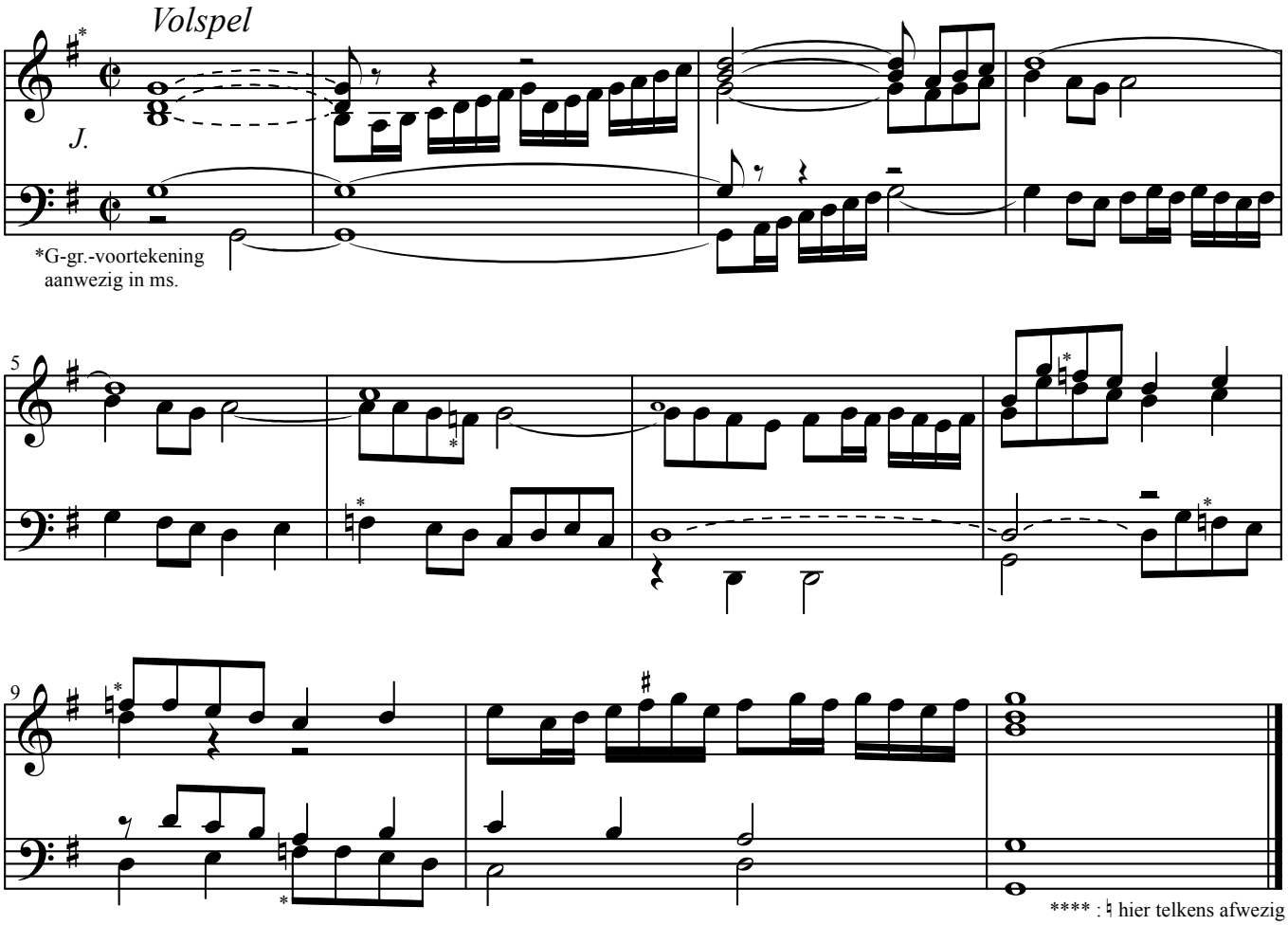

*dit nr. 145 is nagenoeg identiek aan nr. 156

146.

Cocquiel-manuscript
fol. 44 v° - 45 r°

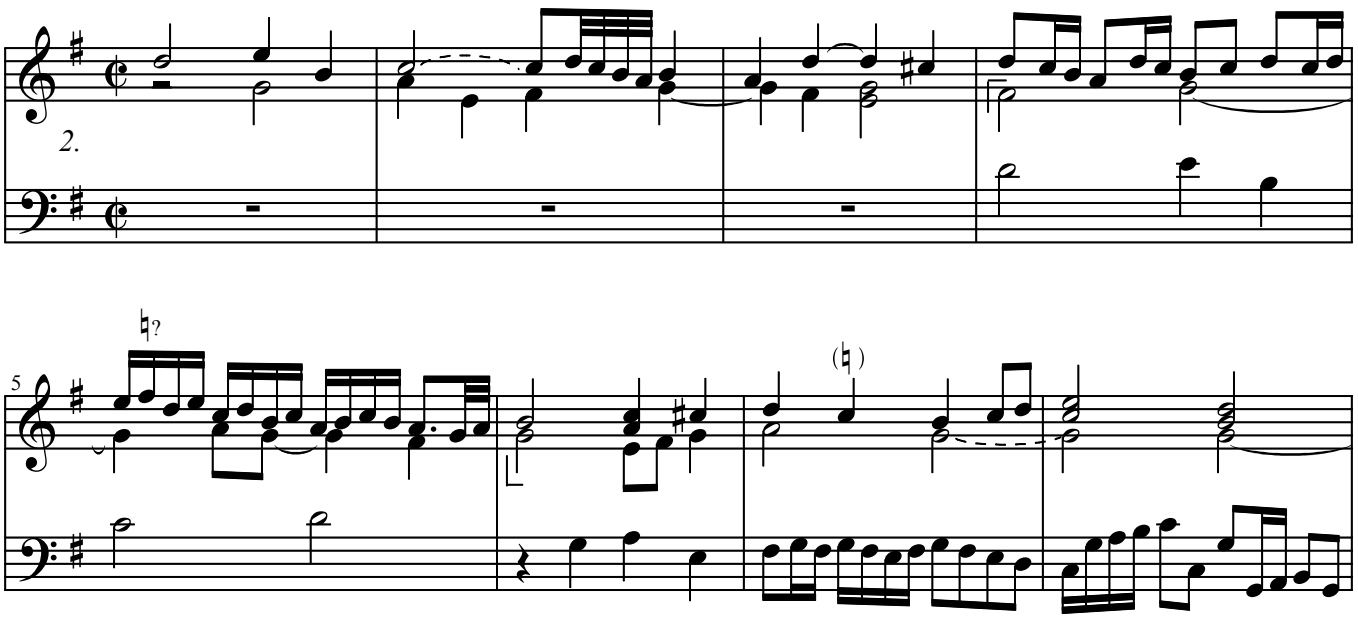

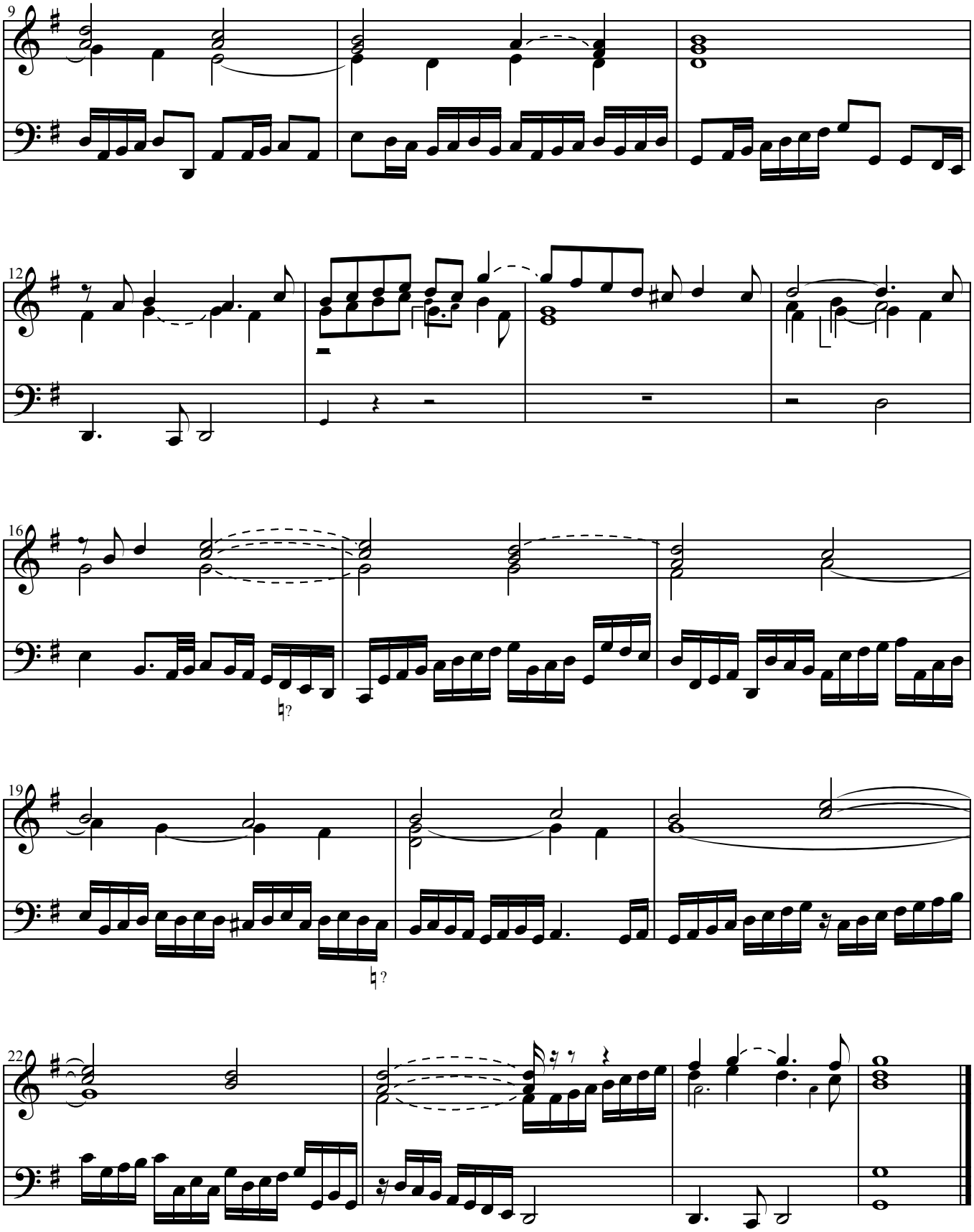
9
12
16
19
22

147.

Cocquiel-manuscript
fol. 45 r°

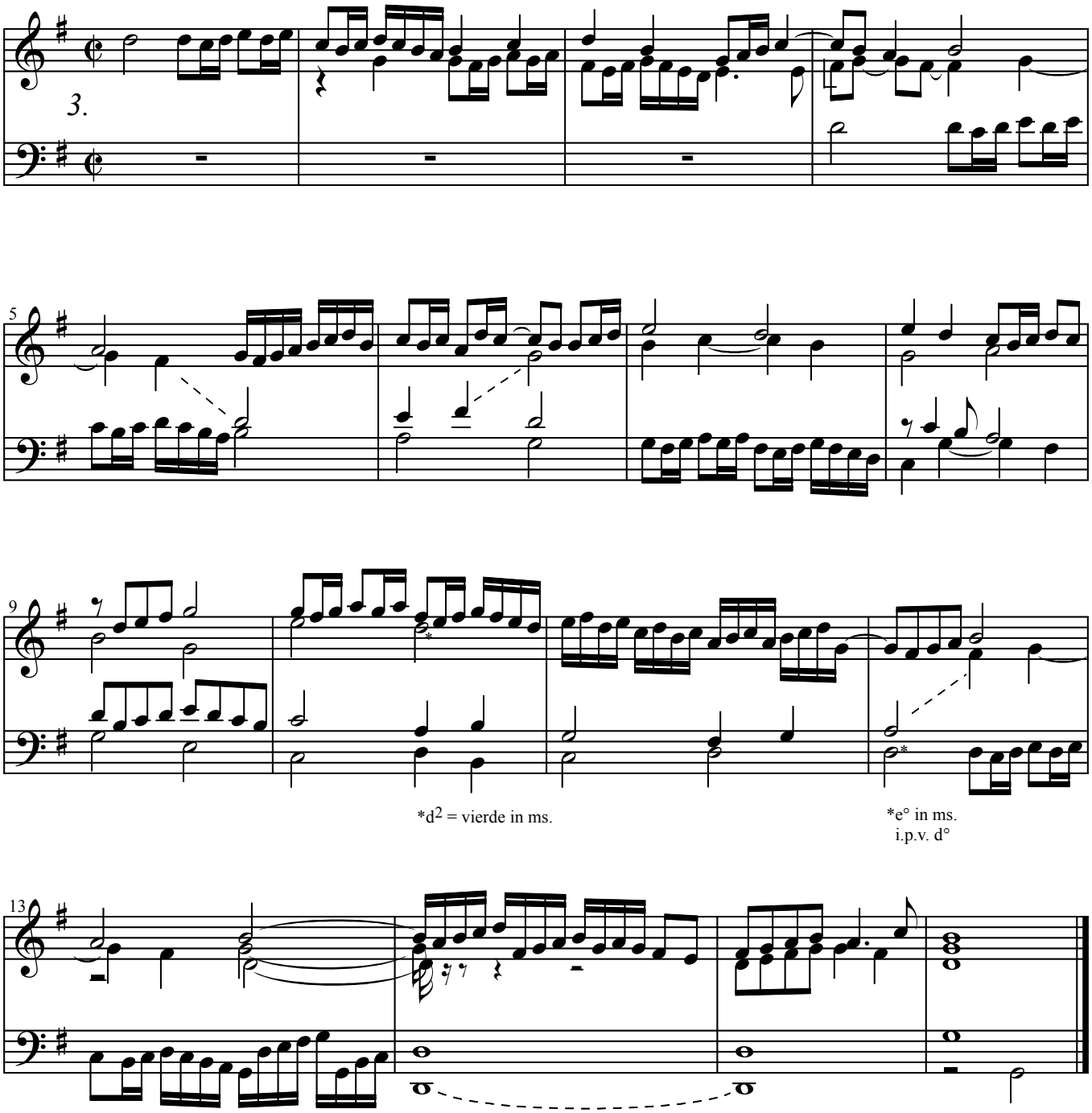

148.

Cocquiel-manuscript
fol. 45 v°- 46 r°

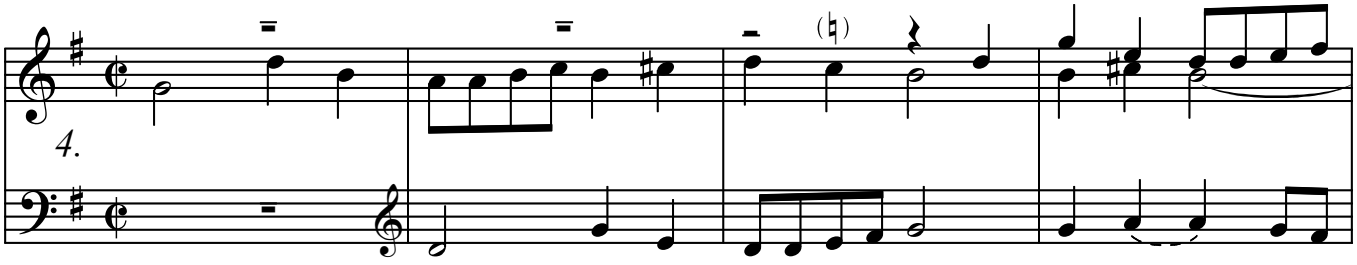

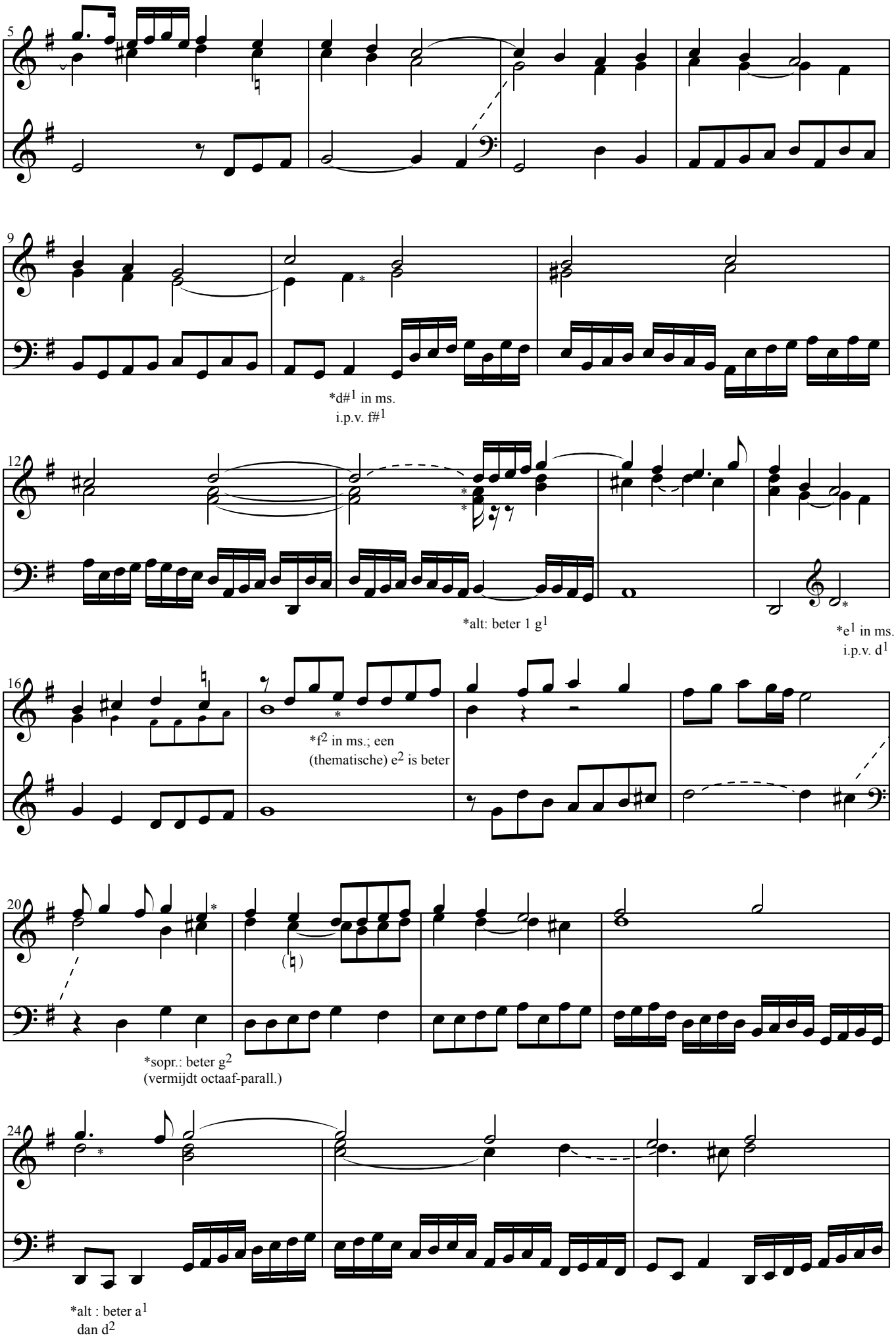
5
9
*d#1 in ms.
i.p.v. f#1
12
*alt: beter 1 g1
*e1 in ms.
i.p.v. d1
16
*f2 in ms.; een
(thematische) e2 is beter
20
*sopr.: beter g2
(vermijdt octaaf-parall.)
24
*alt : beter a1
dan d2

IMDE, Boskapel
Positief-orgel , anoniem (Jan Dekens?), eind 17de e.
Het prospect is een toevoeging uit begin 18de e.

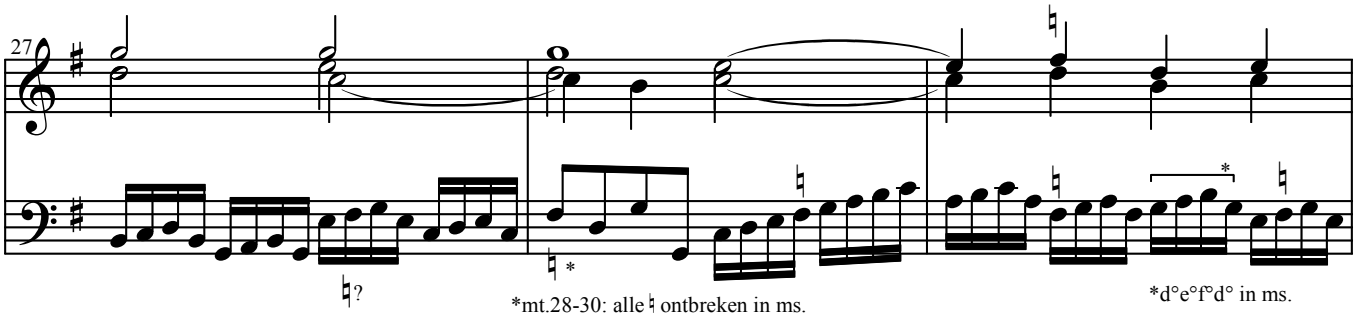

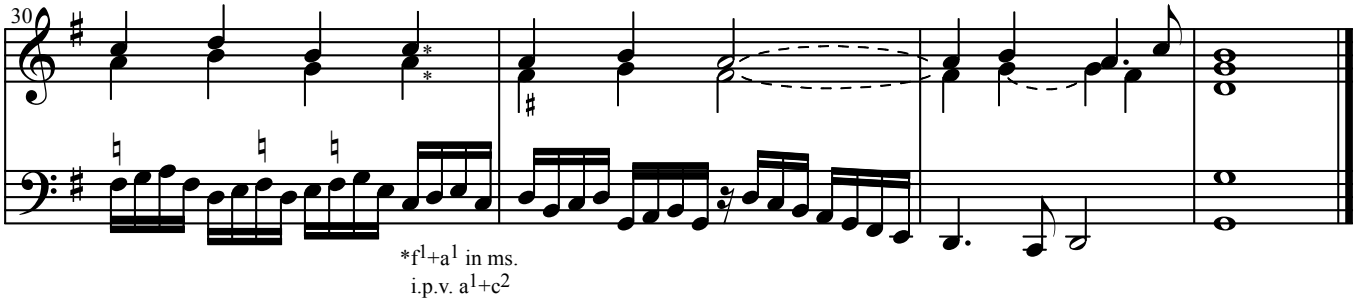

149.

Cocquiel-manuscript
fol. 46 r°

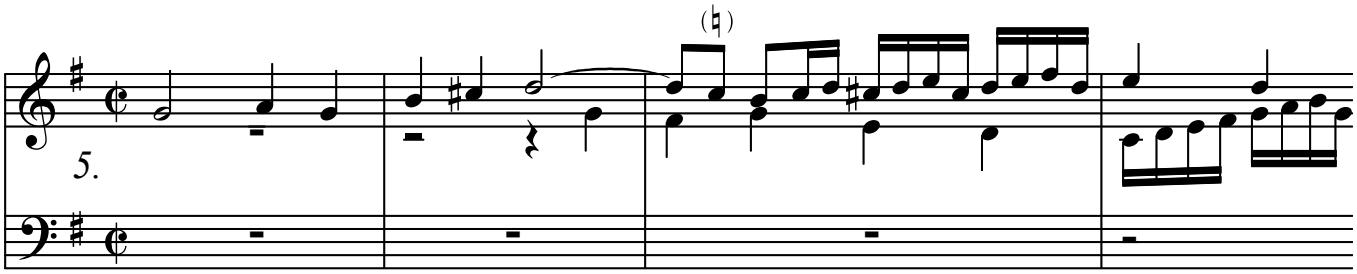

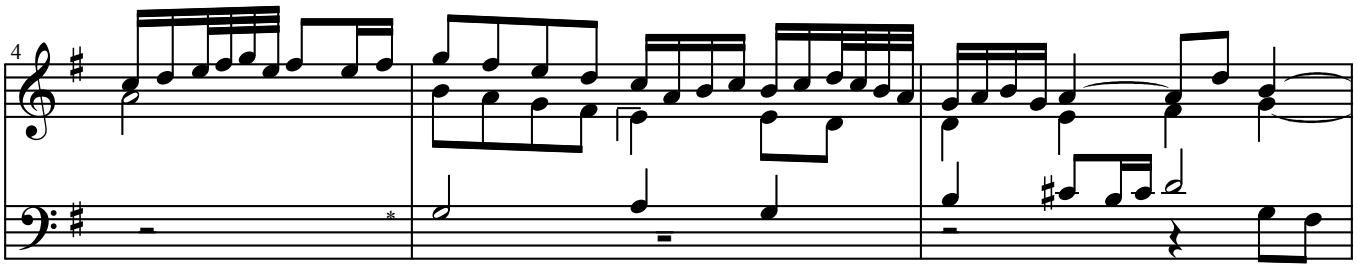

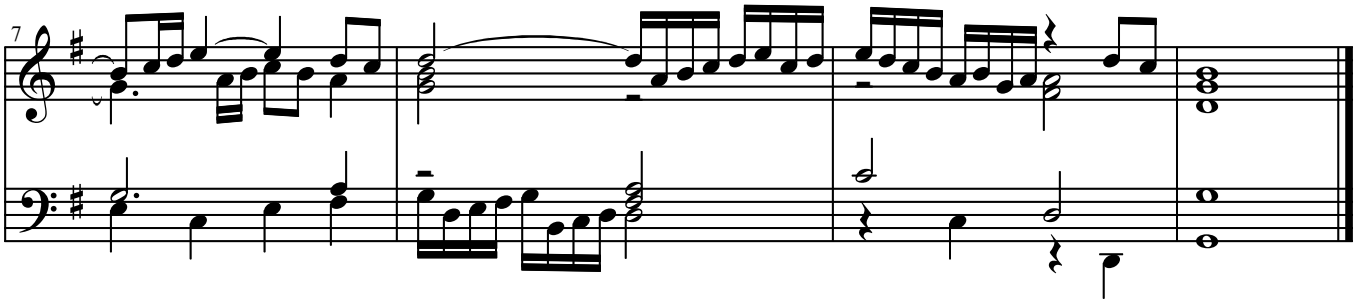

150.

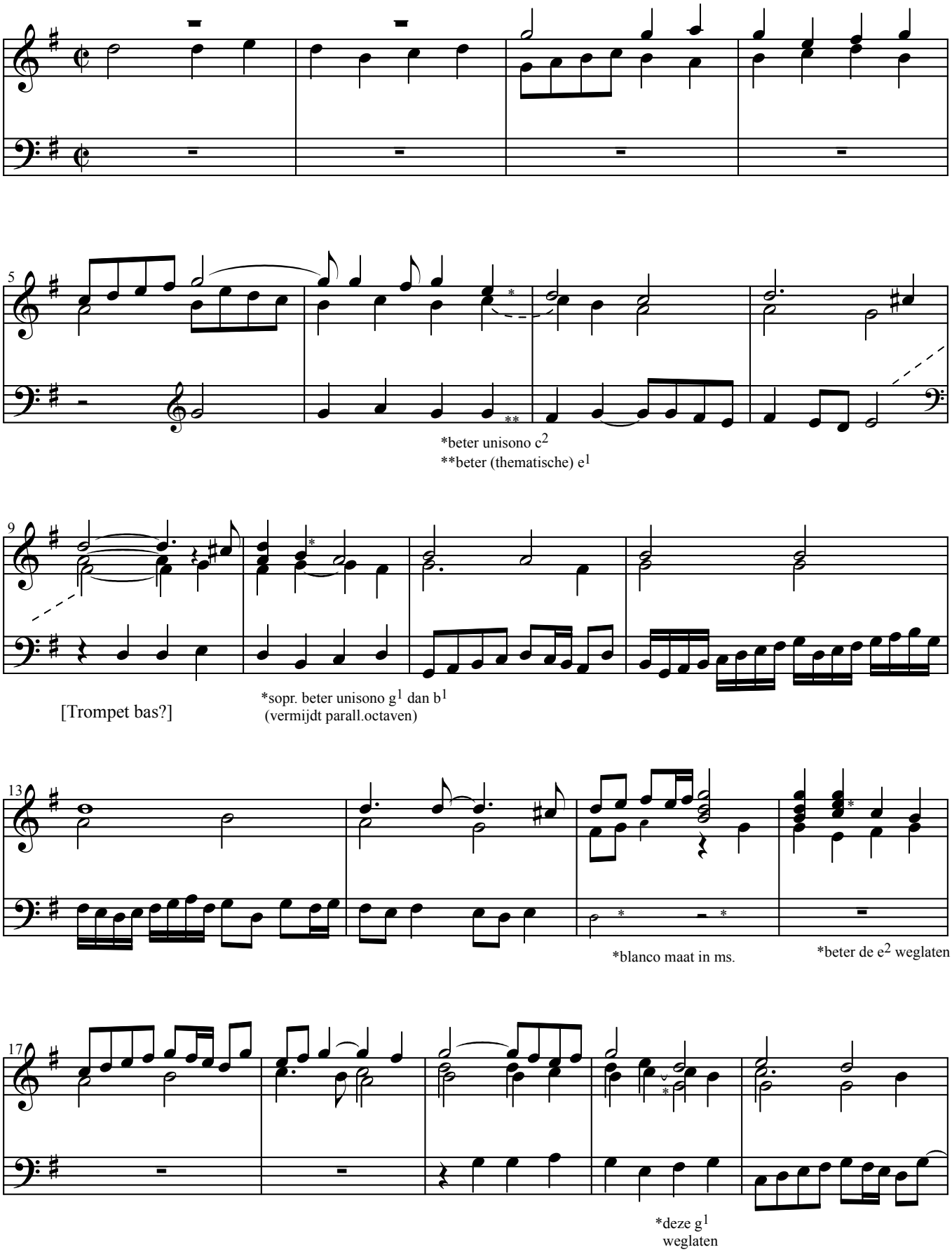
5
*beter unisono c2
**beter (thematische) e1
9
[Trompet bas?]
*sopr. beter unisono g1 dan b1
(vermijdt parall.octaven)
13
*blanco maat in ms.
*beter de e2 weglaten
17
*deze g1
weglaten

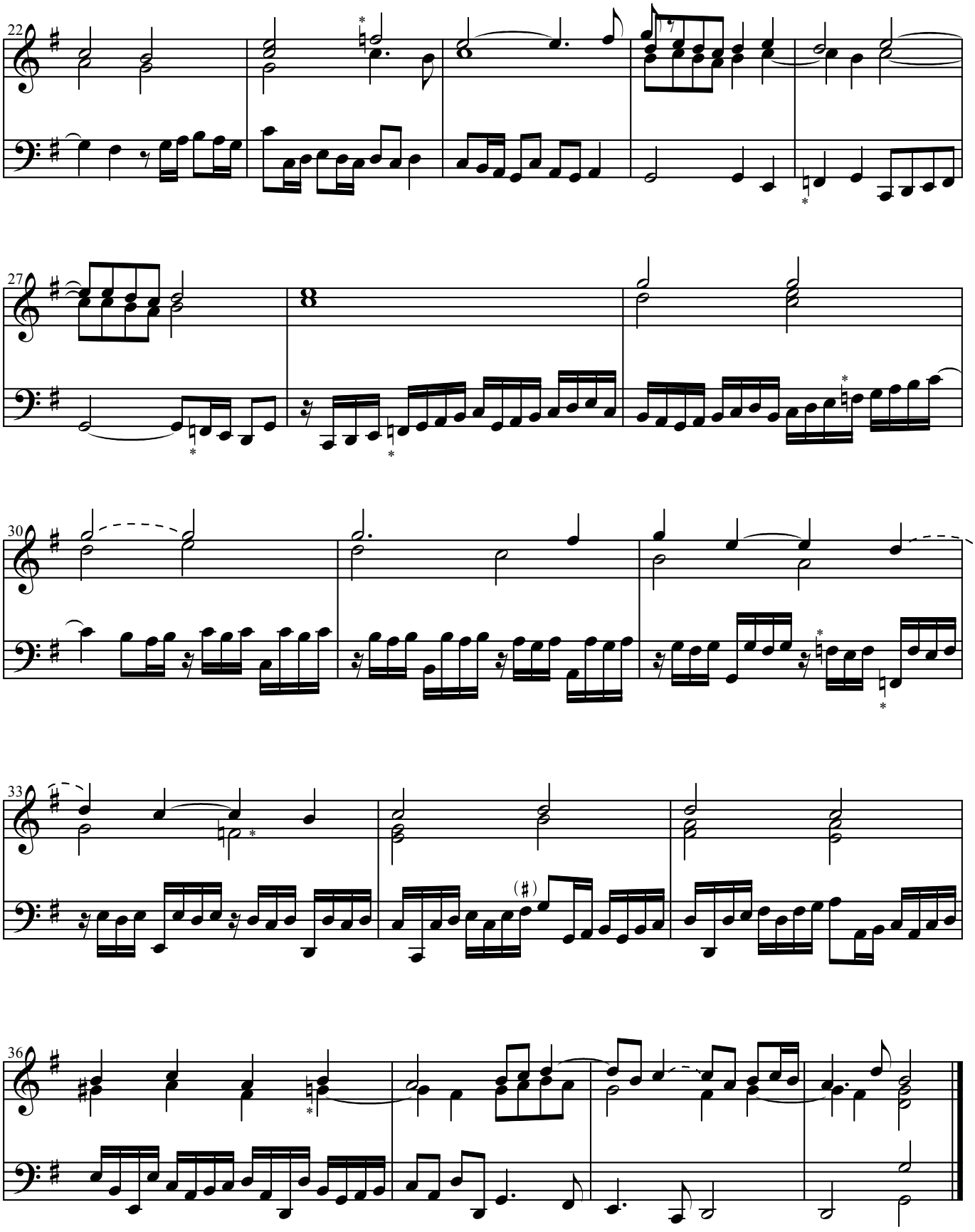

**** telkens ontbreekt ♮ in ms.

151.

Cocquiel-manuscript
fol. 47 r°

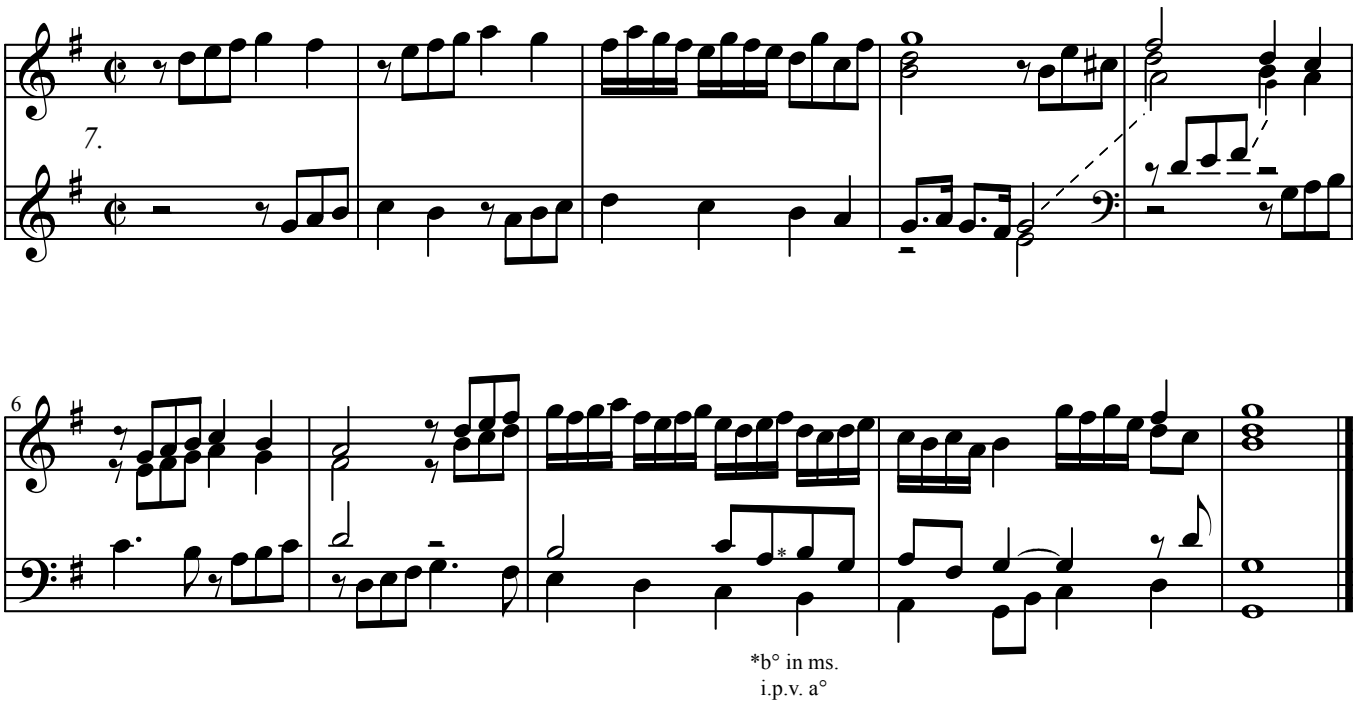

*b° in ms.
i.p.v. a°

152.

Cocquiel-manuscript
fol. 47 v°

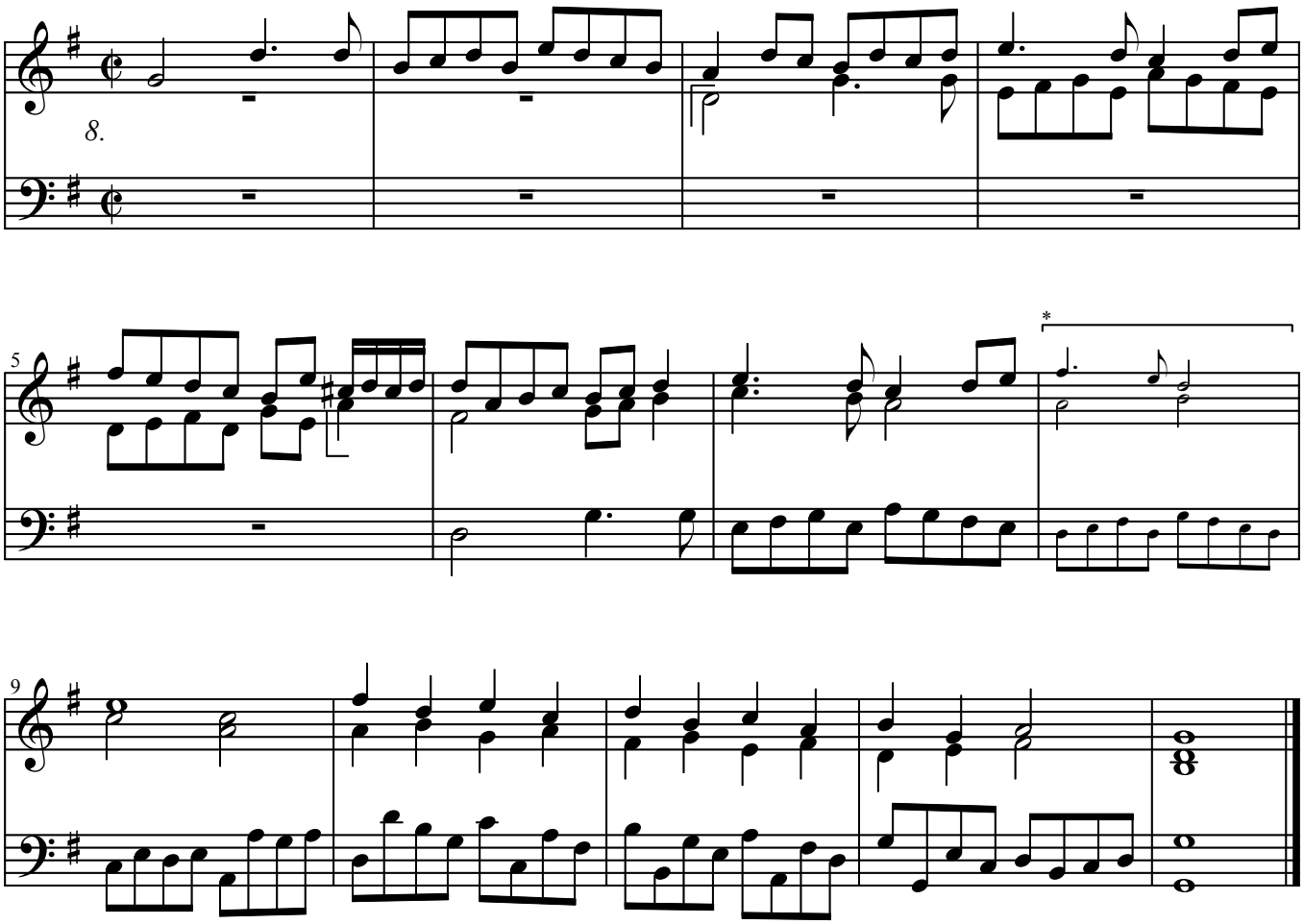

*vermoedelijk is hier een maat vergeten (na mt.7 begint een nieuw systeem in het ms.)
[mt.8 = reconstructie door de uitgever]

153.

Cocquiel-manuscript
fol. 47 v°

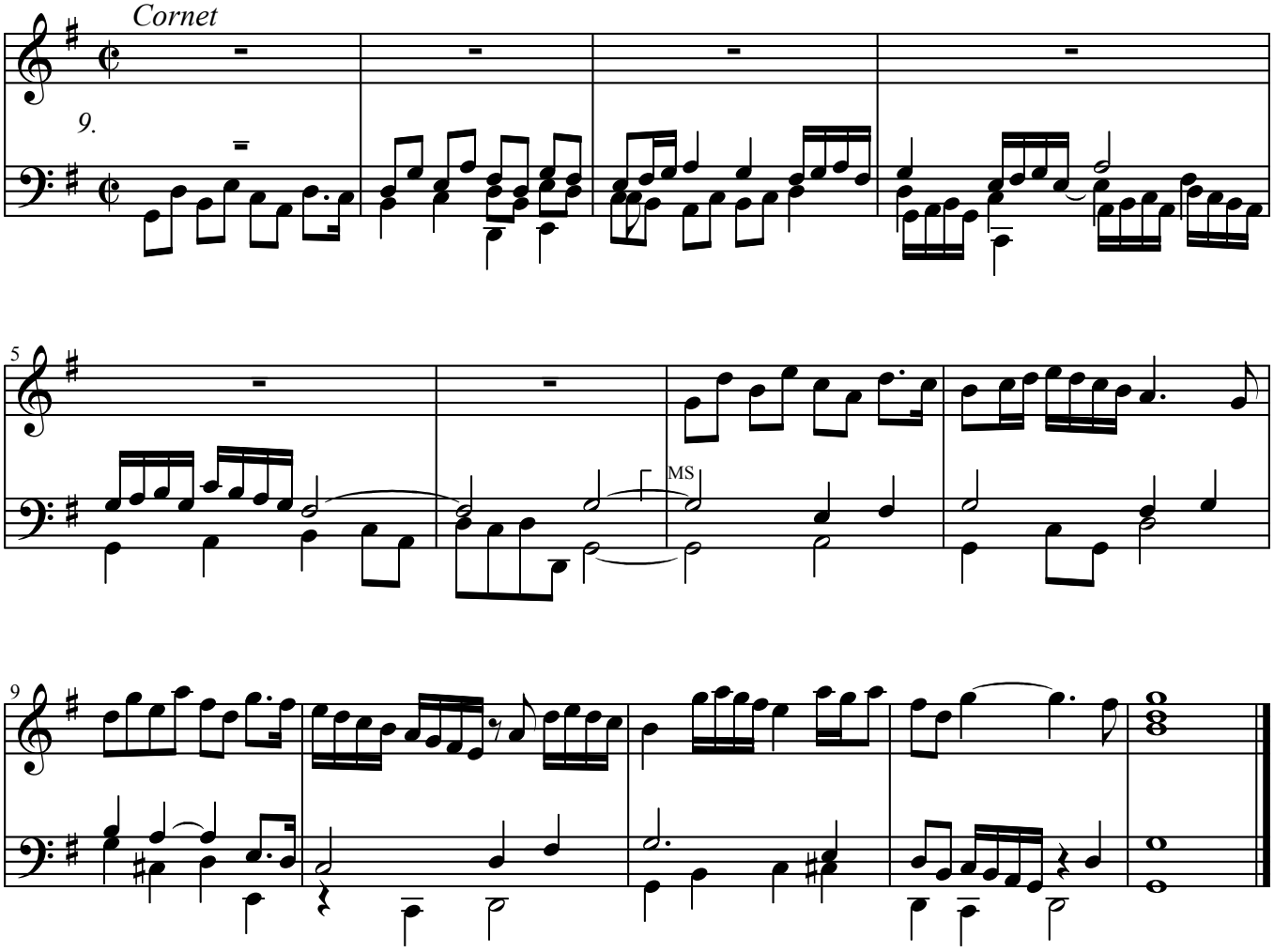

154.

Cocquiel-manuscript
fol. 48 r°

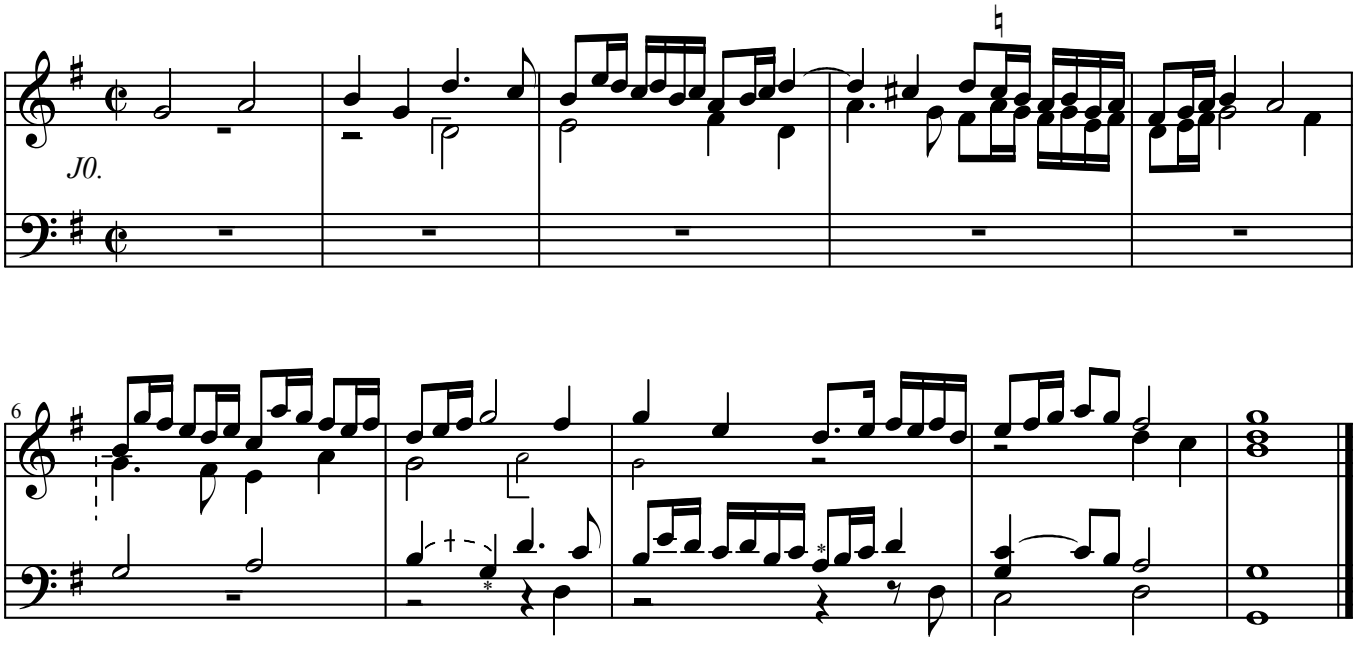

*gebonden b° in ms.
i.p.v. (thematische) g°

* sic
(beter b° ?)

155.

Cocquiel-manuscript
fol. 48 r°

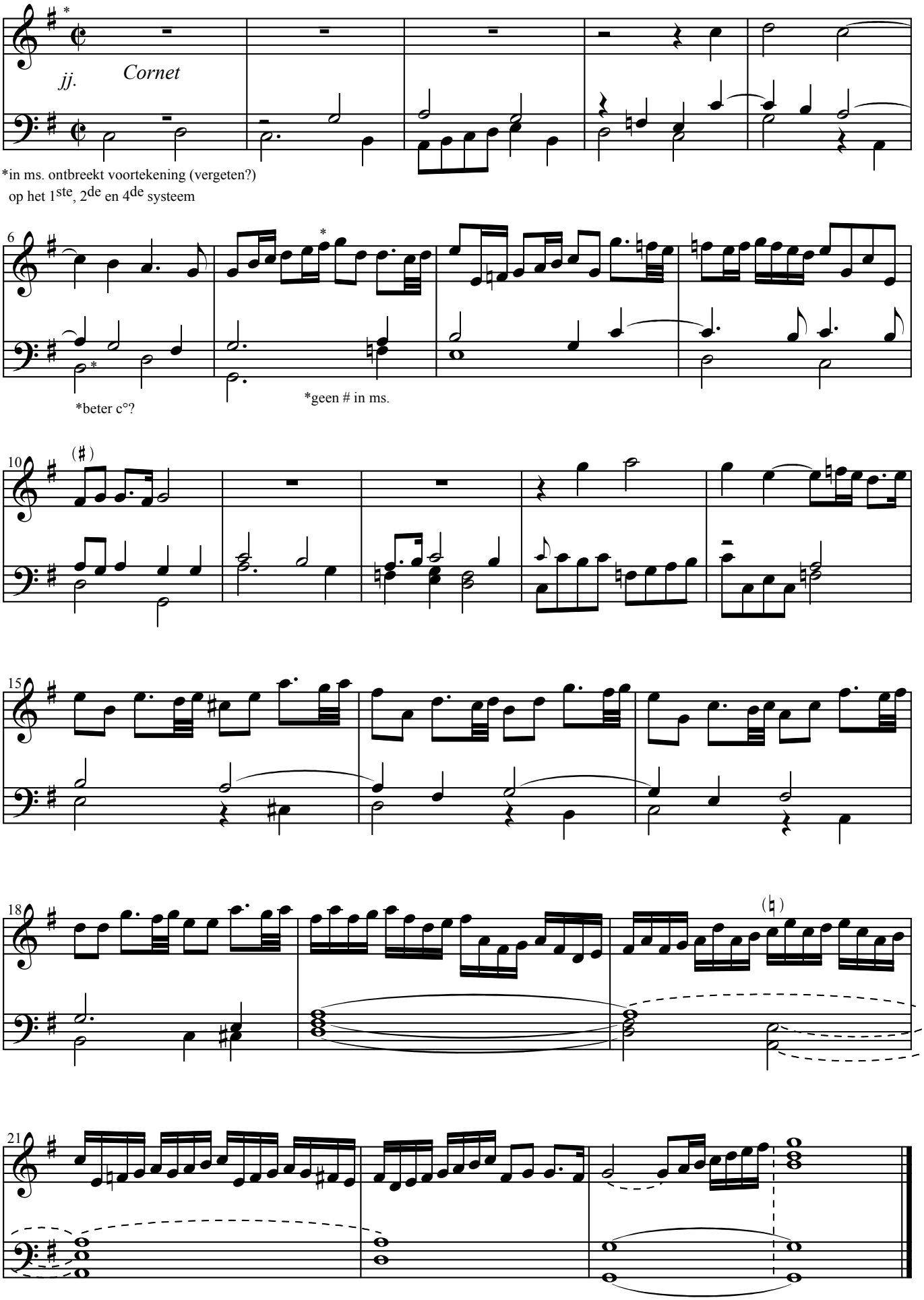

156.*

Cocquiel-manuscript
fol. 48 v°

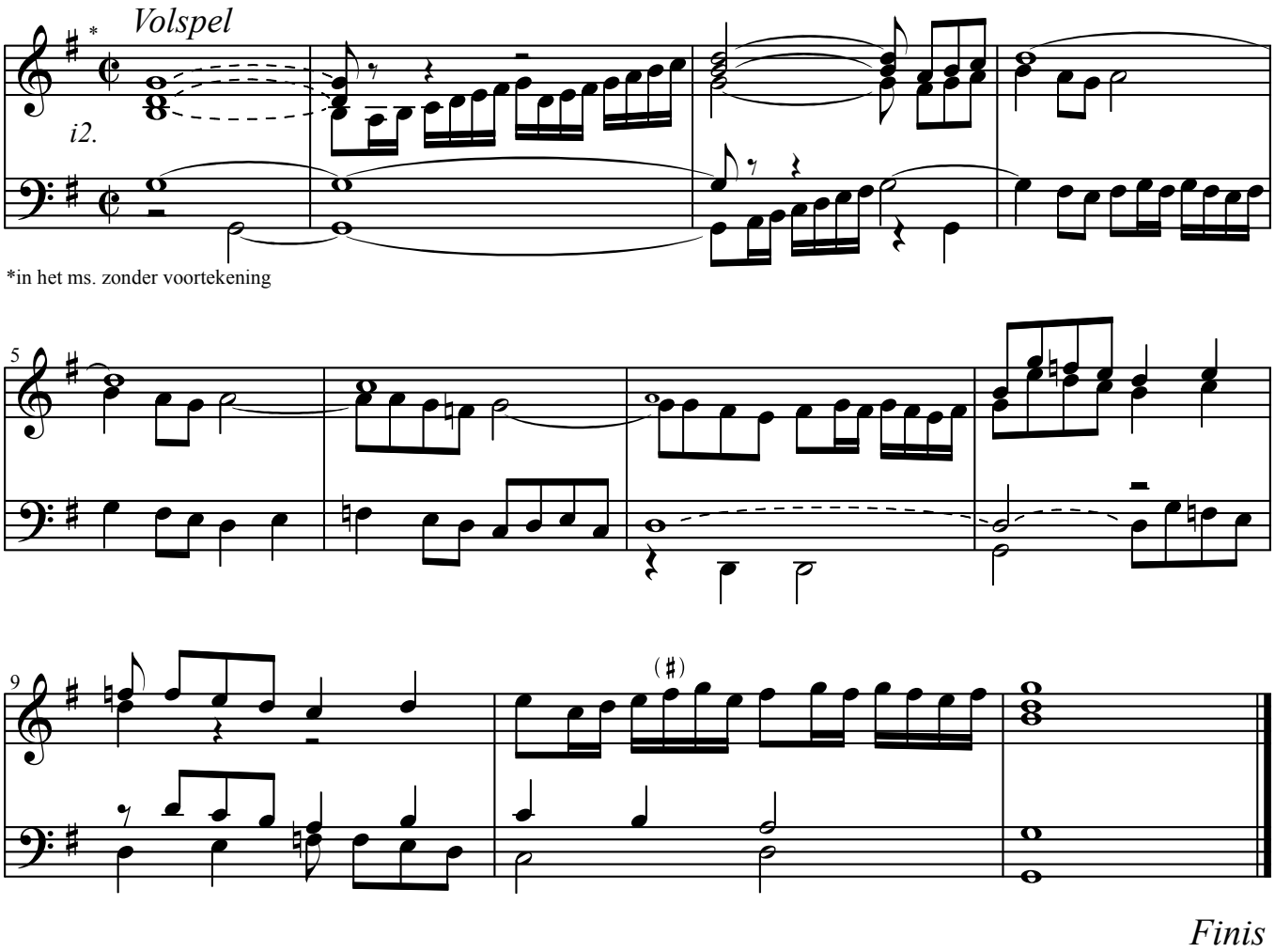

*in het ms. zonder voortekening
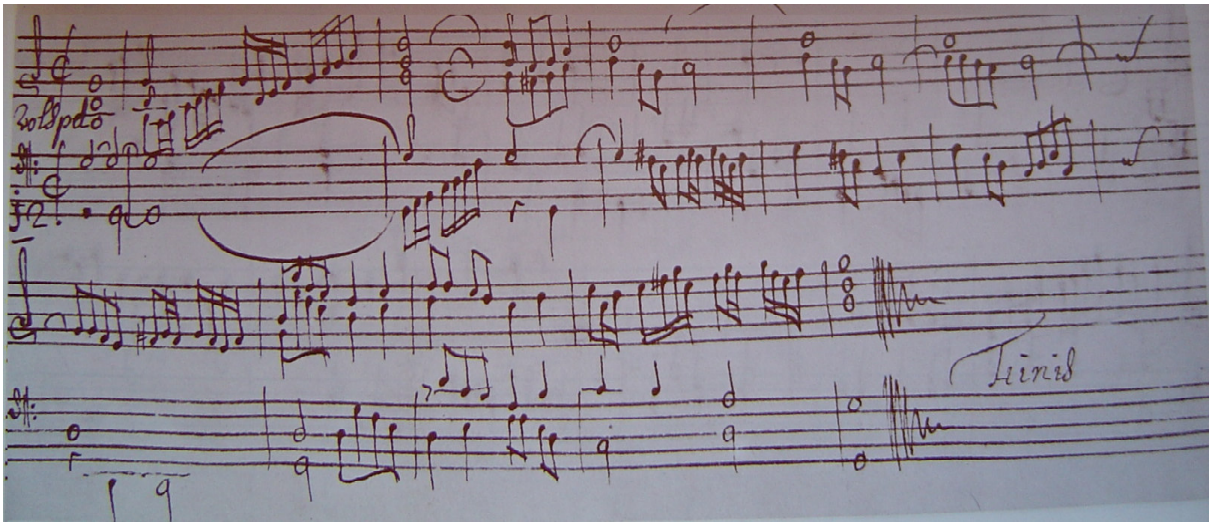
*Dit nr. 156 is nagenoeg identiek aan nr. 145.